הארץ

0.64 ש"ח, יום ג' כ"ה בשבט תשמ"ו, 4 בפברואר 1986 VOL. 68/20294 FEBRUARY 4 1986
(כולל מע"מ)

החלפת שצ'רנסקי — כנראה בסוף השבוע

חשש בישראל כי הפרסום המוקדם יעכב שחרור פעיל העליה

מאת עקיבא אלדר, צבי בראל, הרצקו אלתן

מידיעות בלתי רשמיות שהגיעו לירושלים עולה, כי אנטולי שצ'רנסקי יוחלף בסוף השבוע עם מרגלים סובייטים המוחזקים בידי ארה"ב. מקורות רשמיים הכחישו אתמול, כי ארה"ב מסרה על כך הודעה רשמית לראש הממשלה ולשר החוץ. אותם מקורות ציינו כי באחרונה התרבו הסימנים לכך שארה"ב הגיעה לסיכום עם ברה"מ שיאפשר את שחרורו של שצ'רנסקי בקרוב.

מזכיר המדינה האמריקאי, ג'ורג' שולץ, ביקש מהסובייטים במהלך ביקורו האחרון במוסקווה לשחרר את שצ'רנסקי עוד במהלך הביקור על מנת שיוכל להוציאו במטוסו אל מחוץ לגבולות ברה"מ. שולץ נועד מספר פעמים עם רעייתו של אנטולי, אביטל ואף קיבלה לשיחה במהלך ביקורו האחרון בארץ. הנשיא רייגן ביקש אף הוא בפגישה בארבע עיניים שקיים במהלך הפיסגה עם מנהיג בריה"מ מיכאל גורבצ'וב לשחרר את אסיר ציון. הסובייטים מוסיפים לטעון כי שצ'רנסקי שימש מרגל שפעל נגד ברה"מ ועל כן הם מבקשים לשחררו במסגרת חילופי מרגלים עם ארה"ב.

מקורות אמריקאים מסרו כי בימים האחרונים התקבלו אישורים לכך כי בכוונת בריה"מ לבצע את עסקת החלפת המרגלים שתוכננה מזה מספר חודשים ובמסגרת זאת ישוחרר גם אנטולי שצ'רנסקי שנאסר לפני שמונה שנים באשמת ריגול לטובת ארה"ב. ארה"ב דחתה הבחישה במפגה את הטענה הסובייטית כי שצ'רנסקי נאסר משום פעילותו בתחום זכויות האדם ורצונו לעלות לישראל. אם אמנם תבוצע ההחלפה היא תהיה הגדולה ביותר של מרגלים בין ברה"מ למערב. מגעי סרבנו אתמול דוברים רשמיים במשרד החוץ האמריקאי מלאשר, כי אמנם תבוצע ההחלפה או שאנטולי שצ'רנסקי כלול בה. אך גורמים ישראלים התבקשו אתמול על ידי פקידים אמריקאים לאתר את אביטל שצ'רנסקי ולבקש ממנה להתקשר למשרד החוץ האמריקאי.

שולץ: התפתחות חיובית

שר החוץ שולץ נמנע אף הוא מלאשר כי שצ'רנסקי ישוחרר אך בראיון לרשת איי־בי־סי אמר, כי "אין נושא בעבור פעלה ארה"ב המעניין את דעת הקהל במערב כמו שחרור אסירים פוליטיים מברית המועצות ושמירה על זכויות האדם והאמנה בה". הוא הוסיף כי אם אמנם נכונה הידיעה בדבר שחרורו של שצ'רנסקי "תהיה זאת התפתחות חשובה ביותר". נושא זה עלה בועידת הפסגה בין הנשיא רייגן וגורבצ'וב והיה מוקד לשיחות שקיימו חברי הקונגרס בנג'מין גילמן וטום לנטוס בעת ביקוריהם במזרח גרמניה.

גילמן נפגש בין השאר עם עורך הדין המערב גרמני אריך פוגל שניהל בעבר מבצעי החלפת מרגלים בין ברית המועצות ומזרח גרמניה לבין מדינות המערב.

נציגים גרמניים ניהלו אף הם מגעים עם שלטונות ברית המועצות במטרה להביא להחלפת מרגלים בין המדינות ובמסגרת זאת עלה גם שמו של שצ'רנסקי. עוזר מיוחד של גורבצ'וב ביקר לפני כחודש במערב גרמניה ודן עם שר הפנים על רשימת שמות של יהודים תושבי ברית המועצות אותם מבקשת מערב גרמניה לשחרר. בין אלה עלה שוב שמו של אנטולי שצ'רנסקי.

הפרסום עלול לעכב השחרור

גורמי עליה אמרו אמש כי לא קיבלו שום הודעה רשמית על שחרורו הצפוי של שצ'רנסקי. הם חוששים להרחיב את הדיבור על כך משום שהדבר עלול לעכב את שחרורו ולשבש את עיסקת החילופין הצפויה. לדעת אותם גורמים הפרסומים המוקדמים בעתון המערב גרמני "בילד" וב"ניו יורק טיימס" עלולים לעכב את השחרור.

רעייתו של אנטולי, אביטל שצ'רנסקי תהיה בין מקבלי פניו של בעלה, עם שחרורו בנקודת מעבר הגבול בין מזרח ברלין למערבה.

פעילי עליה בארץ הנמצאים בקשר עם פעילים במוסקווה סיפרו אמש כי מזה כשבוע לא הצליחו ליצור קשר טלפוני עם אמו של אנטולי שצ'רנסקי הגב' אידה מילגרום במוסקווה וכן עם אחיו. בשיחות הטלפוניות האחרונות הם סיפרו על דאגה שחלה במצבו הבריאותי של אנטולי המרצה את עונשו במחנה מספר 35 בהרי אורל וכן על החמרה בתנאי הכליאה שלו לאחר ההחלטה להעביר את שהותו בצינוק.

האם חיה בתקווה

(ע"ר) אמו של אנטולי שצ'ראנסקי אומרת כי היא חיה בתקווה כי הידיעות שבנה ישוחרר בקרוב מכלא סובייטי ויעלה ארצה, אכן נכונות.

ידידת המשפחה, גניה אינטרטור, מסרה לכתב רויטר כי טילפנה ביום שני לאידה מילגרום במוסקווה, וסיפרה לה על הידיעות במערב לפיהן ישוחרר שצ'ראנסקי במסגרת "חילופי מרגלים".

"היא לא שמעה שום דבר רשמי. המכתב האחרון שקיבלה מבנה נשלח ב־6 בינואר, והיא קיבלה אותו רק ב־27 בינואר. היא אמרה כי היא ממתינה עתה מתוך תקווה שהידיעות נכונות".

קבלת פנים המונית

גורמי עליה ציינו כי יש לצפות לקבלת פנים המונית לשצ'רנסקי בהגיעו ארצה. בשלב זה עדיין לא הוחל בתכנון קבלת הפנים משום שטרם הגיעה הודעה רשמית על שחרורו הצפוי. אבל יש להניח שיקבלו את פניו ראש הממשלה, שרים, חכ"ים, ראשי ההנהלה הציונית ומשלחות של פעילי עליה.

שלמה שמיר סופר "הארץ" בניו יורק מוסר, כי מנהיגים יהודיים בניו יורק הגיבו בזהירות ובאיפוק רב על הידיעות בדבר שחרורו הקרוב של אנטולי שצ'ראנסקי. מר מוריס אברמס מראשי המועצה הארצית למען יהודי ברה"מ אמר לסופר "הארץ" כי אם אכן ישוחרר שצ'ראנסקי אי אפשר יהיה להתייחס לכך אפילו כאל סימן תקווה לשינוי במדיניות הסובייטית כלפי היהודים. זהו בכוונו האישי של שצ'ראנסקי ויש לשמוח על שחרורו אך זה משמעותי לגבי מצבם של יהודי בריה"מ, אמר אברמס.

רקע

אנטולי שצ'רנסקי: תשע שנים בכלא הסובייטי

פעיל העליה היהודי, אנטולי שצ'רנסקי, מתרגם מחשבים במקצועו, בן 36, יליד אוקראינה, נעצר ב־15 במארס 77, והואשם בבגידה ובקיום קשר עם גורמי ביון אמריקאים.

מאז אפריל 73, לאחר שהגיש לראשונה בקשה לאשרת יציאה מבריה"מ, שנדחתה ללא נימוק, הוא הפך לאחד הדוברים המרכזיים של תנועת העלייה היהודית בבריה"מ.

שצ'רנסקי קיים קשר גלוי ושוטף עם כתבים מערביים במוסקווה, ואף השתייך ל"קבוצת הלסינקי", שפעלה ליישום החלטות ועידת הלסינקי בנושא זכויות האדם וחופש המידע. ביולי 74 הוא נשא לאשה את אביטל (נטליה) שטיגליץ, שאולצה לצאת את בריה"מ בו ביום.

ב־15 במארס 77 נעצר שצ'רנסקי והואשם בריגול לטובת הסי־איי־אי — טענה שהוכחשה מאוחר יותר ע"י נשיא ארה"ב דאז, ג'ימי קארטר. ב־12 ביולי 78 הוא נמצא אשם בדין, ונידון ל־13 שנות מאסר.

שצ'רנסקי הועבר מכלא מוסקווה לבתי כלא מרוחקים יותר, ולבסוף נשלח למחנה עבודה בסיביר. בתקופת המאסר נפגע מצבו הבריאותי, ונמסר על פגיעה חמורה במצב ראייתו, חשש לגלאוקומה, וירידה חמורה במשקלו.

בספטמבר 82 פתח שצ'רנסקי בשביתת רעב, שנמשכה ארבעה חודשים, לאחר שבמשך שנה וחצי לא אופשר לו להיפגש עם אמו, אידה מילגרום, ואף לא הועברו אליו מכתבים.

ראשי מדינות, מדענים ואנשי רוח בעולם המערבי, פעלו, עד כה ללא הצלחה, לשחרורו של שצ'רנסקי. נסיונות להעבירו למערב באמצעות עיסקת חילופין עם סוכני־ביון סובייטים נכשלו עד עתה.

פרשנות / זאב שיף

סוריה מאותתת בטילים

סוריה מאותתת שוב לישראל באמצעות טילים. הפעם — אם יאושר המידע שפורסם ב"ניוזוויק" — בהצבת משגרות לסוללות סא"5, ארוכי הטווח, בדרום רמת הגולן. שיטה איתות זו של הסורים מוכרת. גם ב־1981 בטרם הכניסו סוללות טילי קרקע־אוויר ללבנון הכינו מחפורות שנתגלו על ידי ישראל. ב־1981 ביקשה דמשק להזהיר את ישראל שאם תתערב בקרבות לטובת הנוצרים בזחלה היא תציב טילים נגד מטוסים בלבנון. ב־1986 מבקשת כנראה, דמשק להזהיר שאם תתקוף ישראל את סוללות הטילים שלה שהוצבו בנובמבר אשתקד לאורך הגבול עם לבנון היא תפעיל בהתפורדות זו גם את הטילים ארוכי־הטווח סא"5. מכאן יש להסיק כי דמשק מעריכה שישראל לא השלימה עם הצבת טילי הסא"2 המאיימים על טיסות הסיור של מטוסי חיל האוויר הישראלי בלבנון וכי השקט ששורר מאז בשמי לבנון הוא זמני.

מסתבר כי המחפורות לסא"5, עליהם הודיע השבועון "ניוזוויק" מצויים באיזור אורע שבדרום רמת־הגולן. עד כה הוצבו שתי סוללות הסא"5 מצפון לדמשק בעומק השטח הסורי. מבחינה מבצעית אין שינוי מהותי בקירוב הטילים לרמת־הגולן לא הרחק מהגבול עם ישראל. לטילים אלה טווח גדול ביותר ואין זה משנה הרבה אם יוסיפו בטווח כח עוד כמה עשרות קילומטרים. להיפך, עצם העברתם מעומק השטח הסורי הסמוך לקירבת הגבול חושפת את הטילים לפגיעות בדרכים שונות במקרה של מלחמה. האיום הנשקי מטילי ס.א.־5 הוא בעצם קיומם בטווחים הגדולים שטילים אלה יכולים להשיג, אך גם הס.א.־5 חשוף למהלומות נגד בשיטות שונות.

ישראל קניג התפטר במחאה על הקפאת צווי ההריסה

מאת עטאללה מנצור, סופר "הארץ" בגליל

הממונה על מחוז הצפון, ישראל קניג, הגיש את התפטרותו לפני ימים. הוא טוען כי התפטרותו באה על רקע שאין מצפונו מרשה לו להמשיך בתפקידו כאשר נמנע ממנו למלא אחר פסקי־דין של בתי משפט בעניין הריסת בתים שהוקמו שלא כחוק.

ישראל קניג ממלא את תפקידו כממונה על מחוז הצפון זה 18 שנים. במשך חמש שנים נוספות הוא היה קצין התקציבים וסגן הממונה על המחוז. הוא הגיע לגליל ולתפקידו בזכות קשרים אישיים שהיו לו עם משפחת השר משה חיים שפירא ז"ל.

מקורות במשרד ראש הממשלה אמרו כי ישראל קניג היה ממונה על מחוז הצפון בתקופה שבה נבנו אלפי בתים ללא רישיון בנייה. כבר ב־1976 קבעה ועדה בראשות חיים קובּרסקי, מנכ"ל משרד הפנים, כי יש לתת לגיטימציה לאלפי בתים אלה.

ד"ר יוסי גינת, עוזרו הבכיר של השר עזר ויצמן, אמר, כי הוועדה שהוקמה באחרונה על־ידי ראש הממשלה ושר הפנים כדי לבדוק את הנושא, לא ביטלה פסקי־דין ולא התערבה בפעולות הרשות השופטת. הוועדה תפעל מספר חודשים ותגיש את מסקנותיה. לאחר הגשת המסקנות ייעשה הכל על פי החוק.

250 מבנים לא חוקיים עומדים על אדמות מדינה באופן הפוגע בצורכי תשתית

רק 4 מ־102 פניות למשטרה ללוות ביצוע הריסה נענו

מאת נדב שרגאי סופר "הארץ"

שר הפנים, יצחק פרץ, מאשר בתשובה לפניות של ח"כ אוריאל לין, כי בשנים 1985 — 1984 הועברו למחוז הצפוני של משטרת ישראל 102 פניות למתן ליווי משטרתי לצורך ביצוע צווי הריסה, שהוצאו ע"י בתי משפט, אך רק 4 צווים בוצעו עד היום. אתמול התפטר הממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים ישראל קניג על רקע זה.

פרץ מאשר, כי בנוסף על אלפי מבנים לא חוקיים שנבנו באיזור הגליל בשנים האחרונות, קיימים באיזור הגליל 250 "מבנים לא חוקיים על אדמות מדינה, בצמתים ובשטחים ציבוריים הפוגעים בצורכי התשתית של המדינה". לדבריו, "בהרבה מקומות באיזור הגליל, בהם קיימות תכניות מתאר אין מבקשים היתרי בניה, אלא מעדיפים לבנות בניה בלתי חוקית".

היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, הורה למשנהו, יורם בר־סלע, לבדוק את חוקיות הקפאת ביצוע צווי הריסה בגליל, לפי בקשת ראש הממשלה שמעון פרס, עד שתסיים ועדה בין משרדית את בדיקת הנושא. על הקמת ועדה זו החליט בזמנו פרס במענה לפניית מועצות מקומיות של ישובים ערבים בגליל.

שוק ההון / יהודה שרוני

ביקושים לאג"ח הדולריות

לאחר ימים אחדים של שחיקה ברמת השערים של אגרות החוב הדולריות, התחדשו אתמול הביקושים ומדד אגרות החוב מסוג זה עלה ב־0.75 אחוז. הביקושים באו בין השאר לנוכח נתוני ההורמה השליליים שפורסמו בחודש ינואר.

הדולר השחור עלה ממחיר של 1.59 ש"ח למחיר של 1.6 ש"ח.

שוק המניות הגיב בצפוי לנתוני ההורמה, ושערי המניות הכבדות המשיכו להישחק.

הבורסה לניירות ערך הודיעה, כי במקרה של השבתת המשק היום בין השעות 10.00—12.00, יידחה לוח הזמנים של הבורסה בשעה וחצי.

הקבינט מתכנס הבוקר לדיון על שטר הבוררות

חילוקי דיעות מערך — ליכוד עלולים לעכב המשלחת לקהיר

מאת עקיבא אלדר, סופר המדיני של "הארץ"

חילוקי דיעות בין שרי המערך לבין שרי הליכוד מאיימים לעכב את יציאת משלחת המנכ"לים לקהיר כמתוכנן. הקבינט יתכנס הבוקר לדיון בנושא שטר הבוררות על טאבה, מתוך כוונה שמשלחת המנכ"לים תצא מחר לקהיר. לפני הקבינט יונח מסמך שהוכן אתמול בפגישה בין נציגי משרד ראש הממשלה, משרד החוץ ומשרד הביטחון. המסמך תואם את החלטות הקבינט ומכיל הנחיות למשלחת בנושא שטר הבוררות, לוח הזמנים לבוררים ולביצוע שלבי הנורמליזציה.

בדיון שקדם לפגישת נציגי שלושת המשרדים הודיע שר החוץ יצחק שמיר כי אינו מתחייב מראש לאמץ את המלצת המנכ"לים והיועצים המשפטיים של שלושת המשרדים.

בישיבה, שהתקיימה בלשכת ראש הממשלה ובה השתתף גם השר עזר וייצמן, העלה שמיר מחדש את הדרישה להתנות את הליך הבוררות בקיום סעיפי הנורמליזציה. לדעתו, תואמת דרישתו את סעיף 10 בהחלטת הקבינט, לפיו שיפור היחסים והליך הבוררות הם מכלול אחד וביצוע כל חלק מהתחייבויות אלה קשור בביצוע המכלול כולו. שמיר אף הציע, כי שטר הבוררות יכלול סעיף שיבטיח כי ישראל תוכל להפסיק את הבוררות אם מצרים לא תמלא אחר סעיפי הנורמליזציה. ראש הממשלה הפנה את שמיר לדיון המשותף בקבינט שבמהלכו הועלתה הצעה דומה, אך לבסוף הוחלט שלא לקבלה.

פרס התמקד גם על חוות דעתו של המומחה הבריטי שהמציא משרד החוץ. מומחה זה, ד"ר לאוטרפכט הסביר, כי ישראל היא מדינה ריבונית ועל כן יש באפשרותה לפרוש מהבוררות כל אימת שתמצא לנכון.

על פי התבטאויותיו של השר אריאל שרון מניחים, כי יטען ויתבע היום בקבינט כי שטר הבוררות יציין במפורש כי השאלה שתופנה לבוררים תדון במפורש במיקומו של הגבול בשנת 1906. דרישה זו נדחתה אף היא בקבינט ואינה כלולה בין 14 סעיפי ההחלטה שהועברה למצרים.

כיוון שראש הממשלה מבקר בשעות הבוקר בשער הנגב העריכו אתמול כי הקבינט לא יספיק לסיים את הדיון בהנחיות למנכ"לים והליכוד ידרוש לקיים ישיבה נוספת. ראש הממשלה דחה בימים האחרונים הצעות לדחות את יציאת המנכ"לים לשבוע הבא ונראה כי יעמוד על כך שהמשלחת תצא מחר כמתוכנן.

ראש ממשלת מצרים: איננו מוותרים על שעל

בראיון ראשון מאז [illegible] אמר שלשום ראש ממשלת מצרים עלי לוטפי כי טאבה אינה עולה אמנם בשטחה על 800 מ"ר. אך "איננו מוותרים בעיקרון על אף שעל. כל עוד לא פתרנו את לב הבעיה לא יהיה שלום. איננו רוצים להחזיר את אדמותנו בלבד, אלא שכל ארצות ערב יוחזרו אף הן את אדמותיהן. הגולן ביחס לסוריה, והגדה המערבית ביחס לירדן והפלשתינים כדי שיתממש השלום ומכאן התפקיד שמצרים ממלאת למעל השטח".

מובארק: יש התקדמות ביחסי מצרים ישראל

קהיר. (עע) הנשיא חוסני מובארק אמר אתמול, כי יחסי מצרים ישראל "מתקדמים". הנשיא אמר לעתונאים "אנו משוחחים, מחליפים עמדות, ודבר זה תורם להתקדמות".

כאשר נשאל אודות פגישה קרובה בינו ובין רה"מ שמעון פרס, העדיף הנשיא מובארק לא לנגוע בשאלה זו באוזני עתונאים, באומרו "הניחו לנו לשוחח בינינו".

בראיון שפורסם בשבועון המערב גרמני "שפיגל" אמר מובארק, כי רה"מ שמעון פרס הוא "אחד המנהיגים הישראליים שהפגינו את כושר הגמישות הרב ביותר" לגבי הסדר שלום במזרח התיכון.

החשמל הוזל ב־3% בהוראת שחל ובניגוד להוראת מודעי

חברת החשמל החלה בשיגור חשבונות לצרכנים על פי התעריפים החדשים החלים למפרע מראשית ינואר

מאת אלי אלעד, סופר "הארץ"

חברת החשמל הורידה את מחירי החשמל בשיעור של שלושה אחוזים על פי הוראה חתומה של שר האנרגיה משה שחל ובניגוד למכתבו לחברה של שר האוצר יצחק מודעי. הפחתת המחירים היא למפרע, מראשית ינואר.

כפי שנודע לסופר "הארץ", החלה חברת החשמל לפני ימים אחדים לשגר חשבונות חשמל לצרכנים על פי התעריפים החדשים. זאת, למרות דעתו של שר האוצר כי אין די באישור שר האנרגיה לביצוע הוזלת תעריפים ודרוש לכך אישור מקביל של שר האוצר או לחילופין החלטה של מועצת המנהלים של החברה. ההפחתה לא אושרה במועצת המנהלים.

סופר "הארץ" מציין, כי סביב הוזלת התעריפים הנוכחית התנהל זה חדשים אחדים מאבק פוליטי ויוקרתי בין שני השרים הממונים על חברת החשמל, שמצאה את עצמה נתונה להנחיות סותרות של השרים הממונים. חברת החשמל היא באחריות משרד האנרגיה.

יעקבי ושחל התפטרו מהוועדה למינויים בחברות ממשלתיות

טוענים כי שרי הליכוד משתקים את פעילות הוועדה ומפרים בגלוי את ההסכם הקואליציוני

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

השרים גד יעקבי ומשה שחל, החברים מטעם מפלגת העבודה בועדה הקואליציונית עם הליכוד למינויים בחברות ובתאגידים הממשלתיים, הודיעו אתמול לראש הממשלה על התפטרותם. הם טוענים, כי שרי הליכוד משתקים את פעילות הועדה ומפרים בגלוי את ההסכם הקואליציוני.

הועדה הוקמה כנספח להסכם הקואליציוני, והיתה אמורה להשיב את האיזון במינויים במועצות המנהלים של התאגידים הממשלתיים והחברות הממשלתיות. מטעם הליכוד חברים בועדה השרים מודעי וארנס. במכתבם לפרס טענו אתמול שחל ויעקבי, כי לאחר למעלה משנה של מאמצים בלתי פוסקים, הם מודיעים בצער על כישלון מאמציהם להביא לתוצאות המקוות. "חברות ותאגידים שבאחריות שרי הליכוד, סגורות ומסוגרות בפני כל מינוי המוצע על ידינו, ואם לא די בכך, שר האוצר נמנע מלאשר מינויים לחברות באחריות שרי המערך. מעלים חדשים לבקרים דרישות למינויים תוך פעולות שלא מתקבלות על הדעת", כתבו השניים.

לדברי יעקבי ושחל, אי מינוי אנשי המערך לחברות הממשלתיות, גורם להפרעות וניהול בלתי תקין. לדבריהם, גם לאחר ישיבת הממשלה שהתייחסה לנושא זה לפני כשבועיים, והגישה הועדה לאחר מכן, במשך שבועיים, שרי הליכוד להציג את רשימת המקומות הפנויים בחברות הממשלתיות.

בעקבות פשרה בבית הדין לעבודה בתביעת המעסיקים נגד ההסתדרות:

שעתיים שביתה — בשירות הציבורי; אסיפות הסברה בסקטור הפרטי והעסקי

מאת יהודית וינקלר, כתבת "הארץ"

בשירות הממלכתי והציבורי ישבתו הבוקר השירותים בין 10 ל־12 לפני הצהריים, בכלל זה שדות תעופה, נמלי ים, רדיו, טלוויזיה, שירותי הדואר. במגזר הפרטי־העסקי יקיימו אסיפות הסברה בהיקף מצומצם ולא בהכרח בחפיפה למשק כולו. זאת, בעקבות פשרה שהושגה אמש בבית הדין לעבודה, בין ההסתדרות לבין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים. על פי הפשרה, במפעלי תעשיה שבהם הפגיעה ברציפות הייצור עלולה להסב נזקים, ההסתדרות תגלה גמישות ותקיים אסיפות הסברה מצומצמות ביותר, בשעות התואמות את סדרי העבודה במפעלים.

מחוגי המעסיקים נטען, כי מלכתחילה ההסתדרות שגתה בכך שניסתה להחיל את השביתה גם על המגזר הפרטי, כאשר עיקר מאבק שכוון נגד מדיניות הממשלה. בחוגי ההסתדרות אמרו אמש, כי הצעד שנקטו המעסיקים בפנייתם לבית הדין לעבודה תמוה ביותר, שכן המשבר הכלכלי פוקד גם את המגזר הפרטי והמחאה לא נועדה נגד המעסיקים אלא נגד מדיניות הממשלה שאין בה סיכוי של צמיחה וזה תאושש למשק כולו.

השביתה המתקיימת הבוקר תקיף את כל משרדי הממשלה, העיריות, מוסדות ציבור לרבות מוסדות השכלה, שדות תעופה, רשתות שיווק של ההסתדרות, מוסדות ארגונים של ההסתדרות ומפעלי חברת העובדים, נמלי ים. בבתי הספר היסודיים הלימודים יתקיימו בשעה 10 ואילך בבתי הספר העל־יסודיים הלימודים לא יתקיימו בשעתיים האחרונות. כמו כן ישבתו מפעלי מערכת הביטחון, שירותי הבריאות והחירום יפעלו במתכונת מצומצמת ורק התחבורה הציבורית תפעל כרגיל וזאת כדי לאפשר, כך מסבירים בהסתדרות לתלמידי בתי הספר להגיע לבתיהם.

הממשלה לא הצטרפה לתביעת המעסיקים

המעסיקים הפרטיים מסרו לעודכים בממשלה 24 שעות מראש על כוונתם לפנות לבית הדין לעבודה כדי לאסור את קיום השביתה ובוועד הפועל מציינים כי עצם העובדה שהממשלה לא הצטרפה לתביעה היא בבחינת צעד נבון ומסביר, כי הלחץ משורות העובדים הוא כבד ואילו נמנעה שביתת האזהרה היום היתה סכנה ליזומות בלתי מבוקרות של ציבור עובדים ממקומות עבודה שונים.

מודעי: אין סיבה להשבתה

צבי זרחיה סופר "הארץ" לענייני כלכלה מוסר: שר האוצר יצחק מודעי אמר כי אינו רואה סיבה להשבתת המשק על ידי ההסתדרות. "השביתה מהווה מחאה נגד אבטלה" אמר מודעי. "אני לתומי חשבתי שבמקום שקיימת אבטלה צריך לעבוד ולא להתבטל. כל התביעות הן מוצדקות. אך, כיום, אין אפשרות להענות להם".

"אני מניח, ששביתת האזהרה במשק היא מעין פרליוד כדי שהמו"מ על השכר, אשר ייפתח מיד לאחר מכן, יתנהל כבר באווירה טובה. ואני סמוך על כך" אמר מודעי בזמן גלי צה"ל.

הפגנה בשבוע הבא

שביתת האזהרה שההסתדרות מקיימת היום מכוונת בראש וראשונה נגד המדיניות הכלכלית של הממשלה ובמרכזה התקציב לשנת הכספים החדשה הטומן בחובו על הערכת ראשי ההסתדרות העמקת אבטלה, העדר צמיחה ופגיעה נוספת בשירותי הרווחה. מזכ"ל ההסתדרות אמר אמש כי השביתה מכוונת בין היתר גם כדי למחות על פרשת מספנות ישראל. והודיע על כוונת ההסתדרות להפגין בשבוע הבא בירושלים בנושא הזה.

סערה בדיון במרכז חרות על צירוף צירים לוועידה

מילוא על שרון: טוב שיהיו קצינים בתנועת החרות — בתנאי שלא יבואו משלומציון או מהמפלגה הליבראלית, לאחר שניסו שם לתפוס את המנהיגות ומשנכשלו באו אלינו והצטרפו לאחר הניצחון הגדול ב־1977

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

בישיבה סוערת של מרכז חרות, עמדה להתקבל אמש אחר חצות, תוצאת ההצבעה הנושאית בדבר מתן ייצוג לגופים והאירגונים הארציים של תנועת החרות לקראת הוועידה. אריאל שרון ודוד לוי הגישו הצעה נגדית להצעת יצחק שמיר ומשה ארנס. לתוצאות ההצבעה השלכה חשובה על מאבק הכוחות בצמרת התנועה ולהערכות לקראת הוועידה. מרכז חרות קיבל אמש במעט פה אחד החלטה בדבר קיום הוועידה ב־9 במארס בירושלים, ועריכת בחירות פנימיות ב־11 בפברואר.

עד תחילת ישיבת המרכז בשש, נמשכו במרכז הקונגרסים בגני התערוכה בתל אביב, נעשו נסיונות פשרה כדי למנוע הצבעה. בשעות הבוקר קיים שמיר בלשכתו התייעצות עם שרי חירות, אולם היא התפזרה בתום ארבע שעות ללא הסכמה. סמוך לפתיחת ישיבת המרכז ניסה השר ארנס לתווך בין שרון ולוי ליצחק שמיר, אולם לשווא. נקודת המחלוקת העיקרית היתה סביב דרישתו של שמיר להקצות 150 צירים לקבוצות סקטוריאליות בתנועה. בעוד ששרון טען, כי מבחינה עקרונית הוא מתנגד לכך היות מדובר בפריצת מסגרות של התנועה.

מילוא נגד שרון

ישיבת מרכז חרות התנהלה על מי מנוחות, עד לרגע בו עלה סגן שר החוץ ח"כ רוני מילוא על דוכן הנואמים, וניסה להצדיק את עמדת שמיר וארנס להקצות ייצוג לקבוצות הסקטוריאליות. מילוא התייחס בין היתר בדבריו להכרזה שהשמיע דקות קודם לכן סגן ראש הממשלה דוד לוי. לוי קבל כי חוף דעתו צורפה סיעת לע"מ לחרות ערב הוועידה. ולמרות שהובטח לחבריה שיריון בוועידה, קולותיהם עשויים להשפיע על מאבק הכוחות בצמרת. לוי קרא לחברי לע"מ להימנע מההצבעה. מילוא אמר כי אין הוא שותף לדעה זו. חברי לע"מ שהיו פעילים בחרות מיום הקמתה זכאים לבחור ולהיבחר כמו כולם. מילוא הסתכל לעברו של השר אריאל שרון ואמר: "אני לא מבין כיצד אמרת זאת דוד. הרי כאן על הבמה הזאת יושבים חברי המפלגה הליבראלית. טוב שיהיו קצינים בתנועת החרות. אך בתנאי שלא יבואו משלומציון או מהמפלגה הליבראלית, לאחר שניסו שם לתפוס את המנהיגות ומשנכשלו באו אלינו, והצטרפו לאחר הניצחון הגדול ב־1977".

דבריו של מילוא עוררו סערת רוחות גדולה בקרב אוהדיו של שרון בכינוס המרכז. לבימת הנואמים רץ ישראל כץ, עוזרו של השר שרון והחל קובל נגד הדברים שהשמיע מילוא. סגן שר החוץ צעק לתוך המקרופון: "אני לא מפחד מהבריונים האלה. אני לא מפחד משום בריון" אמר מילוא. כאן קרא לעברו ישראל כץ: "מי אתה שתדבר על קצינים שהגיעו לאחר 1977, איפה אתה היית בצבא לפני 1977". רוני מילוא לא נשאר חייב וקרא: "ישראל כץ, את השאלה הזאת אתה צריך להפנות לשר דוד לוי". מכאן ואילך התחוללה מהומה גדולה ביציעות המרכז. מספר מאוהדיו של דוד לוי, ניסו להתפרץ לדוכן הנואמים כנגד רוני מילוא, ורק מעגל של אנשי הביטחון חסמו את דרכם. במשך דקות מספר נמשכה המהומה כשקולו של יו"ר הישיבה ח"כ יורם ארידור אינו מצליח להשתלט על המצב. האווירה הסוערת נרגעה במקצת כששב רוני מילוא לדוכן הנואמים והבהיר כי הוא מתנצל אם דבריו פגעו. "אני רק ציטטתי חלק מדבריו של בנימין זאב בגין בתכנית מוקד בטלוויזיה" אמר מילוא.

ארנס: לא לשכוח את הוותיקים

לפני שהתחוללה הסערה אמר השר משה ארנס כי אסור לתנועת החרות לשכוח את הוותיקים שלה, ובעיקר את הגופים שאינם קשורים לסניפי התנועה. הוא הציע להוסיף כ־150 צירים לוועידה: מיעוטים 41 צירים, עולים חדשים 30, ותיקי המחתרות 30, נשי חירות 15, אקדמאים 15, בית"ר 30, סטודנטים וצעירים 30. כן הציע השר ארנס לבחור "ועדת אישים" בראשותו של ח"כ דן מרידור, שתוסיף עוד 150 צירים מבין ותיקי התנועה. סגן ראש הממשלה דוד לוי שדיבר אחריו טען כי ההצעה על החלוקה הסקטוריאלית שמבקשים לאשר השרים שמיר וארנס נוגדת את חוקת תנועת החירות.

שרון: אמון בשמיר

שרון טען כי החלוקה הסקטוריאלית תפגע קשות בחרות ותגרום לוועידה להיות חלוקת שלל. שרון אמר כי יש לו אמון מלא ביצחק שמיר כמועמד התנועה לתפקיד ראש הממשלה ואין כל ניסיון לפגוע במעמדו.

עשרות מפועלי מספנות ישראל ניסו להתפרץ לאולם מרכז הקונגרסים, אולם כוח משטרתי גדול מנע את כניסתם.

חדשות הארץ

שיחת היום
עם: יוסף מנלביץ, אסיר ציון לשעבר
על: שחרורו הצפוי של אנטולי שצ'רנסקי (עמ' 2)

★ הכנסת דחתה הצעת אי־אמון של התחיה (עמ' 3)

★ ביהמ"ש העליון דחה ערעור המדינה בעניין שחרור אבי צור (עמ' 3)

★ 30 עובדי מספנות ישראל ניסו לפרוץ ללשכת קורפו (עמ' 3)

★ משרד התיירות יפתח לשכה חדשה בוואשינגטון (עמ' 5)

★ עדה במשפט האנס מצפון ת"א: הוא קשר עיני בנופייה ואנס אותי (עמ' 8)

★ האדריכל הרשמן ביקש צו מניעה נגד בניית מרכז גולדה בידי רכטר (עמ' 8)

שרות הארץ

מזג האויר

(ע). מעונן חלקית עד מעונן. הטמפרטורות יירדו ויתכן גשם מקומי קל. ירושלים 6–14, הגולן 6–13, נהריה 10–18, צפת 5–11, חיפה 12–18, עפולה 5–17, השומרון 7–15, תל־אביב 10–19, לוד 8–19, ירדן 10–20, עזה 10–18, באר־שבע 7–18, אילת 12–20.

בסונסטה השמש זורחת היום!
חם ונעים — 20 מעלות
אביה סונסטה אילת
חוף טאבה 059-76191

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4925	+0.0085
נוסעים	1.7865	+0.0102
שחור	1.6000	+0.0100

בגליון זה 14 עמודים

חבילה לחו"ל תוך 24 שעות ?
BURLINGTON AIR EXPRESS
שיגור אקספרס
* איסוף מסירה לכל משלוח, לפי דרישה
* רשת טלקס ממוחשבת למעקב
התקשר: 03-375211, 373075
משלוח מכתבים וחבילות קטנות ל־8000 יעדים בעולם תוך 24-48 שעות בלבד
טרנס כלל - תשגור בע"מ
נמנה על קבוצת כלל

פולגת
רשת חנויות
מכירת סוף עונה
עד 50% הנחה
חליפות בגיר ב־20% הנחה
polgat
chain stores

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספיקות בארה"ב לגבי יכולת חוסיין להמשיך ללא ערפאת

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ") מקורות בממשל האמריקאי הביעו ספק באשר ליכולתו של חוסין להמשיך בתהליך השלום ללא שיתוף אש"ף או ללא נציגים פלסטינים, שיקבלו הכשר מאש"ף.

בהגיבם על ידיעות בלתי מאושרות על פיהם סרב ערפאת להכיר בהחלטות או"ם 242 ו־338 ובזכות הקיום של ישראל, אמרו הפקידים כי למעשה "היתה צפויה לתגובה כזאת מצד ערפאת אך אין בידינו כל הבהרות או תעודיות מחוסיין, כי תשובה כזאת תביא אותו להמשיך את התהליך בלעדיו". בממשל מצפים עתה לביקורו של הנשיא אסד בירדן, ביקור המתוכנן להתקיים במהלך החודש, ואשר עשוי לתת לחוסין את התמיכה הערבית הדרושה כדי לעקוף את הצורך בשתופו של אש"ף.

דובר של אש"ף: תוכר ההסכם לא ישפיע

רבת־עמון, (עו"ד וע"כ) היחסים בין ירדן לבין אש"ף ישארו טובים על אף כשלון השיחות בין שני הצדדים בשבוע שעבר בקשר לתהליך השלום במזה"ת — אמר איש אש"ף ביום שני. דובר המוסלים באביב עמר אמר, כי על אף שירדן לא הצליחה לשכנע את אש"ף שיקבל את החלטות מועצת הביטחון 242 ו־338, הצדדים ימשיכו לנסות להגיע להסכם

אסד יבקר בקרוב ברבת עמון לתיאום עמדות עם חוסיין

דובר החזית הדמוקרטית: ארה"ב העבירה לאש"ף טיוטת הצעה לשילוב אש"ף במו"מ

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

הנשיא אסד יערוך בקרוב ביקור גומלין ברבת־עמון וידון עם המלך חוסיין על תיאום עמדה מדינית־ירדנית משותפת, בבואו כינוס הוועידה הבינלאומית לשלום המזרח התיכון. מקורות ירדניים אישרו אמש את דבר הביקור וציינו, כי פקידים סורים בכירים יבואו לרבת־עמון, כדי להכין את ביקור אסד. עוד ציינו המקורות, לדברי כתב רדיו "מונטה־קרלו", כי הסכם הסורי־ירדני "יוכנס עתה למקרר" וכי הפעילות תוקדש בשלב הבא לעריכת "פיוס" בין אש"ף לבין סוריה.

סגנו של ערפאת, סלאח חלף אמר אתמול בראיון לביביסי, כי חלה התקדמות בעמדת ארה"ב כלפי אש"ף, וכי הנהגת הארגון מצפה ליותר התקדמות בעמדה האמריקאית כלפי הארגון בעתיד. לדבריו, עצם הסכמת ארה"ב להשתתפות אש"ף בוועידה הבינלאומית למזרח התיכון, הגם שהיא מותנית, מהווה התקדמות. חלף לא שלל את האפשרות להמשך המגעים בין אש"ף לבין ארה"ב באמצעות ירדן.

"נציגים אמריקאים נועדו עם ערפאת"

דובר ארגון "החזית הדמוקרטית" אמר אתמול בדמשק, כי נציגים אמריקאים וביניהם נציגו של מרפי ברבת־עמון נועדו בשבוע שעבר עם ערפאת. הדובר פירסם מה שהגדיר כטיוטת הצעה האמריקאית שהועברה לאש"ף, ובה הסכמה אמריקאית להשתתפות אש"ף בוועידה הבינלאומית והכרה בזכויות הלאומיות של הפלסטינים, תמורת הכרת אש"ף בהחלטות מועצת הביטחון 242 ו־338 והכרה הדדית בין אש"ף לישראל. לדבריו, כוללת הטיוטה עריכת שיחות מוקדמות בין משלחת ישראלית לבין משלחת ירדנית־פלשתינית, שבה ישתתפו אישים פלשתינים שאינם נמנים על הוועדה המבצעת העליונה של אש"ף ושלא נשאו נשק. ארה"ב מסכימה, כי ראשי אש"ף יטלו חלק בשיחות מוקדמות אלה מאחורי הקלעים.

ארה"ב תחדש התרגילים בקרבת לוב; מתכוונת לחצות את "קו המוות"

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ") ארה"ב תחדש את התרגילים הצבאיים בקרבת לוב בעוד ימים ספורים. התרגילים הימיים האוויריים שנוהלו בסוף השבוע שעבר תמו על פי תכנון מוקדם, כאשר נושאות המטוסים הסוויטים סראטוגה וקוראל סי חזרו למרכז הים התיכון, אך בכוונת הצבא להמשיך בתרגילים ואף לחצות את "קו המוות" — קו הרוחב 32.5 — אותו קבע קדאפי כקו בו תתחיל לוב להילחם בכוונות ארה"ב. ארה"ב איננה מכירה בקו זה ולא בטענת קדאפי שמפרץ סידרה כולו הינו חלק מן המים הטריטוריאליים של לוב. עם זאת נמנעה ארה"ב בימים האחרונים מלחצות קו זה או לחדור לתוך המפרץ. עתה מתכוונת ארה"ב להיכנס לתוך המפרץ, ולהגיב בכוח אם תנסה לוב למנוע את הכניסה.

בעייה בישום העיצומים

בינתיים ממשיך משרד האוצר להתלבט באשר לישום הסנקציות הכלכליות. החשש הוא, כי אם יצאו חברות ופועלים אמריקאים מלוב יושאר בידה ציוד בשווי של כמיליארד דולר ולמעשה "יצא קדאפי נשכר מן הסנקציות", כלשון פקידים במחלקת המדינה. הממשל שוקל לפיכך להתיר באופן חלקי השארות פועלים אמריקאים, למשך כדי לתחזק ולשמור את הציוד שבבעלות אמריקאית.

במקביל מנסה קדאפי לפתות אזרחים אמריקאים להשאר בלוב תוך שהוא מציע להם משכורות שמגיעות עד לכ־150 אלף דולר לשנה. על פי ריווחים אמריקאים לא רשמיים יצאו את לוב כמחצית מ־1500 האזרחים האמריקאים השוהים בה, אך דיפלומטים אירופאים מוסרים כי מספר זה "מוגזם ביותר".

ארגון הפיתוח של האו"ם מתייעץ עם אש"ף על השקעותיו בשטחים

מאת סופר "הארץ" בשטחים

ארגון הפיתוח של האו"ם מתייעץ עם נציגות אש"ף באו"ם לגבי השקעות למען הפלשתינים בשטחים. כך מסר אתמול ב. מורס, יו"ר ארגון הפיתוח של האו"ם, המסיים היום ביקור בישראל ובשטחים.

הפרוייקט הגדול ביותר בו מטפל עתה הארגון בארץ, הוא הקמת נמל דייג בעזה שיהיה קשור לשוק דגים ולביקור מיוחד לקירור בהשקעה כוללת של כשבעה מיליון דולר.

בפגישה השתתף גם מתאם הפעולות בשטחים, שמואל גורן, שאמר, כי למעט נושא הקמת ביה"ח למלט בחברון לא דחו שלטונות ישראל בתקופה האחרונה אף הצעת פיתוח שהוצעה בשטחים.

מורס אישר, כי כל השקעה בשטחים עוברת התייעצויות גם עם נציגות אש"ף באו"ם, כיוון שעל פי החלטות העצרת הוקצבו כספי סיוע לפלשתינים והוטל עליו לתאם השקעות אלה עם כל הגורמים הנוגעים לפלשתינים ולשטחים. בעזה ובגדה סיים ארגונו טיפול בשמונה פרוייקטים ובטיפול נמצאים 14 נוספים. בביקורו זה עמד על הטיפול בפיתוח בית חולים ברמאללה והוא מעודד מהעזרה שהוא מקבל מגורמים פלשתינאים ומגורמים ישראליים.

השקעות הפיתוח של גורמים בינלאומיים השנה בשטחים הינם בהיקף של כ־10 מליון דולר. השנה מורגשת התרחבות בשטח זה.

ב. מורס נפגש בסיורו בארץ גם עם הנשיא הרצוג, עם שר הבטחון, שר החוץ ופקידים ישראלים האחראים לפעולות בשטחים.

קרן סיוע למפעלים בשטחים בהיקף מליון דולר הוקמה במשרד התעשיה

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

קרן למתן הלוואות למפעלי תעשיה זעירה ומלאכה ישראליים הפועלים ביהודה שומרון וחבל עזה, הוקמה בימים אלה במשרד התעשיה והמסחר. הקרן תהיה משותפת למשרד התעשיה והמסחר, הבנק לפיתוח התעשיה וההסתדרות הציונית.

הקרן מיועדת לסיוע לרכישת ציוד ולחידושו למפעלים שלא קבלו הלוואות ומענקים או הטבות אחרות. היקף הקרן הוא מליון דולר, והלוואות מקרן זו תאושרנה ע"י ועדה מיוחדת, שתהיה מורכבת מנציג של המינהל לתיכנון בכלכלה במנה"מ, היועץ לפיתוח תעשיה ביהודה שומרון וחבל עזה, הבנק לפיתוח תעשיה ונציג היזמים באזור.

אליהו עטיה, יועץ לפיתוח התעשיה ביו"ש ועזה במשרד התמ"ס, אמר, כי הקריטריונים לזכאות לקבלת הלוואה מהקרן יהיו דומים לאלה המקובלים בקרן מצוקה. לדבריו, המטרה לסייע למפעלים בריאים ביסודם שנקלעו למצוקה זמנית, בשל גורמים הנובעים מתנודות זמניות בשוק המקומי, או בייצוא או במעבר לדור מוצרים חדש.

הבקשות לקרן יוגשו ביחידת המפתן במשרד התעשיה בירושלים.

צרפת גירשה חמישה דיפלומאטים מבריה"מ לאחר חשיפת "חפרפרת"

פאריס, 3 (ענצ) ממשלת צרפת גירשה חמישה נציגים סובייטיים בעלי מעמד דיפלומאטי, כולם חברים בגרו"ע, שירות המודיעין של הצבא האדום, לאחר שעצרה לפני 12 יום אזרח צרפתי שריגל לטובת בריה"מ.

ה"חפרפרת", ברנאר סודיסו, נעצר ונכלא בכלא בעיר רן שבמערב צרפת. חמשת המרגלים הסובייטים עזבו את צרפת בסוף השבוע שעבר, במטוס למוסקבה. צפוים כי בריה"מ תגרש בתגובה דיפלומאטים צרפתיים המוצבים במוסקבה.

מהלומה זו לריגול הסובייטי בצרפת היא החמורה ביותר מאז גירשה צרפת ב־1983 47 דיפלומטים סובייטיים.

חקירת האסון בחלל מתרכזת סביב התקלה בטיל המאיץ

עובדים במפעל ההרכבה טיפלו לא כראוי בטיל המאיץ של צ'לנג'ר

כף קנוורל, (ע"ח) חוקרי סוכנות החלל האמריקאית מרכזים עתה את בדיקותיהם בעשרות החלופות ומצד סברות, לפיהן תקלה בטיל המאיץ היא שגרמה לדליקה שהובילה להתפוצצות מעבורת החלל "צ'לנג'ר", בשבוע שעבר.

עיקר החקירה מתרכז בתצלומים של שני הטילים המאיצים, המנוע הראשי ומיכל הדלק, מרגע שהמעבורת המריאה מכן השיגור ועד שהתפוצצה, כעבור 75 שניות.

דובר סוכנות החלל מסר, כי ועדת החקירה תמסור ממצאים השונים בזמן הקרוב ביותר ותספק ראיות לסיבת האסון.

מנהל סוכנות החלל ויליאם גרהאם אמר אתמול בראיון בטלוויזיה, כי החוקרים בוחנים עתה אם לשון אש במאיץ הימני היא שהיתה המקור לסדרת התרחשויות שהביאה לפיצוץ המעבורת על טייסיה.

סרט שניתן לפרסום מהשניות המעטות שלאחר המראת המעבורת, מראה בבירור לשון אש, שיצאה מן החלק התחתון של הטיל המאיץ הימני, 14 שניות לפני ש"צ'לנג'ר" הפכה לכדור אש בגובה של 15 ק"מ מעל לאוקינוס האטלנטי.

מומחים אמרו, כי האש מן המאיץ המבוקש, אחר שתוך שניים המורכבים על מיכל הדלק, פעל כלהבה של מכשיר ריתוך וחודר חור במיכל הדלק וגרם לשבירתו ולהתפוצצותו.

טעות בהרכבה

בעוד עיקר ההודעות לגבי סיבת התאונה מתרכזים במאיץ באורך 45 מטר הנתון במיכל של פלדה, טוען דו"ח אחד של סוכנות החלל, כי עובדים לא טיפלו בצורה נכונה ברכיבי טיל זיהוים, במפעל ההרכבה במרכז החלל קנדי.

חקירה רשמית שנעשתה בעקבות תאונה בנובמבר שעבר בה היה מעורב המאיץ השמאלי של "צ'לנג'ר" מצאה שעובדים שקיבלו הכשרה מועטה ביותר והתנהגו בחוסר משמעת עד כדי שימוש בציוד לא מתאים במפעל להרכיבם חשובים המופעל על ידי חברת מורטון־תיוקול במרכז החלל.

החלק במאיץ שניזוק על ידי מנוף פגום הוחלף לפני הטיסה.

ועדת חקירה נשיאותית לאסון הצ'לנג'ר

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ") הנשיא רייגן מינה אתמול ועדת חקירה נשיאותית בראשות שר החוץ לשעבר ויליאם רוג'רס, כדי לבדוק את נסיבות אסון מעבורת החלל צ'לנג'ר. הוועדה תבדוק את הסיבות ואת האפשרויות למנוען, ותעביר לנשיא את המלצותיה תוך 120 יום.

במקביל נמשכים החיפושים אחרי שרידי המעבורת וספינות משמר החופים שלו אתמול חלקי מתכת בסדר גודל של כעשרה טון.

החיפושים ליד חופי פלורידה העלו אתמול גם חלקי אדם אשר הועברו לבדיקה מעבדתית כדי לקבוע אם מדובר בגוויותיהם של האסטרונאוטים.

ליילנד שוקלת חזרה לישראל

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד להארץ) חברת הרכב הבריטית "ליילנד" שוקלת את האפשרות לחזור לישראל ולפתוח בה מחדש מפעלי הרכבה. גישושים בעניין זה עשתה בימים אלה הנהלת החברה, אשר עזבה בשעתה את ישראל, בגלל שיקולים שונים שהעיקר בהם היה הלחץ הערבי.

המדינות הערביות הבטיחו ל"ליילנד" היקף רכישות גדול, אולם לא מימשו את הבטחותם בכל צורה שהיא. ראשי הקונצרן, שאינם מסתירים את אכזבתם מן התחייבויות הערבית, מבקשים לנצל גם את שינוי במדיניות הבריטית כלפי החרם הערבי, על מנת להציב מחדש רגל מחודש בישראל.

בשיחותיה עם שמעון פרס הבטיחה ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר, כי משרד החוץ לא יעניק מעתה ואילך כל חתימה על מסמכיהן של חברות בריטיות המאשרות את היעדר יחסיהן המסחריים עם ישראל.

סא"ל הורד בעקבות גניבת נשק מבסיסו

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

מפקד בדרגת סגן־אלוף הודח מתפקידו לאחר שמבסיסו נגנבו 168 רימונים. 149 מהרימונים נתגלו אצל אנשי השבט הבידואי ערב אל־שיבלי. עד כה התברר כי בגניבת הרימונים היו מעורבים חיילים סדירים בידואים משבט זה ועבריינים פליליים. המשטרה הצבאית והמשטרה ממשיכות בחקירה ובניסיון למצוא גם את 19 הרימונים שעדיין חסרים.

ראיתי שמעתי

מתרוממים תשחרר המפלגה

אתמול הודיע הדוסקול במזגון ותו־יזגבנות על כבצע של מגד דוד־ארום להגרסת רם. משנשאל ח"כ גדעון ברזת מחרות מדוע הוא ממשיך לשבת במקומו, הוא הסביר כי סיעת חרות משוחררת מהמבצע מכיוון שהמיה יורקס לכל כחום לקראת שעת העדב. ברזת התמון כבון לכינוס רוזי הבחה של מרכז חרות.

ברזת הוסיף כי תחת זאת הוא בעדיף להתבודד עם אנשי ה"תחיה" בדיון המליאה על הצעת אי־האמון שלהם.

א.לם

ציונית מצפון ברזיל

שמה אורה סהיה, אשה נאה מאד באמצע שנות השלושים, שבלטה ביומיה בין משתתפי הלשכה העולמית של תנועת העבודה הציונית. אורה באה לכאן בתפקיד כלם שליד מקורות אבותיה בצפון ברזיל. היא הקימה בעיר, בה מצויה קהילה יהודית בת 200 שנה, סניף של תנועת העבודה. היא גם משמשת סגן יו"ר הקהילה היהודית בעיר ופעילה בתנועת נעמ"ת.

אורה סהיה

אורה סהיה מספרת כי מוצא משפחתה ממרוקו, והיא עצמה נולדה בברזיל.

ג.אום

השגרירים באים

אתמול הגיע ארצה הממונה על שגרירות ספרד חואן לומר דה צ'יצ'ירו, ובמר החל לחפש מבנה מתאים לשגרירות בתל־אביב, שבו יתיישב השגריר הספרדי הראשון בישראל. עד כה כיהן דה צ'יצ'ירו כסגן ראש משלחת ספרד למוסדות האו"ם בז'נבה.

אגב שגרירים חדשים, שגריר אל סלוודור בישראל אנריקה גומפרוינר הגיש אתמול את כתב האמנתו לנשיא חיים הרצוג. גומפרוינר יהיה לשגריר השני.

אחרי הגירה של קוסטה ריקה, שקבע בבירה את משכנו, המעונה, מאז קבלת "חוק ירושלים".

א.לם

כוס קפה של גלויות

רעיית פמלארשקם ראש הממשלה וחבר הגוף, שולמית שמיר, מימה בשבוע שעבר הרצאה מטעם קרן היסוד בפני קבוצת נשים יהודיות־צרפתיות בהזמנה מתחוזה "בואו לשתות כוס קפה אצלי בבית כשתגיעו לישראל". ההזמנה, בסיומו של נאום חם, זכתה להיענות מיידית: אחת הנשים, האמורה להגיע לישראל בעוד ימים אחרים, הודיעה לקבוע פגישה.

שולמית שמיר, שזה היה לה סיבוב ההרצאות הראשון בצרפת, סבורה שראוי להגביר את תכיפות המפגשים בין מבקרים בישראל לבין הקהילה היהודית בצרפת. "לאנשים מגיעים כל כך הרבה", אמרה, "היהודים שם במעט כורעים לביקורים. כאן ביקור צינוא של פבש למלים זכות בישראל".

יואב מוקר

חדוות החיים

"חדוות החיים הגיעה בשלום למוזיאון. היא יפה יותר ממה שהעלינו בדמיוננו", כך הבדיק הד"ר מרטין וייל, מנכ"ל מוזיאון ישראל, לאבנית יולה ליפשיץ, המתגוררת בניו־יורק. "חדוות החיים" איננה אלא פסל, שמשקלו יותר מטון וחצי, של הפסל ז'אק ליפשיץ. יולה, אלמנתו, הבטיחה להעבירו למוזיאון ישראל ועתה הגשימה משאלת־לב של אנשי המוזיאון.

הפסל, משנת 1927, הוצב ברחבת הכניסה למוזיאון, מתאר כתי דמויות הנוגעות לארגנעת זו בזה.

ע.ר.

מובטלים בירושלים

מובטלים בירושלים אינם תופעה חדשה, סיפר ד"ר גרשון פרסמר בערב התשלמות מטעם יד בן־צבי בנושא. בימי אגריפס, עם השלמת עבודות בהר הבית והשיפוצים בסביבה, נשארו 18 אלף עובדים ללא פרנסה. גם אז כבר ידעו שיש להמציא "עבודות דחק" למובטלים, וכך הפנו חלקם לריצוף רחובות ירושלים.

כיום אין מעסיקים מחוסרי עבודה בבנייה חדשה, אלא בחשיפת המבנים שבנו המובטלים בזמן העתיק. בבית־שאן, לדוגמה, עומדים לחשוף אמפיתיאטרון בעזרת מחוסרי־עבודה.

יהודה אריאל

בעריכת עירית רוזנבלום

ירד יבוא מוצרים בני קיימא בינואר

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

יבוא מוצרי צריכה בני קיימא ירד בחודש ינואר 86 בהשוואה לחודש הקודם. ירידה ביבוא מוצרים אלה נרשמה גם בהשוואה עם נתוני היבוא בינואר 85.

בחודש ינואר 86 חזרה רמת היבוא של מוצרי בני קיימא — מכוניות, מקררים, מכונות כביסה, טלוויזיות צבעוניות, וידאו טייפ ומדיחי כלים — לרמת היבוא בחודשים אוקטובר ונובמבר 85. בחודש דצמבר 85 נרשם גידול ביבוא מוצרים אלה. הגידול נבע מציפיות ל"תפר" שגרמו להאצת הרכישות של מוצרים בני קיימא ביבואים.

יבוא מכוניות ירד בחודש ינואר 86 ב־25 אחוזים לעומת דצמבר 85. בחודש ינואר 86, נמכרו 3.869 מכוניות בלבד לעומת 5.177 מכוניות בדצמבר 85. ירידה זו, אינה משמעותית בחישובי סך היבוא, היות והמגמות רבות של לקוחות, לא מומש, משום שהיבואנים האטו קצב המכירה והמסירה של כלי רכב חדשים.

יבוא מכוניות חדשות ירד בחודש ינואר 86 ב־9 אחוזים לעומת ינואר 85. בחודש ינואר אשתקד, נרשם גידול ברכישת מוצרים בני קיימא מיובאים. הציבור דחה או רכישת מוצרים אלה בחודשים נובמבר־דצמבר 84 (עיסקת חבילה א') לינואר 85. זאת, מאחר ובאותה עת הוקפאו מחירי המכוניות בשקלים.

להלן נתוני יבוא מוצרי בני קיימא:

המוצר	ינואר 86	דצמבר 85	ינואר 85	% שינוי לעומת חודש דצמבר 85	% שינוי לעומת חודש ינ. אשתקד
מכוניות	3.869	5.177	4.254	−25	−9
מקררים	407	732	1.991	−44	−80
מכ' כביסה	4.892	4.382	15.180	+12	−68
טלוויזיות צבעוניות	4.934	5.214	12.108	−5	−59
וידאו טייפ	3.572	3.828	3247	−6	+10
מדיחי כלים	1.702	1.884	—	−10	—

7% ירידה בהכנסות ממיסים בינואר לעומת ינואר 85

עליה ב־5% לעומת דצמבר 85

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

הכנסות המדינה ממיסים עלו בחודש ינואר ב־5 אחוזים ריאלית לעומת דצמבר 85. לעומת זאת, הן ירדו ריאלית ב־7 אחוזים לעומת ינואר 85.

בחודש 86 הסתכמו ההכנסות במיליארד ו־170 מליון שקל חדש.

הכנסות המדינה בעשרת החודשים הראשונים של שנת התקציב 85 (דהיינו חודשים אפריל 85־ינואר 86) היו גבוהות ריאלית בכ־5 אחוזים, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

עיקר העליה בהכנסות המדינה נבעה בגידול של 8.4 אחוזים במכסות ממס הכנסה. ההכנסות ממע"מ גם הן גבוהות בתקופה המקבילה אשתקד ב־3.5 אחוזים ואילו ממיסי יבוא ההכנסות גבוהות בכ־5 אחוזים.

עליה בהכנסות מהסקטור העסקי

הכנסות המדינה בינואר 86 מבטאות רמה גבוהה של הכנסות מהסקטור העסקי. עליה זו קיזזה את המשך הרמה הנמוכה בגביית מס משכירים עקב העדכון המהיר של מדרגות המס וירידת השכר הריאלי בהשוואה לחודש ינואר 85. ירידת הכנסות המדינה ממס על שכירים נאמדת בכ־100 מליון שקלים חדשים בהשוואה לינואר 85.

לעומת זאת, סך ההכנסות של אגף מס ההכנסה עלו בכ־16 אחוזים לעומת דצמבר 85 והסתכמו בכ־640 מליון ש"ח. נתון זה מהווה ירידה של כשלושה אחוזים לעומת ינואר 85.

הכנסות המדינה ממיסי יבוא, ירדו ריאלית בכ־18 אחוזים לעומת דצמבר 85 וחזרו לרמה באוקטובר ונובמבר 85.

מודעי: לא תהיה עליה ריאלית בשכר

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

שר האוצר יצחק מודעי אמר, כי לא יהיו העלאות שכר ריאליות. "אם כתוצאה מדיונים על הסכמי שכר, תדרש חס וחלילה תוספת שכר, תהיה זו תוספת של נייר, כתוצאה מהדפסת כסף. אך, תוספת זו, לא תהיה כוח קנייה־נוסף".

בהופיעו לפני כינוס של נשים מהמפלגה הליברלית אמר שר האוצר כי נסיגה מהתוכנית הכלכלית, פירושה שיש להתחיל בהרס את המאמצים להבראת המשק. אלא, שבמקרה אחורנית, לא תהיה תקומה למשק. מודעי הוסיף, כי לא יתן יד להדפסת כסף ולחריגה במסגרותיה של התוכנית הכלכלית גם אם תתנפצנה מסגרות פוליטיות".

בימים הקרובים יחל המו"מ הרשמי בין הממשלה וההסתדרות בנושא הסכמי השכר החדשים. שר האוצר קיים בשבוע האחרון מספר פגישות בעניין עם מנכ"ל משרדו ד"ר עמנואל שרון ועם הממונה על השכר באוצר הילל דוהאי.

האוצר מציע בין היתר להגדיל את השכר נטו מבלי להעלות את השכר ברוטו. כמו כן מוצע להקטין את חלקו של המעביד בתשלומי הביטוח הלאומי עבור העובד.

האוצר הקציב 200 מיליון שקלים חדשים לצורך מתן תוספות שכר אפשריות.

מחישובים שנערכו לאחרונה באוצר עולה, כי ניתן בסכום זה לממן עליית שכר של כ־3 אחוזים.

באוצר העריכו, כי ראש הממשלה שמעון פרס יתערב בסופו של דבר במו"מ הכללי עם ההסתדרות כדי למתן את דרישותיה ולשכנעה שלא לפגוע בהישגי התוכנית הכלכלית. לפני מספר שבועות, ערב צאתו לחו"ל, נפגש ראש הממשלה בעניין עם מזכיר ההסתדרות.

היכן הנגב

מאת צבי בראל

דובר הבית הלבן נשאל אתמול האם יוכל להגיב על דווחים בדבר תמרונים שעושים מטוסים אמריקאים בנגב.

היכן נמצא הנגב? שאל הדובר. בישראל — השיב השואל.

"אה, ישראל, אני יודע שיש להם את עמק הבקעה (בקעת הלבנון) לא ידעתי שיש להם גם מדבר".

בריה"מ סיפקה צוללות לסוריה

(ע) סוריה התחזקה לאחרונה בצוללות שסופקו לה ע"י בריה"מ. זאת גילה אתמול שר הביטחון, יצחק רבין, בתוכנית "קו מתוח", בגלי צה"ל.

השר ציין, כי זה מוסף נדבך נוסף לצבא הסורי, שגדל בכמות ובאיכות בשנים האחרונות. ישנה גם התעצמות רבה בצבאי מדינות ערב. לדבריו, הים הפתוח הוא הגבול הבטוח של מדינת ישראל, בזכות חיל הים.

עוד הידרדרות לדולר וולליש"ט

לונדון, (ע"ח) הדולר והליש"ט חזרו והידרדרו עם פתיחת המסחר בשוקי הכספים אתמול. הדולר ירד לרמה הנמוכה ביותר שלו כנגד היין ואחר כך התאושש ל־190.90 יין באירופה.

הליש"ט ירדה אף היא עד לשפל של 1.384 דולר, 3 סנט מתחת למחיר הסגירה בשבוע שעבר.

הלחץ על הליש"ט גבר כאשר נודע על ירידות נוספות של מחיר הנפט

הסיגריות המקומיות מתייקרות ב־19 אחוזים

דובר משרד התעשיה והמסחר: דובק הפסידה בגלל המחירים הנמוכים

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מחירי הסיגריות מתוצרת מקומית מועלים החל מהיום בכ־19 אחוזים.

משרד התעשיה אמר, כי העלאת המחירים נעשית במסגרת המדיניות של בדיקה פרטנית של מוצרים שנקלעו להפסד. הסיגריות נמצאות בפיקוח מחירים מתמיד, וגם בעתיד יימשך הפיקוח ההדוק על מוצר זה.

דובר משרד התעשיה והמסחר אמר, כי מבדיקה כלכלית שנערכה לגבי פעילות חברת "דובק" התברר שהמפעל מפסיד באופן משמעותי בשל המחירים הנמוכים. מצב זה מנע מן המפעל את האפשרות לרכוש עלי טבק, שהוא חומר הגלם העיקרי. עקב כך הוחלט, לאחר בדיקה להתיר את העלאת המחירים. יחד עם זאת מצב המפעל נמסר לבדיקה מיוחדת של רואה־חשבון חיצוניים ועם סיום הבדיקה ייקבע המחיר הסופי.

העלאת מחירי הסיגריות מתוצרת מקומית, העריך הדובר, תשפיע על מדד המחירים לצרכן בכ־0.2 אחוזים.

אלה המחירים החדשים: חפיסת "טיים", "אירופה", "שרתון", "גלסון פלטר" — 0.95 אגורות חדשות. חפיסת ברודוואי 80 — 1.10 ש"ח. חפיסת ברודוואי 100 — 1.15 ש"ח. חפיסת טיים 100 — 1.15 ש"ח. חפיסת מתכנה — 1.20 ש"ח.

דוד עברי: עלות ביטול הלביא — 200 מיליון ד'

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

"עלות הפסקתו של פרוייקט הלביא תגיע לכ־200 מיליון דולר, בקנסות ובפיצויים, ולדעתי ישולם חוב זה מתקציב הביטחון ולא משום מקור אחר". כך מסר אתמול דוד עברי, יו"ר מועצת המנהלים של התעשייה האווירית בעת סיור כתבים צבאיים במפעל. לדבריו, אם תפסק הפרוייקט לא יקלט איש מבין המועסקים בו בתעשיות אחרות, בעקבות זאת, מעריך עברי, כי 50% מהם ירדו מהארץ. היום מועסקים בפרוייקט בין 4000 ל־5000 איש. עוד מעריך עברי, כי אם יופסק פרוייקט הלביא יופנו הכספים לצרכים שוטפים במערכת הביטחון ולא לפרוייקטים אחרים.

לדברי עברי, לא הוחלט מעולם על יצור מטוס לביא המצויד במנוע פרגנם אף־404, אלא דובר באופן עקרוני על מטוס קל. כמו כן, נפלה ההחלטה על יצור הלביא הזה בפברואר 1980 בעת שעזר ויצמן כיהן כשר ביטחון. לדברי עברי, רק כששה חודשים לאחר מכן הוחלט על מטוס עם מנוע בעל סוג מינימלי של 20 אלף ליברות ואז הוחלט על המנוע 1120 מתוצרת פראט אנד ויטני.

להערכתו של עברי, ההתנגדות ללביא המשמעת מצידם של קצינים בכירים בצה"ל מקורה בהתמודדות על תקציבים. אנשי הצבא, לדבריו, מודאגים ממה שקורה ב־1986 ולא ממה שיקרה ב־1991.

אב טיפוס השנה

על פי הנתונים העדכניים המצויים בידי התעשיה האווירית, ינוסה אב הטיפוס הראשון של הלביא בספטמבר השנה, בעוד המטוס הראשון המצויד במערכות האוויוניקה של הלביא ימריא באוקטובר 1988. המטוס הסידורי הראשון ימסר באפריל 1990. לפני כשבועיים סופקה הכנף הראשונה של המטוס המורכבה באב־הטיפוס הראשון.

התעשייה האווירית תגיע בשנת הכספים הנוכחית למכירות בסכום של כ־950 מיליון דולר, מהם 552 מיליון דולר יצוא, למרות ירידה גדולה במכירות בישראל בשל הקיצוץ בתקציב הביטחון.

טרם הוחלט אם תוארך כהונת מנהל החדשות בטלוויזיה

יאיר שטרן מסיים הקדנציה מחרתיים

מאת לילי גלילי,
סופרת "הארץ"

על אף שהקדנציה של מנהל החדשות בטלוויזיה, יאיר שטרן, עומדת להסתיים מחרתיים, טרם הוחלט בהנהלת הרשות אם להאריך את כהונתו, או להוציא מכרז למנהל חדש לחטיבת החדשות.

בניגוד לכלל המקובל, להודיע לאדם המכהן בתפקיד כחודש מראש על הכוונה להחליפו, טרם נמסרה לשטרן כל הודעה. הארכת קדנציה טעונה הסכמתו של הממונה הישיר, מנהל הטלוויזיה יאיר אלוני, שהביע תמיכה בהמשך כהונתו של שטרן. גם המנכ"ל, אורי פורת, התבטא בעבר, כי יסכים להארכת הקדנציה, אם יתמוך בה אלוני.

עם זאת, קיים פורת מגעים עם יעקב אחימאיר, בניסיון לשכנעו לקבל את התפקיד. לאחר התנגדותו הראשונית של אחימאיר, נקבעה פגישה נוספת בין השניים בהמשך השבוע. אתמול נודע, כי נשקלת גם האפשרות להציע את התפקיד לחיים יבין, במסגרת מה שהוגדר כ"ניסיון לפצותו על אי מינויו למנהל הטלוויזיה".

גורמים בכירים בטלוויזיה העריכו אתמול, כי לאור המשבר בו נתונה הטלוויזיה, המחלוקת על מינוי מנהל לחטיבת התוכניות, תבחר ההנהלה שלא להיכנס עתה להסתבכות נוספת, ותאשר הארכה זמנית ליאיר שטרן.

ועד העיתונאים בטלוויזיה הודיע אתמול לפורת כי הוא דורש ממנו לקבל החלטה בעניין מנהל החדשות. הוועד לא יסכים לכל מינוי בפועל או מילוי מקום.

מעמד הליכודית

הוועד המנהל של רשות השידור החליט אתמול לפנות לשר הממונה, יצחק נבון ולבקש את חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה בעניין שידורי הטלוויזיה הליכודית. לדעת הנהלת רשות השידור, משדרת הליכודית בלי כל סמכות בחוק תוכניות המיועדות לכלל האוכלוסיה, וחורגת מן המגרש המוענק לה בחוק.

הקבלן בוביס חשוד בפרשת שוחד בברלין

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). משטרת פרנקפורט ערכה היום חיפושים והחרימה מסמכים במשרדיו של הקבלן ובעל הקרקעות איגנאץ בוביס, יו"ר הקהילה היהודית בעיר. החיפושים נערכו על רקע מעורבות אפשרית של בוביס בשערורייה של שוחד פוליטיקאים בידי קבלני בנייה במערב־ברלין.

בוביס, ניצול שואה, שהתעשר בפרנקפורט לאחר המלחמה, זכה באחרונה לפרסום רב בשל מאבקו נגד המחזה של ריינר־ורנר פאסבינדר "האשפה, העיר והמוות". בין השאר דיבר בוביס על הנושא בטלוויזיה הישראלית. בוביס היה בין המפגינים, שעמדו על בימת התיאטרון העירוני בפרנקפורט כדי למנוע את הצגת המחזה, שהדמות הראשית בו היא ספסר קרקעות מושחת, שאין לו שם פרטי או שם משפחה והוא מכונה רק בתואר "היהודי העשיר".

בוביס אמר אמש לאחר החיפושים במשרדיו, כי המשטרה ביקשה למצוא חומר בקשר לפרוייקט בנייה באזור שארלוטנבורג במערב־ברלין.

קריאה לציבור הערבי לתמוך במאבק המוסלמי בהר הבית

מאת עטאללה מנצור
סופר "הארץ"

ועדת התיאום של נציגי האוכלוסייה הערבית בישראל, המורכבת מחברי־הכנסת הערביים ומזכירות הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, פנתה לציבור הערבי בישראל שיתמוך בעמדת המנהיגות המוסלמית המזרח־ירושלמית בנושא המסגדים על הר הבית והבינוי ועידה בין־לאומית לשמירה על האתרים המוסלמים בישראל.

הוועדה, שהתכנסה אתמול בכפר טירה במשולש, פנתה לראש הממשלה, שמעון פרס, בתביעה כי יגנה את הצהרות הרב הראשי הספרדי, הרב מרדכי אליהו, בעניין הקמת בית־

ערך את העמוד: אור גונדר

שיחת היום / מאת לילי גלילי

עם: יוסף מנדלביץ', אסיר ציון לשעבר
על: שחרורו הצפוי של אנטולי שצ'רנסקי

אני מנחש מה יהיו מילותיו הראשונות

— בדיוק לפני 5 שנים, שוחררת בנסיבות המזכירות את הידיעות על שחרורו הצפוי של אנטולי שצ'רנסקי.

— במקרה שלי, לא היו חילופי מרגלים, אלא עיסקה בין בריה"מ למערב. ישבתי אז באותו בית סוהר בהרי אורל בו יושב אנטולי עתה, וכשבועיים לפני השחרור התחילו להעביר אותי בלילות ממקום למקום, בטיסות ובנסיעות לילה חשאיות של אלפי קילומטרים. זהו סימן ברור, שמשהו קורה.

— אם אכן ישוחרר, המיסוד חוזר על עצמו אחרי חמש שנים. יש משמעות לעיתוי?

— בשני המקרים, זהו מועד כינוסה של המפלגה הקומוניסטית המתכנסת בדרך כלל כל חמש שנים. הרוסים אוהבים לבוא במתנות לאירועים חשובים שלהם, כמו שאת הולדת משגרים ב־1 במאי. זה טוב להרגשה הגואה של הציבור, ולצורכי הטבת החוץ שלהם. בעיני זו תמיד מצבים האסירים להטבת חגיגות.

— את שצ'רנסקי הכרת בבית הסוהר. התידדתם?

— הצלחנו להיפגש באקראי בגלל אי הזהירות של השמירה, אך ישבנו בתאים נפרדים. קיימנו קשרים בהתכתבות חשאית ושיחות דרך הקיר. צינורות מים תביב. כך נוצר קשר טוב. פעם, ישבנו בתאים זה של זה, ואז הייתה לנו אפשרות לדבר עברית בקול רם.

— מנסיונך, שצ'רנסקי מרגיש בשלב זה שעומד להתרחש דבר מה?

— אם אכן משהו עומד לקרות — מה שאינני בטוח — אני מבין שהוא צריך כבר להרגיש. התנועה העיקרית, היא ההעברה ממקום למקום. מצד הסוהרים, לא חשים בכל שינוי כי הם פשוט אינם יודעים מחשש להדלפה.

— להערכתך, יש להתיחס ברצינות לידיעות על השחרור?

— אני ראש קטן, לא מעריך שום דבר. אנחנו רוצים נשמול להוריד מהאופטימיות, כי היא רק פועלת לטובת הרוסים. כשאכן יגיע שצ'רנסקי, אני מנחש מה יהיו מילותיו הראשונות: "יש עוד מילוני יהודים שצריך לדאוג להם".

— מה תהיה העצה הראשונה שאתה תיתן לו?

— לנוח הרבה, להיתנתק מכל העיתונאים והאינטרסנטים, ואפילו מחברים שלו. אני אישית, התאוששתי רק אחרי שנה במולדתי. הרגשתי פיסית לא טוב. היה לי קשה להתרכז וללמוד, לקיים מגע עם אנשים, ולא היה מי שיעזור לעבוד את הסיקום. צריך פשוט לתת לו שקט להתבודד עם האישה, אבל אני גם יודע שאדם כמוהו לא ייטב בשקט, בגלל רצונו להיטיב עם האחרים.

— תתבין אותנו גם לאכזבות?

— אכזבה זו מילה גדולה, עם אמוציות וראש. בואי נאמר שבתהליך העליה עוברים "עידנון".

אגו"י תשוב ותעלה מחר את התיקון לחוק השבות

מאת סופר הפרלמנטארי
של "הארץ"

בהשפעת השדולה החב"דית, מעלה מחר סיעת אגודת ישראל את ההצעה לתקן את חוק מיהו יהודי. הסיעה, המונה את אברהם שפירא ומנחם פרוש, שוהה בחו"ל, אבל חזרה לארץ להעלות את הנושא על סדר היום. במקביל, עומדות על הפרק שתי הצעות חילוניות. האחת של אלעזר גרנות ממפ"ם, שחוק השבות לא ישונה אלא ברוב מיוחס של 80 חכ"ים, והאחרת של ר"ץ, לפיה יהודי הוא כל מי שיצהיר כי הוא כזה. לשלוש הצעות החוק אין סיכוי.

ח"כ אברהם ורדיגר (מורשה) שקל להציע שלא להעלות את ההצעה הדתית, בגלל מיעוט סיכוייה, אבל השדולה החב"דית לא הרפתה מן הנושא. שר האנרגיה משה שחל הודיע אתמול, כי אין מקום להעלות את ההצעה על סדר היום, לאחר שלא היה תיאום עם סיעות הקואליציה האחרות.

יו"ר סיעת ר"צ, שולמית אלוני, הודיעה אתמול, כי סיעתה תחזור ותעלה את ההצעה להנהיג חוק נישואים אזרחיים.

שמעון תוקף את סוריה; 9 נהרגו בפיצוץ בביירות

מאת סופר "הארץ"
לעניינים ערביים

נשיא לבנון לשעבר ויו"ר "החזית הלבנונית" (הנוצרית), כמיל שמעון, השווה אמש את דמשק לבירת האימפריה העות'מאנית, איסטנבול, ששלטה על לבנון, או לפאריס בימי המנדאט הצרפתי על לבנון. שמעון תקף את משלחת סיעת "המארונים העצמאיים" שערכה ביקור בן יומיים בסוף השבוע לדמשק, בניסיון לשכנע את סוריה להמשיך בדרישיה עם הנשיא ג'מייל. לדבריו, לא היו לביקור זה תוצאות ויש להפסיק את מסעות השתדלנות לדמשק.

בתוך כך נמשכו אתמול מעשי החבלה באיזורים הנוצריים. פיצוץ אירע בשכונת נידג'ירדיה צפונית לביירות, פיצוץ שביעי מאז ביצוע ההפיכה לפני שבועיים. תשעה אנשים נהרגו וכמה עשרות נפצעו. נזקים חמורים נגרמו לחנויות ולבנייני מגורים.

בדמשק נסתיימו אתמול הדיונים בין שלושת החתומים על ההסכם בחסות סוריה: חובייקה, ברי וג'נבלאט. השניים האחרונים שבו לביירות. כתבים בבירה הסורית ציינו, כי הדיונים, בהם השתתף סגן נשיא סוריה, חדאם, נסבו על הדרכים ליישום ההסכם המשולש.

העתון "אל־ספיר" המקורב למיליציה של השיעים, מסר, כי ואליד ג'ומבלאט, נבי ברי ואלי חובייקה סבורים, כי לא ניתן להגיע לפתרון כל עוד מכהן ג'מייל בתפקידו.

קלארספלד באה במגעים עם חוטפי יהודי לבנון

ביירות, (ע"ד) צידת הנאצים ביאטה קלארספלד אמרה אתמול, כי באה במגעים עם חוטפיהם של חמישה יהודים לבנוניים, והציעה את עצמה כבת ערובה תמורת היהודים אלו.

קלארספלד לא גילתה את זהותם של האנשים שעמם שוחחה, וגם לא את תגובתם על הצעתה.

קלארספלד בת ה־46 הגיעה ב־17 בינואר למערב ביירות המוסלמית, לאחר ששני יהודים לבנונים נוספים נרצחו.

קבוצה שיעית הקוראת לעצמה "ארגון המדוכאים בעולם" מסרה כעבור מבר אשתקד, כי היא מחזיקה ב־4 יהודים אחרים, ואיימה להרוג אותם, אם לא תשחרר ישראל עשרות שיעים העצורים בכפר חיאם בדרום לבנון.

בדצמבר הודיעה הקבוצה כי הוציאה להורג שניים מבני הערובה כתגמול על מעשים ישראליים בדרום לבנון. גופותיהם של חיים כהן הלאלה ויצחק סאראב, נמצאו אז במערב ביירות.

המעלות של אל על

עיר	מעמ' מינימום	מעמ' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
קהיר	13	20	מ"ח	11	26
אתונה	4	7	מ"ח	10	16
בוקארשט	15	10	מ"ח		
רומא	9	15	מ"ח	6	12
ז'נבה	2	4	מעונן	−5	2
ציריך	1	3	מעונן		
פרנקפורט	−3	0	ב"ה	1	4
וינה	−9	−5	ב"ה		
פאריס				2	4
אמסטרדם	0	2	מעונן	−4	−2
בריסל	1	3	מעונן	−3	4
מדריד				0	9
לונדון	1	3	מעונן	1	3
קופנהאגן	−10	−4	בהיר	−2	0
שטוקהולם	−10	−15	בהיר	−9	−4
אוסלו				−5	−3
ניו־יורק				4	9

הטעם המאושר
אל על ELAL

אהובנו

אורי לסר

איננו

ההלויה תצא היום יום שלישי כ"ה בשבט תשמ"ו 4.2.86 בשעה 1.30 אחה"צ מבית ההלוויות הצירוני רח' דפנה 5 תל־אביב לחלקת ותיקי ההגנה, בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

המשפחה המתאבלת

בכנסת

המערך ידון מחדש בהצעת החוק לאיסור פרסום שמות של חשודים

ח"כ מיעארי קבל לפני שגריר ארה"ב על ניסיונו של השר שרון "להרחיב את תחולת הסכם הסחר החופשי על השטחים הכבושים"

בוועדות ובסיעות

/ דן מרגלית

סיעת המערך תדון בהצעת החוק האוסרת פרסום שמות חשו־דים, שאושרה כבר בממשלה. את הדיון המחודש בנושא זה יזמו השר יעקב צור וח"כ רב [illegible]. אתמול נדרשה לנושא הנהלת סיעת המערך, ששמעה מפי השר צור, כי "יש לגבש עמדה שלפיה יתאפשר למועצת העיתונות לקבל החלטות כפי ראות עיניה ולאכוף אותן ללא חקיקה".

ביקורת על ביטוח הסיעוד

אין להעלות על הדעת שחוק ביטוח סיעוד יתמקד רק בגימלה לנזקק ולא באלה הנמצאים בבתי אבות. החוק המוצע מעורר בעיות של סרבול וביורוקרטיה, סיכמה אתמול יו"ר ועדת העבודה והר־ווחה, ח"כ אורה נמיר, את הדיון בחוק ביטוח סיעוד.

ח"כ חייקה גרוסמן אמרה, כי [illegible] "מי יכול לעמוד במחירים אלה?"

סחר חופשי בשטחים?

ח"כ מוחמד מיעארי (המתקד־מת) קבל לפני השגריר האמרי־קאי תומאס פיקרינג על השר אריאל שרון, שלדבריו "מנסה להרחיב את תחולת הסכם הסחר החופשי על השטחים הכבושים". מיעארי הפנה את תשומת ליבו של השגריר האמריקאי לטענת השר שרון כי "הסכם איזור הסחר החופשי אינו קובע במפורש תחולה טריטוריאלית של המדינות החתומות בהסכם". מיעארי שאל את פיקרינג אם ממשלתו מסכימה לפירוש של שרון.

הליכוד מבקר את פרס

במקביל להצבעת הליכוד נגד הצעת אי־האמון של התחיה בנו־שא, יצאו ח"כי תחיה [illegible] [illegible] עלולות לגרום פגיעה במעמדה של ישראל". יו"ר הנהלת הקו־אליציה חיים קופמן סמך כי פגישת אישים אמריקאים עם ראשי אש"ף היא "הרצאה ישירה של מדיניותו ויוזמתו של ראש הממשלה". ח"כ פנחס גולדשטיין אמר כי "הציבור הוא חכם. הוא רואה שראש הממשלה הוא בעצם מטבע המצלצל בכף תוך ריק". לדעת ח"כ אריאל וינשטיין הדי־בור הישראלי דוחף את ירדן לידי סוריה.

חיילים טסו עם פרס

מדוע במטוס חיל האוויר שהו־ביל את ראש הממשלה שמעון פרס לאירופה נמצאו 60 חיילים מצטיינים בצה"ל — שאל אתמול ח"כ דן כהן (רצ). הוא ביקש לדעת אם הנוסעים חייבו בחלק מן ההוצאות.

נוצצות בהסתדרות

ח"כ מתי פלד (המתקדמת) הוזהר אתמול מפני תופעות כה גיסטיות במשק ההסתדרותי, בכך שמנכ"ל איסכור בקריית־גת הד־ליט שלא לקבל לעבודה פועלים ערביים. על מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר להתערב מיד, צ"ין פלד. מדיניות כזאת היא תרומה לקשנטון כור.

פועלי מספנות ישראל בכניסה ללשכתו של שר התחבורה (צילום אליהו הראתי)

30 עובדי מספנות ישראל ניסו לפרוץ ללשכת קורפו

השר נפגש עם 4 נציגים של העובדים

(ע). כ־30 עובדי מספנות ישר־אל הגיעו אתמול לפני הצהריים למשרד התחבורה בירושלים וניסו להיכנס בכוח ללשכת השר. העוב־דים התפרעו בבניינו ללשכת השר, שנכנסה מיד, ורק לאחר שהשר התחבורה הסכים להיפגש עם ארבעה מנציגי העובדים, נרגעו הרוחות.

(ע). עובדים נשארו בלשכת שר התחבורה בירושלים עד 3 אחה"צ. השר קורפו הצליח לצאת מלשכ־תו רק בתוספת המשטרה.

ורק אחר כך עזבו גם עובדי המספנות את המשרד.

עולה מובטל או עולה במסגרת הכשרה יקבל 225 שקל לחודש

כללי הביטוח הלאומי, לגבי השלמת הכנסה יחולו גם על כלל העולים

מאת סופר "הארץ"

משרד הקליטה הגיע לסיכום עם משרד האוצר, לפיו דמי הקיום לעולים הנמצאים במסגרות הכשר רה מאורגנות ע"י משרד הקליטה או לעולים מובטלים, יושוו לרמה של גימלת אבטחת הכנסה, המשו־למת לכלל האזרחים במדינה.

לפיכך, יקבל מעתה עולה יחיד 225 שקל (במקום 156.5 שקל עד כה), זוג שקיבל 234 שקל יקבל מעתה 336 שקל, זוג עם ילד שקיבל עד כה 274 שקל יקבל מעתה 393 שקל.

כן סוכם, כי הכללים של הבי־טוח הלאומי, לגבי השלמת הכנסה יחולו גם על כלל העולים. במשרד הקליטה הביעו קורת רוח מן הסי־כום. במשרד ציינו, כי בכך אומצה תפיסת משרד הקליטה, לפיה "לא יופלו העולים לרעה ויובטחו להם תנאים השווים לכלל האזרחים במדינה".

"לעידוד הצמיחה דרוש שיתוף פעולה של כל הגורמים במשק"

שלושה כלכלנים חשובים מארה"ב באו ע"פ הזמנתו של אמנון נויבך ★ השלושה — פרופ' בלסה, מגדנר ומורטילס

מאת צבי זרחיה

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

לעידוד הצמיחה, יש צורך בשי־תוף פעולה של כל הגורמים הכלכליים במשק, קרי — הממש־לה, ההסתדרות והתעשיינים. גם במצב שלמשק [illegible] [illegible] [illegible] — כך אמרו אתמול שלושה כלכלנים מארה"ב, לראש הממשלה ולשרים מדעי ויעקבי, לנגיד בנק ישראל, למזכיר ההס־תדרות ולנשיא התאחדות התע־שיינים.

ראש הממשלה, כינס אתמול דיון מיוחד בלשכתו, לגיבוש אסטרטגיה לצמיחה כלכלית. לפני המשתתפים הופיעו שלושה מומ־חים מכלכלה, שבאו מארה"ב על פי יוזמתו של אמנון נויבך — יועצו הכלכלי של ראש הממשלה. המומחים — פרופ' בלסה מטכון [illegible] הבנק העולמי, איירה מגזינר, העומד בראש חברת ייעוץ כלכלי אסטרטגי בארה"ב וסוי מורטילס, מן אוניברסיטת בוסטון, ביתור לפני ראש הממשלה יותר המשתתפים, תהליכי אסטרטגיית צמיחה כלכ־לית שהתרחשו במדינות מתפת־חות במזרח התיכון ובאמריקה הלטינית.

סגן נשיא מרכז הקבלנים:

"חקיקה חפוזה תייקר ב־10% את מחירי הדירות"

מזהיר מ"ההיסטוריה" בנושא אבטחת כספים של רוכשי דירות המסתמכת על מקרה או שניים שקרו בענף הבנייה בשנה האחרונה"

מאת אריה לביא

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מדיניות הבנקים כלפי הקב־לנים והבנים תמים שאשר על ענף הבנייה ועל קבלנים וקוני דירות גם יחד. ההיסטוריה בנושא אבטחת כספי רוכשי הדירות המסתמכת על מקרה או שניים שקרו בענף הבנייה בשנה האחרונה תביא לחקיקה חפוזה העלולה לייקר את הדירות ב־10%, טוען סגן נשיא מרכז הקבלנים, יונה מרדכי.

מרדכי, שדיבר במגישה עם קב־לנים בירושלים לקראת הוועידה של מרכז הקבלנים, אמר, כי הוסר הכוונה להעניק בטוחות לרוכשי דירות הנבנות על קרקע של מינהל מקרקעי ישראל יגרום שי־תוק מוחלט בענף הבנייה בתוך זמן קצר ביותר.

לטענת מרדכי יחס הממשלה לבנייה הפרטית גרם התמוטטות חברות הבנייה של חיים שכטר ונד־גיעה במאות רוכשי דירות. סופר "הארץ" מציין, שדברי סגן נשיא מרכז הקבלנים מתייחסים לתבי־עות של הקבלנים לקבל סיוע ממשלתי.

יונה מרדכי הגדיר את החלטת בנק ישראל לשחרר 15 מיליון דולר מכספי הקבלנים בבנקים "הגרועית". הוא אמר כי ידרוש שבנק ישראל ישחרר את כל 70 מיליון הדולר של הקבלנים המצו־יים כעת בבנקים למשכנתאות.

לחוקלאות נותנים עשרות מיל־יוני דולר, במפעלי תעשייה כוש־לים משקיעים מיליוני דולר ואילו מאות הקבלנים נרחים בתירוצים שנים בלך ושוב, בלי לזכות בסיוע.

המפקח על המחירים יקבע המחירים ליצרנים וליבואנים

מאת צבי זרחיה

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

המפקח על המחירים במשרד התעשייה יקבע ליצרנים וליבואנים את מחירי ההלבשה וההנעלה, לקראת עונת האביב והקיץ הקרובות.

רשתות השיווק יעלו על מדפיהן סחורות קיץ, בלי מחירון מאושר על ידי משרד התעשייה והמסחר. במחירון זה ייקבע גם מתח השיווק של הרש־תות המחוררים — כך סוכם אתמול בפגישה, שקיים מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, יהושע פורת, עם נציגי רש־תות השיווק הגדולות.

נציגי רשתות השיווק נענו לפנייתו של פורת והביעו שיתוף פעולה בנושא זה, כתוצאה מההסדר המוצע, תמותן במידה משמעותית עליית המחירים העונתית האופיינית לחו־דשים אפריל—מאי מדי שנה, בתחומי ההלבשה וההנעלה.

ביהמ"ש המחוזי דחה תביעה נגד מפעל הפיס בעניין מחשוב שיווק

חברת ג'יטק מארה"ב ונציגיה בארץ חויבו בהוצאות המשפט

מאת אריה לביא

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בית המשפט המחוזי בתל אביב דחה אתמול תביעה משפטית נגד מפעל הפיס בעניין מחשוב מער־כת השיווק של המפעל. בית המשפט קבע, כי מפעל הפיס לא הפר תהליכי מכרז בעניין המחשוב, ולכן לא חלה עליה חובת המכרזים, בניגוד לטענת התביעה.

השופט המחוזי, שאול אלונר, שדן בתביעה, הביע פליאה לגבי טענות התובעת באשר לנוהל, שבו נקט מפעל הפיס בהזמנת יצרנים להצגת מערכותיהם והביע ספק ביחס ל"תום ליבם" של המבקשים בהצגת טענותיהם.

השופט גם דחה את בקשתם לצו מניעה וחייב את המבקשים לשאת בהוצאות המשפט ושכר טרחת עורכי דין.

התביעה נגד מפעל הפיס הוגשה על ידי חברת ג'יטק מארה"ב ונציגיה בארץ, סיג סחר, לאחר שתביעה דומה שלהם לבג"ץ נדחתה.

בעלי המשכנתאות הצמודות חויבו בהעלאה של 51%

בעוד עליית השכר הגיעה למחצית משיעור זה

אפרים דילוני, חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות טען בישיבת הוועדה, כי בעלי המשכנתאות הצמודות חוייבו, החל בראשית החודש, בהעלאה של 51%, בעוד עליית השכר הגיעה למחצית משיעור זה.

מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, הטיל על דילוני לעמוד בראש משלחת ההסתדרותית לשר האוצר ולוועדת הכספים של הכנסת בתגובה להביא לשינוי הצמדה ההתאמה לעליית השכר, לכל היותר, נמסר בהודעה לעיתונות מטעם ההסתדרות.

ועדת השרים לעידוד היצוא דנה בקרנות לקידום השיווק בחו"ל

מאת צבי זרחיה

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת השרים לעידוד היצוא ושיפור התחרות היצוא דנה אתמול בהמלצות של ועדת מנכ"לים, להקים שתי קרנות נוספות לקידום השיווק של היצוא הישראלי בחו"ל. מדובר בהק־מת קרן סיוע לשיווק מוצרים חדשניים, או מוצרים ייחודיים שבשי־חוקם קיים סיכון רב. הקרן השנייה מיועדת לסייע למפעלים בינוניים, הקטנים למיסון מיותר בתחום השי־ווק.

שר הכלכלה, גד יעקבי, העומד בראש הוועדה, אמר, כי על הוועדה לסיים בתוך חודש את עבודתה. הוא [illegible] [illegible]

בנוסף הושגה תמימות דעים לגבי ששיטת עידוד היצוא צריכה להתבסס על כל מטבעות יוזר ועל פי ערך מוסף אמיתי במשק. בישיבת הוועדה השתתפו אתמול גם השרים מהמקיף הדרך ומנכ"לי המשרדים אוצר, כלכלה ותיירות.

לפני ועדת השרים הוצגו המלצות שגיבשו המנהלים הכלליים של המשרדים הכלכליים.

איגוד יבואני הרכב השעה את יבואני ב"מיזו מהאיגוד

ההשעייה עד לסיום הבדיקה שעורכות הרשויות בנושא הפקעת מחירים שנחשף בכלבוטק

מאת מיכאל גרמי

סופר "הארץ" לענייני תחבורה

איגוד יבואני הרכב השעה את חברות רוסקאר, יבואני ב"מיזו מחבר־תה באיגוד, עד לסיום בדיקה שעור־כות הרשויות בנושא הפקעתם של מחירי מכוניות ב"מיזו שנחשפה בתו־כנית כלבוטק לפני שבוע.

ההשעייה נקבעה לפי החלטת הנה־הלה באיגוד היבואנים, שנאשרה שלשום במליאת האיגוד. ההחלטה התקבלה לצרות, שהנהלת רוסקאר חזרה על טענותה, כי גביית מחיר ההפקעה הגבוה מהסכום שהעובר למכס, והעברת מכוניות לסוחרים ללא רישום — נעשו בתום לב ועל בסיס יעוץ משפטי.

לדבריהם של ראשי איגוד היבוא־נים, גם אם קיימת זווית ראיה משפ־טית כזו צריכה הייתה רוסקאר להתחשב בהיבט המוסרי והציבורי של מעשיה. במקביל פנתה הנהלת איגוד היבואנים להנהלת המכס בבקשה לזרז את הבדיקה בעניין רוסקאר, כדי שהאיגוד יוכל להחליט על המשך שיתופה של החברה בו.

ביום א' ייחנך משכן התזמורת הסימפונית י־ם

מאת לילי גליל

סופרת "הארץ" בירושלים

ביום ראשון הקרוב ייחנך אולם הקונצרטים על־שם הנרי קראון, ש־יהיה מיום זה ביתה החדש של התזמורת הסימפונית ירושלים-רשות השידור.

רשות השידור השקיעה עד כה מיליון דולר בבניית אולם התזמורת, שיועמד לרשותה של התזמור־רת בחכירה לתקופה של 25 שנה, ותשקיע עוד 400 אלף דולר בציוד ובמערכות לרדיו ולטלוויזיה. במקום תורכב מערכת לנשיאת תאורה לטל־וויזיה, שתהיה המשוכללת ביותר בארץ. עמוד הדיור יותקנו במקום חדר פיקוח וציוד לשידור ולהקלטה מהמו־דיים ביותר בעולם.

ערך את העמוד: יצחק לאור

הכנסת דחתה אי אמון של "התחיה" בעניין יחסי ישראל—מצרים

פרס לח"כ נאמן: "לאן הגעת יובל, יובל? חכמה משומשת על נעליים בלוויות שמישהו סיפר לך — זה אתה מספר כאן על הדוכן? מה קרה לך?"

באולם המליאה

/ עמוס בן ורד

"הממשלה ואני נמעל כמיטב יכול־תנו לשפר את היחסים עם מצרים ולהעמיקם. לא נוותר גם על הניסיו־נות המאוד מורכבים להגיע לשלום המשא ומתן עם משלחת ירדנית־פלש־תינית שאין בה אנשי אש"ף", אמר ראש הממשלה שמעון פרס בסכמו את הדיון בהצעת אי־האמון של סיעת "התחיה".

הצעה נדחתה, כצפוי. רק "התחיה" וכהנא הצביעו בעדה. הקואליציה הצביעה נגד וסיעות השמאל נמנעו. ראש הממשלה אמר, כי שלושה נושאים עמדו כמכשול ביחסים עם מצרים. הראשון היה הנסיגה הישר־אלית בלבנון; בנושא זה אין למצרים עוד טענות. הנושא השני היה נחישות מצרים לשפר את תנאי החיים בשט־חים; גם בו אין טענות. הנושא הש־לישי הוא טאבה — שעל הדיך הושל בו הוגשה הצעת האי־אמון — ובו מוכן ראש הממשלה לפעול על־פי הסכם בין שתי המדינות.

פרס אמר שהוא מאמין, כי "יש לישראל תמיד שיאפשר לה לזכות בבוררות, אם לא לגבי כל השטח — אז לגבי רובו. בשביל סובבים עניין טאבה הוא עתה המפתח ליחסים, הבר־רות ישראל יחסים פירושם כל המש־לול, והנוך זה החזרת השגריר המצרי לישראל. הוויכוח אינו על אותם 800 מטרים רבועים חשובי חשיבות כלכלית או ביטחונית. הוויכוח הוא על העיקרון, כיצד מיישבים סכסוכים.

ואיך מקיימים הסכמים.

הבדיחות של נאמן

יובל נאמן (התחיה) הגיש את הצעת האי־אמון, ושיבץ בדבריו קטעים מעי־תון "הדירך" המשמעות ובדיחות שמשמע כלונדון. בין היתר סיפר נאמן כי על פי אחת הבדיחות עמוד לאפשר לפרס להיפגש עם המבולבל המתקן את נעליה של המלכה בודה; אולי פרס ירצה להעביר באמצעותו עוד מסר לחוסיין. בעיתון "הדירך" סופר שהמסר שלה הקודמת נתעלה מפני שהמל־קיבלה נגסים כאן הוראה להצביע נגדה.

נאמן תלה חלק ניכר מן הצרות של ישראל בהחזרת סיני ובין השאר אמר שאבדן בארות הנפט בסיני הביא את הכלכלה לשפל.

בתחילת תשובתו לגלג פרס על הסיפור ב"הדירך" ושאל: "איזה עיתון זה? ציריתן סיפר? "הארץ"? לאן הגעת, יובל, יובל? חכמה משומשת על נעליים בלוויות שמישהו סיפר לך — זה אתה מספר כאן על הדוכן? ביר־חות כאלה, חכמות כאלה, ציטטות כאלה, נימוקים כאלה? מה קרה לך?" והזכיר את מעמדו של נאמן בתור פרופסור לפיסיקה. הציע לו לחזור אל הכוכבים במקום להתפלש בצרה כאת בבוץ.

סיסמה בזויה

"לא בגלל הנפט יצאה ישראל לצלי־חה... שמות — [illegible] [illegible] [illegible] שצריך, היה להחזיק שם כדי לשמור על השקט.

נאמן יוצא לפרס "תרמית כוונה ומחוללת", ועל כך השיב ראש הממשלה: "תרמית מצויה המפסססת יותר טובה? את מי אתה מייצג? מיעוט קטן בעם. לא לוהים אפילו עם חוזות אתה לא יכול ללכת איך זה בושה שישראל תופיע כשותפת של לום", הוסיף פרס. "על השלום לא נוותר, וגם לא נחתר".

הוא האשים את התחיה בעצבנות ובחוסר ביטחון, הבכך שכל הזמן כבר רוצים לראות תוצאות. גם לגבי התנהגות על הר הבית זה המצב. התחיה הייתה בממשלה שאמורה להי־כנס לחר הבית, ויובל נאמן עצמו היה בה שר. למה עכשיו לעשות פרובו־קציה? העוצמה הפנימית, הצבאית והכלכלית, היא אשר עושה את המדינה הזאת לחזקה, ואת העם הד־רוי לשחר שלום. ותוך שהוא טובע סיסמה חדשה, אמר פרס: "עם דיבוני אינוו עצבני".

מה שטוב לישראל

ההתנהגות של מצרים לא תשנה את רצונה של ישראל לשחר יחסים איתה, הוסיף פרס. וגם לגבי ירדן — אם חוסיין לא יחליט, כן יחליט, זה לא ישנה אותנו. "אנחנו עושים מה שטוב לישראל וטוב לשלום, ומה שטוב לישראל טוב לשלום, וגם להפך. אל תראו את כבכיעה וכוויתורים".

ביזיון התנהגות

המקטרגים על ראש הממשלה באו משני המחנות גם יחד. מתמר ראשי (מפ"ם) טען שהממשלה הזאת מוליכה את העם לקטסטרופה נוספת, כי הליכוד יוצא [illegible] [illegible] [illegible] אש"ף לא יהיה משא ומתן.

ובדרים ברוח דומה אמר גם יוסי שריד (רצ). מאיר וילנר (חד"ש) אמר, שעיקר הוויכוח הוא על מעמד הפלש־תינאים, ועניין טאבה הוא שולי ובעל חשיבות מעטה.

המזרחי, נשות הדסה, העבודה וחירות אינם ששים לבחירות

לואי ברנשטיין מארה"ב: "זה שיגעון ללכת לבחירות. אתה יודע כמה כסף זה צריך לעלות? יותר חשוב להקצות את הכסף ליישובים החקלאיים"

יומן הווע"פ הציוני

/ גדעון אלון

אתמול דנו במסורות בנייני האומה במבקן הבוה הנפצי היום לידי ההנהלה הציונית אריה דול־צין, המתכונן להביא להכרעה את ההצעה לשינוי חוקת ההסתדרות הציונית. על־פי ההצעה, המסגרות התנגדויות הריפה של צירים מסי־עות שונות, בעיקר מארה"ב — ארצות שבהן לא תתקיימנה בחירות לא תהיינה מיוצגות בקונגרס הציוני הבא.

בראש חזית המסתייגים ניצבת הקונפדרציה העולמית של הציו־נות המאוחדת (המושתתת בעיקרה על נשות "הדסה", אבל גם נציגי המזרחי, העבודה וחירות, אינם ששים ללכת לבחירות. היטיב לבטא את עמדת המתנגדים נציג המזרחי מארה"ב לואי ברנשטיין, שאמר:"זה שיגעון ללכת לבחי־רות. אתה יודע כמה כסף זה צריך לעלות? לפחות 4 מליון דולר. בשביל מה זה נחוץ? יותר חשוב להקצות את הכסף ליישובים חקלאיים העומדים על סף התמוטטות". גורמים שונים בווע"פ הציוני הביעו פליאה על כך שדולצין, פוליטיקאי ממולח ועתיר ניסיון, "מטפס על עץ כל־כך גבוה" כהגדרתם, ואינו מבין, כי סיכוייו לזכות ברוב של שני שלישים, קלושים למדי. "יוכל מאוד שדולצין הוליט לשים את כל יוקרתו האישית על נושא הדמוקרטיזציה של התנועה הצי־ונית, כי צפוי לו כישלון חרוץ" — אמר אחד הצירים מחו"ל — "אני מבין שהוא רוצה להשאיר לפני פרישתו איזה שהוא חותם על התנועה הציונית. אבל זו עדיין איננה סיבה לטפס על קיר חלק".

בעל עסק/מנהל חברה
זקוק להנהלת־חשבונות?
משרד אג"ם לשרותך
לנו 10 שנות וותק ועשרות לקוחות מרוצים
לקבלת פרטים נוספים וללא כל התחייבות!
טל' 763843, 03-772027 (לפנות למוטי)

היכל הספורט ע"ש יוסף בורשטיין
חברה בע"מ
מכרז פומבי
להפעלת חניון בהיכל הספורט
הנהלת היכל הספורט מכריזה בזה על קבלת הצעות להפעלת חניון בהיכל הספורט.
את פרטי ההצעות אפשר לקבל במשרדי היכל הספורט רח' יגאל אלון 51 תל־אביב.
הכניסה משער 3 כל יום בין השעות 08.00—13.00.
תמורת תשלום של 50 ש"ח אשר לא יוחזר.
ההצעות תוגשנה במעטפה סגורה לתיבת המכרזים אשר במשרדי היכל הספורט עד ליום 18.2.86 שעה 13.00.
על המעטפה לציין הצעה להפעלת חניון בהיכל הספורט אין החברה חייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
הנהלת היכל הספורט

כל הגידול בתקציב משרד המשטרה ל־1986 — לשיפור שכר השוטרים

מנכ"ל המשרד: "בתקציב הנתון יהיה קשה לתחזק את הניידות ואת ציוד החקירות היקר"

(ע). "קיצוץ נוסף בתקציב המשטרה יחייב פגיעה במסגרות שלמות, כמו נקודות ותחנות משטרה" — אמר מנכ"ל משרד המשטרה בר אבינר, עם אישור תקציב המשרד לשנה הבאה.

תקציב המשרד מסתכם ב־298 מיל־יון דולר, מהם 199 מיליון דולר למשטרה, 50 מיליון דולר לשירות בתי־הסוהר ושני מיליון דולר למשרד המשטרה. במונחים דולריים חל גידול ריאלי בתקציב לשנת 1986, אך הגי־דול כולו נועד להשוואת שכר השוטרים עם שכר משרתי הקבע בצה"ל. תקציב הקניות של משרד המשטרה נשאר כפי שהיה ב־1985 וב־פועל חלה בו שחיקה. "אין לנו שום אפשרות לתמרן בתקציב המשטרה או שירות בתי הסוהר", הבהיר אבינר.

מגיתות תקציב המשטרה מתברר, כי 73 אחוז ממנו מיועדים למשכורות, 24 אחוז לאחזקה ורק שני אחוזים לפיתוח.

כך, למשל, יספיק התקציב רק להחלפת 600 כלי רכב, במקום 1100 כלי רכב, שצריכים להיות מוחלפים על פי אמות המידה שנקבעו.

מנכ"ל משרד המשטרה מעריך, כי בתקציב הנתון יהיה קשה יותר לתחזק את הניידות, את ציוד החקירות היקר שבידי המשטרה ואת המיתקנים.

בר אבינר מזהיר עם זאת כי גם הגי־דול הצפוי בתקציב שב"ס לא יפתור את בעיית הצפיפות בבתי הסוהר, שכן על פי התחזית יהיה גידול של 1000—1500 במספר האסירים. "כל מאמצינו מכוונים למעשה להמשיך לדרוך במקום ולא לסגת", אמר מנכ"ל משרד המשטרה.

תקציב המשרד יופנה בעיקר להגב־רת קידום ופיתוח עבודת המטה שלו. היעד העיקרי יהיה להקים במשרד מאגר מידע מעודכן שיעמוד לרשות השר בבואו לקבל החלטות.

בית המשפט העליון דחה את ערעור המדינה בעניין שחרור אבי צור

השופט אילון: "תקוותי ומגמתי, כי המעצר בגלל חומרת העבירה — ייעלם מהנוף המשפטי שלנו"

(ע). בית המשפט העליון דחה אתמול את ערעור המדינה על החלטת בית המשפט המחוזי בתל־אביב לשחרר את אבי צור בערבות.

נגד אבי צור, שהיה עוזרו של סגן שר החקלאות, מיכאל דקל, תלוי ועומד כתב אישום על שבע עבירות של הפרת אמונים, קבלת שוחד והדחה בחקירה. שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב הורה לשחרר את אבי צור בערבות של 35 אלף ש"ח ועל כך ערערה המדינה.

שופט בית המשפט העליון, השופט מנחם אילון, דחה את טענת המדינה, כי יש לעצור את אבי צור, בשל מעמדו הציבורי ובשל חומרת העבי־רות שאותן עבר. "תקוותי ומגמתי, כי המעצר עבור חומרת העבירה — בין שמדובר בארם מן השוק ובין שמ־דובר בארם חשוב, בין שמדובר בס־כומים פעוטים ובין שמדובר בסכומי עתק — ייעלם מהנוף המשפטי שלנו", קבע השופט אילון, והוסיף כי אין מקום ואין הצדקה להפלות לרעה בין חשוד לחשוד ודין כללים אלה חל גם על "סתם חשוד לעומת חשוד חשוב".

השופט אילון קבע עוד, כי חומרת העבירה בלבד אל לה להיות שיקול עצמאי, שבגינו ייעצר הנאשם עד תום ההליכים המשפטיים, מלבד עבירות רצח ואונס.

בנימוקי מתייחס השופט אילון לטענת המדינה, כי יש לעצור את אבי צור בשל החשש כי ישבש הליכי משפט. לפני השופט הוצגו הקלטות של שיחות בין אבי צור לקלוד מלכה ולעד המדינה אחמד עודה. לטענת המדינה עולה מהקלטות אלה, כי אבי צור ניסה להדיח את השניים לעדות שקר. השופט אילון קבע "האמתי לשיחות המוקלטות ולא מצאתי בהן דבר או חצי דבר שיש בו, כדי להב־ריק את מעצרו של צור לפי החשש של שיבוש הליכי משפט".

השופט קבע עוד, כי אינו יכול להסיק מהחומר שהובא לפניו, כי אבי צור ידיח עדים וישבש הליכי משפט אם יהיה משוחרר.

ביציאה מאולם המשפטים בבית משפט־העליון קפצו בני משפחתו של צור על צוארו, נישקו וחיבקו אותו. צור חיבק חיבוק ארוך את עורך דינו, עו"ד ולנר, ולחץ את ידי באתיכות המדינה, עו"ד חנה שיבר.

לעיתונאי אמר אבי צור: "אני נרגש מההחלטה, לצערי ארץ ישראל נקבית בייסורים, במשך הזמן יבינו שלא עשינו כלום למען בצע כסף אלא למען אהבת ארץ־ישראל".

שחזורו של רצח המורים ליד עפולה הוקרן בבית המשפט המחוזי בנצרת

שני הנאשמים הפתיעו והודיעו כי ייאותו להעיד, בניגוד לעמדתם עד כה

(ע). "הוא בא אלי ואמר: 'תחנוק אותה'. אבל לא היה לי לב לעשות את זה. הוא חנק אותה, האחרת, רגע לפני שמתה, וחנקתי אני אותה. הוא שם חבל ולפני זה קשר אותה. לקחתי אותה וחנקתי, קברנו אותה והלכנו."

כך תיאר האחד אל סעדי, בן 19, מהכפר עוזבה ליד ג'נין, את רצח המורה לאה אלמקייס מעפולה, בשחזור המעשה שהוקרן אתמול על מסך טלוויזיה בבית המשפט המחוזי בנצרת.

בהקרנה אחרת, בה שחזר הנאשם עתמאן ביותמאן, בן 20, את חלקו ברצח המורה יוסף אליהו, אמר: "כאן היה החנה הרכב, באנו מהדרך הזה. אמרתי לה 'תרים את הידיים ותבוא איתנו'. לא הסכים ומכאן ירדתי עליו. הוא היה עומד כאן ואני ירדתי כרוך אחר בבכור ואחר בראש והוא מת מיד. אחר כך לקחנו אותה וחנקנו אותה."

בנקודה זו הצביע עתמאן לעבר הקרקע ואמר: "אלה עקבות הדם וכאן הזזנו אותם לאחר שרצחנו". מהולך השחזור הובא לראשונה, כי השניים היו רעולי פנים בעת שרצחו את שני המורים.

קודם לכן הייתה הפתעה בבית המשפט, כאשר שני הנאשמים הודיעו לשופטים יוסף בהלול, מיכה ליני־רשטראוס ואבינוער משעלי על נכונותם להעיד. יצויין, כי במהלך המשפט עד כה סירבו להשיב לשי־אלות השופטים ולשאלות פרקליט המחוז, המופיע מטעם.

השופטים דחו את המשך המשפט ל־24 בפברואר.

יו"ר המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך:

"לא רק שאנו קובעים מה לומדים אלא גם קובעים מה חשוב לדעת"

הדיפר מהמדליים עיון באוניברסיטת ת"א ביקורת קשה על "המערכת הצנטרליסטית ממדרגה ראשונה"

מאת פלי מבולל

סופרת "הארץ" לענייני חינוך

"מערכת החינוך בישראל היא עדיין מערכת צנטרליסטית ממדרגה ראשו־נה. לא רק שאנו קובעים מה לומדים, אלא גם קובעים מה חשוב לדעת. לא רק שקבענו, כי חשוב ללמוד ביולוג־יה, אלא שאנו קובעים מה חשוב לדעת בתחבי הביולוגיה. מי מעריך את הישגי התלמידים? לבית־הספר יש מה לומר? יש שיטה אחת שמעריכה. היא גם קובעת מראש מי מצליח ומי נכשל". דברים אלה אמר אתמול יו"ר המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך, דוד פור, ביום עיון על "בית־הספר כי־חידה חברתית־חינוכית אוטונומית וה־חינוך הערכי". יום העיון נערך בבית־הספר להחינוך של אוניברסיטת תל־אביב.

עוד אמר פור: "קבענו שוק 22% מכל שנתון יגיעו לאוניברסיטה. האוניברסיטה קבעה שרק 10% יגיעו להיכלי הקודש, ורק 5% ילמדו מדעי הטבע. אלה לא צורכי המדינה. אלה קביעות שרירותיות, גם אם הן נובעות משיקול דעת".

פור הוסיף, כי רק באוקלים של בית־ספר אוטונומי יותר, יש סיכוי לאדם היודע לבחור, לחשוב ולבקר.

מנהל מכון סאלד, ד"ר יצחק פרידמן, אמר כי למנהלים ולמורים רבים רמת בשלות גבוהה על מנת להתנהל בביזור בתי־הספר אוטונומיים יותר.

ד"ר יעל פתר, לשעבר סמנכ"ל מנהל החינוך במשרד החינוך, אמרה, כי יש רק מעט מאוד בתי־ספר שבהם יחסים בין המנהל למורים ובין המורים לתלמידים הם דמוקרטיים. עוד אמרה: "בית־הספר הרגיל הוא הדרכי בצורה מבהילה".

אליעזר שמואלי:

"החינוך הפוליטי הוא כרגע מטרה חינוכית דחופה ביותר"

מאת סופרת "הארץ" לענייני חינוך

אין לחשוש מחינוך פוליטי בבתי־הספר ותיכונים — אמר אתמול מנכ"ל משרד החינוך אליעזר שמואלי. המחנכים צריכים להתמודד עם הנושא בלי שימליצו על כיוון פוליטי מסוים. "החינוך הפוליטי הוא כרגע מטרה חינוכית דחופה מאוד", אמר. "שכן המשי־מה התקופה הקלסית, בה הסתגרה מערכת החינוך בתוך חומה. עתה היא חייבת להיפתח לעולם הפו־ליטי". שמואלי דיבר בכנס מנה־לים, שנערך בבית־הספר לעובדי הוראה בכירים בירושלים.

"בית־הספר התיכון", הוסיף שמ־ואלי, "אינו יכול להיות מנותק מהמתרחש בארץ בכל התחומים וגם בתחום הפוליטי". הוא הטעים, כי לדעתו אי אפשר לחנך לדמוקרטיה, לאחריות טובה, לדר־קים ולפלורליזם, בלי שיובאו ויינותחו בפני התלמידים מגוון הדיעות בארץ, אלו מול אלו.

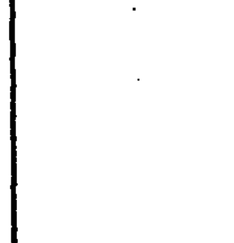

גאטר
קנה מחשב ✓ היום,
אל תקנה בעיות מחר!

קנה מחשב אישי עם השרות הטוב של גטר
כאשר אתה מוקל לרכוש מחשב אישי של י.ב.מ. אתה צריך לחשוב לטווח ארוך וזהו הסיבה שהרכישה אתה מבין כל היתרונות הנדרשים ממשווק מורשה של י.ב.מ. אתה רק צריך לבחור את השרות הטוב ביותר ולהחליט היכן לרכוש אותו בגטר תל-אביב או בסניף החדש של גטר בחיפה
כי בגטר חושבים שרות
אנשי המקצוע של גטר יסייעו לך להגדיר ולבחור את המחשב והתוכנה המתאימים ביותר לדרישותיך. יעניקו לך הדרכה והצגה ללא התחייבות לתוכנות ייחודיות ויציעו בפניך ציוד הקפי מגוון המאפשר לך להשלים את דרישות השרות המסוכן.
שרות אישי תוך מספר שעות
כאשר אתה זקוק לשרות, אינך צריך. אלא להתקשר את אנשי המקצוע של גטר. הם יגיעו אליך תוך מספר שעות ויעניקו לך שרות ידידותי ומהיר שרק גטר יכולה להרשות לעצמה כי גטר כחברה גדולה (מאפא ישראל). נהנית מהיתרון של גב כלכלי רחב המאפשר לה להעניק שרותים ייחודיים עם בסיס איתן לכל אורך הדרך.
מהיום, יש לך רק כתובת אחת טובה-גטר
משרד ראשי: רחו' קרליבך 29 תל-אביב, טל' 03-265282-4
סניף חיפה: רח' מוריה/הנקסו 35, ביכר פטלה תרים. חיפה טל' 04-335580-1
IBM

هكذا من الأصل

יצרן או משווק אופנה:

1986
יכולה להיות
השנה שלך!

מאה אלף נשים מחכות לך בחיפה
במרכז האופנה - מגדל הנביאים

...אז בוא להיות כאן. כאשר זה קורה. אם יש לך חנות או רשת חנויות אופנה - יש לנו עבורך עיסקה שלא תוכל לעמוד בפניה: *לשרת ולמכור לעשרות אלפי הנשים של חיפה הצמאות למרכז אופנה משלהן...*

וזה עומד לקרות באביב הקרוב, במרכז החדיש לקניות ובילויים, מרכז האופנה הגדול ביותר של הצפון, הכולל הלבשה, הנעלה ואביזרים.

זה בדיוק הזמן עבורך, לטלפן למנהל המכירות של מגדל הנביאים טל. **04-640969 04-644168** בין השעות 18.00-14.00 ולהבטיח, כי 1986 תהיה השנה שלך.

בוא לקנות
או לשכור חנות
במגדל הנביאים
במבצע מיוחד
עד סוף חודש
פברואר

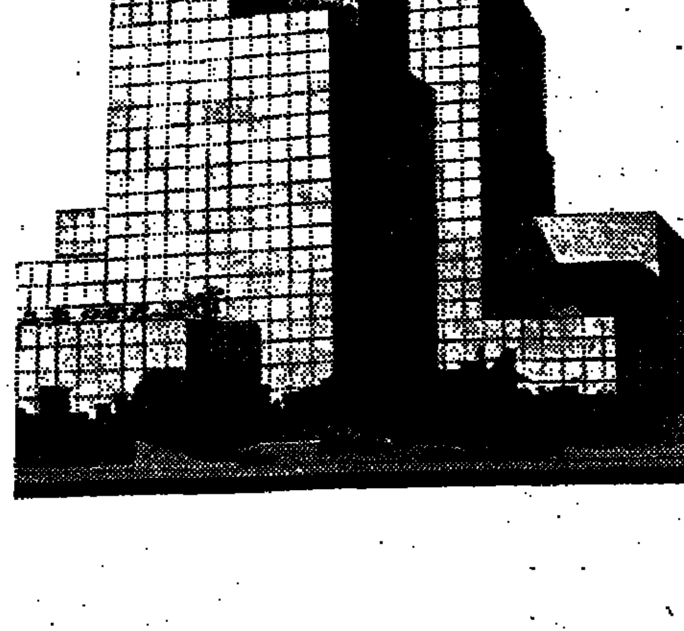

מרכז העניינים בחיפה

מגדל הנביאים

מגדל הנביאים בע"מ, חברה בת של סולל בונה השקעות. ככר סולל בונה חיפה.

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

לא צפוי שינוי משמעותי בנבחרת לקראת אנגליה

הכאמן מירמוביץ' יחזיר לסגל שחקנים שנעדרו לפני סקוטלנד בגלל פציעות והרחקות

בין־ארצי

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

המאמן נבחרת ישראל בכדורגל, יוסף מירמוביץ', אינו מתכנן שינוי משמעותי בסגל למישחק הידידותי עם אנגליה, שיתנהל רשמית את הציע החודש באיצטדיון רמת־גן ב־26 בפברואר.

המאמן מירמוביץ' הסביר, כי אינו רואה סיבה להזמין שחקנים נוספים על אלה שהשתתפו בהכנות למישחק עם סקוטלנד, שהיה ברמת־גן לפני שבוע (0—1). המאמן, העוקב אחרי שחקני הנבחרת במישחקי הליגה, הזה כבבה בקרית־אליעזר בהתמודדות בין המוביל, הפועל תל־אביב לאלופת, מכבי חיפה.

ההכנות למישחק הבינוני עם האנגלים יחלו בשבוע הבא. מירמוביץ' מתכנן להחזיר לסגל את השחקנים שנעדרו מבוחה האחרונים לפני סקוטלנד, בגלל פציעות או הרחקות.

בהתייחסו לשחקנים שנקראו לראשונה לסגל, ערב המישחק עם סקוטלנד, אמר המאמן הלאומי כי אלה יקבלו אשראי נוסף וחלקם הצדיק את זימונו. הוא נקב בשמו של מנשה שמעוני, בלם מכבי תל־אביב. מירמוביץ' הוסיף כי איניך ובלייבשר נכללו בסגל בעבר ורק הוחזרו אליו. המאמן סבור כי להניכה צפוי הפעם ידיב חזק בהרכב מנבחרת סקוטלנד.

ההתאחדות לכדורגל החלה אתמול בהפצת הכרטיסים למישחק. כמה מאות כרטיסים נרכשו ע"י חיילי האו"ם.

ועדת הספורט של הכנסת תדון היום בביטול המרכזים

ח"כ גולדשטיין יעלה הצעת ח"כ רייסר

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

ועדת הספורט של הכנסת תדון היום בביטול מרכזי הספורט — גילה חבר הכנסת פנחס גולדשטיין, יו"ר ועדת הספורט של הכנסת.

את ההצעה לביטול המרכזים העלה, לפני תקופה ארוכה, ח"כ מיכה רייסר. הוא סבור כי מרכזי הספורט מיותרים, גורמים להוצאה כספית מיותרת, שכן הכסף המיועד למרכזים יכול לעבור ישיר למועדוני הספורט ולהתאחדויות — ללא תיווך של גורם נוסף. נימוק נוסף לביטול המרכזים: שחרור הספורט מפוליטיזציה.

ח"כ גולדשטיין סבור, כי בנימוקיה של רייסר יש מידה בלתי מבוטלת של צדק, אך הוועדה תקבע את עמדתה רק לאחר שמיעת כל הצדדים. לישיבה הוזמנו, כמובן, ראשי מרכזי הספורט המתנגדים להצעה בכל תוקף.

ח"כ גולדשטיין הדגיש, כי אם תתקבל ההצעה של ח"כ רייסר, תמליץ ועדת הספורט בכנסת לבטל את מרכזי הספורט.

עם זאת הביע ח"כ גולדשטיין ספק, אם ההצעה מעשית במבנה הספורט הקיים בישראל זה עשרות שנים.

שלשום שלשום שלשום שלשום

ועדת־5 תמליץ על מאמן לנבחרת

מאת סופר "ספורט הארץ"

מזכירות ההתאחדות לכדורגל מינתה אתמול ועדה בת חמישה חברים, שתמליץ על מועמד לאימון הנבחרת הלאומית ועל אופן הניהול של נבחרות הייצוג.

בוועדה חברים שאול סוירי (הפועל), יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, ממלא מקומו עזריקם מילצן (מכבי), אריה קרמר, סגן היו"ר (בית"ר), דב שחר וחיים צימר. סוירי העריך, כי הוועדה תגבש המלצות בחודשים הקרובים.

מ.ט.ק. בשבוע הבא בבאר־שבע ובנתניה

מאת סופר "ספורט הארץ"

הקבוצה ההונגרית מ.ט.ק. עומדת לבוא לישראל בסוף השבוע, כאורחת ההתאחדות לכדורגל. היא תקיים שני מישחקים בשבוע הבא הראשון ביום ב' נגד הפועל באר־שבע, והשני כעבור יומיים נגד מכבי נתניה.

לאחר יום פגישות מרתוני

הובטח הסדר כספי לכדורגלני הפועל ת"א

המאמן שוייצר: עד סוף העונה איני רוצה לשמוע מהשחקנים שום תלונות על שכר או חובות

מוריס דאנו (מימין) מציג את מקום הפגיעה בשבת, במישחק בחיפה, בעוד שמשה סיני מנסה כוחו בכדור מבשולים עם הכדור — באימון חלקי שקיימו אתמול כדורגלני הפועל תל־אביב בבלומפילד (צילומים: עודי קרן)

כדורגל

מאת משה הר־געש וגיא צוקר
סופרי "ספורט הארץ"

"עד סוף העונה איני רוצה לשמוע מהשחקנים אפילו מלה אחת על כסף, שיקולים או חובות" — אמר אמש דוד שוייצר מאמן הפועל תל־אביב, בתום יום פגישות מרתוני אשר בסיומו הביעו כולם תקווה שבעיות הכספיות נפתרו באופן רציני וקבוע ואפשר יהיה להתרכז מעתה רק בהיבט הספורטיבי של המירוץ לאליפות.

שוייצר אמר אמש: "נאמר לי שפתרו את הבעיות של השחקנים, כולל ההתחייבויות. אם אכן לא יהיה שינוי, אבוא היום לאימון ואמשיך כרגיל בתפקידי. השחקנים אמרו כי בעיותיהם נפתרו והתחייבו בפני כי עד סוף העונה לא יתלוננו עוד על בעיות כספיות".

אריה אלטר, שוער הרכש של הפועל תל־אביב שנמנה עם הצוות שניהל את המו"מ, סיפר כי משעות לפני הצהריים ועד לשעות הערב נכנסו השחקנים אחד־אחד לפגישה עם הממונים על הקבוצה במועצת פועלי תל־אביב, והגיעו להסדר כספי. אלטר סיפר כי השחקנים אמורים לקבל את כספם רק במהלך היום, שכן עדיין לא הספיקו להכין את ההמחאות הבנקאיות.

"אני מקווה שהפעם באמת נפתרו הבעיות ונוכל להתרכז במטרה העומדת לפנינו", אמר אלטר.

אימון למחליפים

דוד שוייצר לא הופיע אתמול לאימון הפועל תל־אביב שאמור היה להתקיים באיצטדיון בלומפילד. עוזרו של שוייצר, בני קנטורסי, העביר אימון חלקי לכמה מן המחליפים, שלא עלו בהרכב הראשון בשבת בחיפה.

משה סיני ערך אימון אישי קצר ואחר כך נטש את המגרש. אלי כהן, יהודה עמר, מוריס דאנו ושלום אביטן — פצועים כולם — קיבלו טיפולים. יעקב כהן ומשה מוסטל ערכו אימון קל ורמי הרמה, שעבר להפועל ירושלים, לא התאמן. נעדרו גיל לנראו, אלי יאני, שבתאי לוי, יוסי זאנה והשוער אריה אלטר.

כדורסלני הפועל ת"א אינם מתאמנים

מאת סופר "ספורט הארץ"

קבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב לא קיימה אתמול אימון, זה היום השני ברציפות.

בשעה היעודה הגיעו לאולם אוסישקין. חמישה שחקנים בלבד: מייק [illegible] ויליאמס. לאחר [illegible] קיימו מישחק. [illegible] ויליאמס, המתאושש מפציעה בקרסולו, לא התאמן.

היום צפויה פגישה בין ראשי מחלקת הכדורסל של הפועל תל־אביב, לבין ראשי מועצת הפועלים. בסיומה יתברר אם תוכל קבוצת הכדורסל של המועדון להמשיך לתפקד בצורה סדירה.

אן.בי.איי.

ג'אבר קלע 40 נק' אך הלייקרס הפסידו בבית 96—103 לניקס

ניו־יורק (אי־פי). קארים עבדול ג'אבר קלע 40 נקודות, אך אלופת האן.בי.איי., קבוצת לוס אנג'לס לייקרס, נוצחה בביתה על ידי ניו־יורק 96—103. הניקס ניצחו למרות שבר בגב פטריק יואינג, התורם 12 נקודות. קליעה רצופים וסיים את המישחק עם 9 נקודות בלבד. קן בנוסטר קלע 18 נקודות לזכות ניו־יורק.

בוסטון זכתה בניצחונה ה־11 ברציפות, 114—101 על סיאטל. לסלטיקס המאזן הטוב ביותר בליגה: 36 ניצחונות לעומת 8 הפסדים. ללייקרס 35 ניצחונות ו־11 הפסדים.

אינדיאנה ניצחה את שיקאגו 131—106. כשסטיב סטיפאנוביץ' קלע 24 נקודות. זה היה הניצחון השלישי ברציפות של אינדיאנה — הישג שלא עלה בידה מאז ינואר 1985. דאלאס גברה על יוטה 100—97, בזכות 5 נקודות שקלעו בסיום מארק אגווייר וסאם פרקינס.

כדוריד

שני שינויים בסגל — לפני היציאה לפורטוגל

מאת סופר "ספורט הארץ"

איגור ביאליק, מאמן נבחרת ישראל בכדוריד, ערך אמש שני שינויים בסגל — יממה לפני היציאה לפורטוגל — מחר בבוקר — לאליפות העולם בדרגה ג'.

מאיר אבידן מהפועל ראשון־לציון ודוד עמר ממכבי קרית־מוצקין הוכללו בסגל במקום יוסי אוסלנדר הפצוע ושמעון קביליו. לשני המוזמנים החדשים תהיה זו הופעת בכורה בנבחרת הלאומית.

כדורגל

סיכום עקרוני בין המאמן רוזן והפועל חיפה

מאת אברהם צ'יבין
סופר "ספורט הארץ" בחיפה

צבי רוזן הביע אמש את הסכמתו לאמן את קבוצת הכדורגל של הפועל חיפה, אולם תשובה סופית הבטיח לתת לחיפאים רק מחר ביום חמישי, בגלל כמה בעיות אישיות.

אמש נפגשו רוזן וראשי הפועל חיפה בביתו של היו"ר יצחק מדר ושוחחו על מינויו כמאמן הקבוצה. לאור תשובתו של רוזן, ימתינו כאמור החיפאים עד יום חמישי ולא ינהלו עד אז מו"מ עם שום מאמן אחר.

אתמול העביר מאמן הכושר רוני שטיין את אימון הקבוצה החיפאית, בעקבות התפטרותו של המאמן אהרון גרינגורן בשבת.

הפועל חיפה פנה אתמול לבית המשפט המחוזי בחיפה בבקשה לקבל פסק־דין הצהרתי, שיכיר בשחקן הסקוטי, פיטר לורימר, כעולה חדש, לאחר שהתגייר בארה"ב לפני בואו לישראל. במקביל ביקש להאריך את מועד הרשמתו עד לקבלת תעודת עולה ממשרד הפנים. בית המשפט הסכים להאריך את מועד הרשמתו של לורימר עד יום ד' הקרוב שבו יהיה דיון בפני השופט אהרון דוד בר, בהשתתפות נציגי ההתאחדות לכדורגל והנהלת הפועל חיפה.

ננעל שוק ההעברות

בנו של שייע גלזר — נרשם בהפועל ירושלים

מאת סופר "ספורט הארץ"

פעילות מועטה היתה אתמול בשוק ההעברות בכדורגל, ביום האחרון של ההעברות לעונה זו.

ניסן כהן, קשר בית"ר ת"א, הושאל לבני־יהודה. רמי הרמה מהפועל תל־אביב הושאל להפועל ירושלים. בית"ר נתניה, אלוף התחרף בליגה הארצית, רכש את החלוץ קובי מיכה ואת גיל פינגורי, אחיו של דוד פינגורי המשחק כיום בקבוצה המערב גרמנית פ.ב. קלן.

רמי אליהו ושרגיל האזול עברו מהפועל לוד מהליגה הארצית, אהוד פוקס — מהפועל מרמורק להפועל יהוד, השוער גיל גודלר ממכבי רמת־השרון — עבר להפועל ת"א.

נועם גלזר בנו של חלוץ־העבר המפורסם של מכבי ת"א שייע גלזר, נרשם בקבוצת הפועל ירושלים.

נבחרת הנוער היום נגד קרית־אונו

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל תקיים היום אחה"צ ברמת־גן מישחק אימון עם הפועל קרית־אונו מליגה א'.

אורוגוואי ניצחה את קנדה 3—1

מיאמי (ע"ד). במישחק מיבחן לשתי נבחרות שיופיעו בגמר גביע העולם במכסיקו, [illegible] אורוגוואי את קנדה 3—1 (1—1).

ניצחונות להונגריה (0—3) ופולין (0—2)

דוחא, קאטאר (ע"ד וע"צ). נבחרת הכדורגל של הונגריה הביסה כאן את נבחרת קאטאר 3—0.

נבחרת הכדורגל של פולין המקיימת מחנה אימונים באיטליה, ניצחה את קבוצת פיזה 2—0.

ספורטאים מאפריקה מבקשים להשתתף בתחרויות אס"א

מאת סופר "ספורט הארץ"

ספורטאים מאפריקה מבקשים להשתתף ביום הספורט הבינלאומי של אס"א, שיהיה בחודש מאי הקרוב באוניברסיטת תל־אביב. למשרדי אס"א בתל־אביב הגיעו טפסי הרשמה של ספורטאים ממכללת קינשאסה בזאיר ומכללה במאלאווי, אחת ממדינות החסות של דרום אפריקה. האפריקאים ביקשו סיוע כספי ונראה שכוונתם מימון כרטיסי הטיסה. אס"א ימנה את הבקשה למשרד החוץ.

עד כה הבטיחו את השתתפותם במפעל המסורתי שחייני מכללת ברוק מקנדה, כדורידני מכללת מדבורג ממערב גרמניה ונבחרות הטניס וטניס־השולחן של מכללת אנטוורפן מבלגיה. מצפים להשתתפות של מאה ספורטאים מחו"ל ומאות ספורטאים מישראל, נציגי 13 מוסדות החינוך המסונפים לאס"א.

המפעל ייערך בפעם ה־18, אך זו הפעם הראשונה שהתחרויות — ב־20 ענפי ספורט — יועתקו מהאוניברסיטה העברית בירושלים לאוניברסיטת תל־אביב. הוחלט כי כל שנה תארח אוניברסיטה אחרת את יום הספורט הבינלאומי של אס"א.

כדורסל

הנבים הפסידו בגמר להולנד

נבחרת הנבים של ישראל בכדורסל דורגה במקום השני בטורניר הבינלאומי הידידותי שהתקיים באנגליה.

במישחק הגמר הפסידה נבחרת ישראל להולנד 32—56, לאחר 14—23 במחצית. המאמן רני שחר אמר, כי חולשה בהתקפה היתה בין גורמי ההפסד.

מונה כונס נכסים להפועל רמת־גן

מאת סופר "ספורט הארץ"

עו"ד אמיר רוזנמן מונה אתמול לכונס נכסים של הפועל רמת־גן — הכדורסלן אורי בראיר. הכונס מונה בעקבות תביעתו של אורי כץ לפרעון החוב הכספי שמגיע לו מהאגודה.

טניס

לויד: עוד תואר ו־40 אלף דולאר

קי ביסקיין, פלורידה (איפי). כריס אוורט־לויד ניצלה עד תום את יתרונה הפיזי ואת ניסיונה העדיף, כדי לגבור על הנערה הבת ה־16 שטאפי גראף, 3—6, 6—1, 6—3 בגמר הטורניר המקומי לנשים וירג'ינה סלימס. לויד בת ה־31 נטלה את הפרס הראשון בסך 40 אלף דולאר ויריבתה קיבלה מחצית הסכום.

בפילדלפיה זכה הצ'כי איוואן לנדל ב־67,500 דולאר, ללא מישחק, לאחר שיריבו האמריקאי טים מאיוט לא התייצב למישחק הגמר של הטורניר המקומי בגלל מתח בשריר בטנו (הוא נפגע בחצי הגמר נגד יאניק נואה). לנדל גבר בחצי הגמר על בראד גילברט 7—5, 4—6, 6—2. כדי לא לאכזב את הקהל, קיים לנדל מישחק ראווה עם בן ארצו תומאס שמיד.

בסיומו של עידן: הצ'כים יפגינו כדורסל עם אופי, סגנון ורוח קרב

בניצוחם של הוותיקים בראבנץ וקרופילאק יתמודדו בשבוע הבא סגני אלופי אירופה עם ישראל על הכרטיס לאליפות העולם

מאת מיכאל קרנן

קפטן נבחרת צ'כיה סטניסלאב קרופילאק (8) חוסם את הכדורסלן הגרמני כריסטיאן וולפ באליפות אירופה

ביוני 1985 ישבתי עם שחקני נבחרת ישראל ביציע של היכל הספורט הענק בשטוטגארט, ועקבנו אחרי שלבי הגמר של אליפות אירופה בכדורסל. ראינו את הרוסים עם סאבוניס הנפלא, את הספרדים עם אפי ומרטין, את היוגוסלבים עם פטרוביץ' ואת הגרמנים עם שרמפף. אבל הנבחרת שהרשימה אותנו יותר מכל היתה זו של צ'כוסלובקיה.

ימים אחדים קודם לכן, בלוזן, עינו הבחורים שלנו "צחוק" בהצ'כים ולקראת סיום המחצית הראשונה הובילה ישראל בהפרש 22 נקודות. חשבתי אז לעצמי: זו סיומה של תקופה. צ'כוסלובקיה כבר אינה מה שהיתה. נזכרתי בכל המישחקים הגדולים והמרתקים בין ישראל וצ'כוסלובקיה (ארבעה מהם הוכרעו רק אחרי הארכה) ואמרתי לעצמי: עכשיו יחלפו כמה שנים עד שנתמודד עימם שוב במסגרת האירופית. הם יישארו בדרג ב'.

ואז באה אותה מחצית שניה, המהממת, שכולנו רוצים לשכוח אותה. חבורת "הזקנים" מפראג, ברטיסלווה וברנו התעוררה לחיים, עלתה ליתרון של 7 נקודות וניצחה בסיום 93—92. מי היה מאמין אז, שניצחון זה ישמש קרש קפיצה לתצוגות שראינו לאחר מכן.

בזכות הנקודה הזו סיימה צ'כוסלובקיה במקום הרביעי בבית ב' ועלתה לרבע הגמר. לישראל לא הועילו הניצחונות על איטליה ומערב־גרמניה, והיא ירדה לדרג ב'. איזה עולם מוזר.

גיבורי האליפות

איש לא נתן סיכוי לצ'כים כאשר התייצבו למישחק רבע הגמר נגד הנבחרת הצעירה והנוצצת של יוגוסלביה. אבל בחוריו של המאמן פאבל פטרה התעלו וניצחו 102—91. בחצי הגמר היתה היריבה ספרד, סגנית האליפות הקודמת. במישחק המסוכן ומלהיב הציגו הצ'כים יכולת נפלאה, רוח לחימה והתלהבות והדהימו את יריביהם 98—95. בגמר אמנם לא היתה להם תשובה לסאבוניס וחבריו, אבל אין ספק שהצ'כים היו גיבורי האליפות.

מאז ומתמיד היתה לי הערכה גדולה לכדורסל הצ'כי. מדינה קטנה שהעמידה קבוצות ונבחרות מצוינות. איך אפשר לשכוח את ספרטק ברנו הגדולה עם קונבצ'קה, פיסטלאק והאחים בובוריקי. את הנבחרת ראיתי לראשונה באליפות אירופה 1971 בבובלינגן, מערב־גרמניה. זידק האיום והרניצ'ק בעל יד הזהב ניצחו אז את ישראל 113—85. אחד הצעירים בנבחרת זו היה קאמיל בראבנץ, אז בן 20. כעבור 15 שנה, בשטוטגארט, הציג יכולת מזהירה והוכיח כי הגיל אינו החשוב מכל אצל ספורטאי גדול.

בראבנץ (1.93 מ') הוא אחד משחקני החוץ הטובים ביותר שגדלו באירופה. אולי לא סופר־סטאר בסגנון פטרוביץ', אבל כדורסלן בעל סגנון אלגנטי, קליעה מצוינת, בידור וראיית מישחק יוצאים מן הכלל. אנו יכולים רק לקוות שכאשר ישחק בשבוע הבא ביד־אליהו נגד ישראל, במישחק המכריע במוקדמות לאליפות העולם, לא יהיה במיטבו.

בראבנץ (337 מישחקים בנבחרת) השתתף בכל המיפגשים עם ישראל מאז 1971, מלבד זה בו ניצחה הנבחרת שלנו באליפות אירופה 1983 בקאן, צרפת, 98—89 אחרי הארכה. אז אמרו כי גמר את הקאריירה. מסתבר שהיו לו בעיות עם האחראים לנבחרת והוא הושאר בבית. צ'כיה ירדה לדרג ב'. כעבור שנתיים ראינו אותו שוב בשיאו.

הנושאים בעול

צ'כיה התבססה תמיד על יכולת קבוצתית. כאשר ישבתי עם שחקני הנבחרת שלנו ביציע בשטוטגארט, התרשמנו שוב והפעם ממישחק הצוות הנפלא של הצ'כים, מהכושר הנפשי שלהם ומהיכולת להתאושש גם כאשר הכל נראה אבוד. ומי שמסמל את הרוח הזו יותר מכל הוא קפטן הנבחרת, סטניסלאב קרופילאק בן ה־30, שגובהו 2.08 מ'. כאשר אתה רואה את הבחור רק בהיכרות ראשונה, תגיד רזה וצנום. אתה שואל את עצמך מה הוא עושה בכלל על מגרש כדורסל. אבל זה לוחם אמיתי, בעל סגנון מישחק מיוחד במינו, שמעולם אינו נכנע. זכורני היטב כיצד הוביל את נבחרתו למקום השלישי באליפות אירופה שנערכה ב־1981 בצ'כוסלובקיה. אז חשבו כולם, כולל סטניסלאב עצמו, שזה השיא בקריירה. ביותר לא האמין שכעבור ארבע שנים יסיים הוא וחבריו במקום השני. קרופילאק עזב העונה את עיר הולדתו ברטיסלווה ויצא לצבור קצת כסף בבלגיה (במדי קבוצת מליים). אבל את מישחקיו הגדולים ימשיך להעניק במדים הלבנים של הנבחרת, בהם כבר הופיע 315 פעמים.

את החמישיה הראשונה של צ'כיה באליפות אירופה השלימו עוד שלושה ותיקים: הגבוה בגובה קנים (2.13 מ') יארוסלאב סקאלה בן ה־31, האתלט הנפלא והקלע המצוין פטר ראיניאק (32 — 2.00 מ'), בוגר בית־ספר לרפואה המשחק העונה בלוכסמבורג, ולואוסימיל האוליק (29 — 1.92 מ'), רכז וקלע מסוכן של סלי 3 נקודות. יש בנבחרת הצ'כית עוד כמה שחקנים טובים ובשנתיים האחרונות צורפו לסגל גם כמה צעירים מוכשרים. אבל החמישיה הזו היא הנושאת בעול שנים רבות, בגלל של המאמן פטרה.

לחובבי הכדורסל שלנו תהיה הזדמנות בלתי חוזרת לחזות בנבחרת סימפטית והוגנת זו המגיעה לסוף דרכה. אם תפסיד בתל־אביב, ספק אם עוד נראה את הצוות הזה בעתיד. אם תנצח כאן, ימשיכו קרופילאק וחבריו לשחק ביחד עוד הקיץ הקרוב בספרד. לאחר מכן יפנו את הדרך לדור הצעיר.

חדשות המשק

למרות הדרישה לקצץ השנה 8 משרות בלשכות בחו"ל

מש' התיירות יפתח לשכת תיירות ממשלתית חדשה בוואשינגטון

בראש יעמוד יוסף שובל, המשמש כסגן מנהל אגף לשירותי תיירות והאחראי על היחסים הבינלאומיים

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

משרד התיירות יפתח לשכת תיירות ממשלתית חדשה בוואשינגטון, שבראשה יעמוד נציג מישראל, יוסף שובל, המכהן כיום כסגן מנהל האגף לשירותי תיירות והאחראי על היחסים הבינלאומיים. המינוי יבוצע למרות הדרישה לקצץ בלשכות התיירות בחו"ל ולמנות במקום עובדים עובדים מקומיים.

הלשכה החדשה נועדה לקיים קשר מתמיד עם גורמי הממשל האמריקאי ועם גורמי התיירות האמריקאיים. הנציגות הישראלית החדשה תעסוק גם בעידוד תנועת תיירות מארצות־הברית לישראל.

במשרד התיירות נמסר, כי חשיבות רבה מיוחסת ללשכה החדשה.

סופר "הארץ" מציין, כי למשרד התיירות נציגות בניו־יורק, שיקגו, לוס־אנג'לס, יוסטון וטורונטו. כן פועלת בניו־יורק נציגות צפון־אמריקה, המרכזת את פעולות הלשכות ביבשת. יוסף שובל, שיעמוד בראש הלשכה החדשה, כיהן בעבר כמנכ"ל בית־הספר לתיירות וכמנהל לשכת התיירות הממשלתית בסקנדינביה.

רשות הנמלים תלווה לממשלה 38 מיליון ד'

יושקעו בפיתוח כבישים אדומים וברכבת ישראל

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

רשות הנמלים תתן לממשלה הלוואה של 38 מיליון דולר שנועדה להשקעה בפיתוח תשתית "הכבישים האדומים", וברכבת ישראל.

בימים אלה מנהלים אנשי האוצר ונציגי הרשות מו"מ על התנאים של ההלוואה.

הסכום של 38 מיליון דולר הופיע בהצעת התקציב הממשלתי כמקור הכנסה מרשות הנמלים. אולם בגלל המבנה המשפטי של הרשות, לא יכלה הממשלה למשוך סכום זה בדרך של חלוקת דיווידנד, או בדרך אחרת. בשלב מסוים נשקלה הצעה לשנות את החוק, כך שניתן יהיה למשוך סכומים אלה מהרשות. ואולם, שינוי החוק היה עשוי לרוקן מתוכן את חוק רשות הנמלים, ולכן הוחלט לקבל את הכספים בדרך של הלוואה.

בתוך כך נודע כי משרד התחבורה מתכוון לפעול לאיחוד רשות הנמלים ורכבת ישראל. כצעד ראשון קיימת כוונה למנות הרכב חדש למועצת רכבת ישראל המונה 11 חברים, שרבים בם יהיו אנשי רשות הנמלים. מועצה זו תלמד את נושאי האיחוד, ולאחר שנה תוקם רשות משולבת שתיקרא רשות הנמלים והרכבות. השקעת הרזרבות הכספיות של רשות הנמלים בפיתוח התשתית של רכבת ישראל היא חלק מתכנית המיזוג.

חוק רשות הנמלים מחייב את הרשות להפריש כספים לקרנות פחת, פחת ופיתוח תשתית. בשל הרזרבות הכספיות שנצברו ברשות הנמלים הועלתה דרישה להפחתת גובה האגרות הנגבות על ידי הרשות.

בימים הקרובים תגיש "ועדת נוידרפר" שבדקה את הנושא, את המלצותיה בנידון.

הממונה על הכנסות המדינה מציע להגדיל המס לשימוש ברכב צמוד בכ־20%

התברר, כי מינואר לא גובים המס כמתחייב מהחוק

מאת יהושע מאירי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הממונה על הכנסות המדינה, ישראל בראון, הביא אתמול לוועדת הכספים הצעה חדשה בעניין עדכון שווי השימוש ברכב צמוד. ההצעה החדשה מגדילה את המס על השימוש ברכב צמוד בכ־20 אחוז, אך חברים בוועדה אומרים, שלא נערכה עדיין לפי העידכון המלא.

בינתיים התברר, כי מראשית ינואר אין גובים את המס כמתחייב מהחוק. הסכומים שמשלמים בעלי הרכב הצמוד נמוכים אפילו מהצעת האוצר, שגם היא מתאמת למתחייב מהחוק. הממונה על הכנסות המדינה נזוף על ידי חברים בוועדה באשר לאופן, שבו נקבע שיעור המס שעל בעלי הרכב הצמוד לשלם. ח"כ חיים רמון טען כלפיו, כי הוא מפר את החוק באופן הגבייה הנוכחי. "גובים פחות מס, מבלי שהוועדה הסכימה לכך", אמר.

ח"כ אריאל ויינשטיין הודיע, כי בעקבות נתונים, שקיבל לגבי שחיקת שכרם של המנהלים הכלליים בשירות המדינה, ידרוש שלא להחיל עליהם את מלוא העדכון של שווי השימוש ברכב. ויינשטיין טוען, כי שחיקת השכר של המנכ"לים בשירות המדינה בהשוואה למגזר, מגיעה לכדי 50 אחוז.

מס המעסיקים לא יופחת מ־7 ל־4%

מאת יהושע מאירי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מס המעסיקים יהיה גם בשנה הבאה בשיעור של שבעה אחוזים ולא יופחת לארבעה אחוזים כפי שתוכנן — כך הודיע אתמול לחברי ועדת הכספים הממונה על הכנסות המדינה, ישראל בראון.

לדבריו, צפי ההכנסות ממס זה הוא כ־417 מיליון שקל. ח"כ אריאל ויינשטיין הסתייג ואמר, כי יתאבק להורדת שיעור המס ולהרחבת בסיסו, כדי שההכנסות לא תיפגענה.

בנק ישראל יפיץ השנה תעודות מלווה שלום הגליל

לקראת תחילת 87' יפרסם הבנק את תנאי הפדיון המוקדם

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק ישראל יפיץ במהלך השנה את תעודות "מלווה שלום הגליל" לזכאים — כך מסר שמואל בן ליצקי, מנהל מינהל מלוות המדינה בבנק ישראל, בתשובה לפנייתו של ירוחם משל, יו"ר ארגון ותיקי תנועת העבודה.

לקראת תחילת 1987 יפרסם בנק ישראל את תנאי הפדיון המוקדם של המלווה, על־פי תקנה שקבע שר האוצר. מי שיהיה ביום 1.1.87 בן 65 או יותר, יהיה זכאי לפדות את המלווה — כולו או חלקו — כפי שיקבע שר האוצר, כבר במחצית השניה של שנת 1986. מי שימלאו לו 65 שנה לאחר 1.1.87, יהיה זכאי לפדות את המלווה לאחר תאריך זה.

הופסק המסחר במניות המסלול וחב' אקרשטיין

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

רכישת עסקי המלט של חברת "המסלול" על־ידי חברת אקרשטיין עלולה להביא לחיסול פעילותה העסקית של "המסלול" — כך סבורים גורמים, הקשורים לענף הבנייה. לדברי הגורמים, פעילות עסקי המלט של "המסלול" מהווה למעלה מ־90 אחוז מהיקף הפעילות של החברה ומכירת חלק זה תותיר את החברה עם השקעות לא מהותיות כמו בחברות הבנות המסלול־תיירות, המסלול־טרומיים, ובית־האריה בנתניה. שתי החברות מסרו אתמול הודעה לבורסה על העסקה המתוכננת, שהיקפה מוערך בקצת יותר משני מיליון דולר.

הבורסה הפסיקה את המסחר במניות החברות ותחדשו עם השלמת פרטי העסקה והבהרת התכניות של "המסלול" באשר להמשך פעילותה בעתיד.

גורמים בענף הבנייה מעריכים, כי "המסלול" החליטה להפסיק את פעילותה התעשייתית בגלל קשיי נזילות, אליהם נקלעה ואשר באו לידי ביטוי בהפסדים, שנצברו בשנים האחרונות.

משקיעים מארה"ב הגישו תביעה נגד "אלסינט"

בשל אי הצגת ההכנסות של החברה בצורה נאותה בדו"חות הכספים שפרסמה ב־1981—85

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משקיעים מארצות־הברית הגישו תביעה נגד חברת אלסינט, מנהלים ונושאי משרות בחברה בגין אי הצגת ההכנסות של החברה ורווחיה בצורה נאותה בדו"חות הכספיים, שפרסמה בשנים 1981—85 ובתשקיף ההנפקה של החברה לציבור.

התביעה הוגשה לבית המשפט האזורי של ארצות־הברית במחוז מסצ'וסטס בשם משקיעים, שהצטרפו למשקיעים אחרים, שכבר הגישו תביעה נגד החברה בינואר. בכתב התביעה לא מוגדר סכום פיצויים כלשהו, שאלסינט נדרשת לשלם. הצורה המשפטית, בה הוגשה התביעה היא מיוחדת, ודי שאחד התובעים יזכה במשפט, כדי שכל בעלי מניות אחרים יוכלו גם הם לתבוע את החברה.

הרשות הישראלית לניירות ערך מתכוננת לתקן את חוק ניירות ערך, כך שגם משקיעים בארץ יוכלו להגיש כתבי תביעה מסוג זה. חברת אלסינט הודיעה לבורסה, כי בכוונתה להתנגד באופן תקיף לתביעה זו.

מועצת פועלי חיפה הכריזה סכסוך עבודה עם "וולקן יציקה"

לאחר שהנהלת המפעל לא חזרה בה מפיטורי 13 עובדים

מאת נורית בתנא
כתבת "הארץ" בחיפה

מועצת פועלי חיפה הכריזה אתמול על סכסוך עבודה עם "וולקן יציקה", לאחר שהנהלת המפעל לא חזרה בה מפיטוריהם השרירותיים של 13 עובדים.

במכתב ששיגר אתמול להנהלת המפעל מציין חבר המזכירות, אברהם המאירי, המחזיק בתיק וולקן, כי "מפעל הנתון במצוקה זקוק לכל הרצון הטוב ושיתוף הפעולה מצד העובדים ונציגיהם... מן הדין שיבחר לעצמו את דרך הידברות וההבנה ולאו דווקא את דרך המאבק והפגנת השרירים".

המאירי מציין, כי "הצעדים החד־צדדיים שנקטתם לא יביאו אלא נזק שאיש לא יכול להיות מעוניין בו. לדעתנו, עדיין לא מאוחר להחזיר את המצב לקדמותו ולסכם הדברים כמו־בנה".

סוכני תיירות ומלונאים ישתפו פעולה לאיתור גורמי תיירות שנקלעו לקשיים כספיים בחו"ל

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

סוכני התיירות והמלונאים בישראל ישתפו פעולה לאיתור גורמי תיירות מחו"ל שנקלעו לקשיים כספיים, ושולחים לארץ תיירים.

בחודש האחרון התברר שגורם תיירות גדול מצרפת, נקלע לקשיים כספיים ונשאר חייב אלפי דולרים לסוכנות אופיר טורס. במקביל החל לארגן תיירים באמצעות סוכנות נסיעות אחרת "יוניטורס" בלי שהוגשה הודעה על היקף החובות של אותו גורם לחברה העמיתה בישראל.

המראות ונחיתות

להלן ההמראות והנחיתות בנמל התעופה בן־גוריון ביום שלישי 4.2.86:

המראות:

ב־0645 טי־דבליו־איי (833) לפריס וניו־יורק, ב־0715 סאבנה אייר (031) לבריסל וניו־יורק, ב־0740 אל־על (541) לאתונה, ב־0750 סוויס אייר (333) לציריך, ב־0800 אל־על (323) לפריס, ב־0805 אייר פרנס (139) לפריס, ב־0810 קל־ים (526) לאמסטרדאם, ב־0830 אל־על (035) לאמסטרדאם וניו־יורק, ב־0900 אל־על (385) לרומא, ב־0915 אל־על (345) לז'נבה, ב־0930 אל־על (347) לציריך, ב־1000 אל־על (357) לפרנקפורט, ב־1025 אל־על (315) ללונדון, ב־1045 אל־על (377) לקופנהגן, ב־1400 אל־על (581) לאיסטנבול, ב־1420 אוסטריין אייר ליינס (712) לוינה, ב־1630 לופטהנזה (605) לפרנקפורט, ב־1645 סאוט אפריקן איר ווייס (265) לליסבון ויוהנסבורג, ב־1650 שטרליג (696) לקופנהגן, ב־1725 סבנה (204) לבריסל, ב־1825 אליטליה (747) לרומא, ב־1905 סייפרוס איירווייס (429) ללרנקה, ב־2330 אל־על (005) לאמסטרדאם שיקגו ולוס־אנג'לס.

נחיתות:

ב־0700 אל־על (602) מאילת, ב־1235 אל־על (542) מאילת, ב־1330 אוסטריין אייר ליינס (711) מוינה, ב־1445 סאוט אפריקן איר ווייס (264) מיוהנסבורג וליסבון, ב־1515 לופטהנזה (604) מפרנקפורט, ב־1525 טי־דבליו־איי (832) מניו־יורק ופריס, ב־1545 שטרליג (695) מקופנהגן, ב־1555 אל־על (010) מניו־יורק ומונטריאול, ב־1555 אל־על (210) ממיאמי ומונטריאול, 1615 סבנה (203) מבריסל, ב־1710 אליטליה (746) מרומא, ב־1725 קל־ים (525) מאמסטרדאם, ב־1730 אל־על (386) מרומא, ב־1810 נתיבי אוויר סקנדינביים (773) מקופנהגן, ב־1820 סייפרוס איירווייס (428) מלרנקה, ב־1830 סאבנה אייר (030) מניו־יורק ובריסל, ב־1845 אל־על (324) מפריס, ב־1855 אל־על (582) מאיסטנבול, ב־1900 אל־על (346) מז'נבה, ב־1905 סוויס אייר (332) מציריך, ב־1910 אל־על (348) מציריך, ב־2000 אל־על (358) מפרנקפורט, ב־2010 אולימפיק (301) מאתונה, ב־2030 בריטיש איירווייס (576) מלונדון, ב־2155 אל־על (316) מלונדון, ב־2230 טארום (245) מבוקרשט.

כל הנחיתות וההמראות זמנן אינו סופי. את המועד המדויק יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצוין לעיל, בטלפון 381111—03.

בישיבת ועדת הכספים: אין הסכם להפסקת הלוואות הפיתוח

ושחרור כ־150 מיליון ד' מהחיסכון המקומי כדי לסייע במימון הלוואות אלה

מאת יהושע מאירי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ההסכם להפסקת הלוואות הפיתוח ושחרורם של כ־150 מיליון דולר מהחיסכון המקומי, כדי לסייע במימון של הלוואות אלה, אינו קיים — כך התברר בישיבתה של ועדת הכספים בתחילת השבוע.

ח"כ דן תיכון, שישב ראש באותה ישיבה אמר, כי קופות הגמל השותפות, כביכול, להסכם לא יודעות עליו מאומה. בסיום הישיבה הוא הודיע, כי "באין הסכם", הזמין הוועדה את הצדדים הנוגעים בדבר כדי לדון בעניין זה. הוא הוסיף, כי כעת עומדת בספק ההצעה למימון הלוואות חליפי.

לבקשת יו"ר ועדת הכספים נדחתה ההכרעה בדבר חיוב כרטיסי אשראי פעם בחודש

מאת יהושע מאירי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בהתערבות יו"ר ועדת הכספים ח"כ אברהם שפירא, שטלפן מחו"ל, לא הוכרעה אתמול סוגיית חיוב הלקוחות על ידי חברות האשראי.

כשהתברר אתמול בבוקר, כי חברי ועדת הכספים עומדים להצביע בעד הצעה לחייב את חברות האשראי לחזור לחיוב חד חודשי, החלו מנהלי החברות ומנהלי רשתות השיווק להפעיל לחצים על גורמים שונים. בין היתר פנו גם ליוזם ההצעה ח"כ דן תיכון, אך הוא סירב לדחות את ההכרעה. יו"ר הוועדה ח"כ שפירא, המתנגד ליוזמת החקיקה, ביקש לעכב את הדיון עד שובו מארה"ב שם הוא שוהה בשל אירוע משפחתי.

עקב הדחייה הנוספת בהצבעה על הסעיף הנוגע לחברות האשראי מתעכב תיקון שלם בחוק ההסדרים במשק, ועקב זאת מתעכבת גם הוצאת השטר החדש בן 1 שקל.

עשרות בתי־עסק הצטרפו להסדר הארכת תקופת האשראי לבעלי "ישראכרט"

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

עשרות בתי־עסק מכל הארץ הצטרפו להסדר המיוחד, שיזמה חברת "ישראכרט", המאריך את תקופת האשראי, שממנה נהנים מחזיקי כרטיס "ישראכרט". ההסדר החדש, שאותו יזמה "ישראכרט" לפני כחודש, יופעל כבר בימים הקרובים על־ידי בתי העסק, שהצטרפו אליו.

הסדר זה מהווה שיפור משמעותי לבעלי הכרטיס והוא עדיף אף מן השיטה של חיוב פעם בחודש, שכן הוא מאפשר להם ליהנות מתקופת אשראי ארוכה יותר, ואפילו שבועיים נוספים.

הארכתה של תקופת האשראי תיעשה על־ידי דחיית החיוב של חשבונו של מחזיק הכרטיס למועד החיוב הבא. רכישות שייעשו במחצית הראשונה של החודש תחויבנה בשניים בחודש הבא במקום ב־16 בחודש כפי שמקובל בהסדרים הקיימים. הרכישות שייעשו במחצית השניה של החודש תחויבנה ב־16 לחודש הבא במקום בשניים בחודש. בין בתי העסק שהצטרפו להסדר החדש מצויים בתי־עסק בענף ההלבשה, האלקטרוניקה התקליטים, אביזרי רכב ובתי־מלון.

החברה המתחרה, ויזה, הנהיגה באחרונה הסדר, שלפיו יכולים בתי העסק להעניק אשראי נוסף של 30 יום על האשראי הקיים. אך אשראי זה ניתן בריבית גבוהה יחסית של ארבעה אחוזים בחודש.

כאלף תעשיינים משווקים לארה"ב

יותר מאלפיים חברות מארה"ב רוכשות מוצרים מישראל

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"

כאלף תעשיינים ויצרנים ישראליים משווקים מוצריהם לארצות־הברית ויותר מאלפיים חברות אמריקאיות רוכשות מוצרים מישראל — כך קובע הנציג המסחרי לארצות־הברית אבי הזנטל, בדו"ח לסיכום שנת 1985.

על־פי נתונים של המשלחת הרשמית של ישראל בארצות־הברית, יש 250 חברות ישראליות שלהן משרדי מכירה או מתווכים בארצות־הברית. מתוכם 200 במזרח ארצות־הברית. משרדי המכירה או המתווכים הם בעיקר בענפי האלקטרוניקה, מוצרי השקיה, אנרגיה סולרית, חלקי חילוף לרכב, ציוד רפואי, טקסטיל, רהיטים ועוד.

סיכום שנת 1985 מורה כי היצוא מישראל לארצות־הברית עבר את "גבול" שני מיליארד הדולר, ולעומת זאת יצוא של 1.58 מיליארד דולר בשנת 1984. זהו גידול של כ־30 אחוז. היצוא התעשייתי ללא יהלומים הגיע ל־1.33 מיליארד דולר. זהו גידול של 21 אחוז לעומת אשתקד.

ערכה את המדור: רחל דנה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

כנגד מי נלחמת הבורסה?

בשבוע שעבר החליטה הבורסה לחייב את עבדת חברי ועדת התקציבים שלה לעבור בדיקה במכונת אמת, כדי לגלות מי הדליף ל־יהודה שרוני את הסוד הנורא, שהבורסה מתכוונת לשכור חמישה אנשים נוספים לשורותיה.

עם חלק מחברי ועדת התקציבים דיברתי אתמול. הם היו נבוכים. חלקם אמרו שאין הם נכונים להגיב — אפילו שלא לציטוט. אחרים הצהירו כי לא יסכימו לעבור פעם נוספת את הטקס המביש של בדיקה במכונת־אמת, וכי הם מצטערים שהסכימו לכך, ברגע של חולשת הדעת.

יומן כלכלי

נחמיה שטרסלר

אין זו הפעם הראשונה שהבורסה ניסתה לחסום באמצעים כה חריפים את זרימת המידע לעיתונות. בזמנו פירסם סופר "הארץ" את נתוני הסיכום של שנת 1984 — ערב הפרסום הרשמי. בבורסה לא עברו על כך לסדר היום, אלא שכרו חברת חקירות, שמצאה את האיש שהדליף — וזה פוטר ביד בעבודתו.

לפני שנה וחצי פירסם אריה לביא אינפורמציה מדיוני הדירקטוריון. הבורסה החליטה אז "לשתול" מספר בוטעה בדפי המידע המגיעים לחברי הדירקטוריון — כדי להפיל אחד מהם בפח.

לפני חודשיים סברה הבורסה שיא. היא החליטה שלא לאפשר לזאב יצחק מ"גלובס" להיכנס לאולמות המסחר. בבורסה טענו שאל לו ליצחק לדווח לציבור על פעולות ספציפיות של חברי בורסה המשתתפים במסחר. הבורסה התעלמה מהעובדה שאין בכללי האתיקה כלל האוסר על עיתונאי לדווח על כך. הם החליטו לירות בתותח הגדול ביותר שלהם: מניעת כניסתו של עיתונאי לאולמות המסחר.

ניצני: המלחמה בהדלפות ולא בעיתונות

יוסי ניצני, מנכ"ל הבורסה, רואה את הדברים מזווית שונה לגמרי. הוא אומר שאין לו שום דבר נגד העיתונות, אלא שההדלפות מהבורסה מחבלות בעבודתה והופכות את הדיונים לבלתי־אפשריים, כי חברי הבורסה חוששים לדבר מפחד ההדלפות.

ניצני היה רוצה שהאינפורמציה היחידה שתצא לציבור תהיה באמצעות הדובר, אך כאן הוא יתקל בהתנגדות חריפה של הציבור. העיתונות במקרה זה היא שליח הציבור. העיתונות יודעת שמה שחשוב ומה שמעניין זה דווקא הדיונים לפני ההכרעה הסופית, כי אז ניתן עוד להשפיע או לפעול בשוק.

הציבור הרי כבר למד במפולת 1983 שאין הוא יכול לסמוך על הבורסה או על הבנקים, אלא אך ורק על עצמו, ולשם כך הוא זקוק למירב האינ־פורמציה — ואת. זאת אנו העיתונאים נספק לו.

דירקטוריון הבורסה ידון בשינוי התקנון בנושא רישום ני"ע למסחר

בעקבות המלצת היועץ המשפטי לממשלה שכתב להנהלת הבורסה כי הוא מציע להוסיף לתקנון הבורסה את המלצות "ועדת פרוקצ'יה" שדנה בנושא

מאת יהודה שרוני

דירקטוריון הבורסה ידון באחת מי־שיבותיו הקרובות בשינוי תקנון הבורסה בפרק הדן בנושא רישום ניירות ערך למסחר. הדיון בדירקטור־יון יתקיים לאחר שהיועץ המשפטי לממשלה כתב להנהלת הבורסה, כי הוא מציע להוסיף לתקנון הבורסה את המלצות "ועדת פרוקצ'יה" שדנה בנושא. ועדה זו עסקה בנושאים שונים בתחום ניירות הערך, ובהם זכויות הצבעה, מינוי דירקטורים חיצוניים, הסכמי ניהול, וכו'. אך החליטה כי תקנון הבורסה ישונה רק בפרק הדן ברישום ניירות ערך למסחר.

בפרק בתקנון הבורסה הדן בנושא רישום ניירות ערך למסחר, יעוגנו בין השאר התנאים הכמותיים והאיכותיים לרישום ניירות ערך למסחר, כללים להנפקות במחיר תקין, הסדרי חסימת ניירות ערך, קביעת כמות מינימום בהנפקה, כללים בהנפקת זכויות וחלוקת מניות הטבה. לנושאים אלה לא היה למעשה עד כה תוקף משפטי מחייב. הגם שהיו בבחינת תורה שבע"פ, מכיוון שלא עוגנו עד כה במסגרת תקנון הבורסה. "ועדת פרוק־צ'יה" המליצה לכלול בתקנון נושאים נוספים, ובהם הסדרים לגבי השתתפות חבר דירקטוריון בישיבות בבורסה שיש לו בהן עניין, ולהוסיף לתקנון הצעה שתסמיך את הבורסה לערוך רשימות נפרדות של ניירות ערך שבהם יהיה ניתן לקבוע תנאים שונים של רישום למסחר.

אם יחליט דירקטוריון הבורסה לאמץ את המלצות "ועדת פרוקצ'יה" במלואן או בחלקן, אזי תידרש האסיפה הכללית של הבורסה לאשר גם היא את שינוי התקנון. האישור הסופי לשינוי יהיה על ידי שר האוצר ועדת הכספים של הכנסת.

רשות החברות תמכור גם את חלקם של בתי הזיקוק בפז

מאת יהודה שרוני
רשות החברות הממשלתיות תמכור

גם את חלקם של בתי הזיקוק בחברת פז, כך הוחלט בישיבת מועצת המנה־לים של החברה שהתכנסה בסוף השבוע שעבר. בתי הזיקוק מחזיקים ב־8.3 אחוזים ממניות חברת פז. יחד עם החזקות הממשלה, תציע רשות החברות למכירה 75 אחוז ממניות החברה. ההחלטה בישיבה התקבלה תוך הבעת חוסר שביעות רצון מצד בעלי מניות המיעוט בבתי הזיקוק, נציגי החברה לישראל. אלה טענו כי בתי הזיקוק כבר נתנו לרשות החברות הממשלתיות יפוי־כוח למכירת חלקם בפז, ואולם במשך שנתיים לא עשתה רשות החברות דבר. הוא העיר, בתי הזיקוק יכולים אולי למכור את חבילת המניות שבידיהם או לפחות את חלקה במחירים טובים יותר לאיש העסקים הפרטי הקבלן גד זאבי, ולכן לא היה צריך למהר ולתת את ייפוי־הכוח לרשות החברות הממשלתית.

אנשי רשות החברות משלימים ב־ימים אלה את הכנת תשקיף המכירה של פז. ברשות מקווים כי עם הכנת התשקיף יואץ תהליך המכירה של החברה.

העורך: נחמיה שטרסלר

"חשב":

דמי אחזקת רכב 0.51 ש"ח לקילומטר

מאת אברם צהר

עליה של 2 אחוזים נרשמה בינואר בסכום התשלום המומלץ על ידי "החשב" לאחזקת כלי רכב פרטיים של עובדים שכירים, המשמשים אותם לצורכי עבודתם. לגבי מכוניות נוסעים, בעלות נפח מנוע של 1300 סמ"ק, הועלה הסכום המומלץ לתשלום מ־50 ל־51 אגורות חדשות, ולגבי מכוניות בעלות נפח מנוע של 1600 סמ"ק, מ־59 ל־60 אגורות חדשות לכל קילומטר נסיעה.

עליה זו בסכומי התשלום המומלצים לאחזקת כלי רכב נובעת מעליה של 5.4 אחוזים בעלות האחזקה עצמה. הסכומים המומלצים לתשלום כוללים את עלות האחזקה בתוספת גילום מס הכנסה, לפי מס שולי של 50 אחוז.

עלות האחזקה בפועל של מכונית נוסעים משומשת טיפוסית, בעלת נפח מנוע של 1300, עלתה על פי נתוני חברת "החשב", היחידה הכלכ־לית לשירותי ניהול, מ־37 ל־39 אגורות חדשות לכל קילומטר נסיעה.

קרן הנאמנות

הקרן תשקיע את נכסיה
בעיקר במניות וניירות ערך
הניתנים להמרה במניות.

50% הנחה
משעור ההוספה
המבצע עד 18.2.86

קרנות הנאמנות של בטחה
הנמנית עם קבוצת כלל

תל־אביב: רח' קרל נטר 8. טל. 03-201821
ירושלים: מרכז "כלל", רח' יפו 97. טל. 347 246881-2, 02-227161
רמת־גן: כופר הישוב, רח' ארלוזורוב 5. טל. 480115, 03-731584
רמת השרון: רח' אוסישקין 56.
חיפה: שד' ורדיגור 7, טל. 389220, 04-389205

מודעה זו איננה מהווה הזמנה לציבור לרכוש יחידות השתתפות בקרן.

אנשים ועסקים / אריה לביא

כלל מבקשת להקים קרן הון סיכון

מנכ"ל קונצרן כלל אהרון דברת בוחן בימים אלה את האפשרות להקים קרן הון סיכון שבאמצעותה השקיע כלל בפרו־ייקטים חדשים. בדיקה זו נעשית במסגרת הניסיונות של קונצרן כלל לגייס הון בחו"ל. אחד הרעיונות הנבחנים הוא, שהקרן תגייס כספים ממשקיעים בחו"ל. אפשרות אחרת: לגייס הון במדינות דרום אמריקה בשיטת "מדלת לדלת" — כפי שגייס הקונצרן הון בראשית הדרך.

חתול שחור בין מייסדי קבוצת יישום

בין מייסדי קבוצת יישום שלום שפילמן ויעקב בורק עבר חתול שחור. השניים שהתמחו בייעוץ לפרויקטים כלכליים ולחברות, לא השכילו בתקופה האחרונה לנהל יחדיו את קבוצתם המתרחבת. שפילמן היה לדמות הדומיננטית בחברה, ובורק שהחל לטפל בנושאים שוליים מונה באחרונה למנהל בפועל של "כוח המשימה הכלכלי" — דבר שאיפשר לשניים להודיע פורמלית על העברת סמכויות הניהול של בורק לידי שפילמן. השניים החזיקו ב־58 אחוז ממניות יישום; כלל והאמפל מחזיקות בשאר המניות. שפילמן קיבל לידיו את מרבית המניות של בורק והוא מחזיק כעת ב־51 אחוז מהמניות.

יעקב בורק

שלום שפילמן

במכתב לבורסה שלקורן אין קש־רים עם בעלי מניותיה או עם החברה.

אז מה בכל זאת קרה לשכר?

בישיבת ועדת המעקב השבוע, בראשות מנכ"ל האוצר ובהשתתפות אמנון נויבך יועצו הכלכלי של ראש הממשלה, דוד ברודט סמנכ"ל משרד האוצר, אהוד גרא מנכ"ל משרד הכלכלה והת־כנון ודרורה לובנטל היועצת הכלכלית של שר האוצר, הושגה הבנה לשמור על חסיון ישיבות אלה, ולהפסיק את ההדלפות שפר־צו בכל הגורמים השותפים לוועדה ואשר אינן תורמות לאמינותה של התוכנית הכלכלית.

הניסיון הוכיח, כי אף שהכוונה טובה, הבנות כאלה אינן מחזיקות מעמד משך זמן רב. לא עברו שעות רבות מתום הישיבה וכבר "דלף" הבר. עבודה של שמואל אמיר ממחלקת המחקר של בנק ישראל, הטוענת שהשכר עלה מאז הפעלת התוכנית הכלכלית וכי שיטת הדיווח המקובלת לאומדני השכר אינה נכונה, "מצאה" דרכה לתקשורת. מתברר שעולם כמנהגו נוהג, ובמקביל להתחממות יחסי העבודה והתרות ההתעוררות בעניין השכר, מישהו בצד השני של המתרס ראה לנכון להודיע, שהשכר אינו נורא כל כך. מעניין שברגע המתאים נמצא למשרד האוצר תנא דמסייע ברמת עבודה של מחלקת המחקר בבנק ישראל — האם אין זו המנה לפי מידה?

צבי זרחיה

מינויים

* עמנואל שחר (54) התמנה לסמנכ"ל תעשיה בחברת אלסר מערכות. בעבר היה מנהל סכבי בחברת יעיל בע"מ.

עמנואל שחר

* נירה דרור מונתה מנכ"ל לתיירות יוצאת של היסתור. במשך שש שנים שימשה כל־כלנית בכירה בחברת העובדים ובשנה האחרונה היתה הכלכלנית של קבוצת תיעוש שהיא החברה האם של היסתור. השבוניסטים של היסתור מציינים בגאווה, שזו הפעם הראשונה שאישה מתמנית לתפקיד כה בכיר בחברה.

נירה דרור

* אורי שגיב (48) מונה למנהל חברת טלבה פלסט לייצור ציוד חבישה רפואי. החברה נמצאת עם חטיבת הרפואה של תיעוש. עד כה ניהל שגיב את חברת איקפקס מקבוצת סכב. שינוי נוסף בתי־עוש: בן ציון בצלאל מנכ"ל (43) קבוצת תיעוש מונה גם למנהל חטיבת הטקסטיל של הקבוצה.

* אוריאל תמיר פרש מתפקיד מנכ"ל החברה לכבלים ולחוטי חשמל. תמיר היה ממפתחי טנק המרכבה בעת שירותו הצבאי. למחליפו מונה משה קליינמן.

* אריה לוי מנכ"ל חברת פז מונה לעמוד בראש מבצע "צה"ל בישראל יפה". לוי הינו אלוף במי־לואים ושימש ראש אגף אפסנאות בצבא.

* גדליה רכטר, מי שכהן כיו"ר לשכת סוכני הביטוח, נבחר לוועד הפועל החדש של הלשכה. אתו נבחרו יעקב כהן, אורי צובנר, שמואל פרידמן, ידידיה רפאלי, בן ציון וינשטוק, אמנון מרגלית ונבי קנפינו.

* גדי קורן (43) מונה למנהל מפעל תעמל מורע. למנהל ה־שיווק של המפעל מונה עידו שפנגנבל (39).

* יצחק וימן מנכ"ל חברת אמריקה ישראל בלוידס, שכיהן בעבר כיו"ר מכון היצוא, מונה דירקטור בבנק לפיתוח התעשיה. המינוי נעשה על ידי התאחדות התעשיינים, שרשאית על פי תקנון הבנק לפיתוח התעשיה למנות דירקטור במועצת המנה־לים של הבנק.

הטוטו הצליח יותר ממפעל הפיס

יו"ר מפעל הפיס גדעון גדות, העומד לסיים בקרוב את תפקידו, נוהג להתפאר בגידול במכירות מפעל הפיס בתקופה שבה עמד בראש המפעל. מתברר, שמפעל הפיס אמנם הגדיל מאוד את מכירותיו מאז החל גדות לכהן בתפקידו. אך המפעל המתחרה, הספורטוטו, הצליח יותר. מחקר כלכלי שבדק את הנושא קבע, כי התפתחות הכנסות מהימורי ה־כדורגל היתה בקו עליה חד יותר מהתפתחות המכירות של מפעל הפיס. את תוצאות המחקר הזה אימץ מנכ"ל הבנק הבינלאומי צדיק בינו בעת ששימש בורר בסכסוך בין מועצת ההימורים לחברת גשר.

טרבלוס החליף את מסר בלה־נסיונל

עודד מסר, מי שהיה המפקח על הבנקים, פרש בתום שנה אחת מתפקיד מנכ"ל חברת הביטוח לה נסיונל. למנכ"ל החברה מונה עזרא טרבלוס (49), ששימש בעבר

עזרא טרבלוס

מ"מ המפקח על הביטוח ומנכ"ל בפועל של לה־נסיונל האחרונות. בד בבד עם מינוי זה, מונה נגיד בנק ישראל לשעבר משה זנבר ליו"ר מועצת המנהלים של החברה במקומו של שמעון עיזדה. להנסיונל היא בשליטת קבוצת הבי־טוח הצרפתית "גאן", שמחזיקה ב־65 אחוז ממניותיה. המניות האחרות מתחלקות שווה בשווה בין חברת ישרוף שבשליטת הברון אדמונד דה רוטשילד לבין חברת הפניקס.

ממדידת ימי ערך למדינה עם ערכים

עורך הדין גבי לוי המשמש יועץ משפטי לסיעת הליכוד שלח לשר האוצר יצחק מודעי, כשזה מונה לתפקידו, מכתב ובו הבעת תקווה שיצליח להחזיר את ה־מדינה "ממדינה המאמינה בימי ערך למדינה המאמינה בערכים". בימים אלה שיגר לוי מכתב נוסף למודעי. הוא ציין שעל שלב א' ימי הערך, כבר התגבר השר ולא נותר אלא לאחל לו להשלים את החלק השני.

התפטר כדי למנוע ניגוד אינטרסים

יוסף פרייבורן, מנכ"ל חברת ישפרו, התפטר מתפקידו כמנכ"ל חברת מאגרי בניה כדי למנוע ני־גוד אינטרסים בין שתי החברות העוסקות בבניה. על ההתפטרות הודיע פרייבורן לבקשת הבורסה. למנכ"ל מאגרי בניה מונה אורי בנר, ששימש מנכ"ל אחת מחברות הבניה בקבוצת מאגרי בניה. לנציג ציבור של חברת ישפרו מונה דן קורן. החברה הקפידה לציין

עובדי היהלומים דורשים שכר מינימום של 500 ש"ח לחודש

בעלי המלטשות מוכנים להיכנס למו"מ, במסגרת הסכמי העבודה החדשים שייכנסו לתוקף באפריל

מאת אברם צהר

ראשי תעשיית היהלומים בארץ בו־טים להסכים עקרונית לקביעת שכר־מינימום לעובדי היהלומים, אך אינם מסכימים שהדבר יעשה לפני אפריל הקרוב. עובדי היהלומים מקבלים את שכרם בשיטת "קבלנות". השכר משולם על פי התפוקה ותורמות קבועות. ארגון עובדי היהלומים הד־ריש באחרונה כי שכר־המינימום צריך לעמוד על רמה של לפחות 500 ש"ח בחודש, ללא כל קשר להיקף התפוקה ולגורמות הקבועות.

דרישה זו נתקלה בהתנגדות של בעלי המלטשות הקטנות־יחסית. לדב־רי יוסף סיליוק, יו"ר האגודה לקידום הענף (המאגד בתוכו כ־250 מלטשות, בעיקר קטנות ובינוניות), אין מה לדבר על קביעת שכר־מינימום כבמה שדורש ארגון העובדים. לדבריו, תעשייני היהלומים מוכנים לנהל משא ומתן עניני בנושא זה במסגרת הסכמי העבודה החדשים, שיהיו בתוקף מראשית אפריל הקרוב.

לטענת סיליוק, השאיל וכל הכנסות היהלומים הן בדולרים, והשאיל ושער הדולר מוקפא, כפי שמוקפאים גם מחירי המכירה. העלאה ריאלית של שכר העובדים תקטין במידה משמעו־תית את רווחיות הענף. "ביחוד כי הגלשה בעניין כזה אי אפשר לקבל על פי תכתיב, וללא משא ומתן," אמר סיליוק בשיחה עם "הארץ".

עלייה של 21% בביקוש לעובדים מקצועיים באמצעות מודעות "דרושים"

מאת אברם צהר

עליה של 21 אחוז נרשמה בחודש ינואר בביקוש לעובדים מקצועיים, באמצעות מודעות "דרושים" המתפרסמות בעיתונות היומית. כך עולה מסקר חברת מנפאואר ישראל בע"מ. על פי הסקר, מספר המשרות הפנויות שלגביהן התפרסמו מודעות "דרושים" היה 16.5 אלף, בהשוואה ל־13.6 אלף משרות פנויות בלבד חודש קודם לכן.

העליה החדה ביותר בדרישה לעובדים — בשיעור של 31% — נרשמה בענף השירותים (ולא כולל עובדי משרד). במספר המשרות הפנויות בענף הבניה נרשמה במקביל עליה של 27 אחוז. הביקוש לעובדי משרד גדל באותה עת ב־24 אחוז.

עליות קטנות יותר נרשמו בביקוש לעובדי ייצור ולעובדי מתכת. הביקוש לעובדי ייצור גדל בחודש ינואר ב־9.9 אחוזים ובענף המתכת — ב־7.

"פיניציה": הצלחנו לפרוץ לשוק האמריקאי

מאת יהונתן שרמן

"פיניציה" קבלה בימים אלו הזמנת יצוא ראשונה של כלי בית מזכוכית מחברת שיווק אמריקאית. שווי ההזמנה זו הוא כ־400 אלף דולר. וחשיבותה היא בעובדה ש"פיניציה" הצליחה בראשונה בתולדותיה לפרוץ לשוק האמריקאי, ולפתוח בו פלח שוק חדש שעד עתה לא מכרה במסגרתו כלל.

רן שגבל, מנכ"ל חטיבת הקרמיקה וה־זכוכית של "כור", מסר ל"הארץ" כי חוזה זה נחתם בין השאר בגלל יתרו־נות המיסוי שמהם נהנית "פיניציה" בהתאם להסכם איזור הסחר החופשי.

הוא אמר עוד כי "פיניציה" מקדישה מאמצים רבים לפיתוח שוק יצוא נוסף כמו השוק האמריקאי, בגלל תחרות קשה של השוק המקומי עם מוצרי הזכוכית מיובאים מרומניה במחיר נמוך. שגבל מסר עוד כי "כור" מתכוונת לפנות למשרד התעשייה והמסחר, בבקשה להגביל את יבוא מוצרי הזכוכית מרומניה כיוון שייבוא זה הינו של מוצרים בהיצף, הפוגעים בצורה חמורה ביותר בתעשייה הישר־אלית.

משרד התעשייה והמסחר בדק לפני כמה חודשים את נושא יבוא מוצרי הזכוכית מרומניה, ובתום שבועיים קבע כי הוא אינו יבוא בהיצף — אבל ברור שקשה להוכיח במקרים כאלו אם יבוא מארץ שאין בה תחרות חופ־שית אכן הינו יבוא בהיצף או שאינו כזה.

יציבות בכמות מכירות "טמבור" על אף המשבר בענף הבניה

מאת יהונתן שרמן

"טמבור" שמרה על יציבות במכירו־תיה ואף הגדילה אותן באחוזים בוד־דים במהלך שנת 85', למרות המשבר בענפי הבניה.

ראובן שולשטיין, מנכ"ל "טמבור" מסר ל"הארץ", כי החברה מכרה בשנת 85' קצת יותר מכמות הצבעים שמכרה בשנת 84' — 32 אלף טונות. הצליחה לשמור על חלקה בשוק. על פי הערכתו, פלח השוק של "טמבור" הוא 80 אחוז מכלל צריכת הצבעים בארץ.

הוא ציין, כי צריכת הצבעים בארץ אינה תלויה מהותית בשינויים בענף הבניה, ולכן הירידה החדה בהתחלות בניה חדשות לא שינתה את היקף תצרוכת הצבעים בארץ.

לדעתו, עיקר צריכת הצבעים הוא על ידי קניינים פרטיים, המשפצים את בתיהם, ולא על ידי קבלנים הבונים בתים חדשים.

לעומת יציבות המכירות בכמויות, ניכרה ירידה במכירות הצבעים במונ־חים כספיים, בגלל הקפאת המחירים המתמשכת בשנה שעברה. חברת "טמבור" היא יצרן הצבעים הגדול ביותר במדינה. 50 אחוזים ממניותיה מוחזקות על ידי "כור".

"סנפרוסט" עושה מאמץ להרחבת היצוא

מאת יהונתן שרמן

"סנפרוסט" עושה בימים אלה מאמצים להרחיב את יצואה לארה"ב ולאירופה, כדי לפצות על הקיפאון בשוק המקומי בתחום הירקות הק־פואים.

אבי מרגלית מנכ"ל "סנפרוסט" מסר ל"הארץ", כי בימים אלה מתכננת "סנפרוסט" חדירה עמוקה יותר לשו־קים אלה, ובכלל זה החדרת מוצרים חדשים בעלי ערך מוסף גבוה יותר דוגמת מרקים מוקפאים ושקיות של ירקות מעורבים.

מרגלית ציין עוד, כי תחזית היצוא של "סנפרוסט" לשנת 86' כוללת בתוכה גידול של 25 אחוזים, מ־6.4 מיליוני דולר בשנת 85' ל־8 מיליוני דולר בשנת 86'.

הגידול הזה צפוי בארה"ב, שבה מקווה "סנפרוסט" ליצא השנה בסכום של 2 מיליוני דולר בהשוואה ל־1.4 מיליון דולר בשנת 85' — גידול של כ־42 אחוזים. גם באירופה מצפים ב"סנפרוסט" להגדלת היצוא בכ־20 אחוזים, מסכום של 5 מיליוני דולר בשנת 85'.

מרגלית ציין עוד, כי כיום בעייתה העיקרית של "סנפרוסט" בשוק המקומי היא, שמחיריה נמצאים תחת פיקוח מחירים בעוד שתשומותיה אינן בפיקוח ומכאן המגמה לפעול להגדלת היצוא של החברה.

עובד ומעביד / חיים ברנזון

הצמדה לדרגה מסוימת איננה מזכה בהטבות נלוות

בית הדין הארצי לעבודה פסק, כי חוזה עבודה אישי המאמץ לתוכו הוראות של הסכם קיבוצי בדרך של הפניה, יש לפרש באופן צר ומצומצם. לכן, עובד אקדמאי שהועסק בחוזה עבודה אישי בשכר הצמוד לסולם הדרגות שבהסכם המח"ר, זכאי רק לתוספת השכר שבסולם המשכורות של דירוג המח"ר, אך לא להטבות האחרות הנלוות לשכר ושאינן מגולמות בדרגות השכר. כגון משכורת י"ג, כוננות ערב, קרן השתלמות וכד'.

אורטר מרקו הועסק על ידי "ציוד" חברה לכימות בע"מ כסטטיסטיקאי החל ב־1.7.70 ועד לפרישתו לגמלאות ב־21.12.80. בחברת "ציוד" חל באותה תקופה הסכם קיבוצי מיוחד בינה לבין הסתדרות הפקידים. בשנת 1975 קיבל התובע מכתב ממנהל כח האדם של "ציוד", שבו נאמר כי מש־כורתו מוצמדת לדירוג המח"ר בשירות הציבורי. לאחר פרישתו תבע העובד מהחברה רטרואקטיבית תוספת שכר של 7.5% שקיבלו המח"ר באפריל 1980, כוננות־על משנת 1978 וקרן השתלמות משנת 1976.

בית הדין הארצי לעבודה דחה את התביעות ופסק:

* שיטת הצמדת שכר היא בבחינת יוצא מן הכלל והיא מחייבת הוראה מפורשת. כשיש הוראה מפורשת, יש לפרשה על דרך הצמצום כפי שמפר־שים חריג.

* אימוץ הסכם קיבוצי בחוזה אישי הוא דרך מקובלת אך רבת תקלות. מכיוון שהיא מחייבת הוראה חד־משמעית.

* הסכמה בחוזה אישי לשלם שכר עבודה לפי תעריף שנקבע בהסכם קיבוצי, אין פירושה אימוץ של כל הוראות באותו הסכם קיבוצי, לרבות הוראות של קידום בדרגה.

* בהיעדר הוראה מפורשת וחד־משמעית, האימוץ של סולם המשכורות אינו חל על הטבות אחרות אפילו בשכר. אם הטבות אלה אינן מגולמות וכלולות בתוך דרגות השכר שבסולם המשכורות, כגון כוננות־על או קרן השתלמות שתבע העובד.

* באשר לתוספת השכר הישירה של 7.5% שתבע העובד מאפריל 1980, זו אמנם ניתנה בסולם המש־כורות של עובדי הציבור בדירוג המח"ר. אולם, התברר כי על פי ההסכם הקיבוצי המיוחד ב"ציוד", קיבל העובד תוספת שכר של 15% מ־1.1.80. ביה"ד דחה את הטענה כי "התוספת המפעלית" של 15% אינה פוגעת בזכותו לקבל את 7.5% תוספת שכר מכוח הסכם המח"ר.

* נפסק כי השכר ששולם לתובע, לאחר התוספת של 15% ששולמה לכלל עובדי "ציוד", עלה על שכרם של עובדים בדירוג המח"ר בשירות הציבורי ועל כן אין הוא זכאי לשתי התוספות במצטבר.

* ערעור העובד נדחה והוא חויב לשלם לחברה הוצאות בסך 40,000 שקלים (ישנים) ומע"מ. (דיון מד"/ 2–31).

BARSHAN Integrated Management Systems Ltd.

חברת ברשן מערכות בע"מ מציעה לך להצטרף למאגר ממוחשב לסחר סחורות ושרותי יצוא. תהנה ל־23.000 חברות יצרניות ושיווקיות ב־9 מדינות בעולם

אל תישאר עם מלאי — מכור אותו ברווח

באמצעותנו תוכל לבצע עסקות בתחומים הטובים ביותר עבורך:
• שרותי הסחר גלבם • שרותי סחורות • מכונות חילוף חליפין • קבלנות משנה

התקשר אלינו עוד היום והצטרף כבר למאגר סחר סחורות
טלפון: 052-23796
P.O.B. 5461 ZIP CODE 61500 TLX 341667 RMA MAG BARSHAN

ברכות
למכללת לוינסקי לחינוך
עם קבלת הכרה אקדמית מלאה והסמכה להעניק תואר ראשון
"בוגר בחינוך והוראה" (B.ED)
בכל מסלולי ההכשרה להוראה
כה לחי!
אגוד ראשי המכללות והסמינרים

ללא דמי תיווך!!
אנחנו נמכור — נשכיר —
כל נכס או רכוש שבידך ללא
דמי תיווך מצידך
"אינווסט גל" בהנהלת אורי לוין
ת"א הירקון 52 א' טל: 660495, 662527

חברת "אלפא" ברמאללה
מחפשת
ספקים
לאספקת רכיבי חשמל שונים
(סוויצ'ים, כבלים, מגעים חשמליים ומוצרי חשמל אחרים).
02–952147 ,02–954524 סוהיל.

מפעלים, נכסים, עסקים
סוכנות להשקעות
במפעל תעשיה
* ייצוג מפעלים
* ייצוג משקיעים
* קניית מפעלים עבור משקיעים
* ייזום שותפויות
* מיזוגי חברות
* פרוייקטים חדשניים
* השקעה במחקר ופיתוח
* עריכת סקרים וניתוחים כלכליים
יוזמה
טלפן אלינו: 455624, 456372, 448853
ובקש את הכלכלן הרצל דגן

האוניברסיטה העברית בירושלים
בית־הס לעבודה סוציאלית
ע"ש פאול ברוואלד

ג'וינט־ישראל

התכנית להכשרת מנהלים וסגל בכיר למרכזים קהילתיים
ע"ש ד"ר יוסף ג. שוורץ

החברה למרכזי תרבות והספורט
(לנוער ולמבוגרים) בע"מ

ההרצאה השנתית השמינית
לזכרו של
ד"ר ארנולף מ. פינס ז"ל

תהיה ביום שני, א' באדר א' תשמ"ו (10.2.86) בשעה 16.30 בבית הסגל ע"ש מאיירהוף באוניברסיטה העברית בירושלים, הר הצופים

פרופ' ראובן כהנא
פרופ' לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה חברתית ובית־הס לחינוך
ירצה על הנושא:
ארגונים וולונטריים: מבנה ודפוסי פעולה
יו"ר: פרופ' אהרן רוזן
מנהל בית הספר לעבודה סוציאלית
דברי פתיחה:
מר שאול לילך
מנכ"ל החברה למתנ"סים
— הציבור מוזמן

תיקון טעות

בהודעה על אסיפה כללית שנתית של קליל תעשיות בע"מ — שפורסמה אתמול ב"הארץ", נפלה טעות דפוס בסעיף 2.
צ"ל: 30 בספטמבר 1985 ולא כפי שפורסם

ת.א. 5007/85

בבית המשפט המחוזי
בתל אביב יפו

בעניין: פקודת החברות (נוסח משולב) התשמ"ג — 1983.

ובעניין: מלרים ניהול ונאמנות בע"מ חברה פרטית רשומה בישראל מרחוב החשמונאים 66 תל־אביב.

ובעניין: רשי נגר ת.ז. 5058207 ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר י. וינרוס ו/או ד. בלום ו/או ש. מנשס מרחוב אבן גבירול 74 תל־אביב.

המבקש;

— נגד —

מלרים ניהול ונאמנות בע"מ

נמסרת בזה הודעה שבקשה לפירוק החברה הנזכרת לעיל על ידי בית המשפט המחוזי בתל־אביב הוגשה לבית המשפט הנזכר לעיל על ידי המבקש בתל־אביב ביום 6.9.85 וכי ניתנה הוראה שבקשת הפירוק תבורר בפני בית המשפט, ביום 7.2.86. וכל נושה או משתתף של החברה הזאת הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, יכול להופיע לשם כך בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו. העתק מן הבקשה הזאת ינתן לכל נושה או משתתף של החברה הזאת הדורש זאת מן החתום מטה בשלמו את התשלום הקבוע בעד ההעתק.

ד. בלום, עו"ד
אבן גבירול 74, תל־אביב

הערה — כל הרוצה להופיע בשעת בירור בקשת הפירוק חייב למסור, או לשלוח על ידי הדואר, לאיש החתום לעיל הודעה על רצונו זה. בהודעה יפורשו השם והכתובת של האיש או, אם זוהי פירמה, השם והכתובת של הפירמה, והיא צריכה להיות חתומה על ידי האיש או הפירמה או על ידי עורך הדין שלו או שלה (אם יש להם עורך דין) וצריך למסרה או — אם היא נשלחת על ידי הדואר — צריך לשלוח באופן שתספיק להגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה אחת אחרי הצהרים של יום 5.2.86.

למכירה
דוד קיטור
לאחר שיפוץ כללי
מצב עבודה 20 מ' הסקה,
לחץ עבודה 8 אטמוספירות
טל' 03-790596 דוד

הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
"מורדות הכרמל"
רח' שער פלמר 1, חיפה
טל: 668188, 664690
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה על ידי היזם שמעון תורית בקשה להקלה בגוש 10544 חלקה 88, בגבעת דיליה עוספיה. שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין בנושא הבקשה ג/945. מהות ההקלה בניית בית מגורים בסטיה של 6% מאחוזי הבניה המותרים. ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעונין להגיש התנגדות יגישנה לועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

שלמה עובדיה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
"מורדות הכרמל"

חוויה של ארוחה על גג "ההוויה"
אמרלד
בוא לעשות עסקים
על ארוחת צהריים טובה
15 ש"ח בלבד!
כשר
בערב: ארוחה אקסקלוסיבית
עם לפתן מוסיקלי.
אמרלד: על גג בנין ההוויה הישראלית
יש הזמנה טל: 829966; 03-829595

שערים יציגים של מטבע חוץ

3.2.86

המטבע		שער
ארה"ב	דולר	1.4925
בריטניה	לירה	2.0738
גרמניה מע'	מרק	0.6257
צרפת	פרנק	0.2042
הולנד	גילדן	0.5539
שוויץ	פרנק	0.7378
שוודיה	כתר	0.1984
נורבגיה	כתר	0.2002
דנמרק	כתר	0.1698
פינלנד	מרק	0.2789
קנדה	דולר	1.0454
אוסטרליה	דולר	1.0537
דר"א	רנד	0.6631
בלגיה	10 פרנק	0.3060
אוסטריה	10 שילינג	0.8900
איטליה	1000 לירה	0.9180
יפן	100 ין	0.7820
אירלנד	פאונד	1.8935
ספרד	100 פזו	0.9928
ירדן	דינר	4.0298
לבנון	לירה	0.5970
מצרים	לירה	0.8545

שערי מטבע־חוץ 3.2.86
בנק לאומי

המטבע	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	מזומנים קניה	מזומנים מכירה
1 דולר ארה"ב	1.4837	1.5023	1.46	1.53
1 לישט"ש	2.0586	2.0844	2.02	2.12
1 מארק גרמני	.6212	.6290	.61	.64
1 פרנק צרפתי	.0230	.2055	.20	.21
1 גילדן הולנדי	.5505	.5574	.54	.57
1 פרנק שוויצרי	.7327	.7419	.72	.76
1 כתר שוודי	.1972	.1997	.19	.20
1 כתר נורווגי	.1990	.2015	.20	.21
1 כתר דני	.1689	.1710	.17	.18
1 מרק פיני	.2772	.2807	.27	.29
1 דולר קנדי	1.0390	1.0520	1.02	1.07
1 דולר אוסטרלי	1.0482	1.0614	.98	1.08
1 ראנד דרא"פ	.6573	.6655	.55	.61
10 פרנק בלגיים	.3006	.3044	.30	.31
10 שילינג אוסטרי	.8842	.8953	.87	.91
1000 לירט איט'	.9125	.9239	.89	.95
100 ינים יפן	.7774	.7872	.77	.80
1 דינר ירדני	— —	— —	4.01	4.26
1 לירה מצרית	— —	— —	.84	.89

שערי מטבע חוץ בינבנקאיים

אתמול 3.2.1986 באירופה
מסירה מיידית (ספוט)

1.3875/1.3885	$ ארצות הברית	ל־1 סטרלינג
2.3867/2.3877	מרקים גרמניים	ל־$1 ארה"ב
2.6960/2.6970	פלורינים הולנדיים	"
2.0250/2.0260	פרנקים שווייצריים	"
48.73/48.75	פרנקים בלגיים	"
7.3100/7.3150	פרנקים צרפתיים	"
1624.75/1625.50	לירטות איטלקיות	"
190.75/190.85	יינים יפאניים	"
1.1104/1.1110	$ ארצות הברית	ל־ס.ד.ר.

שער הזהב $ 347.35 ארה"ב אונקיה לזהב סיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/ליש"ט	מר"ש/$	מר"ג/$
1 ח':	1.3821/1.3833	2.0186/2.0201	2.3803/2.3818
3 ח':	1.3705/1.3720	2.0056/2.0071	2.3668/2.3683
6 ח':	1.3544/1.3561	1.9865/1.9885	2.3469/2.3489

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

נמשכת שחיקת השערים במניות הכבדות

מגמת השחיקה במניות הכבדות נמשכה אתמול. היקף ההיצעים שהופיעו לניירות ערך אלה גדל אתמול בין השאר בגלל פרסום נתוני ההרחבה במשק. המדד הכללי של המניות ללא בנקים ירד ב־1.45 אחוז במחזור של 1.5 מיליון דולר. בשוק הורגשה מגמת נהירה של משקיעים לעבר האפיקים הדולריים.

יציבות במניות המסחר

רמות התשואה לפדיון במניות המסחר נותרו אתמול ללא שינוי. ביקוש למניית בנק הפועלים סופק בעליית שער סימלית. בבורסה אין שוללים את האפשרות כי בימים הקרובים תעלה רמת השערים במניות המסחר.

בנק	תשואה שנתית דולרית באחוזים
בל"ל 0.1	15.36
הפועלים ש	15.24
אי.די.בי. רג	15.40
דיסקונט א	15.16
המזרחי ש	14.99

פעילות ערה במניות המפעלים הפטרוכימיים

אתמול הורגשה פעילות ערה ביותר במניות המפעלים הפטרוכימיים. ביקוש של 11 אלף ע.נ. סופק בעלייה של 0.7 אחוז במחזור גדול. הפעילות במניות חברה זו קשורה להערכה כי צפוי בקרוב שיפור בפעילות העיסקית בחברה עקב השגת הסכם לאספקת אתילן מבתי הזיקוק. גם הפעילות הערה במניות כלל נדל"ן נמשכה אתמול. ביקוש גדול ביותר לגבייה סופק בעלייה של 3.1 אחוז ובמחזור מלא. בבורסה מעריכים כי הפעילות במניות החברה נעשית על־ידי אחד מבעלי העניין בה. לעומת זאת, השחיקה בשערי ניירות הערך בעלי רמת הסחירות הגבוהה נמשכה גם אתמול. כך, למשל, ירדה אתמול מניית שופרסל ב' בשיעור הגבוה יחסית של 4.8 אחוז. מניית כלל תעשיות ירדה ב־0.5 אחוז. חברת הברוקרים "בטחה" הודיעה אתמול על מבצע שבמסגרתו יימכרו יחידות השתתפות בקרן הנאמנות "כלנית" בהנחה של 50 אחוזים משיעור התוספת.

דלק חיפושי נפט 5 ירדה ב־42.1 אחוז

שערה של מניית דלק חיפושי נפט 5 ירד אתמול ב־42.1 אחוז, לאחר ששערה נרשם מוכרים בלבד בפעם השנייה. שערה של המנייה בת 1 שקל ירד ב־39.7 אחוז. ירידות השערים התלולות במניות החברה מוסברות במכירות גדולות של סוחרי בורסה שרכשו בסוף השבוע שעבר את זכויות החברה במחיר זול, וניסו למכור את מניות החברה במחירים גבוהים. השחיקה במניות כלל נדל"ן נמשכה אתמול. למנייה בת 1 שקל נרשם שער מוכרים בלבד בפעם השנייה, ואילו המנייה בת 5 שקל ירדה ב־11.2 אחוז.

הבורסה תפסיק המסחר בחברות שלא פירסמו דוחות

דירקטוריון הבורסה יתבקש לאשר בישיבתו הקרובה הפסקת מסחר בניירות ערך של חברות אשר לא יפרסמו את התוצאות העסקיות הרב־שנתיות לספטמבר 1985. להלן רשימת החברות: דסה מימון, מחסני ערובה, תים, אברהם גינדי, ישרס, לרינשטיין־רסקו, שגהר, אלקול, ארזי, קרמני, המסלול, גולדפרוסט, מתכת מרום, ערד, אמישר, יצוא, לנרקו, פריון, נפטא. רשימת החברות שלא הגישו דו"חות, ובהן מופסק המסחר ממילא הן: מלונות יהלום, חלב, אטלנטיק, אפתן, טיב טוב, ימאר, סיסמיקה, אלסינט מי"פ. מאגרי טכנולוגיה לא תגיש את הדו"חות לספטמבר בגלל שינוי הגשת הדו"חות הכספיים לדצמבר לכל השנה.

ביקוש לאג"ח הדולריות

אתמול נרשמה תפנית בשוק אגרות החוב הדולריות והמדד אלה עלה ב־0.73 אחוז. בשבועות האחרונים נשחקה רמת התשואה לפדיון באגרות אלה והיא גבוהה היום מ־10 אחוז במרבית הסדרות. רמות התשואה לפדיון במלוות קצרי המועד נותרו ללא שינוי; היקף הפעילות באפיק זה הסתכם ב־1.2 מיליון דולר.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
216	1	הפסקת	מסחר
226	8	99.45	2.12
236	15	99.00	2.06
246	22	98.55	2.04
316	29	98.05	2.09
326	36	79.65	2.03
336	43	97.15	2.07
346	50	96.65	2.09
416	57	96.25	2.06
426	64	95.85	2.03
436	71	לא הוקשופקה	
446	78	94.85	2.08

הודעות בורסה

★ סהר סיימה את מחצית 1985 שהסתיימה בספטמבר בהפסד של 268 אלף ש"ח לעומת הפסד של 127 אלף ש"ח בשנת הפעילות כולה.

★ מרלין סיימה את מחצית 1985 שהסתיימה בספטמבר בהפסד של 105 אלף ש"ח לעומת הפסד שנתי של 382 אלף ש"ח.

★ עיט סיימה את מחצית 1985 שהסתיימה בספטמבר בהפסד של 149 אלף ש"ח לעומת הפסד שנתי של 289 אלף ש"ח.

★ אגן הצטרפה לבקשה לפרק את חבר אספקה בגין חוב של 811 אלף ש"ח.

אינטר ישראל
להשכרה או למכירה
משרדים
בבנייני משרדים ובמקומות מרכזיים. כניסה מיידית
03-294141

שערי המניות 3.2.86

שם המניה	השער אתמול	המחזור ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	העודף היצע/ביקוש
בנקים שאינם נכללים במדד ההצמדה					
אוה"ה ש	12660	1	+160	+1.3	+6
המשנת 0.1	630	1449	+30	+5	+12794
המשנת א 0.5	271	2388			−948
המשנת אפ 2	347	2308 תב	+30	+9.5	+4975
כללי לא מהמדד	26900	12	−100	−0.4	−9
בנק בנאומי 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
בנק בנאומי 5.0		—	הפסקת	מסחר	—
בנק בנאומי אופ		—	הפסקת	מסחר	—
רגות א 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
רגות 5.0		—	הפסקת	מסחר	—
רגות ימ 2		—	הפסקת	מסחר	—
בק בינלאומי 05	2450	1354	−90	−3.5	−1121
0.5	2460	1060			+578
בנקים הנכללים במדד ההצמדה					
אדנים רג 100.0	72950	540			−519
אדנים ב 100.0	74600	2			−6
אדנים בב א	459500	1	−1500	−0.3	−1
אגוד 0.1	54900	14	+430	+0.8	+8
דיסקונט ב	94400	4	+1000	+1.1	+13
דיסקונט א	93660	72	+460	+0.5	+42
דיסקונט ימ ב	11080	38			−61
המזרחי ש	30320	271	+220	+0.7	+273
המזרחי ב	30280	48			−46
המזרחי ימ 9	13820	2			−2
הפועלים בבב	127000				
הפועלים ש	49751	370	+1		+212
הפועלים ב	50000	35	+178	+0.3	+3
כללי א 1.0	137330	34			−33
כללי אפ 9	127000	2	−100	−0.1	−2
כללי ימ 5	97170	צב			−1
כללי ימ 7	6229	צב			
כללי 0.1	31520	616			−39
כללי ימ 9	44200	44	+1400	+3.5	+57
כללי ימ 11	12250	36	+166	+1.4	+359
מימון ומסחר 1.0	44000	צב			
מימון ומסחר 5.0	22200	1			−1
בנקים למשכנתאות					
אדנים 0.1	4914	36	−259	−5	−86
לאומי משכ' ש	3025	57	−20	−0.7	−45
לאומי משכ' ב	3025	30			−30
טפחות ש	2565	1			−1
טפחות ימ 1	2561	צב	+2	+0.1	+27
בנין ב 5.0	3100	103.4 תב	+270	+9.5	+118.8
פת משכ ש	760	900	−40	−5	−1300
משכן ב ש	1650	190 תב	+120	+7.8	+394
עצמאות 0.1	2650	50	−50	−1.9	−58
משכנתאות בבב ש	11400	צב			
משכנתאות רג ש	9900	26	−200	−2	−33
משכנתאות ימ 1	6890	צב			
משכנתאות ימ 2	3455	57	+60	+1.8	+366
יצור 1.0	555	2	−11	−1.9	−44
יצור 5.0	340	3 תב	+27	+8.6	+57
כרמל 1.0	1370	238 תב	−100	−6.8	−282
מוסדות מימון					
עלמון אפ	251	3363			−127
התקמה בבב א	22601		+110	+0.5	+5
התקמה בבב ב	159941	לב			
לאומי תעש' א ש	3860	צב			
פתוח תעש' בבב	51299	לב			
פת תעש' בב ג	345630	לב			
פת תעש' בב גג	209288	לב			
פת תעש' בב גגג	210378	לב			
פת תעש' בב ד	204450	לב			
פת תעש' בב דד	64047	לב			
כרם הבלים 5.0	407	372 תב	−23	−5.4	−450
תיירות בב	162750	לב			−1
כלל ליסינג או 0.1	4680	10	−20	−0.4	−10
כלל ליסינג 0.5	1760	צב			
כלל ליסינג אופ	10277	20	−224	−2.1	−79
ביטוח					
איתן 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
איתן אפ ב		—	הפסקת	מסחר	—
איתן ימ 1		—	הפסקת	מסחר	—
אדום 0.1	2680	142	−1		−186
אדום א 0.5	1890	428	+30	+1.6	+523
בטוח בטוח 0.1	541	265 בו	+26	+5.1	+420
בטוח דימון 0.5	230	1860	+11	+5	+1969
הדר 1.0	900	13	−1	−0.1	−75
הדר 5.0	485	265	+20	+4.3	+359
הנבה ש	2205	921	−10	−0.5	−159
הפניקס 0.1	1046	264	−2	−0.2	−60
הפניקס 0.5	649	138	−34	−5	−143
המנורה־הראל 1.0	4908	צב			
המנורה־הראל 5.0	1786	85	+1	+0.1	+125
ירדנה 0.1		—	הפסקת	מסחר	—
ירדנה 0.5		—	הפסקת	מסחר	—
מנורה 1.0	5250	1	+250	+5	+6
מנורה מס	1980	11 תב	−476	−10	−409
סהר 1.0 ג	2185	97	−115	−5	−127
סקוריטס 0.1	4699	90	−1		−446
צור ש	1049	קב	+50	+5	+1255
ציון החזקות 1.0	8556	18 תב	−500	−5.5	−18
ציון החזקות 5.0	1992	213	+90	+4.7	+212
מסחר					
אוגד באבא 1 ש	3100	30			+30
אוגד באבא 5 ש	836	15	+16	+2	+30
אוגד באר אפ 1	390	תב	+20	+5.4	+1180
כאר זרא 1.0	4149	25 תב	−241	−5.5	−403
כאר זרא אפ 1	3830	64			+34
כתה 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
כתה 5.0		—	הפסקת	מסחר	—
כלל סחר	2049	304	−41	−2	−354
קרסנה 1.0	2740	79			−22
רפק 0.1	25500				
רפק 0.5	4550	צב			+20
שופרסל א 2.0	3670	276	−115	−3	−315
שופרסל ב 10.0	1980	497	−100	−4.8	−691
שירותים					
דלק ג ש	3570	1055	−103	−2.8	−1515
דראל 1.0	1880	11	+80	+4.4	+89
דראל 5.0	806	צב	−10	−1.2	−2
סבנה הספקה 0.1	9200	4			−4
סבנה הספקה 0.5	2802	64			−39
קווי 0.1	718	358.8 תב	+65	+10	+940.6
קווי 1.0	175	1150	−1	−0.6	−2155
חברת החשמל 0.1		—	הפסקת	מסחר	—
כתר ערוה 0.1	1567	צב	−83	−5	−940
כתר ערוה 0.5	600	1144	−10	−1.6	−1320
קנמוריכוס 0.1	721	60 תב	−48	−6.2	−261
קנמוריכוס 0.5	371	545	−19	−4.9	−635
מלונות ושירותי תיירות					
קסל 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
קסל אפ 1		—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 1.0	9534				−8.9
גלי זהר 5.0	3410	25			+11.7
מלונות דן 1.0	3025	43 תב	−200	−6.2	−61
מלונות דן 5.0	2290	18			−18
חוף האלמוג 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
מגה מר 1 ש	1908		−20	−1	−35.6
מלונות הדרן	1751	4	+1	+0.1	+196
מלונות יהלום 1		—	הפסקת	מסחר	—
מחשבים ושירותי מחשבים					
דטה מימון 1.0	1136	72	+12	+1.1	+6
תהל"ב 1.0	4702	40 תב	−523	−10	−40
יעבא 1.0	2400	25	+74	+3.2	+196
יעבא אפ א	2210	13	−89	−3.9	−63
כלל מחשבים 1.0	3050	12	−85	−2.7	−28
מ.ח.ל. 1.0	4140	106	+50	+1.2	+10
מ.ח.ל. 5.0	2100	צב			
מטב מחשבים 1.0	1800	25	−79	−4.2	−23
ניקוב מחשבים 1	3485	צב	+30	+0.9	+1
ניקוב מחשב 5	1600	15			−15
תים מחשבים 1.0	1360	219	+40	+3	+66
תים מחשב אופ	12700	צב	−200	−1.6	−10
נדל"ן, בינוי ופיתוח					
אברהם גינדי וש	322	250	−8	−2.4	−580
אברהם גינדי בש	195	250 תב	−14	−6.7	−350
אזרן 1.0	502	5	−8	−1.6	−407
אזרן 5.0	193	1815			+1097
אזורים 1.0	2400	864	−39	−1.6	−814
אילון 1.0	910	310	−11	−1.2	−257
אילון אפ 1	946	קב	+46	+5.1	+275
אל־רוב 1.0	2185	124	−115	−5	−104
אל־רוב 5.0	2305	כב	−121	−5	−35
אבנתים 1.0	1185	596	+55	+3	+544
אבנתים אפ 1	822	קב	+57	+7.5	+1307
אפריקה 0.1	31600	53			−48
אפריקה 1.0	19000	37	−600	−2.9	−227
ארזים	657	74	+12	+1.9	+26
אירקון 0.1	11645	157			+1
אירקון 0.5	7300	165			+47
בר־ישר נת 1.0	2280	121	−120	−5	−281
בתנבין 1.0	1480	100 תב	+80	+5.7	+284
בתנבין 5.0	772	800	+2	+0.3	+858
יבוצר 1.0	3000	18	−40	−1.3	−18
ידוקר 1.0	451	22	−25	−5.1	−5272
ידוקר 5.0	210	463 תב	−27	−11.4	−2636
ידוקר אפ 1	135	982	−10	−6.9	−1635
דיור 0.1	2840	32			+50
דיור 0.5	1570	120			−30
ג.ל.ב 0.1		—	הפסקת	מסחר	—
ג.ל.ב 0.5		—	הפסקת	מסחר	—
בנים ובנין	3790	855	−120	−3.1	−1084
בניס 0.1	6180	50	−310	−4.8	−30
בניס 0.5	4120	123	−150	−3.5	−123

שם המניה	השער אתמול	המחזור ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	העודף היצע/ביקוש
הכשרת הישוב ש	27000	89	−400	−1.5	−124
ישפרו 0.1	1380	620 תב	−90	−6.5	−900
ישראלום 1.0	4900	צב			
ישרס 10.0	5120	50			+48
כס פיתוח 1.0	6250	70	+70	+1.1	+16
כלל נדל"ן	265	48836	+8	+3.1	+31234
לוסד 1.0	1427	130	−1	−0.1	−530
לוסד 5.0	710	250	−11	−1.5	−240
מ.ת.ב 1.0	1139	366	−1	−0.1	−629
מאגרי בנייה 1.0	230	2885	−3	−1.3	−2806
מאגרי בנייה אפו	124	1375 תב	−13	−9.5	−1075
מורול בנין	1250	צב			+25
מישגאל 5.0	337	200	−2	−0.6	−495
מגרב 5.0	355	1137	+2	+0.6	+348
מרלין 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
מרלין אפ 1		—	הפסקת	מסחר	—
לנדמן 1.0	1881	28 תב	−209	−10	−28
לנדמן 5.0	557	56	−5	−0.9	−376
לימבין 1.0	460	503 תב	−40	−8	−643
לימבין 5.0	207	1137 תב	−23	−10	−1357
נאות אביב 0.5	14000	12			−2
נכסי אזורים	8885	422			−102
נכסי התקמה 1.0	5900	50	−90	−1.5	−50
נכסי התקמה 5.0	4050	צב			
כלל בנה מבב א	6250	58	−50	−0.8	−58
סקי 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
סקי 5.0		—	הפסקת	מסחר	—
סקי אפ 1		—	הפסקת	מסחר	—
עמר וכלל מי 1 ש	5300	192	+10	+1.9	+26
קסריה 0.1	1000	90	+1	+0.1	+10
קסריה 0.5	385	435 תב	−30	−7.2	−482
רובינשטיין 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
רובינשטיין 5.0		—	הפסקת	מסחר	—
רסקבין 1.0	1387	צב	−75	−5	−362
רסקבין 5.0	1020	צב			−108
רסקו מבלל	2090	3	−50	−2.3	−5
רסקו רג	2050	5			−5
חקלאות					
מטעי הדר 0.1	2389	65 תב	−266	−10	−308
מטעי הדר 0.5	850	155			+60
מהדרין 0.1	9980	75	−220	−2.2	−123
נכסי הדרים 1.0	1676	320	+10	+0.6	+7
פרי אור 0.5	4360	20			−20
טבריה 5.0	6000	106			+53

פק"מ נייד
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
בנק לאומי

שם המניה	השער אתמול	המחזור ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	העודף היצע/ביקוש
מזון וטבק					
אסם	980	103	+20	+2.1	+19
אטלנטיק 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
גולדפרוסט 1.0	1297	360	−54	−4	−715
גולדפרוסט 5.0	430	1046	+14	+3.4	+436
גולדפרוסט אפ 1	417	62	+18	+4.5	+399
דובק בב ש	2285	299	−50	−2.1	−283
דובק בב ב	2290	115			+69
תלבל 1.0	786	166			−24
תלבל 5.0	390	צב			+25
פרי־הא 1.0	3395	89	−5	−0.2	−145
פרי־הא 5.0	2245	70	+45	+2.1	+173
טמפו בירה 1.0	9300	45	−100	−1.1	−38
טמפו בירה 5.0	5430	17	−280	−4.9	−110
יכתור 1.0	925	97	+17	+1.9	+97
יכתור א 5.0	505	200	+12	+2.4	+382
כן 1.0	11050	28			+72
כן 5.0	5310	147 תב	+300	+6	+241
מנפרוסט 1.0	4880	98	−20	−0.4	−92
עליה	9200	14			+4
עסיס ב 0.5	21945	קב	+1845	+5	+143
אגול שקל 1	1475	10	−20	−1.3	−18
פרי מבב א	3790	35	−10	−0.3	−175.5
טכסטיל והלבשה					
ארגד מר 1 ש	470	475 תב	−30	−6	−543
ארגד אפ א	1365	190	+40	+3	+260
אופיס 1.0	1520	687 תב	+108	+7	+561
אופנת ברוך 1.0	1155	249	+55	+5.1	+341
אופנת ברוך 5.0	650	288 תב	−50	−7.1	−280
אפוק 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
אפוק אפ 1		—	הפסקת	מסחר	—
ארגמן רג ש	4590	279 תב	+310	+7.2	+326
דלתא־גליל 1.0	3300	209			+29
דלתא־גליל 5.0 א	2455	31			−31
מכוזת מאחד 1	1300	23	+60	+4.2	+25
מכוזת מאחד 5	368	55	+25	+4.7	+208
מכוזת כאר אפו	369	100 תב	−41	−10	−703
וסלגו 1.0	1800	198	−50	−2.7	−248
וסלגו 5.0	1335	2			−2
חדיון 1.0	3360	צב			
זיקית 1.0	4851	27 תב	−366	−7	−87
זיקית 5.0	2655	304 תב	−295	−10	−458
טיב־טוב 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
טיב־טוב אפ 1		—	הפסקת	מסחר	—
יבנאר 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
לודזיה 0.1	1180	9.7	−49	−4	−144.8
לודזיה 0.4	488	350	−17	−3.4	−490
ליבת 1.0	783	2498	+6	+0.8	+4894
כיס גליקו	396	258	+13	+3.4	+1048
מקס 0.1	18430	1			+5
מקס 0.5	4950	18	−150	−2.9	−168
עיט 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
עיט 5.0		—	הפסקת	מסחר	—
עמק פרינה 1 ש	1362	241.3	+35	+2.6	+258.7
פולגת א 0.1	7650	261			−178
פולגת ב 0.4	4580	295	−50	−1.1	−181
פלוזן א 0.5	2920	49	+120	+4.3	+19
פרגד	701	50	+16	+2.3	+680
פלרינה 1.0	9230	115			+21
תפן ועוף 1.0	2465	184	−60	−2.4	−290
מתכת ומתכ"ה					
אוקבנן 5.0	1090	65	+2	+0.2	+4
אוקבנן אפ 1	930	8			−27
אורדן 0.1	11800	59			−59
אורדן 0.5	10200	24			−24
כבלים ש	11800	31			−8
התבוף 1.0	5780	1	+200	+3.6	+12
התבוף 5.0	3444	58	−10	−0.3	−42
קומבאות מן 1.0	636	1832	+2	+0.3	+1384
קומבאות מן 5.0	488	95 תב	−54	−10	−1795
מורק 1.0	355	240	+9	+2.6	+241
מורק אפ א	305	צב			−257
מתכת מרום 1.0	1415	80 בו	−75	−5	−89
מתכת מרום אפ 1	845	155 תב	−130	−13.3	−151
כבלי ציון 1.0	1800	367	−30	−1.6	−332
כבלי ציון 5.0	567	3242	−17	−2.9	−2929
כבלי ציון אפ	590	371			+64
קרמי 1.0	560	400	−9	−1.6	−244
קרמי 5.0	245	698 תב	−25	−9.3	−1169
נחושתן 0.1	12003	28	−1		−26
נחושתן 0.5	3851	365 תב	−428	−10	−1112
עוד 3.0	845	1	−20	−2.3	−101
פקר פלדה 1.0	3650	16	+50	+1.4	+74
קינג 1.0	789	271	−1	−0.1	−2832
קינג 5.0	400	2417	−15	−3.6	−3425
קליל 1.0	2290	66	−50	−2.1	−66
קליל 5.0	1300	632 תב	−98	−7	−886
שלדות 5.0	1270	181 תב	−140	−9.9	−151
תעשיות לכיש 1.0	840	394			+320
תעשיות לכיש 5.0	470	צב			−1125
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה					
אלביט 3.0	367000	31	−13000	−3.4	−49
אלקו 0.1	3080	95	−140	−4.5	−63
אלקו 0.25 ש	1970	302	−60	−3	−204
אלקו 0.25 ב	2020	10	−100	−4.7	−68
אלקטרה 0.1	10900	3			−3
אלקטרה א 0.5	5600	22	−30	−0.5	−22
אלרון 3.0	575000	5			+3
אריח 1.0	35300	14			+4
כלל תעש אלק	2340	804	−2	−0.1	−560
מטקורוניקס 1.0	1415	356	−30	−2.1	−584
מטקורוניקס 5.0	969	157			−27
מיכטנגר 1.0	1550	צב			
מיכטנגר 5.0	670	500	−21	−3	−905
ציקלון 1.0	3550	45 תב	−240	−6.3	−43
ציקלון 5.0	2190	200 בו	−100	−4.4	−247
קמבטין אילד 1.0	2760	צב			
קמבטין אילד 5.0	1400	58	−40	−2.8	−50
ת.א.ת 1.0	3000	108	−100	−3.2	−76
ת.א.ת 5.0	1118	1500 תב	−82	−6.9	−1378
ת.א.ת אפ 1	9000	6			+10
תדיראן	4340	20	+40	+0.9	+4
מוצרי בניה					
א.ב. תעשיות 1.0	2990	224	−40	−1.3	−249
אלקול 5.0	4690	23	−50	−1.1	−38
אקרשטיין 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
אקרשטיין 5.0		—	הפסקת	מסחר	—
בטון תעיר 1.0	8690	לב			−4
בטון תעיר 5.0		—	הפסקת	מסחר	—
בר־טון 1.0	2000	169			
בר־טון 5.0	474	קב	+23	+6.1	+190
הפסלול 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
הפסלול 5.0		—	הפסקת	מסחר	—
פרומקבבה 1.0	4705		+4	+0.1	+25.4
פרומקבבה 5.0	1215	2			−98

שם המניה	השער אתמול	המחזור ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	העודף היצע/ביקוש
כלב"ב 1.0	701	35 תב	−61	−6	−185
כלב"ב 5.0	312	100	+9	+3	+861
מרזל הסק בחמש	1463	50			−3
כמויקה ולפכן 1	9232	לב			
כמויקה ולפכן 5	5400	לב			
כימיה, גומי ופלסטיק					
אבן 5.0	13350	58	−250	−1.8	−50
אליאנס ב	769	293	−31	−3.9	−670
גל תעשיות 1.0	5380	40	−70	−1.3	−98
גל תעשיות 5.0	3870	15	−30	−1	−15
דקסטר 1.0	2770	209 תב	−233	−7.8	−189
דשנים 0.1	8550	56	−225	−2.6	−21
דשנים 0.5	2625	932 תב	−292	−10	−1096
חיפה כימי 10.0	841	3624	−28	−3.2	−2833
טבע ש	45150	86	−350	−0.8	−141
טבע אפ 4	41700	צב			
ליפסק 1.0	888	50	−2	−0.2	−43
ים המלח	12040	854	−110	−0.9	−718
פטרוכימים 10.0	343	11638	+2	+0.6	+11023
מקסימה 1.0	3700	28			−36
מקסימה 5.0	1405	756	−50	−3.4	−726
סקה כימיקל 1.0	3100	צב			−50
כתר 1.0	6550	42	−200	−3	−23
כתר 5.0	3315	10	−60	−1.8	−10
קים כימיקל 1.0	4001	134			+99
ת.נ.ל 1.0	1480	12	−30	−2	−12
ת.נ.ל 5.0	723	60	−4	−0.6	−60
תיא 5.0	4020	10	−60	−1.5	−10
פרוטארום 10.0	8107	111 תב	+737	+10	+184
תדר א 5.0	2683	82	+21	+0.8	+75
עץ, נייר ודפוס					
הפרון 1.0	3731	57 תב	−415	−10	−113
הפרון 5.0	1760	צב	+40	+2.3	+27
ת.ב.ב 1.0	1969	250			
ת.ב.ב אפ 1	1790	צב			
יאה 1.0	3390	צב			
לבידי אשקלון 1	287	1278			−264
לביאשקלון אפו	425	305	−20	−4.5	−292
מולט ב 0.5	20000	50 תב	+1190	+6.3	+63
כמפעל ניר 10.0	132500	41	−1300	−1	−55
סקפניה 1.0	1149	32	−46	−3.9	−32
רים 0.1	2450	צב	−10	−0.4	−95
רים 0.4	1090	300	−20	−1.8	−415
תעל ב 0.2	10370	106	−33	−0.3	−36
תעשיות שונות					
אלמות 1.0	3660	צב			
אלמות 5.0	1940	צב			
אבוין 1.0	1586	2	−14	−1	−577
אבוין 5.0	626	250	−1	−0.2	−40
אבוין אפ א	410	120 תב	−60	−12.8	−128
ומיקה יד	6680	27			−7
דיקה 1.0	4070	20 תב	−430	−9.6	−169
דיקה 5.0	2150	427	+183	+5	+96.7
הגבפלק 1.0	4845	4	−255	−5	−114
הגבפלק 5.0	2560	159	−50	−1.9	−159
השקעות בתעשיה					
מרכוזת ב 0.1	4860	140	−80	−1.6	−140
כור בכ' ש	4000000				.1
כלל תעש' 1.0	1117	6103	−6	−0.5	−7049
מאגרי טכנולוגיה	382	2142	−8	−2.1	−2267
מאגרי טכנו אופו	295	1690 תב	−25	−7.8	−5057
חברות השקעה					
אמיקו ש	3310	142	−120	−3.5	−65
אידיבי פתוח 2.0	2670	5257	−60	−2.2	−4031
אינקובה 0.1	1183	743 תב	−90	−7.1	−330
אינקובה 0.5	612	55	−10	−1.6	−55
אלגר ש	3250	51	+50	+1.6	+89
אלגר ב	3315	צב	−105	−3.1	−18
אלרן ש	1755	171			−32
אלרן ב	1760	30			−30
אמיסר בכ'	27100	12	−1099	−3.9	−12
אפיק 1.0	545	953	−26	−4.6	−271
אפיק 5.0	427	150	+22	+5.4	+175
גזלת 1.0	1235	72	−59	−3.9	−72
חברה לישראל 1.0	3670	258	+40	+1.1	+72
חברה לישראל 5.0	1810	301			−301
חלמבן 0.1	59500				
חלמבן 1.0 ש	14850	16	−400	−2.6	−16
אמנא א 0.5	6620	22	−220	−3.2	−17
פועלים השק ש	3710	260	−190	−4.9	−909
כלל השק	3430	56	−30	−0.9	−92
דיסקונט השק ש	3660	1960	−80	−2.1	−3319
מרכז השק ש	2690	32	−110	−1.4	−69
מור השקעות 12.40	9481	צב			
חירון 1.0	1820	צב			
חירון 5.0	310	949	+5	+1.6	+632
יצוא ש	7200	צב			
ירדן א 0.1	1898	895	−160	−7.8	−418
כלל 10.0	1865	1177	−75	−3.9	−1704
כלל 50.0	1280	150	−89	−2.3	−180
לגרוס 0.1	6560	14			−14
לגרוס 0.1	1778	138 תב	−95	−5.1	−210
מגור 0.1	4600	10			
מגור א 0.5	2195	צב			
עת השק ב 0.1	1750	78	+20	+1.2	+4
עת השק ג 0.5	710	72	+17	+2.5	+66
פז השק ש	15370	78	+220	+1.5	+120
פנה א 0.1	5800	229	+50	+1	+418
פנה 0.5	2700	437	−109	−3.6	−824
פריון ב 2.5	1535	427			−177
מחקר ופיתוח					
אבטעים מתוחב	1680	98 בו	−60	−3.5	−134
גליל טכנולוגיות	445	1510	−12	−2.6	−2087
חיפושי נפט					
דלק חיפושים 1.0	2100	3015 תב	−1380	−39.7	−11439
דלק חיפושים 5.0	1050	5122 תב	−764	−42.1	−20697
פז חיפושי נפט	10000	38			−14
נאויל 1.0	1600	25			−25
נאויל 5.0	572	508 תב	−64	−10.1	−619
יואל 5.0	1240	1652 תב	−100	−7.5	−2538
מ.נ.ן 1.0	1612	125 תב	−100	−5.8	−122
מ.נ.ן 5.0	750	820			−479
סיסמיקה 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
סיסמיקה 5.0		—	הפסקת	מסחר	—
סיסמיקה אפ 1		—	הפסקת	מסחר	—
פאזיל ב 0.5	2875	25	−5	−0.2	−14
נפאמריקנס 1.0	210	963			+526
נפאמריקנס 5.0	160	658	+3	+1.9	+449
נפאמריקנס אפ 2	361	צב			−2
נפטא ש	1060000	צב			
נמנרות במט"ח					
גזית מ	228				

מחזורים (במיליוני דולר)

מניות חופשיות	1.5
בנקים בהסדר	0.7
אגרות חוב צמודות מדד	2.8
אגרות חוב צמודות דולר	0.6
מלווה קצר מועד	1.2
סה"כ מחזור	6.8

מדדים

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	96.75	−0.32
כללי ללא בנקים	98.20	−1.45
מדד אג"ח כללי	98.48	+0.30
אג"ח צמודות מדד	98.71	+0.17
אג"ח צמודות מט"ח	96.61	+0.73

מקרא לבורסה

קוד	הסבר	קוד	הסבר
רג	שער רגיל	אק	אקס
סג	שער סגירה	תב	תנועה בלתי מוגבלת
קב	קונים בלבד	בו	ביצוע חלקי
מב	מוכרים בלבד	2ק	קונים בלבד יום שני
צב	שער בלבד	3ק	קונים בלבד יום שלישי
לב	לא נסחר	3מ	מוכרי בלבד יום שלישי
הם	הפסקת מסחר	מק	מוכרים, קונים
		קמ	קונים, מוכרים

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	38068	+23
3602	27758	+21
3603	25892	+129
3604	23229	+117
3605	20946	+34
3606	19723	+33
3607	18312	+31
3608	17318	+29
3609	16304	+49
3610	15001	+46
3611	14477	+46
3612	14041	+44
3613	13140	−87
3614	12396	−86
3615	11620	−80
3616	10626	−74
3617	9912	+44
3618	9394	+42
3619	8630	+39
3620	8191	+29
3621	7773	+27
3622	7154	+25
3623	6685	+5
3624	6289	+5
3625	5694	+21
3626	5260	+19
3627	4873	+19
3628	4469	+3
3629	4182	+3
3630	3949	+5
3631	3608	+14
3632	3395	+13
3633	3204	+15
3634	2956	+69
3635	2793	+66
3636	2687	+64
3637	2448	+5
3638	2276	+6
3639	2081	+5
3640	1745	+31
3641	1510	+27
3642	1335	−7
3643	1157	−5
3644	1031	−14
3645	928.8	−12.9

4.25% מלווה מדינה

סדרה	שער	שינוי
3701	794.3	−11
3702	630.7	+18.1
3703	554.4	+13.8
3704	474.6	+11.9
3751	246.9	+4.7
3752	97.9	−2
3753	93.7	−1.9
3901	90.5	+0.1
3902	86.1	+0.1
3903	85.3	— —
3904	83.9	+0.1

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	269.2	+3.3
4102	106.1	— —
4103	101.7	— —
4104	98.4	+0.1
4301	97.4	+0.1
4302	92.6	+0.1
4303	91.8	— —
4304	90.3	+0.1

4% מלווה פיתוח (הצמדה 90%)

סדרה	שער	שינוי
3104	260500	— —
3105	246500	— —
3106	240000	+2500
3107	237500	−2500
3108	223000	— —
3109	220000	— —
3110	222000	+1000
3111	216000	— —
3112	213000	−3000
3113	216000	+1500
3114	204000	— —
3115	204000	— —
3116	197000	+3000
3117	204500	−2500
3118	199000	— —

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3201	170000	−2500
3202	171000	— —
3203	174500	+500
3204	166561	— —
3205	166800	−2000
3206	167000	— —

סדרה	שער	שינוי
3210	158000	— —
3211	152000	−2000
3212	153500	— —
3213	148500	— —
3214	140000	— —
3501	138000	+2000
3502	134500	— —
3503	124500	— —
3504	118000	— —
3505	118000	— —
3521	118185	+755
3524	111460	+758
3522	114412	+629
3523	112849	+636
3525	109459	+417
3526	109215	+428
3527	107006	+421
3528	104024	+421
3529	103128	+82
3530	100714	+81
3531	100308	+80
3532	97367	+78
3533	97133	+78
3534	91485	+73
3535	91794	+118
3539	86472	+113
3536	91680	+73
3537	91452	+73
3538	86074	+68
3540	85801	+69
3541	82883	+66
3542	82686	+66
3543	78589	+62
3544	78721	+105
3546	76721	+93
3547	76473	+94
3548	76349	+93
3550	75704	+102
3551	75276	+102
3545	76427	+414
3549	72093	+390
3552	69109	+378
3554	68888	+386
3555	68888	+386
3553	68456	+55
3571	59083	+47
3556	65784	+52
3558	65632	+52
3559	63276	+50
3560	59833	+48
3561	59592	+48
3557	66494	+53
3572	60248	+47
3573	59757	+158

סדרה	שער	שינוי
3574	55085	+145
3577	55004	+147
3578	50762	+137
3575	54515	+44
3576	54294	+43
3579	50025	+40
3580	48153	+1339
3581	43770	+1245
3582	40327	+1174
3583	37449	+1115
3584	34704	+28
3585	32848	+22
3586	31076	+25
3588	31007	+24
3587	31398	+195
3591	28579	+181
3592	28533	+181
3593	28465	+181
3589	28273	+125
3594	26918	+121
3590	28259	+126
3595	26886	+122

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	115549	+35
2002	115085	+32
2003	110635	+74
2004	114981	−575
2005	107547	−126
2006	107294	−134
2007	105177	−131
2008	103968	−350
2012	101620	−359
2015	98852	−364
2009	106252	+751
2010	104733	+83
2011	102697	+82
2013	102554	+81
2014	99818	+80
2016	100761	−327
2018	98009	−333
2021	94680	−335
2017	97949	+346
2019	97584	+354
2020	94724	+344
2022	88703	+70
2023	89602	+582
2024	84003	+491
2027	80918	+484
2031	74715	+472
2025	84358	+66
2026	83954	+66
2026	80672	+64

סדרה	שער	שינוי
2030	76622	+61
2029	76427	+877
2033	70183	+838
2035	66508	+800
2032	74499	+49
2034	72671	+57
2036	66601	+53
2037	66388	+1793
2052	55744	+1622
2038	64000	+427
2040	61529	+421
2051	58149	+406
2039	60496	−1426
2041	57209	−1382
2053	55037	+42
2054	54153	+39
2056	50167	+36
2058	46656	+32
2060	45343	+30
2055	53560	+1456
2057	49593	+1379
2059	46004	+32
2061	34615	+1027
2062	32301	+919
2063	30131	+902

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	227	+3.2
7002	221.8	+2.9
7003	207.5	+1.3
7004	192.7	+1.2
7005	181.1	−1
7006	176.8	−0.2
7007	162.9	+0.5
7008	154.7	+0.5
7009	150	+0.9
7010	140.8	+0.4
7011	134.7	+2.1
7012	129.9	+2
7013	121.2	+0.7
7014	105.4	+0.6
7015	89.7	+0.5
7016	88.9	+0.5
7017	88.1	+0.5
7018	87.9	+0.5
7019	88.3	+0.6
7020	88.1	+0.6
7021	87.2	+0.5
7201	85.3	−0.9

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	11818	+68
6102	7575	+242
6103	6493	+121
6104	6029	+115

סדרה	שער	שינוי
6105	5705	+107
6106	5573	+138
6107	5367	+133
6108	3811	+42
6109	3626	+50
6110	3558	+41
6111	2976	+15
6112	2886	+15
6113	1954	+11
6151	763.1	+26.9
6152	731.2	+25.7
6153	617.6	+3.6
6154	606.5	+3.5
6155	399.2	+2.2
6156	334.4	+11.5
6157	240	+3.9
6158	227.3	+3.7
6159	192.8	+3.9
6160	179.1	+1
6161	173.3	+1
6162	156	+0.9
6163	146.2	+1.1
6164	140.6	+1
6165	132	+0.7
6166	125.5	+1.4
6167	122.7	+1.4
6168	120.7	+1.3
6169	116	+3.4
6170	107.8	+0.6
6171	76.3	+0.6
6172	75.2	+0.6
6801	83.4	+2

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2501	153.2	+0.4
2502	150.6	+0.4
2503	145.7	+0.4
2504	145.2	+1.8
2505	139.6	+1.7
2506	134	+0.8
2507	129.3	+0.8
2508	96.3	−2.7

אחרים

סדרה	שער	שינוי
אלסינט	59.4	— —
תדיראן	110.6	— —
הכ הים	184	+5
דסק הש	187.3	— —
כור רג	162.5	−0.1
כלל רג	470.9	−0.1
מצפ ד	304.4	— —
מצפ מ	388.4	+1
מצפ י	429	+1.1
סול בנ	288.6	−4.2
תיעוש	165	+1

שערי קרנות הנאמנות

שם הקרן	מחיר ההוצאה	מחיר הפדיון
אב	3316.68	3268.54
אבוקה	21599.19	21387.16
אביב	22703.07	22474.77
אגנה	1088.07	1066.67
אדיר	1155.58	1132.55
אדום	1209.35	1185.55
אופיר	1402.73	1374.93
אור	391.61	383.38
אורנן	312.53	386.12
אחיל	17936.16	17714.86
אטון	8306.36	8143.08
אייל	— —	— —
איילת	3509.91	3435.17
אירוס	3715.08	3632.21
איתן	513.23	502.60
אלון	7385.88	7229.94
אלמוג	547.22	536.50
ארז	500.16	490.37
אש	105.45	103.18
אשל	469.77	460.52
אתגר	1024.82	1014.64
ברוש	1321.39	1296.08
בריט	5044.88	4945.83
ברק	5212.05	5104.38
בוקת	— —	— —
גבים	965.50	946.34
גבע	756.07	744.76
גדין	505.06	495.12
גיא	6823.94	6722.59
גיל	1795.20	1760.71
גלית	459.46	457.29
דובנב	1362.15	1348.65
דוכיפת	3096.52	3036.05
דולב	1081.72	1058.43
דודו	1137.96	1115.88
דוגן	204.72	200.78
דליה	312.95	306.79
דן	— —	— —
דנית	— —	— —
דרור	2932.23	2874.84
דקל	3275.93	3211.60
הדס	— —	— —
הדר	352.99	346.05
הכפית	— —	— —
הדר	14305.14	14092.89
זיו	13594.64	13392.96
זמיר	2652.65	2600.46
זהרות	120.31	117.68
חלמין	100.52	99.99
חלמיש	— —	— —
חושן	1074.19	1048.76
חל	3211.20	3169.33
יובל	567.43	556.37
יהלום	1170.33	1146.85
יסודות	27010.58	26742.90
יערה	498.27	487.92
כוכב	558.35	547.56
כחל	111.55	109.36
כלנית	344.84	337.27
כנרת	— —	— —
כינור	105.72	103.56
כתר	789.27	773.55
להב	2880.40	2824.70
למשקיע	84904.70	83188.20
לפיד	7385.19	7240.32
לקט	1343.80	1316.29
לשם	— —	— —
מאור	31757.61	31450.95
מבור	863.40	846.24
מבטח	2492.70	2469.40
מגד	185.26	182.59
מגן	2287.50	2187.70
מגל	544.08	533.70
מור	873.00	860.48
מורן	522.80	517.94
מטה	21773.06	21192.74
מיטר	674.23	661.07
מנוף	2430.10	2382.20
מעיין	621.68	609.73
מקשה	— —	— —
מרגלית	787.03	771.92
מרום	856.01	839.67
מצדה	18394.82	18122.13
נופך	— —	— —
נטע	300.24	294.20
ניר	2828.40	2786.16
נבון	329.33	322.85
נגלה	111.39	109.17
סלע	— —	— —
סגולות	3498.49	3429.91
ספיר	555.19	545.29
ספיר	— —	— —
עדיה	543.30	533.20
עדית	— —	— —
עידן	— —	— —
עופר	1127.51	1101.90
עינת	— —	— —
ענבל	961.34	940.23
ערמון	298.01	292.15
פזא	1035.93	1015.50
פזר	508.03	498.04
פסגה	1151.51	1128.88
צבר	759.32	742.80
צמיחה	5308.65	5235.84
צבעת	1349.31	1323.17
קלע	1416.84	1409.72
רננת	— —	— —
רקפת	360.12	353.03
רשף	597.68	584.95
שבלים	572.19	561.02
שחם	— —	— —
שירה	25816.23	25311.38
שמיר	61840.36	59831.02
שפיר	422.87	416.88
שקד	13497.66	13169.60
שקף	620.72	608.27
תאנה	1551.82	1536.48
תבור	688.44	678.37
תדהר	4614.98	4591.94
תהילה	99.10	96.96
תירוש	363.98	359.64
תמר	1005.61	985.89
תמרה	968.01	960.78
תרשיש	1165.75	1142.85
תשרי	337.19	332.19

هكذا من الأصل

ממשפחה, דוגמת מוצר ועד ביתו בתשרוכה-בחו"ל תוך יממה!

• שרותי בלדרות אוויר יום־יומיים — מדלת לדלת בכל קצווי תבל.
• שרות סופר מהיר — רק הרם טלפון והמשלוח שלך יוצא לדרך!
• תכנון, ייעוץ ותמחיר ללא התחייבות.

טל: 03-203734/5 פקסימיליה: 03-288957

מ.ש.ב. אקספרס MASHAV EXPRESS

יעד במבצע: ת"א — גרמניה 20$ בלבד

העולם הוא סיבוב השליחויות שלנו.

תלמידת חטיבת הביניים ברעננה שילדה באחרונה בן רשאית להמשיך בלימודיה

משרד החינוך: מדיניות המשרד היא לסייע במקרים חריגים לשלב התלמידים בחברת בני־גילם

מאת כתבת "הארץ" לענייני חינוך

במשרד החינוך הודיעו אתמול, כי תלמידת כיתה ח' בחטיבת הביניים ברעננה, שילדה בן לפני ימים אחדים, רשאית להמשיך ללמוד ומערכת החינוך חייבת להתייחס אליה כאל תלמידה. הדובר אמר, כי התלמידה נמצאת בגיל חינוך חובה, ואין להעלות על הדעת כי היא לא תמשיך בלימודיה. לדבריו זה מקרה חריג ביותר, ולכן אין הנחיות כתובות בנושא.

מדיניות משרד החינוך היא לסייע במקרים חריגים לשלב את התלמידים בחברת בני גילם ולא ליצור הפרדה מלאכותית ביניהם.

האסיר הנמלט נחמיאס הודיע למשטרה על מקום הימצאו

צלצל למשטרה ושאל: "האם אתם עדיין מחפשים את דוד נחמיאס? הוא נמצא בביתו ברחובות" ★ נמלט לפני כ־3 חודשים, כאשר עסק בעבודות חוץ

(ע). דוד נחמיאס, שברח מכלאו במעשיהו לפני כ־3 חודשים, נתפס אתמול, לאחר שהודיע למשטרה על מקום הימצאו.

נחמיאס, שנשפט ל־7 שנים בשל פריצות, הועסק בעבודות חוץ ובאחד הימים לא שב מעבודתו לכלא. דבר בריחתו לא פורסם, בין היתר מפני שהמשטרה היתה עסוקה באותם ימים בחיפושים קדחתניים אחרי האסיר הנמלט צבי גור. אתמול בבוקר התקבלה במשטרה קריאה טלפונית מאלמוני, ששאל: "האם אתם עדיין מחפשים את דוד נחמיאס?" לאחר שאישרו השוטרים, כי הוא עדיין מבוקש, אמר האלמוני: "תוכלו למצוא אותו בביתו, ברחובות". צוות שוטרים שוגר מיד למקום ושם מצאו את נחמיאס מחכה להם מחוץ לבית. מיד התברר, כי הוא היה ה"אלמוני", שמסר המידע למשטרה.

רשות שמורות הטבע מתריעה על המשך זיהומו של ואדי קנה

מאת אלי אלעד

רשות שמורות הטבע מתריעה על כך, שנמשך זיהומו של ואדי קנה בפרבר שומרון בשופכי העיר עמנואל, העלול לגרום לכך, שתושבי מישור החוף ישתו מים מזוהמים. הדברים כלולים במכתב, ששיגר מנהל מחוז המרכז ברשות שמורות הטבע.

Asia Chinese Grill Room

חגיגה בשנייה!

תפריט קבוע־במחיר קבוע.

הזמן את בת זוגך לארוחת ערב במסעדת הגריל הסינית ברמדה קונטיננטל ת"א.

•תפריט עשיר ומגוון
•אווירה של 5 כוכבים
ו...יין מונפורט עית הבית.

כשר!

20 ש"ח בלבד לאדם כולל מע"מ

רמדה קונטיננטל הירקון 121 תל אביב טל. 03-296444

פתוח בימים א'-ה' ובמוצ"ש

לחברנו
ז'ק מוטולה
שא ברכה
בהפתח תערוכת היחיד שלך
בפריס

בתיה ואביגדור אורבך	ברכה ושוקי נחמן
ליובה ובריה בלטוך	סימה וגדי נרקיס
אריקה ואשר בקנתן	נעמי ומיכאל סברוני
רות בקר	נדיבה ושמואל סגל
ברכה גאוני	גדעון פארי
תמימה ושלמה הלל	שושנה ומנס פרת
רלי ומשה הראל	ניורה ושמואל רודנסקי
סילביה ויוסף לביא	שושנה וקרים שנידור

מבצע למחלוקים בחרמון

מלון "מצפה הימים"
דיאטות יופי והרזיה
התאריך הקרוב 9.2.86 — 13.2.86
בפיקוח רפואי צמוד
קוסמטיקה אמבטיות צמחים, מסג'
רפלקסולוגיה ג'קוזי, סאונה, פדיקור, מניקור
התעמלות, חדר כושר
פרטים: טלפון: 4—069-37013
מלון "מצפה הימים" כביש ראש־פינה צפת

קריית ארבע מציעה לרב שיק להקים בה ישיבת חסידי ברסלב

לאחר שמועצת יבנאל סירבה להתיר לחסידי ברסלב להתיישב במקום

(ע). ראש המועצה המקומית קריית ארבע, צלום ואך, הציע אתמול לרב שיק להקים שכונה של חסידי ברסלב בקריית־ארבע. הצעת ואך הועלתה לאחר שסירבה מועצת יבנאל להתיר לחסידי ברסלב להתיישב ביבנאל ולהקים בה ישיבה.

הרב שיק ביקש לפני כשבוע מהמועצה המקומית ביבנאל להקים במקום חצר וישיבה, אך המועצה סירבה בנימוק, שייגרם מתח בין הוותיקים והתושבים המקומיים ביבנאל. אתמול שוחח ואך עם הרב שיק, לאחר שמועצת קריית־ארבע הציעה לו חלקת אדמה, להקים בה שכונה לחסידי ברסלב. הרב שיק אמר, כי ישקול ההצעה.

ח"כ רמון: לנדאו נוהג כמו המאפיה בארה"ב

ביקורת בוועדת הכספים על ראש עיריית הרצליה

על רקע פעילותיו לסיכול הביקורות שעורכים אנשי מס הכנסה בעיר

מאת יהושע מאירי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"לנדאו החליט לתת חסות למעלימי המס בהרצליה כמו שהמאפיה בארצות־הברית מגוננת על מפירי חוק", אמר אתמול ח"כ חיים רמון בהתגלע ויכוח חריף בין חברי ועדת הכספים. הוויכוח פרץ על רקע פעולותיו של ראש עיריית הרצליה, אלי לנדאו, לסיכול הביקורות, שעורכים בעירו אנשי מס הכנסה. ח"כ רמון הוסיף וקרא ללנדאו "גנגסטר".

חברי הכנסת התייחסו לדברים, שנאמרו בוויכוח בין הממונה על הכנסות המדינה לבין אלי לנדאו בתוכנית הרדיו "כותרי היום". ח"כ אריאל ויינשטיין אמר, כי ועדת הכספים אחידה בעמדתה, התומכת במאבק בהעלמות מס ובהון השחור.

הממונה על הכנסות המדינה הודיע, כי פנה ליועץ המשפטי לממשלה, כדי שיבדוק אם פעולותיו של ראש עיריית הרצליה חוקיות.

נדחתה גביית תשלום בעבור חנייה במגרש הרוסים בי"ם

שלשום נחסם המגרש לחנייה חופשית ★ פקחי העירייה הורו לדחות גביית התשלום עד שיוסדר רישיון כחוק לחברה המפעילה את המגרש

(ע). נהגי ירושלים נדהמו שלשום, כאשר גילו, שמגרש החנייה הגדול במגרש הרוסים בירושלים נחסם לחנייה חופשית. הגדר למגרש חנייה בתשלום. אולם בינתיים נדחתה גביית התשלומים, עד שתקבל החברה המפעילה את המגרש רישיון כחוק.

בסוף שבוע שעבר הקיפו פועלים את המגרש בעמודים וכבר ביום א' הוחל בגביית תשלום תמורת החנייה במקום. אולם לאחר מכן התברר, כי החברה שזכתה במכרז להפעלת המגרש, חברת "מפעלי חניה בע"מ", לא קיבלה רישיון־עסק והרישיון להפעלת העסק, כמתחייב על פי החוק. לכן הורו אתמול פקחי עיריית ירושלים לאנשי החברה לחדול מגביית התשלום עד שיוסדר הרישיון.

עובדי משרד התיירות מתכננים לחדש העיצומים במחאה על מינוי אל־ברנס

שריר החליט שלשום למנות את עוזרו, ויקטור אל־ברנס לסגן מנהל האגף לשירותי תיירות

מאת זהר בלומנקרנץ
כתבת "הארץ" לענייני תיירות

ועד העובדים במשרד התיירות מתכנן לחדש את העיצומים, במחאה על מינוי שהחליט עליו שר התיירות, אברהם שריר. מדובר במינוי עוזרו של השר ויקטור אל־ברנס, לתפקיד סגן מנהל האגף לשירותי תיירות. הודעה רשמית על כך נמסרה אתמול בכתב לוועד העובדים, מידי מנכ"ל המשרד לאמרכלות, אלי פלג.

היום אמורים נציגי ועד העובדים בראשותו של חיים אילת, לקיים ישיבה עם מנכ"ל משרד התיירות, רפאל פרבר, בניסיון לסיים את הסכסוך שהוחרף במשרד על רקע מינוי אחר של המקורב לשריר, אהרון טישלמן, כיועץ לשר התיירות. בפגישה המתוכננת היום אמור להשתתף גם נציג הסתדרות עובדי המדינה, אהרון הרלקן.

בשבוע שעבר מינה בפועל שר התיירות עובד משרד ותיק אחר, עודי מיכולי, לתפקיד ראש האגף לשירותי תיירות. הוא בא במקומו של דוד וילק, שפרש לגימלאות לאחר כ־35 שנות עבודה במשרד התיירות.

מהנהלת משרד התיירות נמסר אתמול בתגובה, כי מינויו של ויקטור אל־ברנס נעשה בהתאם להוראות התקשי"ר, וכי מדובר בעובד ותיק של המשרד, העובד במסגרת זו מאז הימים שקדמו לבואו של השר שריר למשרד.

שני חיילים הודו כי גנבו שמונים כרטיסי הבנקט מבנק הפועלים

הוציאו ביומיים הראשונים 12 אלף שקל

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

משטרת מרחב הנגב הצליחה אתמול לפענח את פרשת הגניבה של 80 כרטיסי האשראי מסוג "ישראכרט" וכרטיסי בנקט יחד עם מספריהם הסודיים, שאירעה ביום שישי האחרון בבנק הפועלים בבאר־שבע. נתפסו שני חיילי צה"ל, בני 19, אביגדור יצחק ואמיל פרץ, שנעצרו ל־15 יום ע"י בית־משפט. כל הכרטיסים שנגנבו — הוחזרו לבנק.

דבר הפריצה התגלה רק לאחר 48 שעות. במשטרה נערכו לאפשרות, שהכרטיסים ינוצלו להוצאת כספים ממכשירי בנק שונים בארץ והציבו מארבי משטרה ליד מכשירי כספומט בבאר־שבע.

שני חיילי צה"ל, שהגיעו לאחד ממכשירי הכספומטים, עוררו את חשדם של השוטרים במארב והם קפצו עליהם ולכדו אותם. בחקירתם הודו השניים, כי גנבו את הכרטיסים וכי הצליחו להוציא ביומיים הראשונים 12 אלף שקל. חלק מהכסף בזבזו. לדבריהם, לאחר חקירה נוספת הובילו השניים את החוקרים למקום בו הסתירו את כרטיסי האשראי הנותרים שנגנבו מתוך ערימת זבל ליד פסי הרכבת. בכרטיסים אלה טרם הספיקו להשתמש.

האניה הבריטית שחלצה תושבי חוץ מתימן — בחיפה

מאת נדירה אמיתי
כתבת "הארץ" בחיפה

אניית מחקר של הצי המלכותי הבריטי, שחילצה תושבי חוץ מעדן בתימן, הגיעה הבוקר לנמל חיפה לביקור עד סוף השבוע.

האניה "הידרה" שעליה 120 אנשי צוות, ביצעה מחקר באיזור נמל מומבסה מזה שלושה חודשים וחצי, כאשר נקראה לחלץ תושבים זרים ששהו בתימן לרגל עבודתם בחברות נפט בין־לאומיות.

בפגישה עם ממלא מקום ראש עיריית חיפה, שמעון רודיק, סיפר מפקד האנייה, ארון ווסטון, כי ספינתו עגנה במרחק של 500 מייל מזרחה מן העיר עדן, בנמל אל־ג'דע, ושיגרה מסוק כדי לחלץ 49 זרים תושבי המזרח הרחוק, המזרח התיכון ובריטניה, אותם הביאו לנמל ג'יבוטי. לדברי ווסטון, לא קיבל כל עזרה מן הצי הסובייטי ולא היה לאנשיו כל מגע עם שלטונות תימן. הוא ציין כי באיזור בו שהתה האניה לא שררה מתיחות, וכי זו התרכזה בעיקר בעדן ובסביבותיה.

צוות האניה "הידרה" יקיים פגישות עם חוקרים בפקולטה להנדסה ימית בטכניון ובמכון לחקר ימים ואגמים.

מוזיאון תל אביב
שדרות שאול המלך
תערוכת ינקל אדלר
פתוחה לקהל גם ביום שישי בשעות 14.00—10.00
בנוסף לשעות הביקור הרגילות
הנעילה בשבוע הבא
יום שלישי 11.2

עורכת את העמוד: רחל דנה

כ־300 רוכשי דירות של חברת הבנייה קלרין, שנפגעו כתוצאה מהתמוטטותה, הפגינו אתמול בקרב מול משכן הכנסת בירושלים, בתביעה שחברי הכנסת יפעלו למענם. בין המפגינים היו נשים וילדים רבים. (צילום: רחמים ישראלי)

האדריכל הרשמן ביקש צו מניעה נגד מסירת בניית מרכז גולדה לרכטר

פנה לביה"מש המחוזי בת"א בנושא ★ לטענתו ב־1970 התקיימה תחרות פומבית לתכנון המרכז התיאטרוני; לאחר זכייתו היה ברור, לטענתו, כי הוא יוציא לפועל את הפרויקט

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

האדריכל סלו הרשמן פנה לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב וביקש שיינתן צו מניעה זמני, שימנע מעיריית תל־אביב וקרן תל־אביב לפיתוח למסור את עבודות התכנון, הפיקוח והביצוע הארכיטקטוני של מרכז התיאטרון, שעתיד לקום במרכז גולדה, לאדריכל יעקב רכטר.

באמצעות פרקליטו, ש. כהורה, טוען הרשמן, כי בשנת 1970 התקיימה תחרות פומבית לתכנון המרכז התיאטרוני תל־אביב. על התחרות חל תקנון להתחרויות בנושא בניין ערים בישראל. על־פיו מחבר העבודה הטובה ביותר מקבל את הפרס הראשון, ומוטל עליו ביצוע העבודה. לאחר זכייתו של הרשמן היה ברור לכל, לטענתו, כי הוא יוציא אל הפועל את הפרויקט.

עוד בסוף 1982 גילה הרשמן, לפי הפנייה לבית־המשפט, באופן מקרי לחלוטין, כי האדריכל רכטר הגיש לוועדות המוסמכות תכניות בקשר למרכז התיאטרוני הנושא את השם מרכז גולדה מאיר. בעקבות פנייה לראש עיריית תל־אביב שלמה להט, הודיע להם, כי אכן יתוכנן האתר על־פי תכנון־האב של האדריכל יעקב רכטר, ותראה העירייה, כי הרשמן, שזכה בתחרות, יהיה אחד מאדריכלי האתר. במקביל פנה הרשמן לאדריכל רכטר בתביעה חד־משמעית לחדול מכל פעולה, הקשורה בתכנון המרכז. בינתיים התברר, עקב פרסומים בכלי־התקשורת, כי תכנית מרכז גולדה כולה הוכנה בידי רכטר ואושרה בידי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה. לאור הפרסום, חושש הרשמן, כי בתוך זמן קצר יימסרו עבודות התכנון המפורטות של המרכז התיאטרוני לאדריכל רכטר. לפיכך, מבקש הרשמן, כי העבודות לא יימסרו כל עוד לא יסתיימו ההליכים המשפטיים בנושא זה.

הבקשה תישמע בפני בית־המשפט מחר.

תמרוקים ותרסיסי שיער המכילים מתילן כלוריד אסורים לשימוש

משרד הבריאות החליט על כך על סמך תוצאות מחקרים שנערכו בארה"ב ★ היום יוחלט כיצד לנהוג לגבי קפה נטול קפאין ומוצרים נוספים המכילים חומר זה

מאת יהודית טל
סופר "הארץ" לענייני מדע

החל מהיום אסורים בשימוש תרסיסי שיער ומוצרי קוסמטיקה, המכילים את החומר מתילן־כלוריד, שנמצא במחקרים בארה"ב כחומר מסרטן — כך החליטה אתמול הנהלת משרד הבריאות.

דובר משרד הבריאות, שמואל אלגרבלי, מסר כי ההחלטה התקבלה בעקבות דיונים שנערכו במשרד, על־סמך מידע מהמחקרים שהתקבלו מארה"ב. רשות המזון והתרופות בארה"ב אסרה את השימוש בתכשירים המכילים מתילן כלוריד. [illegible] ראש אגף הרוקחות במשרד הבריאות, מסר, כי החומר מתילן כלוריד עלול להזיק לריאות ולכבד, אם נושמים אותו בכמויות גדולות יחסית. [illegible] שנשמו חומר זה פיתחו בגופן גידולים.

מטעם משרד הבריאות נמסר, כי בארץ משווקים תכשירי שיער המכילים חומרים שאינם מסרטנים והציבור נקרא להקפיד לבדוק את תכולת המוצרים, כפי שהיא מפורטת על גבי תוויות המוצר ולוודא שהמוצרים מאושרים בידי משרד הבריאות. עוד מסר הדובר כי היום יוחלט במשרד הבריאות, כיצד לנהוג לגבי קפה נטול קפאין ומוצרים נוספים המכילים מתילן כלוריד. יצוין, כי בארה"ב הוגבלה כמות המתילן כלוריד המותרת בשימוש בייצור הקפה נטול הקפאין (החומר משמש לסילוק הקפאין מהקפה). אולם בביקורת התברר, כי יצרנים רבים חורגים מהכמויות ומשתמשים במתילן כלוריד מעל למותר. יצוין עוד, כי המתילן כלוריד משמש גם כחומר בכיבוי שריפות (מרסס שריפות), כחומר מסיר צבע, כבסיס בחומרים אורגניים ועוד.

הוגש כתב אישום נגד נאשם במעורבות בפרשת השוחד במשרד הרישוי בבירה

מורה לנהיגה בביה"ס מנחם חשוד ב־12 עבירות של מתן שוחד והצעת שוחד לסוכן הסמוי של המשטרה

(ע). כתב אישום ראשון נגד אחד הנאשמים במעורבות בפרשת השוחד במשרד הרישוי בירושלים הוגש אתמול לבית־המשפט המחוזי בבירה. הנאשם הוא יחיא אהרון בן 31 ממעוז ציון, שהועסק כמורה לנהיגה בבית הספר "מנחם". התביעה מייחסת לו 12 עבירות של מתן שוחד והצעת שוחד לסוכן הסמוי של המשטרה.

בכתב האישום נאמר, כי בשנת 1985 הציע ונתן הנאשם שוחד לסוכן המשטרה הסמוי, משה שקר, שעבד כבוחן במשרד הרישוי בירושלים. במאי אשתקד נתן הנאשם בשני מקרים 50 ש"ח לסוכן הסמוי, כדי שיעביר שני תלמידים במבחני נהיגה מעשיים. שמות התלמידים מאוזכרים בכתב האישום. בכתב האישום נטען להלן, כי בראשית מאי פגש הנאשם את הסוכן הסמוי בבית קפה בירושלים, וביקש לסגור את הדברים ביניהם. לדברי התביעה, סיכמו השניים, כי טפסי המבחן של התלמידים, אותם יש להעביר בבחינת הרישוי תמורת שוחד, יונחו על מגן השמש במכונית המורה לנהיגה. סוכם, כי המחיר יהיה 40 ש"ח לכל תלמיד, והתשלום יבוצע על־ידי הנחת הכסף בתוך קופסת גפרורים במכונית. כן סוכם, כי במבחני נהיגה עיוניים יכתוב המורה את שמו הפרטי מתחת לשם בית הספר לנהיגה בטופס, וכך ידע הבוחן להעביר את התלמידים בבחינה העיונית. סדרי התשלום יהיו על־ידי הנחת כסף בקופסת גפרורים.

בכתב האישום מפורטים שמות 10 תלמידים, אותם העביר הסוכן הסמוי את מבחני הנהיגה העיוניים תמורת שוחד. הסכומים נעים בין 40 ל־50 ש"ח.

בכתב־האישום נאמר, כי פעם אחת סירב הסוכן הסמוי להעביר תלמידה את מבחן הנהיגה, מפני שלתלמידה לא היה כל מושג בנהיגה, למרות שהמורה לנהיגה הציע לו שוחד. הסוכן סירב להצעת השוחד והכשיל את התלמידה בנהיגה.

לא ברור מדוע הוגש כתב־אישום רק נגד אחד מעשרות החשודים המעורבים בפרשת השוחד במשרד הרישוי. הנאשמים עצורים ל־15 יום, בפקודת בית־משפט השלום בירושלים.

עדה במשפט האנס מצפון ת"א: הוא קשר גופיה סביב עיני ואנס אותי

שתי נאנסות ו־3 אנשי היחידה המרכזית במשטרת מחוז ת"א העידו אתמול בהמשך משפטו של יוסף מחג'נה

(ע). שתי נאנסות, פקד ושני רס"רים מן היחידה המרכזית במשטרת מחוז תל אביב העידו אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, בהמשך משפטו של יוסף מחג'נה, בן 31 מאום־אל־פאחם, הנאשם כי הוא "האנס מצפון ת"א". התביעה מייחסת לנאשם ארבעה־עשר מעשי אונס, ניסיון לבצע מעשה אונס ושבע התפרצויות לדירות וגניבה מהן.

פקד יעקב אישיסיני העיד כי ב־31.5.85, בשעה 2 לפנות בוקר, הוזעק לחצר הבית בשדרות נורדאו 33 בתל־אביב. "ראיתי דמות כורעת, במכנסיים מופשלים. והאיש אמר לי שנכנס לעשות את צרכיו. העברתי אותו למשטרת המחוז. אחר כך באו הרס"רים יצחק מרדכי ודני אברהם, שהיו לפני כן בתצפיות בסביבת המקום שם נתפס האיש. הם זיהו אותו כדמות שהופיעה מהם האחורה ודפו בחצרות הבתים. זה הנאשם שיושב כאן". ברוח זו העידו גם שני הרס"רים של היחידה המרכזית של משטרת תל אביב.

קודם לכן, בדלתיים סגורות, העידו שתי מתלוננות. אחת מהן סיפרה שהיא גרה לבד בדירה שכורה. לדבריה ביום 8.4.85 חזרה לדירתה שבקומה הראשונה באזור חצות. "סגרתי את החלונות בבריחים, אבל השארתי את השלבים של התריסים פתוחים. שכבתי לישון, והרגשתי שגוף שוכב עלי ושמישהו סותם לי את הפה. הרגשתי גם סכין שהונחה על צווארי. הוא אמר לי: 'תהיי טובה ואל תעשי בעיות ואני לא אעשה לך שום דבר. אם תתנגדי אני אחתוך אותך לחתיכות'. הוא קשר גופייה על העיניים שלי ובעל אותי. הייתי מאוד מפחדת והייתי כל הזמן תחת איום".

לאחר המעשה, סיפרה העדה, דרש ממנה את שרשרת הזהב שהיתה על צווארה ולבסוף לקח את השרשרת ועוד תכשיטים.

מתלוננת אחרת סיפרה כי ב־14.1.85 היתה לבד בדירתה בשעות הערב ושכבה לישון. כשהתעוררה האיר עליה מישהו בפנס. "לא ראיתי את האיש", סיפרה המתלוננת, "לא הייתי לבושה, רק מכוסה בשמיכה. היה חושך. האיש כרע לרגלי המיטה והחל לדבר איתי. אמר שלא יעשה לי כלום. הוא הסיר את השמיכה, ליטף אותי ואמר שאם אעשה בעיות — הוא יחתוך אותי. הוא הסיר את מכנסיו ואנס אותי. אחר כך קם, פתח את הדלת ויצא. התקשרתי מיד לחבר שלי והוא בא וביקש שאתקשר למשטרה. לא רציתי כי לא היה לי כוח נפשי. למחרת היום, בתשע בבוקר, ניגשתי למשטרה והודעתי על המקרה", העידה הנאנסת. המשפט יימשך היום.

מש' התיירות יסייע בהפיכת ראש־פינה לאתר תיירות

מאת זהר בלומנקרנץ
כתבת "הארץ" לענייני תיירות

משרד התיירות יסייע בהפיכת ראש־פינה לאתר תיירות — כך נמסר בתום ביקור, שערך אתמול במקום שר התיירות, אברהם שריר. עם ראש המועצה, צבי רסקו, סוכם, כי יושקעו משאבים בפיתוחה של המושבה הישנה, וכי משרד התיירות יסייע בעבודתה של ועדת היגוי, שהוקמה במקום וימליץ על מתן מעמד של "מפעל מאושר" ליזם שיבחר לבנות במקום פונדק דרכים.

זקוק דחוף למודעה?
מודפון
לשירותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

יקירתנו
לורי רייכמן
איננה
אבלים: לידיה והרי פרנק
ורה ואמנון בלוך
נכדיה וכל משפחתה
פרטים על מועד ההלוויה בטל' 04-258644

במלאת 30 למותו של בננו ואחינו היקר
רב"ט ילון יובל ז"ל
שנפל בעת מילוי תפקידו
נעלה לקברו לגילוי מצבה ונתייחד עם זכרו ביום חמישי כ"ז בשבט 6.2.86 בשעה 2.30 אחה"צ בבית הקברות הצבאי בחוף הכרמל
אוטובוס יצא מבית המנוח בשעה 2.00 אחה"צ
אנו מודים לכל מנחמינו בע"פ ובכתב
עדנה עמי ויונת יובל

במלאת שנה למות יקירנו
משה (מומו) רשל ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום ה', כ"ז בשבט תשמ"ו 6.2.86 בשעה 15.00
בבית העלמין בהרצליה
המשפחה

במלאת תשע שנים לפטירת בעלי, אחי, אבינו וסבנו
אברהם פייטל
דיקנשטיין ז"ל
ב"ר בנימין
נעלה לקברו ביום חמישי כ"ז בשבט תשמ"ו (6.2.86) בשעה 15.00 בבית העלמין בקרית שאול
נפגשים בכניסה
המשפחה

לפרופ' גבריאל סלומון
משתתפים באבלך הכבד
על פטירת
אביך ז"ל
המרכז לטכנולוגיה חינוכית

אבלים על מותו של
דני בראשי ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
המכון הישראלי לתכנון ומחקר תחבורה
ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער על מותו של חברנו הותיק
הרי אופנהיים
(מאזור הצפון)
ומשתתפים בצער המשפחה
אגד — ההנהלה החברים והשכירים
ארגון גימלאי אגד
קרן גימלאות של חברי אגד

יוסף לניר (לנקין)
משתתפים באבלך במות
אמך
החברים לעבודה

שנה למותה של יקירתנו
סבינה לאופר ז"ל
נעלה לקברה ביום ו' כ"ח שבט תשמ"ו 7.2.86 בשעה 12.00
נפגשים ליד השער החדש
בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים
פנחס לאופר
דן ומרים לאופר

הארץ

יום ג', כ"ה בשבט, תשמ"ו
4 בפברואר 1986

ירושלים: רח' התבנלת 2 טל' 224245־02, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב טרוזוי 20 טל' 661168־04 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים: רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261, ת.ד. 233, מיקוד תל־אביב 61001.

המו"ל: הוצאת עתון "הארץ" בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א.
העורך: גרשום שוקן. האחראי: [illegible]
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B. 233, Tel 824261

המנכ"לים זקוקים למירווח תימרון

ראש הממשלה פרס ומחליפו והשר החוץ שמיר הסכימו כי המנכ"לים שמיר וקמחי לא יזמו בקאהיר עם עמיתיהם המצריים על שטר הבוררות בעניין טאבה, כמים יציין אותם הקבינט בהנחיות עקרוניות. סיכום זה מפתיע מכמה בחינות – בישיבתו ב־13 בינואר סייג הקבינט את הסכמתו לבוררות בלא פחות מ־13 תנאים שנוסחו בסעיף אחר סעיף. כלום אין די באלה להנחיית המנכ"לים הבכירים ביותר שבין עובדי המדינה, אשר צברו ניסיון רב במגעיהם הקודמים עם דיפלומטים ומשפטנים מצריים?

אפשר לטעון כי המנכ"לים יזקקו להנחיות מפורטות יותר ביחס לכמה סעיפים. אם נאמר בסעיף 6 של החלטת הקבינט כי "ייקבע הנוסח המלא המדויק של שטר הבוררות, לרבות זהות הבוררים ומספרם ומשך הבוררות בין ישראל לבין מצרים", אזי ישנו מקום להחלטת קבינט נוספת. אם חברי הקבינט רוצים לשמור לעצמם את ההחלטה בנושאים אלה, אפשר להצדיק את רצונם.

ברם, אין לצמצם את מרווח התימרון של שני המנכ"לים מעבר לכך. מאחורי הניסוח של סעיף 5 – "יוסכם על שטר בוררות שיאפשר לצדדים לטעון את מלוא טענותיהם ולהגיש הראיות שלהם בנושאים השנויים במחלוקת, ויסמיך את הבוררים להחליט בהם" – מסתתרת השאלה הבסיסית, עליה תתבקש ערכאת הבוררות לפסוק: על מנת מה לקבוע למי מגיעה הריבונות על אזור טאבה?

על־פי שני הסעיפים הראשונים של חוזה השלום, התחייבה ישראל לסגת מחצי־האי סיני עד לגבול הבינלאומי בימי המנדט. אלא שלישראל יש סיבות לפקפק בנכונות מיקומן של אבני הגבול. מצרים טוענת כי הבוררות צריכה לקבוע "היכן מצויות אבני הגבול", ושאלה זאת נראית מיותרת. המשקיפים האמריקאיים הציעו לנסח את השאלה כך שהבוררים יתבקשו לקבוע "היכן הן צריכות להיות". ברור כי השליחים שלנו יצטרכו להיאבק לקבלת ניסוח זה על־ידי המצרים. אך מה הטעם בטענתם של משפטני משרד החוץ כי נחוץ לקבוע "היכן צריך הגבול להיות"? אלה הם דקדוקי עניות; הקפדה עליהם לא תסייע למנכ"לים אלא תכביד על מלאכתם.

על הקבינט להסתפק בעיצוב הנחיות עקרוניות; אין זה מתפקידו לנסח בעצמו את שטר הבוררות. אפילו ביחס לנושאים בעלי חשיבות עקרונית אשר בסעיף 6, מן הראוי שלא לכבול לחלוטין את ידי המנכ"לים. הרי במילא החליט הקבינט כי "הנושאים מסעיף 3 ואילך, כולל נוסח שטר הבוררות, המוסכמים במשא־ומתן עם מצרים, יידונו 'אד רפרנדום', והסכמת ישראל תינתן לאחר שיאושרו על־ידי הקבינט".

שרי הליכוד שהצביעו בעד העברת סכסוך טאבה לבוררות בינלאומית חייבים לסמוך על המנכ"לים שימלאו שליחותם נאמנה ולא ייסטו ממה שהוחלט בקבינט ב־13 בינואר. לשם גיבושו של שטר הבוררות "המלא והמדויק", הם צריכים ליהנות מחופש מסויים במגעיהם עם עמיתיהם מהצד המצרי, אחרת אין טעם ביציאתם לקהיר.

על הקבינט, כאשר יקבע את ההנחיות העקרוניות לעבודתם, לפעול מתוך רצון להביא את הדיונים על שטר הבוררות לסיום חיובי וללא הפסד של זמן. אין להציב מכשולים בדרך המנכ"לים ואין לכפות עליהם מרשמים לסחבת.

תסיסה בהאיטי

המפתיע ביותר בתסיסה שפרצה בהאיטי נגד שלטונה המושחת של משפחת דובליה, היה המהירות שבה משטר המאורעות במדינה. אחרי שלושים שנות רודנות, שהביאו את האפסי למדינה העניה והמוזנחת ביותר בחלק המערבי של כדור הארץ, הגיעה העת להתקוממות להפלת השלטון.

ברפובליקה הקרבו־אמריקאית, שעבדיה הכריזו על עצמאותם מצרפת ב־1805, שרד עד לאחרונה שקט יחסי, תחת שלטון הברזל של כוחות הביטחון המשמשים והפרטיים של ז'אן־קלוד דובליה, "בייבי דוק". המהומות החלו בשבועות האחרונים בהפגנות שפרצו בעיר גונאיבס, אשר במהלכן הרגו כוחות הביטחון שלושה צעירים. בשנים קודמות די היה בהפגנת־כוח כזאת כדי להחזיר את השקט על כנו. אך הפעם לא פסקה התסיסה; עלונים הקוראים להפלת הממשלה הופצו כמעט מדי יום ברחובי העיר, והגיעו גם למקומות אחרים.

בשבוע שעבר עברה התסיסה לקאפ־האיטיאן, העיר השנייה בגודלה. במהלך ההפגנות נהרגו חמישה מפגינים, והיתה זאת רק שאלה של זמן עד שיפרצו הפגנות גם בפורט־או־פרנס הבירה. החלטת הממשלה לסגור את בתי־הספר הגדילה את התסיסה בהחריפה את הרעב בקרב האוכלוסייה, שכן הפסקה חלוקת ארוחות החמות שסופקו לעשרות אלפי תלמידים.

פרנסואה ("פאפא דוק") דובליה, רופא במקצועו, שלט בהאיטי משך 15 שנה באמצעות תעוזה של אמונות טפלות והטרור של מיליציה פרטית, "טונטון מאקוט". בנו, ז'אן־קלוד, שירש את מקומו לפני כ־15 שנה, שלט באמצעות הטרור האישי נגד המתנגדים הבולטים יותר, ובעזרת הצבא שדיכא את ההמונים. בימי אביו היו הנהנים, בנוסף לקבוצה קטנה של מקורבים, שכבה דקה מקרב המעמד הבינוני. אך בימי שלטונו של "בייבי דוק" נשחק מעמד הביניים, וגברה התנגדותו למשטר.

ההכנסה הממוצעת של 80 אחוז מהאוכלוסיה היא כיום כ־130 דולר לשנה. קרוב למחצית כוח־העבודה במדינה מובטל כל הזמן או רוב הזמן. האנאלפבתיות היא נחלתם של כ־90 אחוז מהאזרחים, ותוחלת־החיים הממוצעת היא 45 שנים. לחוסר־הצדק הוסיפה הבריכה הראוותנית של קבוצת המיוחסים ובראשה בני משפחת דובליה.

ארה"ב ראתה לאחרונה בדאגה גוברת את המצב בהאיטי, השוכנת כמה מאות קילומטרים מפלורידה, מתוך חשש להשפעת קובה הסמוכה על תנועת ההתנגדות ועל המשטר המהפכני שעלול לקום במדינה. הממשל בוושינגטון הקפיא את מענקי הסיוע, שהסתכמו בכמה עשרות מיליוני דולרים, בתקווה שהוא להבריח את "בייבי דוק" לעריכת רפורמות ממשיות.

השותף השקט

בממשלה הוא מרבה לשתוק, בפרשת טאבה הוצג כ"נעבעך", בגין הוא לא – אך בעוד פרס גורף את תהילה, צובר יצחק שמיר רווחים: עוד שלושים ושלושה שבועות יהפוך משותף שקט לבעל־בית

מאת יואל מרקוס

זוהי תופעה די נפוצה בעולם הכלכלה: בראש מפעל כלשהו מכבב "בעל־בית", שכל תשומת־הלב מרוכזת עליו. הוא טס ממקום למקום, הוא מתקבל בכל אשר יבוא בשמחה ארוכה, הוא נואם במסיבות בפתיחות, למיניהן ובנשפי צדקה. הוא פעיל, הוא מבריק, הוא מכור לעבודה, הוא במרכז ההתרחשות. האור עליו כה חזק, עד כי מעטים שמים לב, שלבעל־הבית יש שותף שקט, זה שאיש לא יודע שיש לו בעצם חמישים אחוז מהמניות. ה"בעל־בית" מושך את התהילה, אך השותף השקט גורף בשקט את הרווחים. כזה הוא במידה רבה יצחק שמיר, השותף השקט של ממשלת האחדות.

אגדות מהלכות על כושר שתיקתו של השותף השקט הזה. הוא יושב לצד פעם שעות ארוכות, בפני שמכונה בארגון העיתונאי "ישיבת ממשלה מאתרונית", ואינו פוצה פה. לא מעטים לועגים להופעה זו, הבולטת במיוחד באפקאוס של כרבות. מי שהזדמן לעמוד עמו בקוקטייל, יעיד שקשה להוציא אותו גם בארבע עיניים. יש אומרים שהשתיקות, שמקורה בהרגלי המשכה בעבודה במוסד, טבועה בדמו. אחד שישב עמו פעם בשיחה פרטית בחדרו, ראה לפתע את שמיר מסובב את ראשו לאחור ואומר "ש..ש..לא צריך שישמעו". שתקנותו המופלגת אינה קשורה בגיל. למרות שהוא בן שבעים, לא לקה בשום מחלה רצינית. והוא מאמין גדול בכוס מיץ ליפטן (מי בוקר) הוא גם אין פגע בכושרו המנטאלי.

אלם מועיל

אך שתקנות זו, שיוצרת תדמית של אדם חסר שאיפות כביכול, אינה צריכה להטעות. האלם הזה, הנראה כאילו בחוסר־אונים, איפשר לו להיכנס לנעליו של מנחם בגין. בלי לחולל בנהרם המקריות – לא היה מגיע לכך אילמלא היה בו דחף פנימי להגיע גבוה ורחוק. בגין ייעד כיורש את יעקב מרידור. שמיר בהרגלו שתק. אין אומר אחד ממקורביו "הוא ידע שמרידור יהרוס את עצמו ברבע שעה שהיה סגן ראש הממשלה". בדרכו השקטה הוא משיג את שלו. חיכה, שתק, חיכה, שתק, אך בסוף מינה את מי שרצה מלכתחילה כסגן שר הביטחון.

הוא אינו מאיץ התהליכים אלא נותן להם, בהתערבות קטנה מאד מצידו, לשחק לידיו. הסכמתו לנסיעת וייצמן לקהיר היא דוגמה קלאסית לאופן פעולתו. למה היה לו להופיע כמי שמכשיל את שיפור היחסים עם מצרים, כשמובארק יכול לעשות זאת במקומו? שמיר, המאמין שראש הממשלה משחק אותו בכדור כל מהלכיו, אינו רוצה ליצור את הרושם שהוא עומד בדרכו. ידידי שמיר אומרים, שיש פער בין משאלות הלב של פרס בקהיר לבין ראיית המציאות של שמיר. הוא חשב מלכתחילה, שמובארק שרוי בקשיים שאינם קשורים כלל בטאבה, והעריך שחוסיין לא יזוז לכת. "אם פרס רוצה לנסות, שינסה. למה לו שיטיל עליו את האשם כשחוסיין עושה זאת במקומו? הוא גם מבדר במשחק הזה – לדעתו צריך שיהיה לראש ממשלה חבל. אותו חבל יידרש בבוא היום גם לעצמו.

אין הוא עושה עניין מהמאמצים להשאירו שותף שקט. כשרודשי מתכתו מסיתים אותו לא לשבת בשקט כשבעייני ספרה, חוף השקט וכדו"ב "גונב פרס את ההצגה", הוא משיב בתנועת־יד מבטלת "מה זה חשוב". הביטויים האלה, "מה זה חשוב" או "מה זה בוער", שגורים בפי שמיר. יש מי שאומר, שהדבר נובע מיכולתו להפריד בין עיקר לטפל. לא "לעשות עניין" משטויות, להתערב רק במה שנראה לו עיקר. בפרשת טאבה הוא הוצג כ"נעבעך". אך בשקט כ"לא בוער", הוא מיקש את החלטת הבוררות בעיסקת חבילה – שמר על שלמות הממשלה וגם על שלמות מפלגתו המפולגת. הישגו נראה כה מינורי, עד שכמעט של ראש הממשלה לעגו לו. לא כך חשבו בקהיר.

הזמן פועל לטובתו

במפלגתו הוא אינו בגין, אך אלמלא היה קיים צריך היה להמציאו. הוא הסכר למלחמות גוג ומגוג. הבחנתו לבני אישים שונים טובה מזו של בגין. יחסו לשרון שלילי. לדעתו אי־אפשר לסכם איתו שום דבר, וסגנונו הבר־יהשאלי זר לו. בדומה לבגין, גם הוא רואה בו סכנה, אך בניגוד למה שקרה לבגין יהיה לשרון קשה מאד לסובב את שמיר באצבעו הקטנה. אחרי ככלות הכל, במה שנוגע לאידיאולוגיה קנאית, שרון ליזד רדוק, והכל בשתיקה, בהבנע.

שמיר צועד לרוטציה בצעדים פחות בטוחים מצעדת השבת המסורתית שלו. אין הוא משלה את עצמו, שפרס שש למלא את ההסכם, וחולפת המחשבה בראשו שמאמציו האינטנסיביים לפתיחה לעבר חוסיין אינם משוחררים גם משיקולי רוטציה. אבל שמיר נותן לפרס יותר קרדיט משנותנים לו אחרים. אם לא תהיה התפתחות דרמאטית – למשל ועידה בינלאומית "על אמת" בהשתתפות אש"ף וכל השאר – אין שמיר מאמין שפרס יתחמק ממילוי הסכם הרוטציה. הוא הביע לאחרים את ביטחונו, שפרס לא יוציא תירוץ מלאכותי כדי לא לקיים את ההסכם. שמיר יודע שפרס יודע, שזה לא יעבור בציבור. שמיר, באי־היותו איש מדון, אינו אדם שקל לשנוא או לגרור לפרובוקציה. זה כוחו במפלגתו וזה כוחו בהסכם הרוטציה.

שמיר הוא מאמין גדול בגורם הזמן, והזמן פועל לטובתו. עוד שלושים ושלושה שבועות, השותף השקט יהיה בעל־הבית. הוא כה דיסקרטי, שאפילו לא ברור אם הזמין לו כבר חליפה.

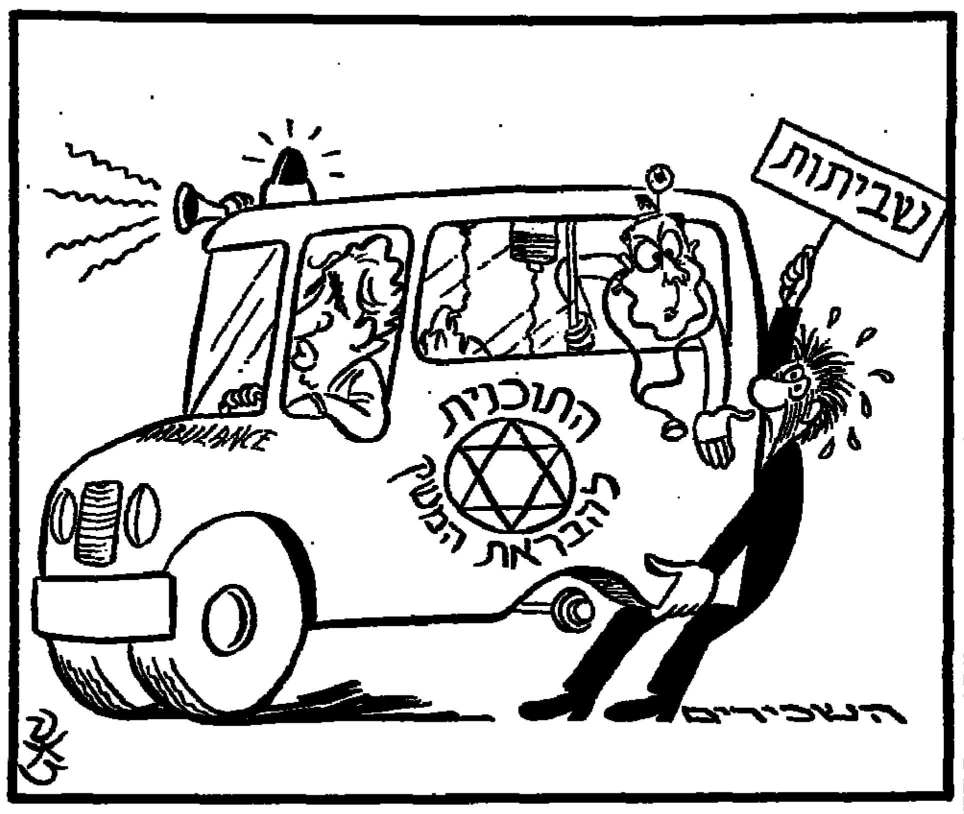

לתת לקיסר את אשר לקיסר

אף שיש כמה פגמים בשביתה הכללית, תשגה הממשלה ללא תקנה אם תמוסס את ההנהגה השקולה של ההסתדרות

מאת דן מרגלית

קרוב לוודאי שההסתדרות אינה מדקדקת עם החוק בהכריזה היום על שביתה כללית קצרה במשק. כארגון היציג של העובדים יש לה עניין בשביתה, הן מפני שהיא יונקת ממנו את סמכותה והן מפני שהיא עתידה לעשות בו שימוש גם במאבקה למען העובדים וגם בבואה לכפות עליהם את מרותה. אך שאלת חוקיות השביתה אינה הנושא היחיד שחייב להבהב כנורת־אזהרה אדומה בלשכותיהם של ראש הממשלה שמעון פרס ושר האוצר יצחק מודעי. התוכנית הכלכלית הגדילה את מלאי מטבע החוץ וריסנה את האינפלציה, ואפילו רוב שרי הליכוד שהצביעו נגדה שיבחוה במרוצת הזמן; אבל הכל ידעו כי למרות הצלחתה היא מותירה מאחוריה שובל של בעיות חברתיות כאובות.

מבחינה זו זכתה הממשלה לשיתוף פעולה מלא מהנהגת ההסתדרות. דומה כי עמדתם של ישראל קיסר וחיים הברפלד וחבריהם – לעתים נגד דעת קיצוני חוגות בתוך הפועל – שיקפה רמה נאותה של אחריות ציבורית. הכל מתקשים לזכור מתי בפעם האחרונה נשחק וקוצץ כך שכרם של העובדים במשטר דמוקרטי בלי שהדבר גרם לזעזוע חברתי ולהתפרצות כלכלית. ומתי באיגוד איגודים מקצועיים במערב להטיל על כתפי חבריהם־בוחריהם מעמסה כזה בלי לשתק את המדינה. אלמלא חוש האחריות של קיסר וחבריו, היתה ממשלת האחדות הלאומית נזקקת לאגרוף־הברזל נוסח מרגרט תאצ'ר. וכל אחד יודע כי אין כוח כזה בפוליטיקה הישראלית. חלק מהצלחתם חייבים פרס ומודעי להנהגת ההסתדרות.

עתה נראה כי בהתמדה להפעיל את התוכנית הכלכלית לא נתנה הממשלה את דעתה לצד החברתי של הבעיה. מודעי ביטא זאת בלשון בוטה [illegible] (הזרות) שהתוכנית הכלכלית תביא בחשבון גם את "התחייה לצדק חברתי". הוא הסביר ב"יומן השבוע" של "קול ישראל" כי הצדק החברתי הוא נושא שנוי במחלוקת. רצוי או בלתי חשוב, נתפס בלשון אחת או אחרת – אין הוא מוקד ויעד מיידי וישיר לתוכנית הייצוב הכלכלית. גישתו עשויה להיות לגיטימית בעיני חלק מהציבור, אבל אי אפשר להתעלם מהסכנות שהיא טומנת בחובה.

צדק בהבנייה

המגמה "לעשיית צדק חברתי" יכולה לנוע בשני כיוונים. לציבור השכירים צריך שהמדיניות הכלכלית תחזיר לו חלק גדול ככל האפשר משכרו שנשחק; ויש מגמה אחרת של "צדק חברתי", שהיא בבחינת חצי־נחמה בלבד, שיסודו משחד משכבת השומן של העשירים האמידים. שכן אי אפשר להתעלם מן העובדה, שלפי חות למראית־עין לא נפגעו בעלי היכולת. ה"גוצ'י" הסקי בסן־מוריץ והר־כביה־השאר ומסעדות היוקרה ונסיעות השרים לחו"ל חזרו אל הימים הרעים ההם של תקופת יורם ארידור במשרד האוצר. פרס טעה כשסבר כי הציבור לעג לו בהגבילו את טיסות השרים לחו"ל, וביטול הדרא זה ומודעי שגה כאשר חשב כי ציבור השכירים לא יתבונן במה שקורה אצל האחרים. מי שטוען כי שווי־הנטל "אינם יכולים" לעמוד בנטל נוסף, אינו יכול לצפות כי בוחריו של קיסר ישלימו עם כך לאורך ימים.

הבוטיקים ומסעדות היוקרה ומשרדי הנסיעות ושוחרי־הקש הבאים בעקבות חלק מהם, שרידים וקיימים. ידיד שחזר זה עתה מניו־יורק סיפר לי על אחד מפושטי־הרגל המבולטים, יצרן־ארידור כפי שכינה אותם מתי גולן ביום ו' האחרון ב"הארץ", ששאל אותו בימים אלה אם יש לו להציע למכירה איזו חברה עסקית מושכת במיליון דולרים. אך בעיתונים הוא נוכר כמיסכן, שהסתלק בחוסר כל לאחר שהונה וחמס את שותפיו וידידיו. הצדק החברתי תובע כי הממשלה תעשה משהו נגד אלה ומי שעתידים ללכת בדרכם, ולא תבוא כפרה הולכת רק אל השכיר. בלעדי צעד כזה חד משך המגמה המסלקת מהנוף הישראלי את ההבזים ופעל המסכנה הד חייל המשוחרר לטובת האיש עם הסיגר ומחוזות הג'יימסבונד, שהממשלה מסרבת להכביד עליו. ניקור העיניים הוא היסוד לציבור שבלבנות, ומה שהממשלה אינה מבינה ואינה קוראת, באיותה של קיסר הוא, שמוכל ההסתדרות הגיע אל קצה גבול יכולתו לגשר ולהאפיל על הפער החברתי והפסיכולוגי שבין הקטבים.

הפתרון הקל, ואולי המוטעה, יהיה להקל עם השכירים. בטווח ארוך זה עלול להחזיר את המשק לאנרכיה שהשרתה בארץ לפני ביצוע התוכנית הכלכלית. אבל אם לא תנהג הממשלה צדק עם עצמה ואם לא תשמש דוגמה, אם תמיד־תמיד תטען כי "אי אפשר" לפגוע בשוחרי־ההבל, היא עלולה למצוא יום אחד את ישראל קיסר מפגין ברחובות, ומה שגרוע יותר – לגרוס־בהיסטם הדעת לעקיפתו על ידי התמרד עד בדי הרחוב, או היא תתגעגע אל ההנהגה האחראית והשקולה, ויהיה מאוחר מדי.

לאיזה שלום מתכוונים

סאדאת ובגין, רטוריקנים בחסד, נטעו בלב הציבור הישראלי, ואולי גם אצל חלק מהציבור המצרי, תקוות הנראות היום כחזון אחרית הימים

מאת עקיבא אלדר

בויכוח המתמשך סביב "עיסקת החבילה הטרינית" עם מצרים, התקבל הרושם כי עם פתרון בעיית טאבה יוחזר השגריר המצרי לתל אביב, פרס ומובארק יתחבקו בפני המצלמות ואפשר יהיה לשוב ולקרוא, כמעשה סאדאת בכנסת, "מדוע שלא ייפגשו רצונותינו בכנות, באמונה ובנאמנות כדי שיחד נסלק את החששות של פחד, בגידה, כוונות מפוקפקות והסתרת הכוונות האמיתיות(...) מדוע שלא נחלץ יחדיו, באומץ ובהעזה, כדי לבנות בניין נשגב לשלום".

אכן, אנואר סאדאת ומנחם בגין, רטוריקנים בחסד, נטעו בלב הציבור הישראלי (ואולי גם בלבות חלק מהמצרים) ציפיות הנראות במבט לאחור כחזון אחרית הימים. המשכרים לא איחרו לבוא. באוגוסט 1980 אמר סאדאת לשגריר אליהו בן אלישר: "ממשלות אינן יכולות להתערב בקצב הנורמליזציה בין עמים. אין כל אפשרות לסלק בתוך שנה את אשר נזרקם בשלושים שנה, וביחוד שעה שישראל אינה מסייעת בידי בכיוון זה. החלטות על בינוי התנחלויות חדשות, התקפות העבורות של צה"ל על דרום לבנון, חוק ירושלים – כל אלה אינם מסייעים".

יורשו של סאדאת, חוסני מובארק, דבק באסטרטגיה של קודמו: שלום מצרי עם ישראל בקצב השלום הישראלי עם הערבים. במכתב לשמעון פרס ב־24 בדצמבר אשתקד כותב מובארק: "שני הצדדים יפתחו את כל הדיבטים של היחסים הבילטראליים שלהם בהרמוניה עם הרחבה והעמקה של תהליך השלום, במגמה להגיע להסדר כולל". בהמשך מפרט הנשיא "יישוב סכסוך טאבה יספק תמריץ להזדמנות המסוימות לשלום ולפתרון כולל במזרח התיכון. מחייב המציאות להגיע בהקדם להסכם על כינוס ועידה בינ"ל בהשתתפות כל הצדדים המעורבים, לרבות הנציגים הלגיטימיים של העם הפלשתיני. הדבר מחייב, באופן טבעי, שיפור ניכר באווירה השוררת בשטחים הכבושים. לא רק מבחינת שיפור איכות החיים, אלא מבחינת חירויות פוליטיות וזכויות האדם".

נשק הנורמליזציה

קשב ההתפתחויות בויכוח הבין עדתי מבטן ומתוך ממשלת ישראל מבטן, אינם מבחינים טובות למה שמכנה מובארק "הרחבה והעמקה של תהליך השלום". ישיבת הממשלה האחרונה יכולה ללמד מה צפוי לפרס אם, וכאשר, יבקש להגיע להסכם לכינוס ועידה בינ"ל. על משמעות שיתופם של הנציגים הלגיטימיים של העם הפלשתיני בעיני הנציגים הלגיטימיים של עם ישראל, אין צורך להכביר מלים. אפשר אפוא לטעון, כך נוהגים רבים בליכוד, כי מכיוון שאין סיכוי למימוש המשוואה המצרית: פתרון סכסוך טאבה פלוס שלום כולל שווה נורמליזציה, מוטב לוותר על הכל ולשמור בידנו את מלון "סונסטה". אפשר גם לטעון, כפי שנוהגים אחרים במערך, כי לא צריך להתרגש יותר על המידה מהנחיות המצרים בעניין פתרון הבעיה הפלשתינית, ירושלים ואיכות החיים בשטחים. יש המאמינים כי אלה הם דברים בכוונת מצוות מצרים מלומדה, וכי סאדאת הוא המכשול הגבוה, אולי הבלעדי בדרך לשלום שעליו דיבר סאדאת בכנסת.

צריך לזכור כי באותו נאום היסטורי אמר סאדאת גם כדברים האלה, ובוודאי כיוון לשים לב אליהם: "בכל הכנות אומר לכם, שלא ייתכן שהשלום ישגו בלי הפלשתינאים ותהיה זו שגיאה חמורה ביותר מבעינו אם נתעלם מהבעיה הזאת או נניח בקרן זווית". אין זה כנראה מקרה שעזר וייצמן, השריד האחרון של קמפ דייויד בחיים הפוליטיים בארץ, הוא גם היחיד שמזהיר כי בלי שלום כולל לא יהיה גם שלום בודד ויציב עם מצרים. משיחות שנוהלו באחרונה עם אישים מצרים אפשר להבין, כי תמורת טאבה מוכנה מצרים להחזיר את השגריר לתל אביב ואף להסיר מעט הגבלות על הסחר והתיירות. אולם הבוררות לא תחולל נפלאות באווירה במצרים. היא לא תשלח את חבריו של הרוצח סולימן האמור לבקר בירושלים ואף לא תנסוך אהבת ישראל בעטיהם של עיתונאי קהיר. המצרים לא שכחו את דברי סאדאת, וכפי שאמר מובארק לוייצמן – הם עוקבים בדאגה אחר התנגדויות (שנופחו בעיתונות המצרית) נגד קודשי האיסלאם בירושלים.

אם ייאות לבסוף להיפגש עם פרס, יבצע מובארק בוודאי את עשרות המיקרופונים כדי לשוב ולדבר על זכויות העם הפלשתיני להגדרה עצמית. אחרי שיחזרו מהפיסגה, יפנו פרס ומובארק איש איש לעמו ולצרותיו. הראשון יצטרך (או ייאלץ) במוקדם או במאוחר להגיב באלימות על אלימות פלשתינית. השני יצטרך (או ייאלץ) להגיב על התגובה הישראלית, או על מצבים חדשים בעולם הערבי.

מובארק אינו מראה סימני געגועים למצב המלחמה בין מצרים לישראל. לא נותר לו איפוא אלא לאחוז בשסתום הנורמליזציה ביד שתי הנגיעות: כאן ישחרר מעט ושם יהדק. הוא נהג כך, כמו סאדאת, בטרם צצה בעיית טאבה. אין להניח כי ינהג אחרת לאחר שבעיה זו תמצא את פתרונה. צריך להתרגל לכך שכל עוד לא בשלו ישראל, ירדן והפלשתינאים למשא ומתן לשלום כולל, יידרשו מאמצים ואורך־רוח לא מעטים כדי לשמור את השלום הבודד על אש קטנה. [illegible] ציפיות אחרות טומנות בחובן אכזבות קשות לאחרים והבטחות הרבה שמחה לאיד לאחרים.

בסוגריים / עוזי בנזימן

ישראלי בניו־יורק

"טוב לי פה. באמריקה יש חופש" אומר לי יוסי, נהג המונית, בעשותנו את דרכנו בבצרי הרמון פארקווי בניו־יורק.

יוסי הוא ישראלי חייש בניו־יורק, רווק בן שלושים. לפני שלושה חודשים הגיע לכאן במגמה להשתקע. נושא ההערצה שלו הוא חיים, בעל חברת המוניות, שבה הוא עובד. חיים "עשה את זה". לאחר מספר שנות עבודה הגיע למעמד חסר דאגה כלכלית. לחיים יש חברת מוניות ולא מכבר השלים את הקמתו של בית נאה בניו־ג'רזי. חיים גם מצא בחורה יהודיה מבית טוב ונשא אותה לאישה. יוסי רוצה ללכת בדרכו.

"נכון שבארץ לא רע" מסכים יוסי להודות, בעוד המונית חולפת במיומנות בין נתיבי הנסיעה של הכביש ההומה, "אבל מה בארץ אם אינך בא מבית אמיד אינך מצליח להגיע לרמת חיים טובה. אני אסתדר כאן היטב. אני בונה, אני טוב בשפות, הנה, יש, ואני כבר מצליח להסתדר משהו. אני מוכן לעבוד בכל שעה והלקוחות האמריקאים שלנו אוהבים לעבוד אתי. הם מבקשים מחיים שישלח אותי אליהם ולא נהגים אחרים. אני נותן להם שירות מעולה. אני אדיב ועוזר להם".

יוסי, בעל תואר "בוגר" בכלכלה, עבד בארץ משרה מבוגרת בסניף בנק. לדבריו, היה עובד יעיל ובעל סיכויי התקדמות טובים. לפי הערכתו, היה מגיע בתוך חמש־שש שנים למעמד של מורשה בסניף הבנק שלו. אבל הוא נואש מחיים בארץ: המצב הכלכלי הרעוע והמילואים. עכשיו הוא עובד כנהג קשה־יום בחוצות ניו־יורק. הוא מנהיג שהוא שכור בחלקו. אין לו בעיות הזהות עם ארצות־הברית. את ילדיו יותר להיות בני אדם. לא חשוב לאיזה לאום ישתייכו. הו, גו, נוטיאים־פורעם.

* * *

כעבור שלושה שבועות מוביל אותי יוסי לנמל התעופה קנדי. "חוזרים הביתה, מה?" הוא אומר בקנאה. "אתה יודע? אחרי הנסיעה הזו אני יורד לברוקלין וקונה מנה שוארמה ומנה פלאפל. מהבוקר לא אכלתי משהו רציני. בברוקלין יש אזור ישראלי שלם. אינך מרגיש שם שאתה נמצא בארצות־הברית. מצאתי גם חוג לריקודי־עם ישראליים. פעם בשבוע, ארבעה הולך לערב. כיף לא נורמלי. פוגשים חבר'ה. מה מה אתה אומר? משונה בעיניך שמגיעים לאמריקה כדי לחפש חוזי ישראלי. נכון, זה מצחיק, אבל זה מה שיש".

מבט אחר / הדה בושם

אבות ובנים

מנחם בגין

כעולם לא לבש המושג "השבטי" המקובל, "המשפחה הלוחמת" משמעות כמו בשבוע האחרון, שבה בנימין זאב בגין הצטרף גם הוא אל רשימת דור הבנים של ותיקי אצ"ל, שהתמקמו על הבמה הפוליטית. ואם כי הוא האחרון ברשימה שמורה לו זכות אבות – כמעט ראשונית – נבכיה מאין כמותה.

וכך אי־אפשר להתעלם מהשפעתו של בנימין זאב בגין ב"מוקד", גם לא הללו המתמיאים לו בתוקיפה, בחיוך של ביטול, ואפילו לא מי שבא טוען שבוחר עצם את עיניו, דימה לשמוע את קול אביו, מנחם בגין, ובא אליו בטענות על שלא השמיע הסברים לסיבותיו ומניעיו של האיש שהתקשרות אהבת להגדיר אותו כ"מתבודד מרוחו צמור".

בנימין זאב בגין, שגם זכה למספר לארכיבסאל של פרופילים לאישלמים במוספי סוף־השבוע, מצטרף, כאמור, לרשימה ארוכה ומרשימה לבני של "המשפחה הלוחמת", והולכים בעקבות אבותיהם – דן מרידור, עוזי לנדאו, בנימין בגין, אהוד אולמרט, בנימין נתניהו, רוני קרמרמן מרידור, אריה נאור ולימור לבנת. לעומת אלה, בממלכת העבודה של היו בהנהגה זכויות יתר, תבלשון לארנטקייה מרוסקייה לאצ"ש – ועל אחת כמה וכמה לבנים. עצמם ובשמם של מנהיגי מפא"י הותיקים, נותר על הבמה אך רק עוזי ברעם האמבם. איפה הם הבנים של בן־גוריון, אשכול, שרת, גולדה מאיר, ריגין, אלון, חזן, יערי, ואפילו הבנים של פרס ורבין?

"המשפחה הלוחמת"

ואכן, לא לשווא הבריחו עצמם אנשי אצ"ל במשפחה תואר מחייב, האצור בתוכו השלכות על כל מי שרואה את עצמו כמשתייך למשפחה זו. דור הבנים לא מרד באבות ולא התנער מהם. אדרבה: דור הבנים אימץ לעצמו את הנאמנות העקרונית הפוליטיים של האבות והיה גאה בהם. הבנים הפכו למשמיעי דרכם האמונים ביותר של האבות. אי־אפשר לבוא ולומר, שאבות "המשפחה הלוחמת" היו מסורים לילדיהם יותר. סיפור חייבו אותם והנחילו להם את מורשתם יותר מאבות אחרים. שהרי גם חייהם היו מקודשים, בראש וראשונה, לרעיון ולפעילות הפוליטיים, וגם הם זנחו את משפחותיהם.

הסיבה נעוצה אולי בעובדה, ש"המשפחה הלוחמת" היתה במשך שנים מיעוט מנוע, נרדף, ושמרה על תחושת המיעוט שנים רבות לאחר שהפכה לחלק מהממסד הפוליטי־חברתי. ולא רק מיעוט, אלא מיעוט נרדף, שנעשה לו עוול רב כאשר דור האבות זר הפועל, מבודד בתחומו, לא רק בגלל השלטון הבריטי, אלא בגלל קושית מסויימת לפתות, בגלל התנגדותו של מה שנקרא אז "היישוב המאורגן". כך גם זה דור הבנים, בבדק אם שלא בבדק, עם זכרונות מרים והתחושה של אי־השתייכות. כתוצאה מכך [illegible] ההשתייכות המשפחתית־הפוליטית, הדוקה פי כמה. ה"משפחה הלוחמת" ליכדה את שורותיה, התייצבה כאיש אחד מול שונאיה. במשפחה זו קיימת גם היארכיה ברורה שאיש אינו מערער עליה. כפי שיש שם "מלך" לא מוכתר, ישנה אצולה, וישנם "נסיכים". לא לשווא מדבר בנימין זאב בגין על הדור שצמוד מרבבר הפוליטי – הבחירות הסיליות איננה מקרית – ועל האמפרטוריסט בדמותו של שרון, שהצטרף אליהם רק עם בוא הכיבוזמן המיוחל. הוא אחד שאינו משתייך למשפחה, גם בגלל שנות המרבה, ותחושת "האבטו" והשייכות אינה מובנת שם כאליה.

ישראלים מאוד

ועדיין, למרות הדמיון הבולט שבין בנימין זאב בגין לאביו, בולחתן הדיבור, במקוות, הבטנות, הרי שבניגוד לאביו הוא "ישראלי מאוד". אני מרגישה עניין זה, מפני שקיים שוני מהותי בין דור האבות לדור הבנים. הם אם האחרונים נראים כמו בני טובים, בהתנהגותם ואפילו בלבושם המהודר, הם עדיין ישראלים – כלומר קלים יותר לגישה ולהבנה. מרביתם הם בני־שיח נלבבים, אינטליגנטיים ומאוד ענייניים. יריבים פוליטיים שאמורים להתקיים איתם יחד בכפיפה אחת: לעתים הוחזה, שהם אינם קיצוניים כמו האבות (להוציא את עוזי לנדאו), וגם אם הם נאמנים בלב ונפש לאידיאולוגיה של אבותיהם, אין הם מתעלמים מן המציאות, ושמים לעצמם עמדות נוקשות פחות. אפשר היה למצוא בדבריו של בנימין זאב בגין ב"מוקד".

בימה ריקה

מן העבר השני – הבימה ריקה ושוממת. הבנים והבנות בעולם כלא היו, ואפילו לא נשמר להם מקום בסוזי הכילות, מהם מצטנעים ממש, כמו זרים מצל האבות, ומהם אלמונים, מפני שהאלמוניות תואמת את אישיותם. ואולי גם אין להם מה להציע? אולי אלה הילדים המפונקים, שתמיד הסתייכו על הרוב הממוסד השליט, ולא היו חייבים ללחום על זכויותיהם ולהאבק על מקומם, בני־תפנוקים, שכל הדלתות היו פתוחות לפניהם, ומשום כך לא נדרש מהם לעשות מאמץ, והם מציזים כמו הכיבו, ולא התירו את רישומם, אולי מאנה כמורע במעשי אבותיהם, ודווקא הפוליטיקה הצטיירה בעיניהם כמוקצה.

בני בגין

אלה, כמובן, השערות בלבד; ניסיון להבין את התופעה. יש גם מי שמביע קנאה במנהיגי הורות, על שוכה, וקם להם דור בנים אשר כזה, ושואל בעמוד ראש "היכן הם האחרים"? וגם אם בכבר־דינה דמוקראטית אין מקום ליורשי־עצר ולנסיכים, התשוקה לדור בנים ההולך בעקבות האבות, היא טבעית ואנושית. ובכל זאת, העובדה היא ללא ספק מסקרנת מבחינה פוליטית וחברתית וראויה לתשומת לב.

חידוש בביטוח חיים
רק למבוטחים בקבוצות הביטוח „הראל־שלוח" ו„מגדל"

ביטוח „מאבק בסרטן"

קבוצות הביטוח „הראל־שלוח" ו„מגדל" הן היחידות שהצטרפו לחברות הביטוח המתקדמות בעולם והרחיבו את פוליסות ביטוח החיים שלהן.

ביטוח „מאבק בסרטן", המהווה חלק בלתי נפרד מפוליסת ביטוח חיים נועד להקל ולעזור לחולי הסרטן בשעות קשות. הביטוח מעניק גיבוי כספי המאפשר את מיטב הטיפול הרפואי והסיעודי, במיוחד זה שאינו מכוסה ע"י הרפואה הציבורית ומכסה הוצאות גדולות הנגרמות עקב טיפולים רפואיים מיוחדים בארץ ובחו"ל ותרופות מיוחדות.

החידוש הנוסף – סכום הביטוח ישולם עם גילוי המחלה. במצב המשק כיום, ששרותי הבריאות מצטמצמים ורמת החיים יורדת – ביטוח „מאבק בסרטן" הוא פתרון חשוב מבחינה אנושית וכלכלית כאחד.

תמורת תוספת כספית קטנה, יוכל מעתה כל בעל פוליסת ביטוח־חיים בקבוצות הביטוח „הראל־שלוח" או „מגדל" להיות מבוטח בביטוח „מאבק בסרטן". כך נפתרת בעיה כספית נוספת פרט לזו הנגרמת עקב מוות, נכות או פרישה מעבודה.

לקבלת מידע נוסף פנה לסוכן הביטוח שלך בקבוצות הביטוח „הראל־שלוח" או „מגדל" והוא ישמח לייעץ לך.

קבוצת הביטוח מגדל
קבוצת הביטוח הראל־שלוח

יומר טאאר כחן (יעקבסון)

هكذا من الأصل

לכנסת יום־הולדת, והשמחה מוגבלת

ח"כ מרדכי וירשובסקי

יו"ר שלמה הלל

ח"כ שמחה דיניץ

ח"כ ויקטור שמטוב

הכנסת ציינה את יום־הולדתה בדיון אינטרוספקטיווי ★ הדיעות באשר לעומק בעיותיה הפנימיות חלוקות, אך הכל תמימי־דעים שיש מקום נרחב לשיפורים

מאת עמוס ברזוד

"יום הולדת עצוב", היתה אחת ההערות שהושמעו על דוכני הכנסת בכנסת האחרונה. השמיע אותה ח"כ מרדכי וירשובסקי מסיעת "שינוי". בולה עבודה הערכתו של השר יוסף בורג, כי שהיה ח"כ גם בכנסת הראשונה לפני 37 שנים: "הכנסת הזאת היא טובה יותר מאשר התדמית הפופולרית שלה", אמר. אך כל מי שדיברו בנושא הזה, כי לפחות בכך היתה התדמית, הכנסת האחת־עשרה שזיהה בצרות, היו רבים שסברו כי לא רק בתדמית בדובר, אלא במהות.

ההזדמנות לביקורת עצמית זו היתה ט"ו בשבט, לא על־פי הלוח אלא בארי הוויכוח. היום שבו הוקמה "האסיפה המכוננת", כי שהשתתפו אז בבחירות, חבל שהיא תבין חוקה לאומה והתפזר.

37 שנים לאחר מכן, עדיין אין חוקה. אך הכנסת נוהגת להתכנס בט"ו בשבט מדי שנה, ולהקדיש דיון אחד לעבודתה.

היו"ר, שלמה הלל, ניסה בדברי הפתיחה שלו למיין את בעיותיה של הכנסת, וקבע חמש קטיגוריות: התנהגות חברי־הכנסת, סגנון הדיבור והצורות בישיבות; שיטת הבחירות, ריבוי מפלגות והיעדר דמוקרטיה בבחירות בועדות המפלגות; שכר חברי־הכנסת; וקשות תדמית הדמוקרטיה שלנו. הח"כים, הנם שקיבלו חלק מנה־תחן, שינו הרגשים והוסיפו נושאים.

תרבות הויכוח והשדולות

ח"כ שמחה דיניץ מן המערך מזה, וח"כ גאולה כהן מן התחיה מזה, ביטאו עמדות מנוגדות בכל הכרוך ל"תרבות הויכוח". גאולה כהן היתה זו, אשר בזמן נאום הנשיא סאדאת בכנסת בירושלים פרצה בקריאות ביניים, וקראה לעומת ראש הממשלה מנחם בגין: "קלקלתי לכם את ההצגה". בדיון הפעם ביססה את התנהגותה על הבסיס "אני נגד אלימות מילולית אישית", אמרה, "אבל אני בעד מחלוקת לשם שמים. הויכוח הזה הוא כלי נשק בידינו להיאבק על אכזור תינו. הוי באבק, וכשאבקים, יש אבק".

לא בדיוק כך רואה את הדברים דיניץ: "הכנסת הופכת לעתים קרובות מדי לזירת התגוששות מילולית. כאשר כללי הויכוח ההגון, הסדר והטעם הטוב נעלמים. תרבות הויכוח משמעותה להגן בלהט על עמדותיך, אך גם לדעת להקשיב לדעת זולתך, להתלוק על דעת יריבך אך לא תוך עלבונות אישיים ובזיונים. כשקובעם לא יכירם במוסד העליון של חברה באותה". הכנסת גם כמוכנת, הזכיר הנואם לשופטים הבכעסים שהיו באולם אותה שעה.

אך היעדר תרבות הויכוח אינו חדש בכנסת הזאת. אחד הזהירים של השנים האחרונות בא לידי ביטוי בת־חום אחר: השדולות. לא מדובר רק בתארגנות קבוצתית של חברי־הכנסת, אלא בשדולות במובן המסורתי של המלה: אנשים שאינם חברי־כנסת, אך באים ומבלאים את חדרי־המזנון, תוך שהם מנסים להשפיע על המחוקקים עצמם, על אמצעי־התקשורת ועל שאר באי־הבית, כל אחד למען האינטרסים שלו. רבים הם הדרים. המייצגים כיתות או תצרות, אחרים מייצגים כפעל או סקטור כלשהו. לדעת ח"כ שבח וייס פוגעת תופעה זו בעבודת הכנסת, שכן "כאשר חלק מן הנוכחים כאן מבקשים לשאתחן בעיני כל קהל, ומביאים אתו קבוצות־קבוצות, נידרדר יותר מדי למצב של פעולה לא על־פי מה שנחוץ לציבור, אלא מה שהוא רוצה".

חידוש נוסף של הכנסת הזאת הוא העיסוק הרב בגזענות. זו הפעם הראשונה נבחר נציג של רשימה גזענית מובהקת לכנסת. "גזענות פלוס לאומנות פלוס קנאות דתית פלוס מיסטיקה משיחית, זה מרשם בדוק לאסונות לאומיים", הזהיר ח"כ ויקטור שם־טוב ממפ"ם. ח"כ גאולה כהן טענה, שאין הגזענות הנושא האמיתי של הכנסת, אלא כהחרותו של ח"כ כהנא משקפת רק "מצוקה ביטחונית", הקיימת אפילו בקיבוצי מפ"ם. הנושאים האמיתיים של הכנסת צריכים להיות, לדעתה, לא דמוקרטיה וגזענות אלא חינוך, יהדות, עלייה.

שיטת הבחירות הישראלית היתה גם היא נושא לביקורת. ח"כ דיניץ אמר, שהיא יוצרת זיקה גדולה מדי בין הבוחר לבין מוסדות המפלגה, וזיקה קטנה מדי בינו לבין נבחריו. "שינוי השיטה וכינון שיטה אזורית־ארצית משולבת, יעזור הרבה לתיקון העיוות". ח"כ בני שליטא מן הליכוד ביקש להעלות את אחוז החסימה בבחירות לכנסת. "הלא כל שני אנשים וכל חצי ריבה יהיו מיוצגים על ידי מפלגה".

חלק מהדיון נסב על סדרי־העבודה של הכנסת. על אף שהנושא נראה כדבר פנימי, הרי נהלים לעתים קרובות קובעים תוצאות מהותיות. יש חוסר תיאום בין ישיבות ועדות, כך שלעתים קרובות נקבעות במקביל ישיבות של שתי ועדות, אשר חלק ניכר מחבריהן מכהנים בשתיהן. אין גם חלוקה ברורה של נושאים, ולעתים דנות שתי־שלוש ועדות באותו נושא עצמו: זו מסכמת כך וזו אחרת. את כל זאת ניתן לשנות על־ידי מחשבה.

דובר, כמובן, על אתיקה של ח"כים: האם הם צריכים לייצג לקוחות בפני זרועות ממשל, מה הוא השכר המגיע להם, מדוע מותר לח"כ לעסוק בעבודה פרטית בתור "עצמאי" אך לא בתור "שכיר", וכיו"ב.

הממשלה מתעלמת

בזמן הדיון היה שולחן הממשלה ריק, וח"כים ספורים בלבד נמצאו באולם. יו"ר הישיבה, דב בן־מאיר, העיר על הנוהג הנפסד: כל אחד נואם ויוצא החוצה. אך אי־התחשבות הממ־שלה בהחלטות הכנסת ובהחלטות הועדות, לא נראתה כדבר יוצא־דופן לח"כ שם־טוב. "יש לכנסת תפקיד לפקח על הממשלה, לבקר את הממשלה. כשמהותו של פרלמנט היא קיומה של ממשלה מושלת ושל אופוזיציה מחוץ לממשלה שמבקרת אותה. אך ממשלת האחדות הלאומית היא אופוזיציה וקואליציה באותה המסגרת, רק שהתפקידים מתחלפים". היבט זה של הכנסת ה־11, התעלמות הממשלה מן הכנסת עד כדי עלבון, הועלה רק על־ידי נואמים ספורים. ביניהם ח"כ תופיק טובי מחד"ש. לא זו בלבד שאין מבצעים החלטות של הכנסת, אלא אף מפגינים את הזלזול בה על ידי היעדרות כמעט מוחלטת. בכל הקריאה הראשונה של חוק התקציב לכסל, לא נכח שר האוצר. ורק כרבע מן הזמן היה שר אחד ליד שולחן הממשלה, שנשאר ריק רוב הזמן.

עם זאת, אמר ח"כ ויקטור שם טוב: "קיימת באיזור זה מדינת ישראל, עם משטר של דמוקרטיה פרלמנטרית עם כל החולשות, ולצידנו משטרים דיקטטוריים או מלוכניים, ובמבחנים הגדולים של התמודדויות בשדה הקרב ובשדה היצירה, המשטר שלנו מוכיח את עליונותו". חבר־הכנסת שם־טוב, שבה ויש השר יוסף בורג טען, כי הכנסת שלנו טובה כמו פרלמנטים בחו"ל, ואין לנו במה להתבייש. חברי הכנסת וירשובסקי, אלוני וגאולה כהן טוענים שאין די דמוקרטיה, או להלופין, שהדמוקרטיה אינה העיקר.

נראה, שאכן הכנסת טובה יותר מתדמיתה בעיני הציבור. ואולם אפשר תמיד לשאוף לכנסת טובה עוד יותר. בית־זכוכית, שהכל מביטים אליו פנימה, יכול וצריך להאיר תחומים נוספים בדיננו.

בדין ובצדק / צבי הראל

שאלת ניגוד העניינים של עו"ד גולדנברג

לפני שנים מספר סיימה את עבודתה ועדה בראשותו של פרופ' יובל לוי, שהתבקשה על־ידי שר המשפטים דאז, חיים צדוק, להציע חקיקת כללים לבקרה ולאחריות של דירקטורים בחברות. הועדה הוקמה, בעקבות התמוטטות בנק ארץ־ישראל–בריטניה והמשבר אליו נקלעה החברה לישראל. במהלך הדיונים נגעה הועדה בשאלת החשש לניגוד העניינים בין כהונתו של עורך־דין כדירקטור בחברה לבין היותו יועץ משפטי של אותה חברה. "ועדת לוי" קבעה, כי קיים חשש של ניגוד עניינים לא רק בחברות בעלות אופי ציבורי, אלא גם בחברות פרטיות שלציבור יש עניין בהן (למשל, חברות ביטוח). "ועדת לוי" שאבה את המלצותיה מחוק החברות הממשלתיות בישראל, האוסר ניגוד עניינים מסוג זה.

כעבור שנים אחדות ביקשה ועדת האתיקה של לשכת עורכי־הדין לאמץ את המלצותיה של "ועדת לוי". ניגוד העניינים הוא בכך, שהדירקטור, שמתפקידו לפקח על עבודת החברה, מקבל את שכרו כעורך־דין מאותה הנהלה הנתונה לפיקוחו. יישום דו"ח "ועדת לוי", קיוו בלשכת עורכי־הדין, יגרום לאי־תלות כזו.

בפברואר 1985 החליט הועד המרכזי של לשכת עורכי־הדין לצמצם את המלצת ועדת האתיקה, כאשר קבע ברוב דעות, כי המלצות "ועדת לוי" יחולו רק לגבי חברות בעלות אופי ציבורי. שנה חלפה מאז, והמועצה הארצית של לשכת עורכי־הדין ("בית המחוקקים" של הלשכה, שבו 43 חברים) טרם החליטה בנושא. מי שמגלה התנגדות עיקשת ליישום המלצת "ועדת לוי" הוא עו"ד ד"ר אמנון גולדנברג, שמונה ב־1981 מטעם הנהלת הבנק לשמש כדירקטור בבנק לאומי. ומשרדו נותן (ולא באופן קבוע) יעוץ משפטי לבנק זה.

אחד הפעילים הבולטים התומכים בעמדתו של עו"ד גולדנברג הוא עו"ד צבי מיתר, המשמש כיו"ר הועד המחוזי תל־אביב. עו"ד מיתר, שהוא איש סיעתו של גולדנברג, התבטא באותן הישיבות, כי יש להשאיר לעורכי־הדין להחליט, איש איש לעצמו, אם הם פועלים מתוך ניגוד עניינים.

לפני שלושה שבועות התכנסו חברי המועצה הארצית של לשכת עורכי־הדין בקיבוץ שפיים. אחד הנושאים שבדיונו היה נושא זה. לפגישה הוזמן פרופ' יובל לוי כמרצה, והוא הסביר את נימוקי המלצות הועדה שבראשה עמד. פרופ' לוי אמר בדיון, שאין מדובר ב"המצאה" ישראלית, והאיסורים אלה קיימים בכמה מארצות הקונטיננט. פרופ' לוי אמר עוד, כי לחשש של ניגוד עניינים יש גם היבט נוסף: עשויים להתקשר לאותו עורך־דין לקוחות בגלל השר פועל בחברה כדירקטור.

גורם המבקר כי אין לאמץ את ממצאי ועדת לוי אמר לי בתגובה, כי לא ידוע לו כי בחו"ל נהוג איסור כזה. עוד אמר, כי במקרה של עו"ד גולדנברג הרי משרדו החל לייצג את בנק לאומי לפני עשרות שנים — לפני שגולדנברג קיבל רשיון לעריכת־דין. לגופו של עניין אמר אותו גורם, כי במקרה שעורך־דין מסוים ישתמש לרעה בתפקידו הכפול, הרי לשם כך קיימת לשכת עורכי־הדין. "כל הרעיון על עורכי־דין–דירקטורים שיש חשש שהם חורשי מזימות הוא אבסורדי". עוד הוסיף כי הוא אינו מבין מדוע יש להפריד בין חברה פרטית לבין חברה ציבורית ואין להעלות על הדעת שלשכת עורכי־הדין תמנע ממועצת המנהלים לבקש מאחד מחבריה לייעץ בעניין שיש לו מומחיות בו.

הפגישה בשאלה זו נדחתה ל־11 בחודש זה.

עו"ד גולדנברג: בשם הבנק

שופטת בן־עיתו: תמיהה

טדי קולק והדרויש: הקירה

מחדל התביעה: הערעור נגד עו"ד ישראל פלס לא הוגש

בשבוע שעבר קיבל בית־המשפט המחוזי בתל־אביב את ערעורו של משה בר־ס (51), בעלי מפעל "פיקנטי" בבני־ברק, לאחר שבית־משפט השלום הרשיעו בשבועת שקר בקשר למערכת הבחירות לעיריית רמת־גן, שנערכה בנובמבר 1978. בר־ס הואשם בכך, שטען בשבועתו בשבועה כי תצהירי תמיכה במועמדותו לראשות עיריית רמת־גן נחתמו בנוכחותו. נאשם נוסף בתיק זה היה עו"ד ישראל פלס, שזוכה בבית־משפט השלום. אולם נגדו לא הגישה הפרקליטות ערעור.

שופטת בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, הדסה בן־עיתו, שישבה בראש הרכב (יחד עם השופטים יוסף גולדברג וחיים אדן), הביעה תמיהה על התביעה, על שלא הגישה ערעור גם נגד עו"ד ישראל פלס. זאת, בעקבות ההערה שקיבל עו"ד פלס כאשר זוכה בבית־משפט השלום. השופטת בן־עיתו מציינת, כי מקריאת פסק־הדין שבו זוכה עו"ד פלס עולה לכאורה, כי הוא עבר עבירה משמעתית (לכל הפחות), שיש בה עניין ללשכת עורכי־הדין.

התביעה התנצלה בפני שלושת השופטים על אי־הגשת הערעור נגד עו"ד פלס וטענה, כי הדבר נבע מתקלה טכנית. "ההתנצלות באה", כתבה השופטת, "בשל התחושה שאין זה נראה צודק שדווקא עורך־דין, שהוא איש אמונו של המחוקק בקבלת תצהיר, ייצא בלא כלום, הואיל ואין ערעור כזה. ועו"ד פלס אינו נמצא בפנינו, לא יהיה זה הוגן שנאמר משהו בעניינו".

צו המצפון ו"קרן טדי"

לפני כחודש ימים, במסגרת דיון בבקשה של מרדכי דרוויש, מנהל המחלקה לשיפור העיר בעיריית ירושלים לשנות את תנאי הערבות שלו, העלה סגן־ניצב עו"ד יעקב גרוסמן נימוקים מספר, המצדיקים לדעתו את האיסור שהוטל על החשוד לחזור למקום עבודתו בעיריה. בית־משפט השלום דחה את בקשתו של דרוויש לשנות את תנאי הערבות, ואסר עליו לשוחח עם ראש העיריה, טדי קולק.

לאיסור שהוטל על דרוויש שלא לשוחח עם טדי קולק היה על מה להתבסס: סנ"ץ גרוסמן סיפר בבית המשפט, כי בעקבות חקירתו של דרוויש עלתה המשטרה על קרן פרטית של קולק ("קרן טדי"), שממנה קיבלו עובדי העיריה כספים למטרות שונות. הכספים, שחולקו לדרוויש ואחרים בעיריה, הגיעו מתרומות שמטרתן פיתוח פרויקטים ציבוריים בירושלים, שאינם זוכים למימון מתקציב השוטף של העיריה. אחד הנהנים מהקרן הפרטית של טדי קולק היה דרוויש, שקיבל מימון־ביניים בסך 2000 דולר לצורך נסיעה שלו ושל רעייתו לארצות־הברית במסגרת טיול מאורגן. מקור הכספים במקרה של דרוויש הוא "קרן ירושלים", שקולק עומד בראשה והוא האיש שהקימה.

לאחר הפירסום על העניין שמגלה המשטרה ב"קרן טדי", ביקש קולק פגישה דחופה עם צמרת המשטרה כדי להבין במה מדובר. קולק נפגש עם שר המשטרה, חיים בר־לב, עם היועץ המשפטי לממשלה, מפכ"ל המשטרה ובכירים נוספים.

ביום שהתקיימה הפגישה בין הצדדים, כאשר לשכתו של קולק מזה ולשכת דובר המשטרה מאידך מסרו את תגובותיהם לפרשה זו, נערך בבית־המשפט דיון חוזר בתנאי הערבות של דרוויש. גם בדיון זה נדחתה הפעם בקשת דרוויש. בדיון זה הופיע סנ"ץ גרוסמן, הממונה על החקירה. כחוקר הפועל על־פי צו מצפונו, הדגיש שוב מדוע אין להחזיר את דרוויש למקום עבודתו, והזכיר שוב את נושא "קרן טדי" והרלוונטיות שלה לחקירה נגד דרוויש. החוקר אמר, כי אינו יודע על־פי איזו אמות־מידה חולקו הכספים מ"קרן טדי". עוד אמר, כי מוזרה בעיניו התלהבותו של ראש העיריה להחזיר לעבודה את דרוויש.

לעזוב את הארץ בערבות זולה

לפני כשנתיים עצרה המשטרה את אלי אילוז (אלעו) כאשר הוחשד בפרשת "מוריץ את טוכלר". אילוז, תושב ירושלים, היה מנהל תיקי ההשקעות בחברה. אילוז שוחרר בערבות על־ידי שופט ביום שנעצר על־ידי המשטרה, ונצטווה להפקיד את דרכונו במשטרה.

כעבור זמן־מה ביקש אילוז לנסוע לארצות־הברית. נענה בחיוב לאחר שהתחייב לחזור במועד שנקבע לו. הפרקליטות החזירה לו את הדרכון שהיה מופקד במשטרה. הערבות שהיה על אילוז לצרף לנסיעתו לארצות־הברית היתה בסך של שני מיליון שקלים (ישנים).

אילוז לא עמד בהבטחתו, ולא חזר ארצה עד היום. בינתיים כבר הוגש נגדו כתב אישום. עיון בכתב האישום מלמד, כי רק באחד האישומים הוא מואשם שביצע מניפולציות בלתי חוקיות בהיקף של מאות אלפי דולרים. השיטה הבלתי־חוקית המיוחסת לאילוז ולמנהלי תיקי השקעות נוספים בחברה היא, כי ביצעו את הרישום של ניירות־ערך לאחר שכבר ידעו את התוצאות בבורסה. כיוון שכך, טוענת התביעה, יכלו הנאשמים להעדיף חשבונות של מקורבים.

במשטרה מותחים ביקורת על הפרקליטות, שהיתה צריכה להתנות את נסיעתו לארצות־הברית בערבות אפקטיבית. יש לקוות, ששני הגופים ילמדו לקח ממקרה זה.

יצויין, שהפרקליטות פנתה באחרונה לבית־המשפט וביקשה לחלט ערבות נוספת של נאשם אחר בפרשת "מוריץ את טוכלר", שלא שב מחו"ל במועד שנקבע לו.

הגינותו של תובע

בסוף השבוע שעבר התקיימה בבית־המשפט העליון ישיבה בערעורו של הקבלן אריה דייקסל (65) מרחובות, שהורשע על־ידי השופט אורי שטרוזמן בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. התביעה טענה נגד דייקסל וחברה בשליטתו, שקיבלו במרמה ב־1978 הלוואה מבנק לפיתוח התעשייה בנוגע להקמת "מפעל מזור" בקריית־שמונה.

במשך שעה העלה סניגורו של דייקסל, עו"ד גיורא אורדן, נימוקים שיש בהם, לדעתו, כדי לזכות את הנאשם ואת החברה שבשליטתו. בין היתר טען עו"ד אורדן, כי דייקסל הורשע בפרשה שלא הוזכרה כלל בכתב האישום, הפרשה לא הועלתה לדיון במהלך המשפט, ולנאשם לא ניתנה הזכות להתגונן. על כך, בשעתו, של הנאשם. אמר הסניגור, נטענת על מסמך שצורף למסמכים נוספים שהוגשו על־ידי התביעה לבית־המשפט.

לאחר שהתובע, עו"ד חיים לירן, שמע את טיעוניו של הסניגור, הוא השתכנע בצדקתם, ובצעד בלתי שגרתי הודיע לשופטים — גרים בך פורת, גבריאל בך ואברהם חליקה — שהוא סבור שיש לזכות את הנאשם. השופטים לא הסתירו את הערכתם למעשהו של התובע, ושיבחוהו על כך.

הוקעה על תנאי

למרות פגיעותה לטרור הפלשתיני, נוקטת רומא מדיניות סלחנית כלפיו

מאת חולדה ליברנומה

פירנצה

איטליה הרשמית חזרה וגינתה את הטרור הבין־לאומי לאחר הטבח בנמל התעופה ליאונרדו דה וינצ'י ברומא. וראש הממשלה קראקסי נמנע מאז הפיגוע מגילויי הבנה לטרור הפלשתיני — עמדה שנקט להפתעתם של הרבים הפוליטיים באיטליה ומחוצה לה בנאומו המפורסם בפרלמנט ב־6 בנובמבר אשתקד. ואף על פי כן, הגישה הבסיסית הרשמית כלפי הטרור הפוליטי, מבית ומחוץ, ובפרט כלפי הטרור הערבי, אינה אחידה ומפצלת את מפלגות הקואליציה הממשלתית ואת הכוחות הפוליטיים באופוזיציה. כך גם כיום, למרות ההתקפה ברומא, למרות משבר היחסים עם לוב, למרות ההסכמים לשיתוף פעולה מוגבר לסיכול הטרור במישור המערב־אירופי ועם ארצות הברית.

מדיניות החוץ שהיתה מאז הקמת הרפובליקה ב־1946 משותפת למפלגות כל הקואליציה הממשלתית, שנויה כיום במחלוקת בכל הנוגע לטרור הערבי. מצדו האחד של המתרס נמצאים הדמו־נוצרים והסוציאליסטים (יחד — 50% מכלל צירי הפרלמנט) בממשלה וכן הקומוניסטים באופוזיציה (קרוב ל־30% מהצירים); מהצד האחר נמצאים מפלגות הקואליציה הקטנות של הסוציאל־דמוקרטים, הרפובליקאים והליברלים (קרוב ל־10%), הרדיקאלים היושבים באופוזיציה.

זו התפתחות כמעט חסרת תקדים. מול עמדה מאוחדת יותר בענייני המזרח התיכון של מפלגות הקואליציה הקטנות והרדיקאלים, ניצב גוש הרוב הגדול, שעמדתו בעיקרה פרו־ערבית (למעט קבוצת שוליות של דמו־נוצרים וסוציאליסטים). הרוב הסוציאליסטי (בראשות ראש הממשלה קראקסי) והרוב הדמו־נוצרי (שבראשו שר החוץ אנדריאוטי), וכן המפלגה הקומוניסטית כולה, אמנם מגנים את הטרור, אך מבחינה מעשית שונה יחסם אל הטרור הערבי גם על אדמת איטליה. זה ההסבר להססנות המופגנת בנקיטת אמצעי בטיחות נגד הטרור הערבי ולתמיכה רשמית בטיעון (שאותו מעלה גם הליגה הערבית), כי ביעור הטרור הבין־לאומי מותנה בפתרון הבעיה הפלשתינית. אך אותו אין ישראל מאפשרת. כך בעקיפין מוטל על ישראל חלק מהאשם לטרור בעולם.

את הטרור, המגונה באופן עקרוני, מסבירים איפוא בהעדר פתרון סביר לבעיה הפלשתינית, המוצגת כאן כתולדת אי־צדק משותף תוצרת ישראל. לגישה הרב־צדדית זו יש הדים רחבים בכל אמצעי התקשורת ובנאומי רבים מהאישים הפוליטיים הבולטים.

*

יש בעמדה זו גורם פוליטי־פסיכולוגי מקל, הפועל לטובת הפלשתינאים ולרעת ישראל ומונע מהאיטלקים לראות את מידת מעורבותם הממשית של ארגונים פלשתיניים — ומכל מקום של אש"ף — בטרור. ואמנם העיתונות האיטלקית ומנהיגי הרוב בממשלה ומחוצה לה טורחים הרבה כדי להוכיח שיד אש"ף אינה בטרור. כי אבו עבאס, אבו נידאל וג'ורג' חבש פועלים למעשה נגד אש"ף ונגד תהליך השלום. נוסף מדיניות החוץ האיטלקית סוחרים שלא לפגום בתדמית הפלשתינית, ועוד בטרם אומץ תקנון הפיקוח החדש על זרים, הזהיר ראש הממשלה קראקסי מפני מסע אנטי־ערבי כללי.

זהירות מכוונת, על מנת למנוע הכללות מסולפות ומוטעות — לא נקטו מנהיגיה של איטליה לאחר הטבח בסברה ובשאתילה, אלא בעקבות הפיגוע בבית הכנסת ברומא שהותיר רושם קשה באיטליה ומחוצה לה. הקו הבסיסי הוא איפוא של הבנה וסלחנות כלפי הטרור הערבי בכלל והפלשתיני בפרט, בעיקר כשהוא מופנה נגד ישראל. (איש לא התריע כאן על תוכניתם המוצהרת של חוטפי "אקילה לאורו", כפי שהעידו החוטפים עצמם, לבצע טבח באשדוד).

ניכר מאמץ בלתי פוסק להפנות חלק מהכעס והזעזוע סביב הטרור הערבי על אדמת איטליה נגד ישראל. עמדה זו מוצאת את ביטויה גם במישור הבין־לאומי. באיגרת תשובתו של ראש הממשלה קראקסי לנשיא רייגן בעניין העיצומים נגד לוב, הוא קובע, בין השאר, את הקשר ההדוק בין פתרון מהיר של הבעיה הפלשתינית לבין הטרור. נשיא הרפובליקה הדמו־נוצרי קוסיגה הצדיק בביקורו הרשמי ביוגוסלביה בסוף ינואר את עמדת בלגרד, שנתנה מחסה ("דרך ומגן") לאבו עבאס כשזה עזב בחופזה בסיומה של פרשת רומא את איטליה. איטליה נמנעה אז מלהיענות לבקשה אמריקאית להוציא נגדו צו מעצר בפרשת החטיפה של "אקילה לאורו" ורצח קלינגהופר (היא עשתה זאת כעבור זמן, באיחור רב).

בחוגים המקורבים לרוב הקואליציוני מודגשת כמעט "אכזבה" מהתאפקותה של ישראל לנקוט אמצעי גמול מרשימים בעקבות הפיגועים בדלפקי "אל על" בנמלי התעופה ברומא ובוינה, והתנהגותה המאופקת של קראקסי כלפי איטליה גם היא אינה מקלה על מצדדי הקו הפרו־ערבי.

מדיניות החוץ האיטלקית בים התיכון בכלל וכלפי הטרור הערבי בפרט מושפעת מאינטרסים כלכליים, ממאמץ להוכיח כי לאיטליה יש מרחב פעולה בין־לאומי, וכן משיקולים של אופורטוניזם זמני, לרבות מגמה להגן על איטליה מפני טרור ערבי כמעט בכל מחיר. לקו זה הסכימו במשך שנים ארוכות כל הכוחות הפוליטיים בממשלות השונות. הממשלות שקמו באיטליה נמנעו משינויים מרחיקי לכת, וכך נהגו גם הסוציאליסטים חסידי ההכרה באש"ף, בטיעון שאיטליה מחויבת להסכם השוק ברוך. השינוי היה הדרגתי ותחילתו בראשית שנות ה־70 במשבר הנפט, פעולות הגמול הישראליות במדיניות בשטחים, ובעיקר במלחמת לבנון. אך הוא בא לכיצוי הגיע רק בסתיו שעבר. ואז נפגעה בראשונה אחדות מפלגות הקואליציה במדיניות החוץ עד לכדי משבר ממשלתי, באוקטובר.

*

באמצע שנות ה־70 הגיע ראש הממשלה דאז אלדו מורו להסכם עם הארגונים הפלשתיניים, שלפיו הם יחדלו לפעול על אדמת איטליה. תמורת הבטחה זו ניתנה להם האפשרות לנוע בחופשיות באיטליה, וגם כאשר נתפסו אנשיהם בהאשמות שונות (נשפטו), הרי שגורשו ולא הוחזקו כאן בבתי־כלא. גם כאשר שיתפו ארגוני טרור ערביים פעולה עם "הבריגדות האדומות", שמרה איטליה על חלקה בהסכם. במחצית השניה של שנות ה־70 הסכימו מפלגות השמאל, לרבות המפלגה הקומוניסטית וכל הארגונים המקצועיים, על בידוד הטרור הערבי. הפנימי, מהלך שתרם תרומה מכרעת להצלחת המאבק בטרור זה. ואולם, הם לא הגיעו להסכם דומה ביחס לטרור הערבי הפועל על אדמת איטליה.

במסגרת המאבק בטרור השמאלי, הסכימו כוחות השמאל לחיפושים נרחבים, למעצרי חשודים ולהחזקתם במשך תקופות ממושכות במעצר עד למשפט. לא כן באשר לטרור הפלשתיני. למפלגה הקומוניסטית יש קשרים מיוחדים עם מוסקווה, התומכת בצד הערבי. המפלגה הדמו־נוצרית רואה עצמה נציגת אינטרסים כלכליים איטלקיים בארצות ערב, ומושפעת מעמדה פרו־ערבית של הכנסיה הקאתולית. במאמציהם להגדיל את כוחם הפוליטי (אף שהם מייצגים רק 11% מכלל הבוחרים), כמשים גם הסוציאליסטים בשנים האחרונות שופר לאינטרסים כלכליים גדולים, וגם הם קשורים חלקית במדינות ערב. כל אלה מונעים לפי שעה יישום מלא של התעצבות נגד זרים.

נשמתה של איטליה הרשמית חצויה. מחד היא מחויבת (על סמך קשריה עם וואשינגטון) ומעוניינת במאבק תקיף בטרור; מאידך אינה רוצה לפגוע בערבים ולא נוח לה כשבתי המשפט והעיתונות מפרסמים מידע על מעורבותם המלאה של ארגונים פלשתיניים בטרור. הגישה הכפולה לא הועילה לאיטליה לשמור על ביטחון אזרחיה, והיא פגיעה כיום לטרור יותר מכל מדינה אחרת. היא גם לא הועילה למאמצי איטליה לשחק תפקיד כלשהו ביישוב הסכסוך במזרח התיכון, וגם לא לשיפור האווירה בין מפלגות הקואליציה הממשלתית. אך גישה זו מחזקת את הקשרים בין שלושת עמודי התווך של הפוליטיקה האיטלקית: הדמו־נוצרים, הקומוניסטים והסוציאליסטים. לקראת התפתחויות עתידיות במדיניות הפנים, לרבות הסכם במישור הכלכלי.

עולים ויורדים / גדעון אלון

אריה דולצין

השופט משה לנדוי

נתן רוטנשטרייך

מרדכי ציפורי

איך "קוברים" את דו"ח לנדוי?

אילו ידעו בראש חברי הועדה הציבורית בראשות נשיא בית־המ"ש העליון לשעבר, כיצד לנדוי שההנהלה הציונית תתייחס בכזו רבה כל־כך של ציניות לדו"ח על מוסד השליחים, נקל להעלות שהיו מוותרים על הכבוד המפוקפק הזה. לאחר שחברי הועדה הנכבדים — ביניהם הפרופסורים נתן רוטנשטרייך ושלמה אקסטיין, שר התקשורת לשעבר מרדכי ציפורי, ראש עיריית רחובות יחזקאל הרמלך ועוד — ניכזה, מתום עבודה באורכה של 15 חודשים, שבמהלכם קיימו 21 ישיבות וגבו עדויות מעשרות אנשים, דו"ח מקיף ויסודי, עם המלצות מפורטות לתיקון המצב העגום שאליו נקלעה השליחות הציונית, החליטו חברי ההנהלה הציונית "לקבור" את ממצאי הדו"ח בישיבת המכבת.

רק שבועיים אחרי שהדו"ח הונח על שולחנו של יו"ר ההנהלה הציונית, אריה דולצין, התכנסה ההנהלה הציונית כדי לקיים דיון יסודי בהמלצות. כפי שניתן היה לצפות, כל חברי ההנהלה העומדים בראש מחלקות שולחות־שליחים, יצאו נגד יישום ההמלצה העיקרית של הדו"ח, והיא להוציא את ענייני השליחות משליטתן של המחלקות ולרכזן בידי רשות מרכזית אחת. בנימוקים שונים ומשונים הסבירו חיים אהרון (ראש מחלקת העליה), אברהם כץ (ראש מחלקת הנוער והחלוץ) ויצחק מאיר (ראש המחלקה לחינוך תורני) מדוע ההמלצה הזו איננה מעשית.

ניתן לומר, שהועדה לנדוי צפתה מראש שאותם עסקנים מפלגתיים, הרואים את עצמם כמנהיגי העם היהודי, יצאו נגד יישום ההמלצות. הועדה לא נזקקה לכישורי נבואה כדי לקבוע: "אין אנו משלים את עצמנו, שהצעות אלה תתקבלנה ללא עוררין. אדרבא, אנו בטוחים שהן תיתקלנה בהתנגדות חריפה, תוך כדי קיום טענים מצד אותם אינטרסים פרטיקולריים שגרמו בלכתחילה ליצירת הפיצול של נושא השליחות. לא על נקלה יוותרו אלה בידם את עמדות הכוח, ההתבצרות בהקצאה של מינוי השליחים ובחלוקת תקציבי השליחות הכרוכה בכך".

ואולם, ניתן היה לצפות, לפחות מיו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצין, שיזם את הקמת הועדה ומינה את חבריה, שימנע קבלת החלטה שיש בה תערובת של ציניות וזלזול בדו"ח לנדוי. אלא שדולצין (שאיננו רוצה כנראה להיכנס לעימות חריף עם חבריו מחרות והליברלים בכהונה האחרונה שלו כיו"ר ההנהלה הציונית), העלה הצעת החלטה פשרנית, כדי שאיש לא יוכל להתנגד לה. ההחלטה קובעת: "תוקם ועדה הנהלתית ליישום המלצות ועדת לנדוי בנושא השליחות".

לכאורה, החלטה חיובית. הנה, ההנהלה הציונית מתכוננת להפשיל את שרווליה ולבצע "חריש עמוק" בנושא השליחות, ברוח המלצות ועדת לנדוי. אבל זוהי אחיזת־עיניים. עובדה: הוחלט שעד שלא יתקיים דיון בממצאי הדו"ח באגף האמריקאי של ההנהלה הציונית, לא ייקבע הרכב הועדה. במלים אחרות, רק בעוד שלושה חודשים (במקרה הטוב) תוקם ועדה הנהלתית. זו תקיים שורה של דיונים, שבהם יתגלעו חילוקי־דיעות, ולכן לא יושג שום סיכום. ואז יועבר הנושא להכרעת הועד הפועל הציוני (שהוא הגוף העליון של התנועה הציונית בין קונגרס לקונגרס), שייתכנס ביוני.

לא צריך להיות חוזה עתידות, כדי להעריך שגם הועד הפועל הציוני לא יחליט על יישום ההמלצות העיקריות של הדו"ח. במקרה הטוב הוא יאשר את המלצות השליחות, או להלופין יעביר את ההכרעה לקונגרס הציוני, שייתכנס בקיץ 1987. הקונגרס יחליט, ודאי, להקים ועדה ציבורית חדשה, שתגיש הצעות והמלצות בנושא מוסד השליחות.

המאבק הממושך של אלמנת פרץ מרקיש

פרץ מרקיש היה סופר ומשורר יהודי בבריה"מ, שהוצא להורג באוגוסט 1952 יחד עם 24 סופרים יהודיים אחרים על־ידי שלטונות בריה"מ בתקופתו של סטאלין. הם הואשמו בביצוע פשעים מבולבלים חמורים בקשר עם פעילות של הועד היהודי האנטי־פאשיסטי, שהואשם ב"פעילות ציונית". אלמנתו, אסתר מרקיש, הגישה ב־1975 לרשות לאסירי ציון (הפועלת במסגרת משרד הקליטה) בקשה להכיר בבעלה כ"הרוג מלכות", כדי שתוכל ליהנות מכספי תגמולים המשולמים על־ידי הביטוח הלאומי לבני־משפחותיהם של אסירי ציון והרוגי מלכות.

"הרוג מלכות" מוגדר כ"מי שחוק השבות היה חל עליו אילו עלה לישראל והוא הוצא להורג או עונה למוות בחוץ לישראל מיום הקמת המדינה על־ידי שלטונות מדינה אחרת, עקב יהדותו או זיקתו לישראל ובני־משפחתו הם אזרחי ישראל והוא הוכר על־ידי הרשות כהרוג מלכות".

לכאורה, לא היתה כל סיבה שלא להכיר בפרץ מרקיש, שהוצא להורג יחד עם חבריו הסופרים בגלל יהדותו, כהרוג מלכות. אבל לתדהמה הפליאה דחתה הרשות לאסירי ציון את הבקשה, ללא מתן נימוקים. בהחלטה, שהתקבלה בספטמבר 1979, קובעת הועדה: "אין ספק כי רב ערכה של הספרות האידית לעם היהודי בתפוצותיו. ואין ספק בכך כי אכן הסופרים היהודיים עונו ונרצחו על יהדותם. אך יחד עם זאת חברים אלמנים אשר יכולים לאפשר את ההכרה מבחינה ציונית וציבורית".

לפני קבלת ההחלטה מעוררת התמיהה, ביקש שר הקליטה דאז את חוות־דעתו של היועץ המשפטי לממשלה דאז, פרופ' אהרון ברק. הלה קבע, כי "ההסדר חל על בני משפחות מרקיש והפטנטיין". עיון במסמכים חושף עובדות מדהימות. גרשון ברנאי מהמחלקה לשירותי רווחה במשרד הקליטה, כתב במאי 1978 למנכ"ל המשרד, כי הנושא "הוא חסר לאור מהות העניין", והדגיש כי "העניין הובא לדיון ברשות מספר פעמים. וחברי הרשות אכן קיבלו את ניתוחו המשפטי של היועץ המשפטי לממשלה. אך לא יכלו מבחינה מצפונית וציבורית להכיר בשני האנשים שבדיון כהרוגי מלכות, לאור פעילותם בבריה"מ ולאור נסיבות הוצאתם להורג".

גב' מרקיש הגישה ערעור על החלטת הרשות בדצמבר 1979. אבל רק בפברואר 1981 התקיימה הישיבה הראשונה של ועדת הערר. הדיונים נמשכו עד דצמבר 1982. בינתיים התנהלה פעילות מאחורי הקלעים מטעם ארגון אסירי ציון בבריה"מ לתקן את הגדרת "הרוג מלכות" בצורה כזו, שבמקום המלים "עקב יהדותו או זיקתו לישראל", ייאמר בהגדרה "עקב יהדותו וזיקתו לישראל". כלומר, הוצע שכהרוג מלכות ייחשב רק אדם שהתקיימו בו שני התנאים גם יחד: לא רק שהומת עקב יהדותו, אלא יש להוכיח שהוצאתו להורג היתה גם עקב זיקתו לישראל.

ראש הממשלה דאז, מנחם בגין, כתב בנובמבר 1981 לשר העבודה דאז, אהרון אבוחצירא, (בעקבות יוזמת אסירי ציון לשנות את ההגדרה של "הרוג מלכות"): "נפלה טעות (בהגדרה) העלולה לגרום תוצאות חמורות על רקע התנאים ששררו, ואולי עדיין שוררים, בבריה"מ. על־ידי (התיקון) תימנע אי־ההכרה לגבי אלה שאמנם היו יהודים. אך לא זו בלבד שלא היתה לעם זיקה לעצמו, אלא אף הלשינו על אחיהם וגרמו למותם".

ועדת הערר דחתה את בקשתה של גב' מרקיש, למרות שיו"ר הועדה הגיע למסקנה, שיש להכיר בפרץ מרקיש כהרוג מלכות, משום ששני חברי ועדה נוספים (ביניהם ח"כ לשעבר, בן ציון קשת ז"ל) התנגדו לכך. קשת כתב בפברואר 1983 לשר הקליטה: "צר לי, אך מתוך סיבות השמורות עמי החלטתי שלא לצרף את דעתי למסקנת הועדה בעניין משפחת מרקיש".

בכך לא נסתיימה הפרשה. הוקמה ועדת ערר שניה, אשר שבה ודנה בבקשת אלמנתו של מרקיש. היא עיינה בכל החומר, והזמינה למתן עדות אנשים שונים, ביניהם את אריה (ליובה) אליאב (ששימש בראשית שנות החמישים כמזכיר ראשון של שגרירות ישראל במוסקווה), אשר גמרו את ההלל על תרומתם של מרקיש וחבריו להתעוררות לבבות בקרב הנוער היהודי בבריה"מ. אליאב אמר בעדותו: "בתנאים בלתי־אנושיים קשים הם ניסו לעורר מודע בקרב קוראיהם, יהודי בריה"מ, זיק יהודי. הכתבים של מרקיש ואחרים נשארו כנכסי צאן ברזל".

ועדת הערר קבעה בהחלטתה שהתקבלה לפני שבועיים: "לא מצאנו בכל חומר הראיות שהוגש בפנינו אף שמץ של ראיה, המטילה כתם על פרץ מרקיש, כמי שהלשין על מישהו מאחיו וגרם למותו, כפי שנרמז במכתב ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין, על סמך דברים שהובאו בפניו. ההיפך הוא הנכון". הועדה מותחת ביקורת חריפה על שיקוליה של הרשות, שדחתה את בקשת אלמנתו של מרקיש להכיר בו כהרוג מלכות, וקובעת כי היא מקבלת את הערעור ומכריזה על פרץ מרקיש כהרוג מלכות. הועדה ציינה, כי גב' מרקיש תהיה זכאית לתגמולים באורח רטרואקטיווי מדצמבר 1975, המועד שבו הגישה לראשונה את הבקשה להכיר בבעלה כהרוג מלכות.

הפולנים מתמודדים עם הסרט "שואה"

מאת מייקל קאופמן

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

ורשה

ממשלת פולין קנתה את סרטו הדוקומנטרי הארוך והבוטה של קלוד לנצמן "שואה" המוקרן כעת בבתי קולנוע פולניים. תערוכת צילומים על שרידי החיים היהודיים בפולין משכה 10 אלפים מבקרים. מספר כמעט כפול מזה של היהודים שנותרו בארץ זו. דיונים על נושאים הקשורים ליהודים ועל אנטישמיות הופיעו כמעט מדי יום ביומו בעיתונות הפולנית בחודשים האחרונים. צולמו תכניות שישודרו בטלוויזיה על רדיפת היהודים בידי הנאצים. הממשלה שב־1968 גירשה למעלה מ־200 אלף יהודים, הסכימה לשמור על בתי קברות יהודיים ולערוך רישום של בתי כנסת יהודיים, והיא מתכוונת לפתוח בקשרים קונסולריים עם ישראל. בפולין שבה רק 6000 איש, רובם קשישים, המזהים עצמם כיהודים. פסקה האנטישמיות להיות בעיה חברתית או פוליטית אך היא ממשיכה להיות בעיה היסטורית המסרבת להיעלם. נציגים של כל הקבוצות והכוחות הפוליטיים נראים לעיתים קרובות כמי שמוטרדים על ידי רוחות הרפאים של יהודי פולין, שלפני הכיבוש הנאצי היו הקהילה היהודית הגדולה ביותר בעולם.

במידה רבה היה זה הסרט "שואה" שעורר את הויכוח האחרון בדבר אנטישמיות. כאשר הוצג הסרט בפאריס, הגישה ממשלת פולין תלונה רשמית על כי הסרט מכתים את "הכבוד הלאומי" שכן הוא כולל סצינות שבו איכרים בני זמננו, אנשים אדוקים המבקרים בכנסיה, נוטרים ביהודים שלפני המלחמה במונחים של תרמיות גזעניות. ומכאן — טוענת הממשלה — משתמע הקשר בין האנטישמיות הפולנית ומעשי ההשמדה של הגרמנים. הפולנים ציינו כי בעוד אנשי פטאן הצרפתים שיתפו פעולה עם הנאצים בדרגים הבכירים ביותר, התנגדו הפולנים לכיבוש לאורך כל המלחמה. הם גם התלוננו על כך שקלוד לנצמן התעלם מגיבורים פולנים שסיכנו את חייהם על ידי סיוע ליהודים שהסתתרו. ולא הראה כי הקרבנות הרבים ביותר של מחנות המוות לאחר היהודים, היו פולנים לא יהודים.

את הזעם שעורר הויכוח על הסרט אפשר היה למצוא אצל אנשים בממשלה, תומכים של סולידריות וחוגי כנסיה כאחד, שעל פי רוב אין דבר משותף בתגובותיהם. אך לאחר שקטע מהסרט הוקרן בטלוויזיה, פינה הזעם את מקומו לשאיפה לבחון תקופה שהוגדרה על ידי תחושות ומגמות סותרות לפעמים, מפחידות ובעלות שלוחות לאין קץ. יש כאן יהודים המספרים כיצד הסתתרו במשך שנים וניצלו על ידי פולנים שסיכנו את חייהם. אחרי יהודים זאת השתמשו דרך קבע בביטויים אנטישמיים. בארמיה קראיובה, ארגון המחתרת הפולני העיקרי, היו יחידות שלחמו בכובש הנאצי אך לא היו מוכנות לקבל מתנדבים יהודים (והיו גם מקרים שרצחו אותם). והיו עיתוני מחתרת פולניים (בדרך כלל מהאגף הימני של ארמיה קראיובה) שקראו לפולין "נקיה" מיהודים. זמן רב לאחר היעלמותם למעשה של היהודים מפולין, הושמעו מדי פעם סיסמאות ומגמות אנטישמיות על ידי קבוצות בממשלה, בכנסיה ואפילו בארגון סולידריות.

אך עכשיו בעקבות "שואה", נראה שמתחולל שינוי בגישות כלפי השואה. השינוי החשוב ביותר היא אולי הדרך בה מתוארים סבלות היהודים. זו הפעם הראשונה מודים עיתונים רשמיים ועיתונים קאתוליים, כי היהודים היו היעד הראשון במעלה במדיניות ההשמדה של היטלר והרצח השיטתי של ילדים ומשפחות יהודיות ביטא את ההבדל האיכותי בין סבלותיהם לבין היסורים — שהיו עדיין נוראים — של הפולנים. קיימת גם מעין תחושת נוסטלגיה כלפי פולין עם יהודים. היא חזקה במיוחד בחוגים של סולידריות ובחוגים קאתוליים. שם ציינו כמה סופרים שמיקום יהודי גדול בעל תרבות משלו היה קשה, לשוות בעולם הימין הפולני, עם אותו גיוון ועושר שהוזן על תקוותיהם של מיליוני החברים בסולידריות.

לא ברור לגמרי מה האינטרס של המשטר בהעלותו כעת נושאים יהודיים. באחרונה אמרו פקידים בכירים בקונגרס היהודי העולמי לאחר פגישה עם הגנרל וויצ'אך ירוזלסקי, שלדעתם הוא מאמין כי אפשר להועיל את דעת הקהל היהודית בארצות הברית להתנגד לעיצומי הממשל נגד פולין. רב סרן ויאצסלאב גורניצקי פטר בבוז ידיעות אלה. גורניצקי, יועץ בכיר של ירוזלסקי, היה כתב סוכנות הידיעות הפולנית בניו־יורק כאשר הופלו המחדלים האנטישמיים ב־1968. הוא כתב אז מכתב גלוי לעורכיו בו אמר שממשלות תרבותיות אינן נוהגות בדרך זו. בעקבות זאת נקרא לשוב לביתו וגויס לצבא כענש. "אין לנו שום תקוות להינצל על ידי יהודים", הוא אמר עכשיו. "מה שאנו עושים עכשיו, אני חושב, נועד לכפר במידה מסוימת על גירוש היהודים ב־1968 שהיה מעשה מחפיר."

אסור להתייאש מהסיכוי לשלום

מאת משה קול

דיבו של שמעון פרס קשה ולא פעם מרגשה. חוסיין מאכזב. מתברר כי נאומו באוה"ב למען השלום והבטחותיו ללכת בדרך המו"מ הישיר, עם תנבטח חסות בינלאומית סבירה, לא הולידו מציאות חדשה של התקדמות במו"מ עם ישראל. שנים רבות היה לי ברור כי בלי שיתוף נאות של הפלשתינאים חוסיין לא ילך למו"מ אתנו. ראש הממשלה הסכים לנהל מו"מ עם משלחת ירדנית־פלשתינית. והיה ברור למדי כי לא יפסול נציגים פלשתינאים, אם אלה לא יהיו מנהיגים בולטים של אש"ף. הרי גם מצום בבין הבטיחו שלא נחסם בעברם ובהווה של הנציגים הללו.

מתברר כי ערפאת לא עמד בהבטחותיו להכריז על הכרתו בהחלטות מועצת הביטחון 242 ו־338. לא בפעם הראשונה משנה ערפאת את עמדותיו ומתכחש להבטחותיו. הוא פוחד מחבריו במועצה הפלשתינית, נציגי ארגונים שונים המתחרים ביניהם בקיצוניותם. חוסיין אינו רוצה להסתכן בלי ברכת ערפאת או הסכמתו השקטה. לא יתנהל אתנו מו"מ ישיר. "קפיצתו" של השגריר מרפי לא הביאה עד עתה לשינוי בעמדתו של חוסיין. סובב כביכול על הנציגים הפלשתינאים ועל הרכב הנציגות הבינלאומית שתיתן חסות למו"מ. אולם להוציא של חוסיין על ערפאת לא שינו את עמדתו של זה האחרון בשאלה היסודית. ערפאת רוצה שהנשיא האמריקאי יבטיח לו הכרה "בזכויות הלגיטימיות של הפלשתינאים", מעין הכרה למחצה באש"ף. הוא רוצה בשינוי החלטה 242, שבה מדובר על פליטים פלשתינאים ולא על זכויות לאומיות להם. האמריקאים עדיין מסרבים ללחוץ. חוסיין עדיין מצפה לשינוי בעמדת אש"ף, אולם הדרך למו"מ רחוקה.

האכזבות לא פחות גדולות מכיוונו של הנשיא מובארק. פרס לחץ לקבלת החלטה למען בוררות בעניין טאבה. היא נתקבלה, אולם בצדק כתב חיים צדוק (מי שהיה שר המשפטים) כי שרי הליכוד שמו "נעלי רגבור" על ההחלטה הזאת. כיצד אפשר להבין את הצורך לעסוק שמונה חודשים בפישור (עד הרוטציה...) וספ־ פים אזרים בהחלטות הקבינט שלנו שמבצבים על הצד המצרי, או משמשים עילה להשהיית הנירמול.

הנשיא המצרי שרוי במצוקה מבית. ארה"ב מתריעה על כך. האופוזיציה במצרים זוחרת להפיל את משטרו. עוד וייצמן צריך היה ללמוד את המצב קודם שטס לקהיר וחזר בלי הישגים מרשימים. הוויצה אחר וויצה [illegible] איננה מגובה. במצרים השתרר מצב חדש ועלינו להכיר בכך כי התרופה מצדנו לא תניב הישגים. התרופה רק תקלקל את השורה בישראל, כי היא תעודד את הקיצונים בקרבנו, ולא תזיז מעמדתו את הנשיא המצרי.

נשיא מצרים חותר לשוב לליגה הערבית. אולם כל מאמציו עד עתה עלו בתוהו. אפילו אצל עיראק וירדן ומדינות אחרות שהוא מקיים אתן יחסים טובים ומסייע להן בנשק, עלינו לעשות את השכן עולמנו. האם עדיף "שלום קר" או "פושר" מאשר משבר עם מצרים והכלמתנו משבר עם מצרים מקרב מלחמה חדשה באזורנו. המשך יחסים כבעבר עדיף ממשבר והקפאת עמדות.

יש לשקול את החלופות הצפויות אם לא נהיה שקולים. שילמנו מחיר יקר למצרים בהסכם השלום וקיימנו את כל הבטחותינו. מצרים מצדה אינה מקיימת את סעיפי השלום בעניין הנירמול ויש אפילו נסיגות מצדה. הנשיא מובארק אינו אישיות חזקה כסאדאת והמצב במצרים קשה עתה מהרבה בחינות. לכן אני קורא למנהיגינו לראות נכוחה את העובדות ולא לדרדר את המצב. עלינו לקוות שהזמן יעשה את שלו. וגורמים בינלאומיים יסייעו בידינו בשקט להניע את הנשיא המצרי "לחמם" את השלום.

מסעותיו של שמעון פרס חיזקו את מעמדנו הבינלאומי. כולם יודעים עתה כי הכדור מצוי בשטח המצרי והירדני. אמנם רבים מידידינו ימשיכו לתבוע מאתנו לנהל מו"מ עם אש"ף, "הנציג הלגיטימי של העם הפלשתינאי". אלא שערפאת והגוש הערבי בישראל (הסכינאים) ובעולם עוזרים לנו לגלות את פרצופו, וסכנת ההכרה בו. יותר ויותר מתברר לכל, כי אש"ף ומנהיגיו אינם אמינים.

אל נזלזל בהשגי ראש הממשלה באירופה עתה ועוד קודם בארה"ב. האווירה באירופה השתנתה לחלוטין לטובתנו. כל זה יסייע בידינו ללחוץ על חוסיין ומובארק ללכת לקראתנו. אף כי לא במהירות המיוחלת. עדיף המצב הנוכחי מאשר ההתגבשות מסר כבת. עתה גם רואה העולם מה מדינת לבנון, מה ערך לנשיאה ולמנהיגיה. טוב עשינו שיצאנו משם. בישר לנו בלבנון היה כישלון לאומי חמור ומחירו כבד מאוד בכל התחומים.

עתה מן הראוי לומר למנהיגי ישראל: היזהרו מלקבל החלטות במדיניות החוץ מתוך צרכים של מדיניות פנים מפלגתית. נכון, הדו־קיום בממשלה קשה. אולם בחירות עכשיו לא ישנו את המצב הפרלמנטרי ומגבר יחרסו את הישגי המדיניות והכלכלית. לא קל לנו מחוץ ומבית. אבל כך רצה העם. הסקרים גם הם אינם מעודדים אף אחד ללכת לבחירות. דבר אחד אפשר לעודד: הסכם בין שני הגושים נגד סחטנותן של המפלגות הדתיות. מי שחושב על עסקות איתן בממשלה זה יתאכזב מרה.

אומץ הלב של דולצ'ין, להט וחבריהם

הליברלים שהחליטו לנטוש את מפלגתם, שתיבלע בקרוב בחירות, ראויים לברכה. מתי הסתכנו פוליטיקאים ישראלים כמותם עתה הרי להט ודולצ'ין. הרמליך וחבריהם יכולים רק להפסיד. הם העמידו את עתידם המדיני למבחן העם. הם החליטו על התארגנותם מטעמים אידיאולוגיים ומצפוניים ולא ניהלו שום מו"מ על עיסקות אחרות, כפי שמנהלים עתה ראשי הליברלים בליכוד עם ראשי חרות. הם יצאו מתוך הכרה כי נחוץ לישראל מרכז ליברלי ספוי, שימנע הידרדרות מדינית וביטחונית, והחליטו להתנער מן הכניעה למפלגות הדתיות של חבריהם לשעבר.

הם מבקשים להשתית ליברליזם אמיתי וציונות אחראית. הודיעו כי יש להם שותפים בעתיד: הליברלים העצמאים (ול"ע) ו"שינוי". אך קודם ברעתם להתארגן ולגייס את ציבורם שלהם. זה כבר לא נקטו מדינאים ואנשי ציבור בישראל צעד אמיץ כזה. יש לקוות כי העם לא יאכזב אותם ואת כל הגורמים שיתלכדו בעתיד לכוונה ליברלי גדול.

אתגרים גורליים לוועד הפועל הציוני

"ועדת החשיבה" של ההנהלה הציונית הגישה את הצעותיה לוועד הפועל הציוני. רבים המנהיגים הציונים המבינים כי אי אפשר עוד להמשיך בדרך הניוון ויש לחדש את התנועה. האתגר החשוב ביותר הוא לקבוע "קודקס" של מצוות ציוניות, שיחייבו כל חבר בהסתדרות הציונית העולמית.

אי אפשר להמשיך בציונות של ניירות, הצהרות והיבודים. כמובן, לא כל ציוני יוכל להגשים את כל המצוות. יש לקבוע קריטריונים. שיא המצוות יהיה העליה לישראל. אולם לפני כן יש ללמוד עברית, לבקר בקביעות בישראל, לחנך את הדור הצעיר בבתי ספר יהודיים־עבריים, להשקיע בישראל ולהתקשר למדינה בדרכים אישיות שונות, מי שיכול, יבנה לו בית שני בישראל. יש לעודד את התנועות החלוציות ואת תל"ם. יש לשלוח בנים ובנות לשנת לימודים בישראל ולהפוך את האוניברסיטאות שלנו למרכזי לימוד גבוה ומחקרים לדור האוניברסיטאי הבא בעמנו. כדי שנוכל לקלוט את העליה כראוי יש להבטיח סיכונים בעוד מועד. שלא ייפגעו העולים וכן רב בברכי קליטה. הוועד הפועל הציוני צריך להחליט הפעם מבלי להתחמק ולדחות שוב את ההחלטות לקונגרס.

בעיה שניה היא הצורך בדמוקרטיזציה אמיתית של התנועה. יש לקיים בחירות אמיתיות בכל הארצות ובכלל זה ישראל. כפי שמקיימים בחירות להסתדרות העובדים ולרשויות המקומיות בנפרד מהבחירות לכנסת, כך יש לקיים בחירות לקונגרס הציוני. לא ייתכן להמשיך במצב, שהבחירות לכנסת קובעות אוטומטית את הנציגות הישראלית לקונגרס. ויש לחסל את הנציגות הכפולה לציונים בישראל. נקווה שהוועד הפועל הציוני לא יאכזב הפעם.

זיכוי הוצאות רפואיות

יפה יעשו שלטונות המס אם יסירו מעל סדר היום ההצעה לאסור זיכוי הוצאות רפואיות המותרות כיום בזיכוי

מאת ד"ר אמנון רפאל

הכותב הוא משפטן

בתזכיר לתיקון פקודת מס הכנסה, תיקון 69 בכספר, שהוכן באחריותה על ידי נציבות מס הכנסה, מוצעת רפורמה בחקיקה לכת בסוגיית זיכוין וניכוין של הוצאות רפואיות. כיום, בתוך סעיף 44 לפקודת מס הכנסה, זיכוי בשל הוצאות "בגר טיפול רפואי" של נישום, בת זוגתו וכן בני משפחה העומדים בקריטריונים מסוימים. זיכוי בכפוף אלה, מוגבל בכמה "תקרה" כיחודה. זיכוי גם ניתן לגבי הוצאות לאחזקתם בנוסף ביחוד של ילד, אשה או הורה, המרותקים למיטתם או המוגבלים בהגבלות פיזיות קשות, כמובן שעצם הכרה בהוצאה, תלויה בהצגת קבלה נאותה.

לפי סעיף 44 (ד) לפקודה, מותרות בזיכוי גם הוצאות בשל טיפול רפואי בחוץ לישראל, לרבות הוצאות נסיעה והחזרה. ואולם, זיכוי הוצאות אלה מותנה באישור מיוחד של המנהל הכללי של משרד הבריאות או במקרים של סכנת חיים באישור ביחוד של בית החולים. ייתכן הלב פקודת מס הכנסה מהירה את זיכוי ההוצאה, המעטה, בהגבלות האלה, כלומר אין מקבילה את ההוצאה מן ההכנסה אלא מקטינים את המס המוטל על הכנסה בגובה ההוצאות הרפואיות המותרות בזיכוי. כדרך זו מוקצנת במידה מסוימת ההנאה מזיכוי ההוצאות הרפואיות ההוצאות על ידי בעלי הכנסות גבוהות — הגבלה שמטרתה לשמור על שוויוניות מידנית בין הנישומים. כיום, כתיזה פקודת מס הכנסה, בנוסף לזיכוי ההוצאה הרפואית גם זיכוי בשל הוצאות עבור ביטוח רפואי, כלומר ניכוי בגבולות מסוימים של סכומים שהוצאו לצורכי ביטוח רפואי. לעניין הביטוח הרפואי, מדובר על פקודה בניכוי ולא בזיכוי, כלומר ככל שהכנסתו של הנישום גדלה, כך גדלה ההנאה מהניכוי.

שלטונות המס מציעים לבטל את הסדר הזיכוי הקיים. דברי ההסבר מפרטים רק במעט את הצורך בשינוי. לדבריהם, מן הראוי לשנות את ההסדר הנוהג לגבי הוצאות רפואיות מפאת העובדה כי כל נישום יוכל לבטח עצמו בקופת חולים ולקבל במסגרתה את הטיפול הרפואי שלו הוא זקוק. עוד נאמר בדברי ההסבר כי באותם מקרים שבהם נישום אינו מסתפק בשירותים הרפואיים של הקופה והוא מטופל על ידי רופאים שלא במסגרת קופת חולים, אין הצדקה לתת לו הטבה בגלל כך. הטבה זו מוצדקת רק כאשר מדובר בהוצאות לטיפול רפואי בחוץ לישראל, שקופת חולים אינה מכסה [illegible] לטיפול בשיניים. נקבע לכן, כי ההצעה החדשה באה לתת זיכוי רק בשל הוצאות לטיפול שאינו ניתן על ידי קופת החולים והוא טיפול רפוי שיניים, ביטוח רפואת שיניים וטיפול רפואי בחו"ל.

בתיקון מוצע לסעיף אחר, נקבע כי יותרו בניכוי 75% מהסכומים ששילם נישום יחיד בתור "מס מקביל" לפי חוק מס מקביל. כאמור בדברי ההסבר כי בעקבות תיקון חוק מס מקביל חייבים רוב הנישומים העצמאיים לשלם לביטוח לאומי מס מקביל המהווה ביטוח רפואי עבור אישפוז וכו'. עד לחוק מציעים דברי ההסבר, לא היתה מוטלת חובת תשלום מס מקביל על נישום עצמאי אך הוא היה רשאי לשלם מס ביטוח מקביל לקופת חולים. מוצע לכן, בעקבות החלת החובה לשלם את המס המקביל, לאפשר את ניכויו. כדי השיעור של 75% מהסכום ששולם, נראה, כי בכך, מבקש המחוקק ליתן פיצוי בשל אי התרתו בזיכוי של ההוצאות הרפואיות.

נדמה, שהמציעים מערבבים מין שאינו במינו. הרי, לפי הפקודה הנוהגת כיום, מותרות בזיכוי ההוצאות הרפואיות לפי סעיף 44 ואילו לפי סעיף 47 ב, מותרות בניכוי הוצאות בגין "ביטוח רפואי" בגבולות הקבועים על ידי שר האוצר לעניין זה. לכן, המצב כיום הוא שנישום המבטח את עצמו בביטוח רפואי המוציא בנוסף לכך הוצאות רפואיות, זכאי הן לניכוי מוגבל של הוצאות הביטוח הרפואי והן לזיכוי מוגבל בשל ההוצאות הרפואיות. מה איפוא הקשר בין חוק מס מקביל המטיל חובת ביטוח בריאות על מרבית העצמאיים לבין אי התרתו הזיכוי של הוצאות רפואיות?

הוצאה רפואית היא מסוגה הוצאה שאין אדם מוציאה אלא אם הוא נצרך לה. רוב הבריות אינם מבקרים אצל רופא לשם בידור או הנאה סתם. נהפוך הוא, רובנו מסתייגים לראות "מה ילד יום" בטרם נפנה לרופא. אבל "שחלות" רבות זולפות להן בצורה כזו. ההזדקקות לרופא היא אישה ברוב המקרים בבחינת צורך חיוני. מכאן שאין ההוצאה הרפואית הוצאה שהיא בגדר מותרות. הוצאות לרכישת משקפיים, הוצאות לטיפול פסיכולוגי, הוצאות לפרוטזות, הוצאות למכון דיאטטי והוצאות עבור מכשירים רפואיים (כגון משאבת לחולי סוכרת ומכשירי שמיעה) דמי השתתפות ברכישת תרופות, כל אלה אינן מכוסות על ידי קופות החולים. מדוע אם כן לשנות את מצבם של חולים המוציאים הוצאות כאלה, לרעה, כאשר אין הצדוק המוצע לשם כך על ידי שלטונות המס אינו יפה לעניינה?

מהצעת הנציבות עולה כי יש לעשות לשוויוניות — מי שרוצה שירות מעבר לזה המוצע על ידי קופת חולים אל יבקש לו את השתתפות האוצר. לכך שתי השגות: ראשית, הנישום אשר אינו מוקק לשירותי הרפואה הישראלית חוסך ממערכת הרפואה את הצורך לטפל בו. בכך מקל הוא על העומס הכבד המוטל על כלל המערכת שאת קשייה אנו זוכים לראות מדי ערב בערב מעל מסך הטלוויזיה. כלום בשל כך ראוי להעניש נישום כזה? שנית, לנישום המרשה לעצמו הוצאה רפואית שלא במסגרת קופת חולים לרוב הכנסה מספקת לצורך כך. האם בשל תשלומי המיסים הרבים שבהם הוא נושא מן הראוי להפלותו לרעה לעומת חברו שאינו משלם מס כה גבוה?

הרי ידוע שלצורך רפואי אין אנשים חוסכים. כלום יש להפוך נישום — על ידי איסור הזיכוי של ההוצאה הרפואית — מאדם הנושא את עצמו לאדם הנזקק לשירותי [illegible] עוד העזה פרקטיקה על ידי התרת זיכוי ההוצאה הרפואית [illegible] לקבלות מרופאים. לשלטונות המס באו "מפקחים" חדשים — החולים עצמם. שיפור ניכר חל במערכת הגבייה כתוצאה מאפשרות החולה לעשות להקטנת נטל המס שלו באמצעות ההוצאה הרפואית. הנה כי כן, כל ההוצאה הרפואית נרשמת כהכנסה ונוכתה כהוצאה רק בגבולות מצומצמים. מדוע לסטות מדרך זו שבה סייע רב לגביית מס אמת?

פקודת מס הכנסה אינה שוללת את ההכרה במצבו האישי של נישום לצורכי קביעת חובתו במס הכנסה. היא מלאה פטורים לכאלה שהגורל התאכזר להם. כל עוד קיימת אצלנו ההכרה בצורך להתחשב במצבו האישי של הנישום לקביעת חובתו במס, אין זה נכון לאסור את התרת ההוצאות הרפואיות בקביעת [illegible] שהן "מן המותר" להקל על הנושאים בהוצאות כאלה ובכך לתרום לרמת הבריאות של הפרט ומכאן לרמת הבריאות של החברה כולה. יפה יעשו שלטונות המס אם ישקלו נושא זה שנית ובעקבות העיון מחדש בו יסירו מעל סדר היום את ההצעה לאסור זיכוי הוצאות רפואיות המותרות כיום בזיכוי.

איכות החיים — הנושא שנשכח

את דמותנו ואת גורלנו לא רק כלכלה וביטחון יקבעו אלא גם דפוסי חיי היום יום שלנו

מאת אברהם הירשזון

הכותב הוא מזכ"ל תנועת הנוער הלאומי העובד והלומד

אין עוררין על כך, שמצבה הכלכלי והביטחוני של המדינה, הם שני הנושאים החשובים והחיוניים לנו. בשדה השנייה מופיעים נושאים, שגם הם חשובים ביותר: בריאות, חינוך, תקשורת, תחבורה וכו'. אולם קיים נושא שנשכח מאיתנו כמעט לגמרי: איכות החיים ואיכות הסביבה. האמת ניתנת להיאמר, כי מעולם לא הקדשנו לנושא "שולי" זה את המקום הראוי לו, אולם בשנים האחרונות הורע המצב פי כמה וכמה.

"...צא ולמד", שומע אני כבר את התגובה, "האם במצבה הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל, יכולה המדינה להרשות לעצמה גם לעסוק באיכות חיים ואיכות סביבה?" אכן, יכולה, ולא רק יכולה, אלא גם חייבת. כי את דמותנו, ואת גורלנו, לא רק כלכלה וביטחון יקבעו. אלא גם דפוסי חיינו היום־יומיים. ואפילו "קטנות" כמו איך נעמוד בתור לאוטובוס ולקולנוע, מבלי להידחק; איך ננהג בכלי רכבנו בחוצות העיר, מבלי לסכן את עצמנו ואת זולתנו, תוך נבכנות תמידית לזולתו — לא מתוך חולשה, אלא מתוך אורך רוח וחינוך; איך נכבד את מנוחת השכן בשעות המנוחה, ואיך נקפיד על הניקיון לא רק בביתנו, ברשות הפרט, כי אם גם ברשות הרבים.

ומאיכות חיים — לאיכות הסביבה. נוף מגורים של האדם מורכב מן הנוף הטבעי: הרים, יערים, חופים, חולות וכו' ומן הנוף הבנוי: בתי־מגורים, מוסדות־ציבור, וכו'. את דמותם של האזורים [illegible] גיטול, לדוגמא, את ירושלים, בתקופת המנדט הבריטי, הנהיג מושלה של העיר, סיר רונלד סטורס, את הכלל, כי כל הבניינים בעיר יוקמו מאבן ירושלמית, והמבנה בתוכי ירושלים ירהדר. אך יצאנו לעצמאות. עם תום המנדט, ומיד החלה ההפקרות הר אמתית: כל הבתים המכוערים בעלי קירות הבטון הפורחים בירושלים, הם תוצר של ראשית "עצמאותנו המדינית". תקופת מלחמת העצמאות... כעבור תקופה־זה השתלטו ראשי העיר על ההפקרות בשטח זה ושבו כמו על הבונים למינינם להקפיד בכלל של סטורס הנזי. אף־על־פי־כן, רב הביעור הבלט פה ושם בחוצות העיר. מדוע? — משום שרבים מאיתנו הצליחו לעקוף, אולי לא את החוק, הרי שאת רוח החוק. במקום אבן ירושלמית, הקימו את קירות בתיהם בחיקוי לאבן האמיתית, הטבעית. בכיכר [illegible] אנו נתקלים בדוגמא בני רבות: בית הסופר, אשר [illegible] חלקים [illegible] ודוגמא נוספת, סמליות, [illegible] שעל המשטט בעיר, נתקלת בתופעה נוספת: הקירות, אמנם מאבן, אולם פנים המרפסות — מכוסה בטיח תל־אביבי...

מה שקורה בירושלים, קורה במקומות רבים אחרים בארץ, אמנם נתן משרד הפנים דעתו לשימור מבנים עתיקים, אולם רק חלק קטן מאותם מבנים ישנים וראים זוכה אצלנו להגנה ולשימור. בהגיעך מירושלים, ברחוב, לתל־אביב, וכעינכך ברחוב המסגר, נתקלות עיניך, מצד שמאל, במיבנה בן שתי קומות, בעל קשתות וקימורים וגג בעל רעפים אדומים. הבית מוזנח ביותר. גודלו, כנראה, נחרץ — להריסה, או להתמוטטות, בעוד שישיפוצו ושימורו היו ללא ספק מוסיפים נקודת־חן לתל־אביב.

רק חקיקה יעילה יותר, והעיקר: מודעות לנושאים האמורים, ימנעו את המשך ההידרדרות. ומודעות בין האזרחים הפשוטים, וכן בין פרנסי העיר הפוליטיקאים, ניתן להחדיר באמצעות הסברה. הטובה בהסברות היא החינוך, ומיטב: החינוך הוא זה המתחיל בגיל הרך. לצערנו, אין בתי הספר שלנו, לא היסודיים ולא התיכוניים, מקדישים תשומת לב נאותה, אם בכלל, לנושאי איכות החיים והסביבה. לפי מיטב ידיעתי: לא בתכניות הלימודים, לא בשעות המחנך ולא בכתות ובציורים, מעשה ידי התלמידים. כאן יש מקום להפנות אצבע מאשימה כלפי משרד החינוך ומחלקות החינוך העירוניות, המופקדים על חינוכם של הילדים והנוער.

הגיע הזמן, שכל אותם גורמים שמנו לעיל, יבינו באיכות החיים והסביבה חיוניים לא פחות מכל נושא חשוב אחר. "כמצבנו הכלכלי והביטחוני" אינו תירוץ להזנחה כלשהי בשטח זה. אם יבינו ויתחבטו — גם יתחילו לפעול למען עתיד טוב יותר.

משבר הסוציאליזם

מאת עזרה זהר

בכתבתו "המשבר הסמוי" ("הארץ" 10.1) עוסק גדעון סאמט בפער החברתי הגדול, הן באירופה והן אצלנו. הוא מדבר על ה"ניאו־סוציאליזם" המנסה לחפש אחרי "דרכים לשימור עקרונות השמאל המסורתי, כגון חלוקה צודקת של העושר, מדינת סעד ושוויון הזדמנויות."

בטרם ניתן להתייחס לדבריו, אין מנוס מהבהרת כמה מונחים. סוציאליזם היא תורה כלכלית־חברתית, הגורסת שאמצעי הייצור יהיו בשליטת הכלל, כלומר הממשלה. רבים האמינו שהשיטה הסוציאליסטית תביא לשיוויון בהכנסות, לעליה כללית ברמת החיים, כאשר הייצור יכוון לשימוש במוצר בלבד ולא לצרכי רווח. אולם, המציאות היכתה על פני המאמינים. במהירה הדיקטטורות במזרח אירופה והמדינות הסוציאל־דמוקרטיות באירופה המערבית, לא התפתחו הדברים כפי שציפו. הסתבר ששלטון המדינה על אמצעי הייצור מביא להתהוות שכבה בירוקרטית אדירה, הסרה למרות המנהיגות הפוליטית. במלים אחרות, הכלכלה היא בידי הפוליטיקאים, המשתמשים בה לצרכיהם — את השכבת מרוויחים לעצמם הבירוקרטים בדרכים השונות. הציבור היוצא מרכזי נכשלו בכל מקום ללא יוצא מהכלל. תוך כדי כך הסתבר שחלה סטגנציה בתעשיה, ש"המדינה" ושליחיה אינם מסוגלים להרויח ולקדם ולעמוד בתחרות עם השוק החופשי. בנוסף התברר שגם עניין הצמצת הפער בהכנסות, אבד בדרך. בכל מקום מצאה הבירוקרטיה דרכים ישרות ואחרות לעקוף כל ניסיון להשוואת הכנסות. הפער בין ההכנסות כפועל של הנומנקלטורה (שכבת הבירוקרטיה השלטת בברה"מ) ובין הפועלים האחרים, הוא אסטרונומי, כפי שמעידים כמה ספרים שפורסמו באחרונה. ובארץ?

הראיה בכשלון

בשנות העשרים הוחלט שכל עובדי ההסתדרות יקבלו שכר זהה. כאשר תוספות תינתנה על פי גודל המשפחה בלבד. התוצאה המיידית היתה שהמקירות ההסתדרותית קיבלה בעקיפין תוספות בשכר, תוספת מתוספת שונות, כיסוי הוצאות, הלוואות זולות (שלפעמים שכחו לבקש להחזירן) ועוד כהנה וכהנה. כולל מכוניות והלוואת שסר בעת שהיה בחו"ל. מסתבר איפוא שהסוציאליזם הכזיב, הן כאמצעי לקידום החברה בעידן הטכנולוגיה המודרנית והן כאמצעי להקטנת הפער החברתי.

אין לראות את הדיבורים על "ניאו־סוציאליזם" אלא בהודאה בכשלון הסוציאליזם. מר סאמט לא מגלה לנו מה בדיוק מציע הניאו־סוציאליזם, אלא רק ש"עוסקים בו הרבה מאד". אם לשפוט על פי מה שעשו מיטראן ועמיתיו בצרפת, הרי אין כל חידוש באופק. תחילה הלכו בשיטות סוציאליסטיות מקובלות, כגון הלאמה, פיקוח על מטבע חוץ וכד'. התוצאות לא איחרו לבוא ומיטראן מיהר ועשה תפנית של 180 מעלות.

סביר להניח שבמקרה הטוב "ניאו־סוציאליזם" הוא ניסיון לרבוע את המעגל ובמקרה הרע סתם סיסמת בחירות של מי שאין לו מה להציע. הגיע הזמן שנבין שתקוות הגאולות שתלינו בסוציאליזם, תקוותיו של המין האנושי מאז ההיסטוריה, כגון צדק חברתי, שוויון הזדמנויות, קידום טכנולוגי וכלכלי — לא התממשו. מי שמוקק להוכחה נוספת ימצא אותה במה שהתרחש בישראל.

עזות הזהבת — תקציב המדינה

מר סאמט אומר ש"התרגלנו כבר לתמונת הפער הגדול החוזרת בכל סקירה על חלוקת העושר הלאומי". וכבר: ישראל היא מדינה סוציאליסטית מובהקת, יותר מאשר כל מדינה דמוקרטית אחרת. עזות הזהבת היא תקציב המדינה, הזהה לתוצר הלאומי הגולמי. בו בזמן שביותר הדמוקרטיות חלקו של התקציב בתל"ג נע בין 33%—50%. הקרקע, ההתיישבות, התחבורה [illegible] תית, החינוך, התקשורת, רשות השידור, השליטה על ההון, יבוא מוצרים חיוניים רבים — כל אלה ורבים אחרים הם ישירות בידי הממשלה. גם כל יתר התחומים נמצאים בפיקוח מלא ותלויים תלות מוחלטת בממשלה. כך היה בימי המערך ודבר לא השתנה תחת שלטון הליכוד. כיצד איפוא יכול היה לקרות כזאת תחת שלטון שהוא סוציאליסטי בעליל?

"ההטבות לבכירים" הם תוצאה ישירה של האידיאולוגיה הסוציאליסטית. העודדת שליטת הפוליטיקאים בכלכלה ואלה אינם מהססים לאפשר לבירוקרטים שהם אנשי שלומם, להעלות את רמת הכנסותם בכל דרך אפשרית. בו בזמן שבתנאי שוק חופשי חייבים להתאמץ ולהקים מפעל רווחי כדי לזכות בהכנסות גדולות, הרי בירוקרטיה ממשלתית, מוכנותית, הסתדרותית ומוניציפלית — איננה חייבת להצליח כדי ליהנות מכל טוב הארץ יתר על כן. קיים אצלנו חוק שעל פיו נותנת הממשלה הרבה כסף למי שמורשה עלייה להקים מפעל. על כך אמר פנחס ספיר "אני עשיתי 2000 מיליונרים בארץ הזו". אין זה מפתיע שכאשר הכלכלה היא בידי הפוליטיקאים מידרדר המשק.

החקלאות שלנו, המתקדמת מבחינה טכנולוגית, אינה יכולה לפרנס עצמה, הרף התמיכות והענקים אין סוף. התעשיה כושלת, מפגרת ומתמוטטת ללא תמיכות מתמידות, הנכתמכס ומתנופל. ומה עושים כאשר המשק, שהוקם על פי עקרונות סוציאליסטיים, עומד בפני סכנת מפולת? שוחקים את שכר הפועלים לרמות שהן הרבה מתחת למקובל בעולם המערבי.

אין איפוא ספק מה מלמדת המציאות בעולם ובארץ: משק סוציאליסטי, שהוא בהכרח מנוהל על ידי פוליטיקאים ובירוקרטים, הוא מפגר וכושל ואין הוא קרוב יותר לחלוקת עושר שוויונית מאשר משק המבוסס על שוק חופשי. גם התאגדות קואופרטיבית או קולקטיבית אינה בבחינת תרופת פלא. ב"אגד" הכנסתם של השכירים אינה מתקרבת כלל להכנסה הממשית של החברים. במושבים מתבצעת העבודה השחורה בידי כוח עבודה ערבי זול ובקיבוצים ע"י ה"מתנדבים".

השכבות העליונות תמיד מסתדרות

הניסיון לתקן את המצב על ידי הטלת מיסים גבוהים על העשירים, אף הוא לא עלה יפה. המיסים הגבוהים הורסים את כושר עמידתו של המשק ובנוסף, כפי שנהוג אצלנו יש רשימה ארוכה של בעלי פטור חלקי או מלא — תרומה ישירה להגדלת הפער. נראה איפוא שבמקום להפריח סיסמאות נוסח "ניאו סוציאליזם", מוטב לבנות את הכלכלה על חופש מרבי, תוך מניעת מונופולים וקרטלים (ובארץ יש קרוב ל־200!). הניסיון הוכיח שבמשק מסוג זה טוב יותר דווקא לשכבות הנמוכות. העליונות מסתדרות בכל משטר.

במקום לדבר על שוויוניות וחלוקה "צודקת" של העושר — שלא הושגו בשום חברה — מוטב להבטיח מטרות צנועות יותר: ביטוח בריאות וביטוח זיקנה לכל, סעד למי שאינו מסוגל לעבוד ומערכת חינוך שתיתן הזדמנות שווה לכל הילדים. מטרות אלה הן בהישג יד, בתנאי שהמימון אמנם יבוא מהקופה הציבורית. אך הביצוע יהיה פרטי. זאת כדי להבטיח שהתמיכה תגיע למי שצריך ושהבירוקרטיה לא תבלע את מרביתה, כפי שקרה בארצות רבות.

יעד בקדימות

יש הכרח בתמיכה ממשלתית לקיום תשתית המחקר

מאת ד"ר אורי אל־חנני

הכותב הוא חוקר בכיר במרכז למחקר גרעיני, נחל שורק

הבאבורים בנושאי המחקר והפיתוח הטכנולוגי (מופ"ט) אשר פורסמו בחודשים האחרונים ב"הארץ", ציירו תמונה מסולפת, כאילו כל המופ"ט מתבצע בתעשיה בלבד. לא היתה בהם התייחסות למחקר הבסיסי התורם לעובדה שבלעדיו אין קיום לא רק למופ"ט בתעשיה, אלא לתעשיה עתירת הידע בכלל.

הגדיל לעשות מר דניאל דורון, מנהל "המרכז הישראלי לקידום חברתי וכלכלי", שהתייחס לסדרת כתבות זו במאמרו "תמיכה ממשלתית במו"פ — עזרה או מכשלה" ("הארץ" 3.12.85). לדבריו, "אם רצונו בתעשייה עתירת־ידע שלא רק תחרש ותייצר מוצרים אלא אף תעמוד בתחרות בשוקי העולם, יש למנוע ממנה תמיכה ממשלתית". זו מסקנה נכונה בהקשר המצומצם של המופ"ט בתעשיה — אלא שהיא תלושה מההקשר הרחב והמורכב של בעיית המופ"ט בישראל בכלל. לעומתו הגן מר יגאל ארליך, המדען הראשי במשרד המסחר והתעשיה, על הצורך בתמיכה הממשלתית במופ"ט ("מדיניות ממשלתית לעידוד ההשקעה במו"פ", "הארץ" 17.12.85). אך גם הוא צימצם את הדיון לבעיית המופ"ט בתעשיה — תוך התייחסות המפותחת את הפרופורציה של בעיית המופ"ט בכלל. מר ארליך קבע, כמובן מאליו, כי "... היתרון היחסי הבולט (של ישראל) המאפשר לה קיום תעשיה בעלת כושר תחרות (הוא) הידע ושפע הרעיונות לפיתוחים מקוריים".

לרוע המזל, ידע ושפע רעיונות אינם צומחים יש מאין. הם צומחים אך ורק על מצע בנוי היטב של תשתית מחקרית. וזו, בישראל של היום, מצויה במשבר עמוק המסכן את עצם עתידנו כמדינה מפותחת.

ניתוב המשאבים

המיקום המורכב של מחקר ופיתוח טכנולוגי צריך להישען על האוניברסיטאות, המעבדות הלאומיות והתעשיה. האוניברסיטאות — מכשירות את הדור הבא של המדענים והטכנולוגים ומפתחות את המדע הבסיסי. התעשיה — בקיומת מופ"ט שימושי, תכליתי וקצר־טווח, של מוצרי ההווה והעתיד; המעבדות הלאומיות עוסקות במחקר התשתיתי הבסיסי והיישומי של אוניברסיטאות עם נושאי התעשייה שהיקפם לאומי. בהקשר זה יש להדגיש כי מחקר תשתיתי הינו מחקר בסיסי באותם נושאים שהם רלוונטיים ומקיימים מסד לשימושים התעשייתיים. מטבע הדברים, מחקרים אלה הם מרובי־סיכון ומצריכים ריכוז מאמץ שהוא מעבר ליכולתן ויעודן של האוניברסיטאות והתעשיה.

שלוש הזרועות העוסקות במופ"ט גם יחד הכרחיות לקידום הכלכלי והטכנולוגי של הארצות המפותחות. אין קיום למופ"ט השימושי ללא המחקר התשתיתי, ואין קיום למחקר התשתיתי ללא מחקר בסיסי. בהיותו מקור הרעיונות החיוניים לתרומת הטכנולוגית.

במאמרו של מר דורון הוזכרו את המסקנות של הדוקטורים פלאוט ובנטל ("בדיקת המדיניות באשר למופ"ט בישראל" — מחקר שפורסם באוקטובר 1984, הערך בעבור מכון שמואל נאמן שליד הטכניון), אשר קבעו כי "הצורה הגרועה ביותר של עידוד למופ"ט היא תוכנית של מימון ממשלתי וחלוקה אדמיניסטרטיבית של משאבי מו"פ על בסיס אינדיבידואלי, כנהוג בישראל". יתרה מזאת, במדינה קטנה כשלנו הפניית משאבים ממשלתיים במישרין למופ"ט בתעשיה, אינה יעילה בגלל חוסר יכולתן של התעשיות, הקטנות יחסית, להתמודד עם נושאי מחקר.

מרבית התעשיות בארץ קטנות מ"המסה הקריטית" המאפשרת קיום מחקר יעיל. ניתוב המשאבים הלאומיים לנושאי מופ"ט תעשייתיים צריך להיעשות רק לגבי נושאים "כבדים" בינתחומיים שאין בכוחות של התעשיה לשאתם בכוחות עצמה. במקרה זה יש להפנות את המשאבים לביצוע המחקר באוניברסיטאות ובמעבדות הלאומיות. בשיתוף פעולה צמוד ויעיל עם התעשיה, אשר תקבע את היעדים ותיצור הזין חוזר של מידע ובקרה. יתרה מזאת, אין סיכויי הצלחה גם ליחידות הפיתוח של התעשיה ללא משען של תשתית מחקר רחבה במעבדות הלאומיות. ולכל אלה אין קיום ללא מערכת אוניברסיטאות המגובשת היטב, הן בתחום ההכשרה והן במחקר בסיסי.

גרמניה המערבית משמשת דוגמה טובה לדגם המתואר לעיל. מצויים בה 13 מרכזי מחקר לאומיים גדולים לצד עשרות מכונים ציבוריים (כמכוני [illegible] מקס־פלנק, לקידום המחקר הבסיסי ואגודת פראונהופר לקידום המחקר השימושי). כולם במימון מרכזי מלא של הממשלה הפדראלית והממשלות המקומיות. כל זאת לצד מערכת אוניברסיטאות ענפה ועשירה. וכמובן, תעשיה חזקה וגדולה המקיימת מערך נרחב של מופ"ט — במימון שעיקרו עצמי. וחלקו הקטן — 20% בלבד — הינו ממקור ממשלתי. לעומת זאת, ממומנת הממשלה 67% של המופ"ט בתעשיה.

מצב דומה קיים בכל הארצות התעשייתיות המפותחות. והדוגמה האמריקנית שהביא מר דורון במאמרו הינה "עמק הסיליקון". זו דוגמה מובהקת לתוכנת השימוש של המחקר האקדמי, ולאי הצורך בהכוונה מלמעלה בהתפתחות תעשייה מתוחכמת. אולם יש לזכור ולהזכיר כי תעשיות אלה צמחו על תשתית רחבה של מחקר בסיסי ויישומי באוניברסיטאות והמעבדות הלאומיות של ארה"ב. פירות המחקר של אלה מופנים לציבור כולו. ומועברים לניצול במגזר התעשייתי במהירות וביעילות. יתרה מזאת, בשנים האחרונות תעשיות רבות נוקטות יוזמה להקמת מכונים ציבוריים, או לתמיכה ישירה במחקר תשתיתי בתחומי הטכנולוגיה ה"בוערים".

המופ"ט בישראל

אם ברצוננו להיות מדינה מפותחת שלה תעשייה עתירת ידע ובעלת יכולת תחרות בשוקי העולם, וחברה השואפת לקידום משולב של כלכלתה, תרבותה ורמת חייה, עלינו לעשות לשינוי רדיקאלי במצב הקיים של המחקר התשתיתי בישראל. בראש ובראשונה — להפיח רוח חיים, ברמה של "טיפול נמרץ", באוניברסיטאות, שיכולתן לבצע מחקר בסיסי כמעט וכלתה. זאת בצד ירידה חמורה במשכך להכשיר את הדור האמור להגיע ולבצע את המחקר בעתיד. בעיה זו זכתה לתזכורת פה ושם, גם בעיתונות. אך הצד הציבורי־פוליטי היה מועט. לא היה זה אפילו לתחרות מפיו של הפרופ' חיים הררי, היו"ר היוצא של הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה, כי הגיעה ברמת המחקר באוניברסיטאות תגרום פגיעה קריטית בביטחון מדינת ישראל בשנת 2000.

יחד עם החייאת האוניברסיטאות, יש לחזק ולהרחיב את הרדע המדעי קרית החוניות של המעבדות הלאומיות. המעבדות הלאומיות בארץ הן מעטות וקטנות, ונפגעי הזמן — התיישנות הציוד למשל — התיש כוחן לחלוטין. הן עוסקות מעט מדי דווקא באותם נושאים תשתיתיים החיוניים לפיתוחן של התעשיות עתירות הידע: אלקטרוניקה, מחשבים, תקשורת, אופטרוניקה ולייזרים, אינטליגנציה מלאכותית ורובוטים, ביוטכנולוגיה והנדסה גנטית, חומרים וכימיקלים לתעשיות המתוחכמות. כל אלה הם הנושאים אשר "ועדת יפתח" (ועדה בראשות הפרופ' שמעון יפתח שהוקמה לבדיקת המחקר הממשלתי ואשר מסקנותיה התפרסמו באוגוסט 1984) המליצה להציבם בראש הרשימה של נושאי המחקר התשתיתי.

אולם בעיית המעבדות הלאומיות אינה רק כמותית, אלא גם איכותית. עם התמעטות התמיכה הממשלתית הישירה נכפה עליהן, בשנים האחרונות, הבחרה להתכיח "עצמאות כלכלית", והיינו לכסות את עיקר תקציבן ממקורות מימון חוזים. כך נוחקו המעבדות הלאומיות לעיסוק במשימות פיתוח קצרות־טווח, ואף לניסיון להתפרנס מייצור. ממילא גרם מצב זה לפיחות המור ביכולתן לעסוק במחקר תשתיתי.

כאן המקום לחזור לטיעונו של מר דורון, כי התמיכה הממשלתית במופ"ט בתעשיה, על בסיס אינדיבידואלי, הינה מיותרת. זו אף דעתם של רבים וטובים בתעשיה עצמה. אבל הפועל היוצא מכך אינו הסרת התמיכה הממשלתית במופ"ט — אלא הפניית המשאבים לחיזוק המחקר הבסיסי והתשתיתי בישראל, באמצעות מערכת האוניברסיטאות והמעבדות הלאומיות. לכך עשויים להצטרף כספים רבים נוספים המנוצלים כיום לתמיכה ממשלתית עקיפה במופ"ט התעשייתי. למשל סכום של כ־100 מיליון דולר (!) ש"יתוק אלסינט" גיטרל מידיה של הממשלה, למשל — כספים רבים המשמשים למשיכת מפעלים עתירי ידע מחו"ל באמצעות הלוואות בתנאים מפליגים, מענקים, הטבות מס וכדומה.

הגיעה העת, אם כן, במשק המשווע לצמיחה, להחליט מהר לאן פנינו מועדות. הבעיה והפתרון נוסחו היטב על ידי ראש הממשלה, בדבריו לפני המועצה הלאומית למחקר ופיתוח (באפריל 1985): "השאלה היא איך הופכים את ישראל למדינת מדע, לארץ של תעשיות מתוחכמות, עתירות מדע, שפיגון ליצוא. בלי זה אין לנו קיום... זה האתגר העומד לפנינו בעשור הקרוב". כדי להיענות לאתגר זה, יש לפעול מיד למרות הקשיים הכלכליים.

מפי מנהיג ורועה רוחני

על ספרו החדש של ד"ר ישראל גולדשטיין "עמדות והשקפות"

מאת ש"ל קרויטנר

אחת לעשור, ואולי אחת לדור, יוצא ספר שמבטחים לו חיים ארוכים. אלה הם ספרים, שיש בהם לחולל מיפנה במחשבה, לעורר לבדיקת מוסכמות, לגרום לעשייה. נוכח כמות הספרים שיוצאים מדי שנה, משולים ספרים יחודיים אלה לכוכבי־לכת מזהירים, על־פני רקיע זרוע המוני כוכבים.

אין כמעט דור שלא הושפע על־ידי דברים שבעל־פה ששמע מפיהם של מנהיגיו — מעל בימות ציבוריות, בכיכרות שוק, בבתי־תפילה ובימינו — מעל גלי הרדיו ומרקעי הטלוויזיה. יעודם הראשונה של הדברים היה להשפיע, לעורר, לכוון ולהפעיל. בחלק השיג יעד זה, לטובת העם והציבור שאליו הופנו הדברים או לרעתו.

מפני חשיבותם בזמנם, כונסו רבים מן הדברים בספר: יאה וזכו לתהודה ניכרת. ברם, לא כהשפעתם בזמנם השפעתם לאחר זמנם. ורבם נישאו ב"עניני דיומא", ולא הוגבלו על ידם השכילו נושאי הדברים לשלב באקטואליות של דבריהם דיעות וניתוחים, שסגולתם להשרות גם על הדורות הבאים: לחשוף בפניהם עולמות שלא ידעום, לפענח הליכות שהיו סתומות לפניהם. ספרים המכילים דברים אלה, הם כבודות יוצאים מן הכלל בספרים של כינוסי דברים שבעל־פה.

רוב הנאומים, הדרשות ושיחות נתמזל לו מזלו של ד"ר ישראל גולדשטיין, שבשנתו ה־90 זכה להוציא מתחת ידו, בהוצאת "כתר" ירושלים, תשמ"ה, ספר המכיל מבחר מגופה של הנאומים, הדרשות ושיחות־הרדיו שנשא משך כ־70 שנות פעילותו הציבורית, ונתמזל להם מזלם של הקוראים, כי בזכות עיון בספר זה הם יודעים ליהדות ארה"ב ולקהילה בניו־יורק, שבה כיהן ד"ר גולדשטיין כרב וכרועה רוחני במשך עשרות בשנים. בעת ובעונה אחת מעביר ספרו של ד"ר גולדשטיין את הקורא אל כדמות שנות, אשר מעליהן השמיע את דבריו. בימות יהודיות וציוניות על־פני תבל כולה, ובימות כלליות של הציבור בארצות־הברית. משעלה ד"ר גולדשטיין לירושלים לפני 25 שנה, הוסיף לעמוד על בימות רבות בארץ ובתפוצות. הן כמנהיג יהודי וציוני והן בראשות העולמי של קרן היסוד — המגבית המאוחדת לישראל, במשך עשר שנים.

הדר"ג מובאים בספר בלשון שבה הם נישאו: אנגלית, עברית ואידיש. הספר נערך בידי ד"ר גבריאל סיון, אחד מעורכי האנציקלופדיה הישראלית. הוא מיין את שפע הרעיונות העולים בכל אחד מן הדברים, סגנונם הבהיר ותחושת השליחות שבה נישאו, מעניקים לספר סיכויים רבים וטובים, שחלקו יהיה עם היוצאים מן הכלל בסוג ספרות זה.

כדוגמא לכך תשמש הדרשה שבה נפתח הספר. דרשת־הבכורה של הסטודנט הצעיר (19) ישראל גולדשטיין בבית־המדרש לרבנים בשנת 1915. בנושא בחר לו המועמד לרבנות את "רבן גמליאל ויבנה". וכשהוא עומד על הבימה ראו עיניו מרחוק את מורו ורבו, את נשיאו של בית־המדרש, המלומד ד"ר שלמה שכטר, שהעשיר את עולם היהדות באוצרותיה של הגניזה הקהירית, מפיו שמע לאחר מכן, שבח תהילה לדרשתו.

בדרשת־הבכורה שלו הזכיר הסטודנט הצעיר את מאמרו של רבן גמליאל: "כל תלמיד חכם שאין תוכו כברו אל יכנס לבית־המדרש". ואת דברי התגובה שהשמיע באוזני שניים מתלמידיו, שהיססו לקבל על עצמם את התפקיד שהועיד להם בתורה לשבת בראש. וכה אמר להם רבן גמליאל: "כמדומים אתם ששררה אני נותן לכם? — עבדות אני נותן לכם".

מן הדברים האלה, שנאמרו לפני יותר מ־1,800 שנה, הסיק הסטודנט מסקנה נועזה. היא קבלתה והפעלתה של משנתו של רבן גמליאל עשויות לסייע רבות בפתרון השאלות הבוערות והצורבות בפני היהדות היהודים בדורנו. נראה, כי קביעתו של המועמד לרבנות מלפני 70 שנה, שרירה וקיימת לאורך ימים.

סידרת הנאומים והדרשות שבספר, בשפה האנגלית, מסתיימת בדברים שהשמיע ד"ר גולדשטיין בשנת 1976, כאשר אוניברסיטת פילדלפיה בפילדלפיה, העיר שבה נולד, העניקה לו תואר דוקטור לשם כבוד. ד"ר גולדשטיין לא התפתה בהשמעת דברי תורה או דברים לעת מצוא, אלא בחר באחד מנושאי דברי עיקרו, שהועלה בשעתו על־ידי מורו, אבי תנועת "הרקונסטרוקציה ביהדות", שישב בירושלים במשך שנים מספר. פרופ' מרדכי מ. קפלן. עיקרון זה הוא של "ממלכתיות אתית", אשר חייבת להדריך ממשלות ומשטרים, והוא מטיל עליהם לכבוד את רבים על־פי מצוות המוסר הטבעי.

בדבריו באותו מעמד, תבע ד"ר גולדשטיין התמסרות לעיקרון זה ללא תנאי וללא הגבלות. הוא הוקיע סטיות ממנו אף בימי חירום או לשם צורכי שעה. גם כאן חש הקורא, כי אקטואליות הדברים לא תמוש כל זמן שקיימים ממשלות ומשטרים.

תודעת העם כאביבו, מעמדו ותפקידו של ציון וירושלים, שזורים כחוט שני מוחיד בכל אחד מן הנאומים, הדרשות ושיחות הרדיו המובאים בספר. בהם ניחם ועודד מעל גלי האתר קהילות יהודיות בשבי הנצרר באירופה בימי השואה. הם מצויים בדברים ששידר ליהודי ברית־המועצות, בשידור הרדיו באידיש בסוף 1942. לעומת חשיבותו המכרעת במלחמה בפולש "גנרל חורף", ציין ד"ר גולדשטיין את חשיבותו של "גנרל מוסר". והעלה על נס כי הוא הצבא המנהיג של ברית האחווה הכרותה בין הישוב היהודי בארץ־ישראל לבין יהודי רוסיה.

مكان الأصل

סובארו קופה — עיצוב מיוחד לרכב מוכר

חברת יפאוטו, יבואני סובארו לישראל, הציגה השבוע את הדגם החדש של יצרן הרכב היפני: סובארו קופה. המכונית החדשה מבוססת על המכללים המכאניים של דגמי הסובארו החדשים, אך היא מעוצבת כמכונית ספורט חדישה על פי מיטב עקרונות התכנון של שנות ה־80. השוני העיקרי בינה לבין הסובארו "המוכרת" הוא בעיצוב חלקה האחורי, שנגזר כמעט במישרין מעיצוב מכונית הספורט של החברה, הסובארו איקס טי. החלק האחורי מעוצב כ"חצי האצ'באק"; הדלת האחורית פועלת כדלת של סטיישן כמעט אופקית. עיצוב הדומה לזה של רנו פואגו וזה פורד סקורפיו החדש.

לישראל תיובא הקופה בשתי גירסאות: גירסת די אל 1.300 בעלת מנוע בנפח 1.296 סמ"ק בהספק של 65 כוח סוס נריך, ברמת גימור רגילה. וגירסת ג'י אל 1.600 בעלת מנוע בנפח 1.595 בהספק של 74 כוחות סוס נריך. המנועים הם מנועי סובארו המוכרים בתצורת "בוקסר", והשוני בין שני המנועים הוא בקוטר הבוכנה הגדול יותר של מנוע ה־1.600.

בשתי רמות הגימור מדובר במכונית מפוארת יותר מהדגמים המקבילים של הסובארו 4 דלתות והדגם הג'י אל, לרבות אבזרים רבים ולוח מחוונים ללא התואם את התדמית הספורטיבית של המכונית. דגמי הקופה של סובארו באו להחליף שני דגמים קודמים בבת אחת: דגם ההרדטופ בעל שתי הדלתות ודגם ההאצ'באק, שני דגמים שייצורם הופסק ב־1985 עם המעבר לדגם החדש.

מנכ"ל חברת יפאוטו, דניאל בר־קוביץ, מסר בעת הצגת הדגם החדש כי היקף הייצור של חברת "פוג'י האבי אינדוסטריס" המייצרת את מכוניות הסובארו גדל בשנה שעברה בכ־50 אחוז והסתכם ביותר מחצי מיליון מכוניות. "פוג'י האבי אינדוסטריס" מייצרת גם מטוסים, ציוד רכבות, מנועים תעשייתיים וגנרטורים.

מנהל השירות הטכני של יפאוטו, יואל אבידור, הציג את נתוני הסובארו קופה — הדומים לנתוני דגמי הסובארו 4 דלתות, בשיפור קל הנובע בעיקר מן העיצוב האווירודינאמי.

המהירות המרבית של דגם ה־1.300 היא 155 קמ"ש, ושל דגם ה־1.600 — 160 קמ"ש.

מחיריהם של דגמי הסובארו קופה טרם נקבעו סופית, אך נראה כי אם יישמרו תנאי ההקפאה יהיה מחיר דגם ה־1.300 כ־19 אלף שקל חדש ומחיר דגם ה־1.600 כ־23 אלף שקל חדש — מחירים הגבוהים בכ־1.000 שקל חדש ממחירי דגמי הסובארו 4 דלתות המקבילים.

מונטגו — המכונית המשפחתית של אוסטין

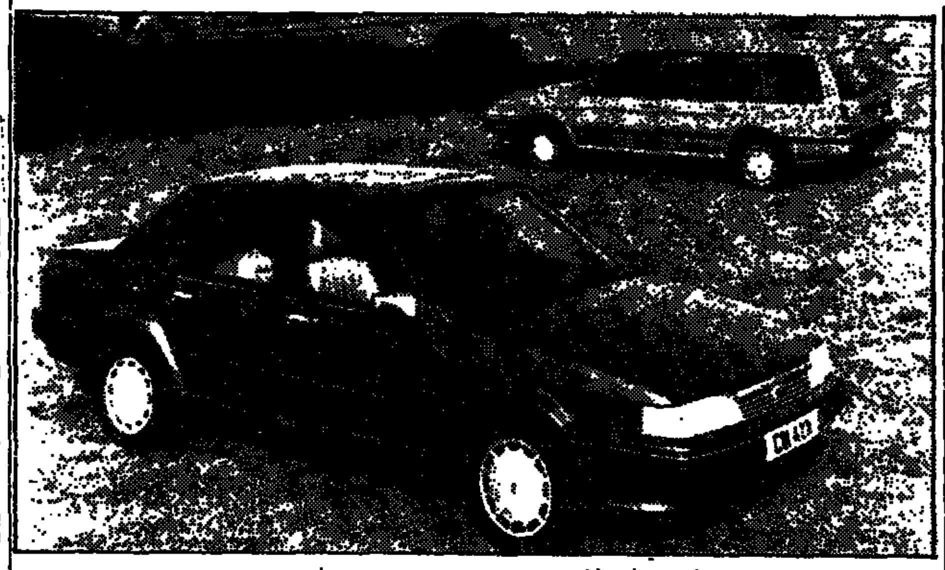

חברת המזרח לשיווק מכוניות, המייבאת לישראל את מכוניות אוסטין־רובר, הציגה בשבוע שעבר את דגם המונטגו: המכונית המשפחתית בעלת ארבע דלתות ותא מטען נפרד שפותחה מדגם המאסטרו של החברה.

המונטגו אינה דגם חדש ובבריטניה היא מיוצרת זה שנתיים, אך עד כה לא יוצרה בגירסה בעלת הגה שמאלי ולכן לא יוצאה מבריטניה. חברת המזרח החליטה על יבוא המונטגו בדגם 1.3 ליטר כבר עתה — אף שלדברי מנכ"ל החברה, שלמה עייני, החברה מפסידה כ־300 דולר על כל מכונית הנמכרת בתנאי ההקפאה. לדבריו, החברה מתייחסת להפסד זה "כאל הוצאות פרסום, שכן מטרת היבוא עתה היא להציג את הדגם החדש בפני הציבור בארץ".

רונלד ויילס, הממונה על השיווק הבינלאומי של אוסטין־רובר, התייחס בדבריו להצלחת דגם המונטגו בבריטניה ולשיתוף הפעולה ההדוק בין אוסטין־רובר ובין החברה היפנית הונדה.

המונטגו החדשה היא מכונית משפחתית בעלת ארבע דלתות בנפח מנוע 1.275 סמ"ק. למנוע יחס דחיסה גבוה יחסית והוא אינו זקוק לדלק באוקטן גבוה. הספקו של מנוע זה נמוך מעט, 56 כוחות סוס — לעומת הדגם בעל יחס הדחיסה הגבוה יותר שהספקו 68 כוחות סוס. בשילוב עם תיבת הילוכים בעלת חמישה הילוכים, מגיעה צריכת הדלק בתנאי ניסוי במהירות קבועה של 90 קמ"ש ל־19 ק"מ לליטר. הדגמים שישווקו בישראל יצוידו באבזרים רבים ואפשר יהיה להזמינם עם מגנטופון מתוצרת ישראל תמורת תוספת מחיר של כ־1.300 שקלים. מחיר דגם ה־1.300 (ללא כולל הבקרה) הוא כ־18 אלף שקל חדש.

מנוע המונטגו מותקן לרוחב המכונית ומניע את הגלגלים הקדמיים. מערכת המיתלים כוללת מיתלי מקפרסון נפרדים לפנים ומיתלה זרוע חצי־נגררת מאחור, עם קפיצי סליל ובולמי־זעזועים. למכונית בלמי דיסק לפנים ותוף מאחור עם מגבר בלם. דגם ה־1.300 מגיע למהירות מרבית של 150 קמ"ש ומאיץ מ־0 ל־100 ב־13.7 שניות.

דגמי ה־1.600 של המונטגו, וכמו דגם הסטיישן, ייובאו במהלך השנה הקרובה. לדגם זה הספק של 85 כוחות סוס והוא חייב בדלק באוקטן גבוה.

המכרז המשטרתי לגרירת רכב נפתח מחדש

משטרת ישראל פתחה מחדש את המכרז לגרירת רכב גנוב, לאחר שחברת לבימנע שהיתה בעלת הזיכיון לגרירת הרכב לא מימשה את האופציה שהיתה בידה לתקופה של שנה נוספת.

מנכ"ל לבימנע, ברוך לוי, מסר כי בגלל מחירי הגרירה המוקפאים נגרמו לחברה הפסדים והיא העדיפה להשתתף במכרז חדש. לפי שעה, העבירה משטרת ישראל באופן זמני את ביצוע הגרירות לחברה אחרת לתקופה של 60 יום.

על מכרז הגרירה החדש, שהוא מן הגדולים בענף גרירת רכב בארץ, מתחרות שלוש חברות הגרירה הגדולות ביותר.

מלבימנע נמסר כי מספר כלי הרכב הנגררים בשנה אחת ברחבי הארץ מוערך בכ־5.000.

הסכנות שבמעבר החציה

מאת אילון אוחזן, משפטן

תאונת דרכים קטלנית שאירעה עקב עקיפת רכב לפני מעבר חציה

הנהג שמדובר בו הסיע רכב בשעות הערב, וכשהתקרב ליד מעבר חציה עקף מצד שמאל רכב שעצר לפני המעבר לצורך מתן זכות קדימה להולך־רגל. עקב עקיפה זו פגע הנהג העוקף למוות בילדה בת תשע בתוך המעבר.

בעת אירוע התאונה היתה במקום תנועה רבה של הולכי־רגל. נהג זה הורשע בגרימת המוות הנגרם עליה. בין השאר, נענש במאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים וכן עונש של מאסר מותנה.

הנהג עירער על העונש לבית המשפט המחוזי וכאשר ערעורו זה נדחה הגיש בקשה לבית המשפט העליון למתן־רשות לערער. בקשה זו נדחתה אף היא.

בנימוקי ההחלטה ציין בית המשפט העליון, כי העונש המרבי הקבוע בחוק לעבירה זו הינו שלוש שנות מאסר, עונש זה בדרך כלל עונש מקסימום אינו נגזר על נאשמים אלא במקרים חמורים במיוחד, אך אין בכך כדי לכבול את בית המשפט לגזור עונש חמור כאשר הנסיבות יצדיקו זאת. כן ציין בית המשפט כי בדחותו את טענת הסניגור שלפיה מדובר ברשלנות קלה, כי המקום שבו אירע האירוע המתואר הוא אזור שהולכי־רגל רשאים להניח כי נהג המכונית המתקרבת ישים לבו לכך שבמעבר החציה חוצים עוברי־דרך.

הודגש כי מכוניות אחרות אכן עצרו, ומעשה העקיפה של המכונית שעצרה יש בו משום חוסר זהירות ברור וגלוי. כן הודגש, כי הקולא שנוהגים בה לעתים בתי המשפט בענישה בתאונות קטלניות אינה הולמת את מידת חוסר הזהירות והאי־איכפתיות המתגלות חדשים לבקרים בכבישים, והיא מחלישה את הכוח המרתיע של הענישה.

בשולי פסה"ד יצוין, כי התקנה לגבי הולכי רגל במעבר חציה קובעת ש"נוהג רכב המתקרב למעבר חציה והולכי רגל חוצים במעבר, יאפשר להם להשלים את החציה בביטחון ואם יש צורך בכך יעצור את רכבו לשם כך".

ולעניין זה יש לשים לב כי אין חובת התקנה להורות לנהגים להזמין הולכי־רגל הממתינים על סף המדרכה להיכנס ולחצות הכביש, וזאת בניגוד למה שניתן להבין מצפיה בתשדיר השירות בטלוויזיה, שם נמצאו חזיים נהג אריה הכחול בעצם צידתו להניע את הולך־הרגל הממתין להיכנס לתוך תחום הסכנה שבכביש. רצוי מובן שהולך־רגל ימתין ככל הניתן עד שהכביש יתפנה ויימנע מלחצות בסמוך לרכב העוצר, וכך יימנע ממנו גם הסיכון להיות מעורב חלילה בתאונת דרכים קשה.

התקנה, אם כן, דיברה על מתן זכות קדימה להולכי־רגל החוצים במעבר. "כאמור אין כוונתה למתן זכות קדימה להולכי־רגל העומדים על שולי המדרכה.

בדיוק למה נועד החיוב להתקנת ... ושלא יהיו אר... הבנות: תמורת התגורות האלה יגבו היבואנים כסף טוב.

מחיר התגורות הוא בכל זאת "כסף קטן" לעומת מחירן של שמשות כהות — אלה ייקרו, על פי תחשיבי היבואנים, את מחיר המכונית הממוצעת בכ־500 דולר.

כל עוד השמשות הכהות מיו דק אופציה, אפשר היה לומר שמי שרוצה את הנוחות הנלווית להן — שישלם. אבל להנהיג זאת כחובה? ולמי ששכח, ב־1978 יצא אותו משרד התחבורה למלחמת חורמה בשמשות הכהות — הטענה היתה כי שמשות אלה אינן מאפשרות לנהגים ולהולכי־רגל לראות את הנוהג ברכב ו"מקשות על התקשורת ההכרחית לבטיחות בכביש". האם השמשות הכהות החובה של 1987 כוללות פטנט פלא המאפשר לראות את סימן היד של הנהג המתיר לי לחצות את הכביש? או שמא הדיבורים על תקשורת ובטיחות שהושמעו לפני שמונה שנים היו "לא מדויקים"?

הרושם אצלי, מכל מקום, הוא שאגף הרכב במשרד התחבורה פועל, איך לומר זאת, בצורה מוזרה מעט. רוב התקנים הישראליים הם אימוץ של התקן האירופי — ולא ברור מה מונע מאגף הרכב לאמץ את תקני השוק האירופי על קרביהם וכרעיהם — ולחסוך כמה משכורות של מי שמטרטרים כיום את שוק המכוניות הישראלי.

האם מה שטוב לקיץ בדרום איטליה לא טוב לחורף בישראל. ומה שבטיחותי בחורף באלפים אינו מתאים לחורמון?

ידיד שהעליתי בפניו את ההצעה לאמץ את התקנים האירופיים ובכך לחסוך כסף ציבורי באמצעות צמצום אגף הרכב, וכסף פרטי — שאותו אנו משלמים תמורת "התאמת המכונית לתקן ישראלי", שאל אותי אם ההצעה קשורה לתקן השמשות הכהות. משהשבתי בחיוב אמר לי בחיוך, שהתקן ייכנס לתוקף רק ב־1987 — ומן הראוי שאסיר את השמשות הוורודות, שורדכן אני רואה פתרון פשוט כל כך לבעיות הקשורות בעובדים בשירות המדינה.

אפשר לקבל את הטלפון?

הרעיון המבריק של השבוע שייך, ללא ספק, לשני צעירים תל־אביבים: אייל ברזילי ואמנון אבידר. השניים המציאו שירות חדש — שלשמעו צצה המחשבה המלווה תמיד רעיונות גאוניים, "איך לא חשבתי על זה קודם".

לפי ידיעה של עת"ס, התחילו השניים להפעיל שירות חילוץ מסנדלי רנוח. כל מי שמכוניתו סונדלה פעם יודע כי מעבר להוצאה הכספית — הכבדה למדי — טמון עיקר העונש שבסנדול בטרטור ובהשפלה, מנת חלקו של המסונדל.

השחרור מן הסנדלים כרוך בנסיעות לבנק, למשרד המסנדלים ובחזרה למכונית, להמתנה לשחרור. השניים מציעים בפשטות ליטול על עצמם את הטרטור — ומי שסונדל יישא רק בעונש הכספי. באמצעות שירות איתור אלחוטי אפשר להזעיק בטלפון למקום הסינדול — ומשם הם יטפלו בשחרור ובהבאת המסמכים הדרושים לשחרור אל בעל המכונית.

עם התרחבות השימוש בסנדלים נראה כי פניה אצל החברה האלה היא ההשקעה הטובה ביותר במשק. מה שחסר בידיעה של עת"ס היה מספר הטלפון המשחרר הזה — וגובה התשלום הנגבה מהנהג המשוחרר מטרטור. אני מבטיח בזאת, שברגע שאצליח לברר פרטים אלה הם יודפסו במדור זה באותיות מאירות עיניים — העסק הזה מנוגד, אצלי לפחות, כשירות לציבור. לא פרסומת.

(מ.ג.)

נחנך המוסך המרכזי של סיאט

בטקס קצר נחנך בשבוע שעבר המוסך המרכזי החדש לרכב סיאט. המוסך, הממוקם באזור התעשיה של חולון, הוקם על ידי חברת "סעם — יבואני סיאט לישראל", במסגרת ההיערכות מחדש של החברה, לאחר כניסתה של חברת "דלק השקעות ונכסים" שרכשה את חלקה של משפחת אילין בבעלות על "סעם". "דלק השקעות" מחזיקה עתה ב־75 אחוז ממניות "סעם" והיתרה היא בידי אברהם דר המשמש יו"ר מועצת המנהלים של החברה.

חברת "דלק השקעות" שילמה כ־300 אלף דולר למשפחת אילין תמורת חלקה ב"סעם" והשקיעה עוד כ־1.7 מיליון דולר במתקני החברה. לרבות המוסך החדש ומערך החלפים.

ניהול המוסך החדש מסתייע במחשב המאפשר שליטה ובקרה על הזמנות הלקוחות ועל מערך החלפים במחסן. יאיר אבקרי, מנכ"ל "סעם", אמר כי החברה הגדילה את מוסכי השירות המורשים. מגמת השיווק של "סעם" לשנת 1986 היא להגיע לנתח שוק של 10 אחוזים — לעומת כ־5.5 אחוזים בשנת 1985.

הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות מוחה נגד הכוונה לבטל את היבוא האישי

מנהל מדור הרכב ברשות להגנת הצרכן, י' כספית, פנה להנהלת המכס בבקשה לשקול מחדש את המדיניות בכל הכרוך ביבוא האישי. הוא טוען, כי קיום יבוא אישי תקין המבוקר על ידי מערכת פיקוח יעילה הוא ערובה לקיום תחרות עם היבוא המסחרי. וברור שכל תחרות כזאת בתנאים מבוקרים תהיה לטובת הצרכן, שיכול לזכות ברכב עם מפרט מגוון יותר, במחיר נמוך יותר ומהירות אספקה גבוהה יותר.

כספית דורש כי לכל צרכן הרוכש רכב ייתן טופס רשמי של המכס, המפרט בדיוק מה גובה ההפקדה שחייב בה רכבו. ידיעות שהגיעו לרשות מצביעות על גביית הפקדה בסכומים הגבוהים בהרבה מהתעריף הנכון של ההפקדה.

עונשי מאסר בפועל וקנסות גבוהים למוסכים בלתי מורשים

שופט בית המשפט המחוזי בת"א, מר אורנשטיין, גזר 4.5 חודשי מאסר ומאסר על תנאי לארבעה חודשים על בעל מוסך בלתי מורשה. בעל המוסך, חיים כהן, הואשם באי־קיום צו סגירה שניתן למוסכו ובניהול מוסך לתיקוני מכונאות ברכב מנועי מבלי שקיבל לכך רשיון ממשרד התחבורה.

בהזדמנות אחרת קנס שופט בית משפט השלום, מר ראובן דן, בעל מוסך ב־2.000 ש"ח בשל ניהול מפעל לתיקוני תקרים בצמיגים ובאבובים ללא רשיון ממשרד התחבורה.

כמו כן הוטל על הנאשם, מתאגה האולד מאום־אל־פאחם, מאסר על תנאי לשישה חודשים במשך שלוש שנים על עבירה דומה.

בשני המקרים התריעו השופטים על תופעת ניהול מוסכים ומפעלים לתיקון רכב מנועי ללא כישורים מתאימים וללא אישורים מאת הרשות.

השופטים הדגישו כי יש בתופעה סיכון לציבור בעלי הרכב ולכלל הציבור.

שיא חדש ליצוא המכונית מיפן

מכוניות

יצוא המכוניות מיפן הגיע בשנה שעברה לשיא חדש — 6.73 מיליוני מכוניות, משאיות ואוטובוסים, עליה של 10 אחוזים מהשיא הקודם שנקבע ב־1984. הנתונים נמסרו בסוף השבוע שעבר על ידי ראשי איגוד יצרני הרכב היפנים.

דובר איגוד היצרנים הסביר את העליה התלולה בהגדלה ניכרת של כמות המכוניות שיוצאו בשנת 1985 לסין, ובהחלטת ממשלת יפן להקל את ההגבלות שהטילה על יצוא מכוניות לארה"ב — הגבלות שהוטלו על פי דרישה אמריקאית. בסך הכל יוצאו בשנה האחרונה כרבע מיליון מכוניות יפניות לסין, ו־3.1 מיליוני מכוניות לארה"ב. גם היצוא לאירופה גדל בכ־7.5 אחוזים — ל־1.3 מיליון מכוניות.

ראשי איגוד היצרנים היפנים הזהירו שיש להכביד את העליה בשוק האירופי, שכן הם מתחרים מול יצרנים מקומיים המייצרים אף הם רכב קומפאקטי וחסכוני. אך ציינו שאפשר לזקוף חלק מן ההצלחה לזכות מאמצי שיווק מתמידים של כמה יצרנים יפנים באירופה.

היצוא היפני לדרום מזרח אסיה היה בעליה — של 7.8 אחוזים, וכן היצוא לדרום אמריקה — 10 אחוזים. ירידה גדולה ביצוא נרשמה במזרח התיכון, שם ירדו קניות המכוניות היפניות ב־6.3 אחוזים — ובמעלה של כמעט ירידה באפריקה, שם ירדו מכירות הרכב היפני ב־46.9 אחוז והסתכמו בסך הכל ב־220 אלף כלי רכב.

וולוו — משאית השנה 1986

משאיות וולוו מסדרת FL10, FL7 ו־FL6 זכו בפעם השלישית בעשור האחרון בתואר משאיות השנה לשנת 1986.

בראשונה נבחרה למשאית השנה וולוו מדגם F7, לשנת 1979. בפעם השניה נבחרה ה־F10 אינטרקולר למשאית השנה לשנת 1984. ועתה נבחרו כאמור דגמי FL 6/7/10. הבחירה נעשית מדי שנה על ידי צוות שופטים המורכב מעיתונאי תחבורה בשלוש עשרה ארצות באירופה: אוסטריה, בלגיה, דנמרק, פינלנד, צרפת, בריטניה, גרמניה, איטליה, הולנד, נורווגיה, ספרד, שוודיה ושוויץ.

זו הפעם הראשונה שהפרס ניתן לסדרת משאיות.

בהחלטת השופטים נאמר, כי המשאיות מסדרת FL נבחרו למשאיות השנה בעיקר בזכות המאמצים המתמידים של חברת וולוו להקטין את הוצאות התפעול ואת העלות הכוללת של המשאיות לאורך זמן.

משאית וולוו FL–10

לומדים יפנית

המהנדסים של חברת "אוסטין רובר" הבריטית נאלצו ללמוד יפנית. בשל צורכי שיתוף הפעולה בינם לבין חברת "הונדה". שתי החברות עוסקות בשנים האחרונות בפיתוח משותף של דגמי מכוניות ומנועים של "אוסטין רובר" — "הונדה", לשיווק באירופה וביפן.

לשיפור התקשורת, עברו מהנדסי "אוסטין־רובר" קורס מזורז בן עשרה ימים ביפנית, בשיטת לימוד חדשנית שפיתחה אוניברסיטת הרווארד. קשה לומר שהמהנדסים האנגלים דוברים כיום יפנית שוטפת, אולם הודות לקורס למדו מונחים טכניים רבים והגונים, העוזרים להם להבין את החומר הנשלח אליהם על ידי מהנדסי "הונדה". בכך הם מקצרים את תהליך העבודה ותורמים להדוק שיתוף הפעולה, שילך ויגבר בשנים הקרובות.

הדגם הזוקתי המשותף לשתי החברות, הינו ה"רובר 800". דגם זה יוצג בחודש מאי הקרוב באנגליה וביפן תחת השם "הונדה LEGEND".

דגם זה יהווה תוצאה של שיתוף הפעולה חסר התקדים בשוק המכוניות, נסיגה מ"השמרנות" שאפיינה את היצרנים הבריטים, זה עשרות שנים. דגם זה יגיע לארץ לקראת סוף 1986.

שיא חדש לטרנספורטר

ב־15 בינואר יצא מקו הייצור של מפעל הרכב המסחרי של פולקסווגן שבהאנובר הטרנספורטר ה־6 מיליון: קרוואל CL ארוך, שנמסר כתרומה לאגודה לקימום חולי הנפש של האנובר על־ידי יו"ר מועצת המנהלים של פולקסווגן ד"ר קארל האן.

הטרנספורטר, או "דגם 2" כפי שהוא מכונה בפולקסווגן, הופיע לראשונה בשנת 1950 והשתנה מאז שלוש פעמים. גירסאותיו הן רבות וכוללות טנדר, טנדר כפול־קבינה, משלוחית סגורה, קומבי לנוסעים וסחורה, קרוואל לנוסעים, קרוון לטיולים, אמבולנס ועוד.

הטרנספורטר נחשב לרכב המסחרי הנמכר ביותר בעולם. בגרמניה הוא תופס 50% מכלל מכירות הרכב המסחרי שבין 1.8–2.8 טון. באירופה נמכרו בשנת 1984 86.300 טרנספורטרים וב־1985 — כ־90.000. בישראל נמכרו בשנת הדגם 1984 כ־1450 טרנספורטרים (27% משוק הרכב המסחרי של עד 2.5 טון) הנכלל בתחום הרכב המסחרי הקל, כולל טנדרים קלים. בשנת הדגם 1985 נמכרו 1800 טרנספורטרים וגדל בהרבה חלקם בשוק שלהם — 43%.

קצב הייצור היומי של הרכב המסחרי הקל במפעל בהאנובר, המייצר גם סדרת המשאיות LT, עומד על 560 כלי־רכב. בשל העליה הניכרת בביקוש לרכב זה בגרמניה ובאירופה בכלל הוסיפו עובדי המפעל בחודשים נובמבר־דצמבר 1985 4 משמרות עבודה בערבי יום א'. בין החודשים ינואר ו־31 במאי יוסיפו העובדים עוד 12 משמרות כאלה בימי המנוחה שלהם כדי להדביק את הביקוש הגבוה לטרנספורטר.

המועמדות למשרה — פטורה מכל תשלום
בטל. 281819, 03-284321
כיכר אתרים 125 תל־אביב.

דרוקן/ית מנוסה
למשרה מלאה או חלקית בבית מרקחת בבורים.
תנאים מצויינים
בבית: 03-344952
בעבודה: 03-862919

לחברה תעשייתית בגוש דן ותיקה ובעלת מוניטין
דרוש
מנהל כללי
בפניות בכתב יד נא לציין השכלה ונסיון.
ת.ד. 750 ירושלים

למוסד ציבורי העוסק בהדרכה
דרושים מרצים
בנושאים הבאים:
מבוא לענ"א, שפות BASIC, COBOL • הנהלת חשבונות • תמחיר • כלכלה • חקר עבודה • בקרת איכות • תכנון ופיקוח על הייצור • אנגלית טכנית
מועמדים בעלי נסיון יפנו בצרוף תולדות חיים לת.ד. 5670, הרצליה.

אורט ישראל
דרושים
1. פסיכולוג חינוכי
בעל תואר שני (רצוי מומחה)
לעבודה בלתי שיגרתית במוסדות אורט לחינוך העל־יסודי, בגוש דן.
★ נא לפנות בכתב למח' הטכנית־פדגוגית אורט, ת.ד. 16087, תל־אביב (61160), עבור "פסיכולוג חינוכי"
2. מהנדס / הנדסאי אלקטרוניקה
לפיתוח מערכות בתחומי האלקטרוניקה והבקרה
★ נא לפנות למרכז הפדגוגי, אורט, תל־אביב, דרך הטייסים 28, טל' 395052.

דחפון
השירות המקצועי והזול ביותר למסירת מודעות בטלפון.
• מודעות לוח • מודעות משפחתיות • מודעות דחופות (24 שעות ביממה)
דחפון של דחף
חברת הפרסום הגדולה בישראל.
מחלקות דחפון:
ת"א מרכז - טל. 03-611001
ת"א דיזנגוף - טל. 239952 (24 שעות ביממה)
חיפה - טל. 04-645333-4
ירושלים - טל. 02-226335
גם לבעלי כרטיסי אשראי

דחפון: שש...אחד...אחד...אפס...אפס...אחד.

هكذا من الأصل

הלוח החדש

מודעה אחת שלך מגיעה לכל אדם במדינה

הארץ מעריב THE JERUSALEM POST העיר כל העיר

דירות

■ ״פרסום מוך״ שרות לקבלת מודעות חייג 03-739707, 03-738707 מ־08:00 עד 20:00 גם בטלפון אשראי

וילות ובתים

■ מודעון – קבלת מודעות באמצעות הטלפון, 24 שעות ביממה. חייג 03-383838

■ בגבעת סביון, קוטג׳ים יוקרתיים ברחוב השלו. מחיר קוטג׳ במגוון החל מ־213,427 ש״ח 144,500 דולר + מע״מ. ״אמריקה ישראל להשקעות״ 03-650281

■ בהרצליה, קוטג׳ים מפוארים 6 חדרים בכל הדרום ותל׳ים גג. 03-664631

■ ב־130,000 קוטג׳ חדש ״גופר״, 4 חדרים. 788531, 7517074 מלל״ן.

קבלנים מציעים

■ הקבלן אודלר בונה דירות יוקרה, ברחוב הרב קוק 10, בני־ברק. 781640

■ בגבעת אביב, ברמת־אביב, ברחוב ברזיל, 4½ ו־5 חדרים דירות גג. מחיר 121,000 דולר + מע״מ. ״אמריקה ישראל להשקעות״ 03-650281

■ בבית הסיוד, בגבעת סביון (ליד סביון) דירות מיוחדות 3–6 חדרים, 115–160 מ״ר. משרד: מרכז מסחרי סביון. ״אמריקה ישראל להשקעות״ 03-650281

■ בבבלי אביב, ברמת־אביב ג׳ 4, 5 חדרים, 146 מ״ר דירות גג. ״אמריקה ישראל להשקעות״ 03-650281

■ ״קוהל״ בונה בבנייניו, בבגבעת 03-257455

■ ש.א.ב. בונה בחולון בבניין בן 5 קומות, דירות מפוארות, 4 חדרים. טלפון: 03-858848

תל־אביב

4 חדרים ויותר

■ לזוגיים, ברחוב עמק־ברכה, דירות מפוארות 4 חדרים, 2 דירות בקומה. 03-664631

■ ברמת־אביב ג׳, ״מגדלי־אלונה״, דירות 4½, 5½ חדרים. 03-203341

■ בהזדמנות! בקטגוריה, 4 ק״ד רק 95,000 + 3 בק״ג + ממ״ד רק 65,000. 03-322202

■ ברמת אביב ג׳ 4 + ... 03-410166 90,000

■ דירות מאד בפייבל ובסוקולוב + מעלית וחניה. ״צבחל״ מלל״ן 03-245023

3–3½ חדרים

■ בהזדמנות! ליד דיזנגוף 3 גדולה שקטה, לזוגות. 03-200450

■ ברמת־אביב ואמנת, ק״ד, ארונות, קיר + סבכה, כניסה מיידית. 03-411634

■ בלב תל־אביב בלונג 3 משופצת, ק״ב. 72,000 03-233904

■ בבניין האקקלוסטיבי, 3 גדולים + אפשרות להגביה הגג. 03-411239

2–2½ חדרים

■ ל״פבל״ 2½ דירות ... 03-451319, 03-450270

■ בבניין השקעה 2, ק״ק, מאוורת + טלפון, בהזדמנות. 03-440469

■ בבניין 2½, קרקע + מרפסת + טלפון + סורגים. ״מירנט״ 248272

1–1½ חדרים

■ ברשותנו מבחר דירות בתל־אביב, המרכז והצפוני. ״צומל״ 03-442376

דירות בשכר חודשי

■ בבניין! בהזדמנות 3 ו־1 חדרים – 255 – אפשרי מרוהטת. 03-200450/5

■ בשאת אפקה 5 + גג + טלפון, מיידי, לתקופה ארוכה. 497544

■ ברמת אביב ג׳ ״ניצב״ 3 ר״ג ריקה מרוהטת + טלפון. 03-421967, 03-427542

■ בבניין ! 3, ק״ג + מעלית לחזית + טלפון, יפה. 03-462734

דירות מרוהטות

■ למיוחס בלבד דירה מרוהטת + טלפון למספר שבועות. 03-223556

4 חדרים ויותר

■ בבאר שבע, 4 חדרים + ממ״ד. 03-658848

ביקוש דירות

■ דרוש מחפש דירה בת״א ובסביבה, מיידית. 03-656019, 03-861003

גושדן

4 חדרים ויותר

■ בבית המיוחד בגבעת סביון (ליד סביון) דירות מיוחדות 3–6 חדרים, 115–160 מ״ר. ״אמריקה ישראל להשקעות״ 03-650281

■ בגבעת סביון, לפמכירה מיידית 4, 146 מ״ר, ק״א, ע״ע, חצר לדשא. ״אמריקה ישראל להשקעות״ 03-650281

■ לזוגיים, בפתח־תקוה, דירות 4, 3 חדרים. טלפון 03-664631

3–3½ חדרים

■ 3 + פ״א + מטבח, ק״ה. 03-792885

2–2½ חדרים

■ 2½, ק״ק, מעלה המשם ר״ג. טלפון 03-354729, 03-311123

דירות בשכר חודשי

דירות מרוהטות

■ בגבעתיים בהזדמנות, 2 + טלפון. 03-399272, 03-302799

איזור השרון

4 חדרים ויותר

■ לזוגיים, בישעה, בחוף שבוע, דירות 5, 4 חדרים והמשמרים 6 חדרים. 03-664631

■ ״קוהל״ בונה בשעה ע״י ״מבני־בנקי״ דירות מאד 4 חדרים בבניין: 3 קומות. 03-257455

3–3½ חדרים

■ בהרצליה, בהזדמנות, 3½, ק״ג, 115 מ״ר. 052-541144, 052-541177

חולון/בת־ים

4 חדרים ויותר

■ בבת־ים, חזית, 4 חדרים גדולים + סטבה אמריקאית. 03-599082

3–3½ חדרים

■ טלפון מיוחד לממירת מודעות לערוץ 03-885885

2–2½ חדרים

■ בבת־ים, בבניין, 2 + פ״א, מרוהטת וממוקמת. 03-412557

דירות בשכר חודשי

■ טלפון מיוחד לממירת מודעות לערוץ 03-885885

■ בחולון 5 + 3 דו״ש + מעלית, ק״ק. 03-824971

איזור הדרום

■ בראשון־לציון 4 + מעלית + גג + טלפון, 49,000 דולר. 03-788007

4 חדרים ויותר

■ בהזדמנות דירות 4 חדרים, בשטח 134 מ״ר. 03-959556, 03-203341

עסקים

■ שרות לקבלת מודעות בטלפון ללוח החדש בכרטיסי אשראי. 03-227117, 03-227118

■ פרס – שטגן ב״הלוח־פוז״ לכל הפרסום מודעות בטלפון בכרטיסי אשראי 03-292779

■ ״לינק השקעות״ בית כלל ת״א. 03-204704

■ טלפון מיוחד לממירת מודעות לערוץ 03-885885

■ למחסן או לכל מטרה, 43 מ״ר. 03-767797

■ קבלן שלד מעלה מאוד השרון. 03-470728

■ דרוש משקיע עד 20,000 דולר לעסק בתחום השירותים בצפון. ת.ד. 16466 ת״א 61163

מחסנים

■ במרכז תל־אביב, 300 מ״ר מחסן. 03-456479, 03-283096

■ להשכרה מחסן 31 מ״ר. 03-221963

אולמות

■ להשכרה אולם 225 מ״ר. 03-221963

משרדים

■ ברמת־גן במרכז, משרד + טלפון. 7519249, 730701

■ בבית־ראש דירות 3 38,000. 03-346371

■ בהזדמנות! במרכז, 3½ מרכזי. 03-780566

2–2½ חדרים

מבני תעשיה

■ למפעל סריגה בתקומה, דרוש מבנה בן 1000 מ״ר באזור תל־אביב. 03-623861

■ להשכרה דירה 50 מ״ר באלנבי. 03-221963

■ באזור, להשכרה אולם 700 מ״ר. 03-808532

מגרשים

■ בקטנוביה 2 דירות בבנוגה. 03-417010

■ עבור קלאסים ״רצינים״ בחולון. 03-204704

■ לקבלנים בלבד לבניה, 03-231616

הצעות עבודה

■ ל״סופר בשר״ ברחוב השרון, דרוש עובד קבע. 03-490349, 052-78581

■ מודעון – קבלת מודעות באמצעות הטלפון, 24 שעות ביממה. 03-383838

■ דרוש/ה עובד/ת למסבה העובדים. 052-557380, 052-557454

■ למכשירי כתיבה עובד בעל ידע. 03-260642, 03-263551

■ עובדות נקיון לנקיון באזור הרצליה, חולון. 785338

■ בעל/ת רכב לטיפול בחוזי צמודים. 053-96048

■ לפרסום ״און״ בחולון. 885885

■ לובנה מסורית במגל המשה בר־ניין, דרוש מנהל מחסן, 70100

■ טלפון מיוחד לממירת מודעות לערוץ 03-885885

■ לחברה מסורית בעל תעשיה בן נסיון. 70100

■ דרושות מכירות למכירה בעולם. 03-645021

■ דרוש מוכרים בלע בעל ניסיון. 052-39566

■ לשרטוטים פ״ת, רחוב רוטשילד 79 דרושות קופאיות.

■ דרוש עובד בעד הרנוח, הנאים.

■ לחברה לעבודות הדפסה בחולה. 04-645021

■ דרושות קופאיות הנאים מעולים לסופרמרקט. 33 פתח־תקוה

■ עוזרים/ות – בית ספר לילדים. 03-243616

■ למשרד הודעות: 03-462734

גורה ותפירה

■ תופרת לבגדי ילדים דרוש/ה. 03-659126, 03-654377

■ בעלי מקצוע טובים בשפה. 03-613923, 03-613248

הנהלת חשבונות

■ מנהלת לעבודה במשרד עם נסיון בשטח מלאה. ת.ד. 2740 תל־אביב.

■ למפעל תעשייתי דרוש חשב שכר. ת.ד. 2740 תל־אביב.

טכנאים/הנדסאים

■ להקמת מעבדה לשירות וידאו וטלויזיה. 03-492886

מוכרים/ות

■ מוכרת לחנות אביזרי אופנה (אביזרים בלבד) למשרה חלקית. 03-743326, 03-614157

עובדי מתכת

■ בתל־אביב, דרושים מסגרים. 2 ״פלידבל״. 839597

■ למכון תיקון בבניה, דרוש טכנאי. 03-5514011

פקידים/ות

■ קלדנית, רצוי נסיון במחשב N.C.R. 8250, גרוטלה לדה. 08-224591

■ למשרד עו״ד דרושה פקידה. 14:00–08:00. 03-657881

■ למשרד רו״ח באלנבי תל־אביב, דרושה פקידה. 03-611245

■ דרושה פקידה כללית. ת.ד. 51750 תל־אביב.

■ למשרד רו״ח דרושה מזכירה עברית. 03-288095

■ מזכירות משפטיות עברית ו/או אנגלית. 03-282250

ביקוש עבודה

■ צעיר לא שירותי (24) מעוניין בעבודה. 03-785625

■ קוסמטיקאית מוסמכת, אנגלית, עברית. 03-238045

■ צעיר מנוסה מחפש עבודה בבניין. 395370

מכוניות

■ פרס – שטגן ב״הלוח־פוז״ לכל הפרסום מודעות בטלפון בכרטיסי אשראי 03-292779

■ תר 9, 1100, 83, 42,000. 743720

אאודי

■ 80, 1981, מנוע, מצוינים. 03-896283

■ אאודי 80, 1984, ראשונה, שמורה. 9640222

■ אאודי 80 אל, 1984. 03-250955

אוטוביאנקי

■ ביוזר 82, בהזדמנות, 74,000. 03-630834, 053-93158

אוסטין

■ מאסטרו מבוצר 1985, 2500 ק״מ. 063-77133, 063-78844

אופל

■ אופל אסקונה, 1982, 1300, 5 דלתות, אוטומטית. 140,000. 03-455126

■ אסקונה 1981, מחשבה. 65,000. 02-825190

אלפא־רומאו

■ ספרינט, 1350, 80–79, במצב ביר. 03-999580

אמריקאיות

■ דודג׳ דארט 73. 7510657, 716489

■ פורד פרמונט, 79, יד ראשונה, מצב מצוין. 293241

ב.מ.וו.

■ בהזדמנות 316, אוטומטית, 1982, מצב הוגן. 735520

וולוו

■ 244, 77, אוטומטי. 03-704844

טלבוט

■ הורייזן 1500, 1979, אוטומטית + מזגן. 053-96246

מכירה ושרותים

■ בהרכה!! אנו מציעים שרותי משרד. 03-293582

מציעים למכירה

■ במחיר הזדמנות מלאי שיטתית. 03-787659

■ מכירות אלקטרוניות ״טוני״. 03-447706, 03-455683

■ טלפון מיוחד לממירת מודעות לערוץ 03-885885

רוצים לקנות

■ ישראל קונה הכל ויותר. 828567, 876224

■ ויס קונה הכל! 872531

■ שמואל קונה. 03-831883, 03-391543

■ עזרא קונה. 857920

■ מעוניין בחולון סטיישן. 244770, 821698, 831241

אבידות

■ אבדה תעודת מק״ר ותעודת זהות. 08-225493

סטנדרים

■ 404, 1979, אמנו עכב. 08-455453

■ 78/1100 + ארגז הקף. 03-471594

מסחריות

■ פורדים, 1975, 2200 ש״ח. 03-9223781

■ משאית פורד 910, 1979. 03-9230855

■ ראשונה, 83, מרצדס ב.ב. 170. 052-36541, 052-28255

■ שברולט 80, מינוס ארוך, 11 מושבים. 03-293241

■ שברולט ואן + מאאור. 03-827915

מרצדס

■ 73, מרצדס אוטוטס, 350. 03-204704

סובארו

■ סטיישן 1300, 1985, ראשונה. 053-44967

■ סובארו 1300, 83, 11,000. 03-9226858

■ סובארו 1300, פרטי, 1982, 40,000. 052-20063

■ סובארו 1300, 1981, 63,000. 053-91573, 052-23970

■ 1300, 84, חדשה, 13,000. 825989

■ 1300, 1983, 15,000. 03-999580

■ סובארו סטיישן 1400, 1976. 055-58695

סיאט

■ סיאט רונדה ג׳׳.אל.אקס, ראשונה, 1984. 03-771449

סיטרואן

■ 1982 ג׳׳.אל, ביוחדת, 1300. 03-371757

■ ג׳׳.אס, קלאב, 79, 93,000. 03-491140

פולקסווגן

■ גולף 1100/5, 1982. 03-392211

■ דבל קבינה, 2000, 77. 612904

■ חיפושית 71, במצב מייד. 03-7514216

■ למכירה פולקסווגן טרנספורטר. 053-39672, 053-30861

פורד

■ אסקורט 81, 1100, 39,000. 053-32013

■ בהזדמנות 76. 2,500. 03-736504

■ פיאסטה מודל 1100, 1984. 760319

■ פיאסטה 84, ראשונה. 03-738149

■ פיאסטה, 1100, 1986, 2800 ק״מ. 053-25744

■ פיאסטה 80, פרטי, 100,000. 03-485294

■ קורטינה 1600, 1982. 03-373393

פיאט

■ 1985 ריטמו, 45/5. 03-767811

■ 127, 1985, ראשונה, 8,000. 03-390849

■ 127, 1983, משפחתי. 052-26996

■ 127, מצב מייד, 28,000. 03-782763

■ ריטמו, 1982, 75/אס. 03-767811

■ ריטמו, 1981, יד ראשונה, 41,000. 03-772917

פיג׳ו

■ 304, 77, 15,000. 03-788955

רנו

■ 11, ל״ט.ג.ד, 8/83, 39,000. 221784, 221689

■ 5, 1982, 1400, אוטומט. 7512293

■ G.T.C. 9, 1100/82, 25,000. 03-858535

■ רנו 81, 1650, אוטומטית. 03-262687

שידוכים

■ עלוני קשר לפנויים/ות הדרך הישרה. 04-442105, 03-732839

■ לאנשים רציניים את/ה ו/או לבני משפחה...

■ שידוכים ״הל״ לפנויים/ות. 03-774546

הברזיות

■ הברות אישיות בשיטה אמריקאית. 03-374276

לוח ירושלים

דירות

וילות ובתים

■ בקרית שמואל, מבלל ״אלונים״. 668101

■ בבית שמש, 6 לקוטג׳ים. 532131/1604

■ ברמות 02, קוטג׳ מאוד + חניה. 243716, 243386

■ בקטמון הישנה, מציע לבנות וילה של 250 מ״ר. 666943

■ בהר־נוף, בהזדמנות, 180 מ״ר. 241030, 246666

הלוואות

■ הלוואות לשכירים!! בבטחונות. 03-650527-8

■ דרושה הלוואה 7,000 ש״ח. 03-868170

וידאו טייפ

■ בהזדמנות וידאו ... 394468

חיות־בית

■ למסירה 2 חתולים. 03-392564

חקלאות

■ קונה ציוד אמברגים חקלאים. 04-991258

טלויזיות

■ טלויזיה צבעונית 26, במצב מצוין. 729413

טרקטורים

■ פורד 6600, 1979. 08-451878, 055-25377

כלי־נגינה

■ בלוק מצופים, מבצע מכירות. 03-220303

מחשבים

■ הזאס אפל. 615491

מערכות קול

■ קלטון אודיולוגים. 613049

מקררים

■ מקררים משופצים בהזדמנות. 03-384535, 03-297651

■ בהזדמנות!! מוצרי חשמל. 03-475001

משלוחי מטען בינלאומיים

■ א.ב. טופסט. 03-421381

ניקיון ופוליש

■ ״מבריק״ נקיון ופוליש + הדברה. 03-313599

■ ״אקספרס״ פוליש וניקיון + הדברה. 379615

■ ״הנלסוף״ נקיון ופוליש + הדברה. 03-375458

נשק ותחמושת

■ לקונה מבוגרים ... 03-821477

רהיטים

■ לבנוית עתיק. 03-744745

ריפוי והרזיה

■ שירות בוצ׳לבות הלקות. 03-289452

■ מאנה + מעסה ע״י מוסמכת. 03-288618

דירות מרוהטות

■ בקרית־וולפסון 4½, 668101

■ דירות מרוהטות המנוחות לכל תקופה. 226919, 224456

■ לתיירים בשכונה 3, 450. 221161

■ באבו טור דירה מאד לצימרים. 221451-4

■ 3 ברמת־אשכול, 2 בקרית־יובל. 631764

■ קרית־שמואל 4 קומפלט. 228922, 233125

■ בשכונת וילה ההדרת. 226231

■ לתיירים, רחביה 3½. 249579

■ בימין משה 3 + נוף + טלפון. 664780

עסקים

מגרשים

■ בירושלים ברמות ב״מהר־ביטחון״ 03-818238

הצעות עבודה

■ דרוש סטנר למשרד עו״ד. 243104, 222486

■ קונדיטור + עוזר טבח לסעודה מלאה. 669351

■ למורד מחקן מנוסה, 5 ימים בשבוע. 02-534283/4

■ דרושה בוזרה לניהול משק בית. 634072

3–3½ חדרים

■ ברחביה קרוב למרכז, 3 + חצי ק״ב. 232742, 244008

■ בארנונה, 3 + פ״א ק״ב. 717998

■ בטלביה 3 גדולים. 243105/6 86,000

■ טלביה 3, ק״ב. 228993, 223017

■ בגילה 3, 39,000. 247999

■ בקטמון הישנה. 85,000

■ בחרביה 3 + 3 מרפסות. 639345

■ בבן־זכאי, 3 ק״א + מתקן יפה. 242006/7

■ בחרביה שערי צדק 3. 288788, 287973

■ בבגעת־הברפות 3. 241330/6

■ בבית־הכרם, ק״ב. 225706

■ בסושבה הגרמנית 3½. 226191/1885

■ ברמות החדשה, 3 + מרפסת גדולה. 248396

דירות למכירה

■ השכונה שהיא גן עדן לילדים.

■ בהזדמנות, 3 בגג, 3 בגושבה, 4 בקטמונים. 245117, 241272

■ ברחוב בית־הכרם, 4 מרפסת. 532131

■ ברמת־גן, 3 + מרפסת. 243557/8

■ בהזדמנות, 3 + פ״א מפוארת. 280173

■ בארמון 3, ק״ב. 243386

■ גילה ב׳ מרכז, 3 חדרים מפוארה. 764155

■ בתלפיות 3 מרחות. 532131/1604

■ ברמות 3, ק״ב. 245647

■ קרית־שמואל 3 גדולים. 225569, 243679

■ במגלות־דגה 3 חדרים. 816833

■ 3, בבית־הכרם. 766369, 765584

■ וילה חדשה בהזדמנות, 3 + גג. 233211

■ ברמות ק״ב, 41,000. 224179

■ באוגוסטה־ויקטוריה (גדולה) 3 חדרים. 633036

■ בבית־הכרם בהכנה, 3½. 243021, 228633

2–2½ חדרים

■ במרכז 2 גדולים, ק״ק. 241030, 246666

■ ברחביה, ק״ב. 224179

■ עיר־גנים, בהזדמנות 2 משוריות. 233211-2-3-4

■ בא־סלבר + אפשרות. 225706

■ בגבעות בשכונה, 2 חדרות. 221451-4

■ ברחביה 2 מרוהטות. 243105/6

■ ברמות 2 יחידיה + נוף. 247999

דירות בשכר חודשי

■ בבקעה 5 + טלפון ארונות. 633036

■ בבית הכרם, מפוארת 5. 221451-4

■ בקרית־משה, 4 ארונות. 228922, 233125

■ ברחוב שטרוק, וילה 5. 241367, 225226

■ בטלביה 4, מפוארת. 226231

■ ברחביה 4 ק״ב. 02-222597

■ בקרית־יובל וילה 5 + גינה. 248012

■ ברמות ג׳ לטווח ארוך, 175. 221161

■ בבית־הכרם (התלמוד) 3 יחידות. 243951

■ ברמת שרת 4, נוף. 221161

4 חדרים ויותר

■ בהזדמנות, בבקעה, בית ערבי, 4 חדרים. 245647

■ בשמואל הנביא, 6 חדרים + גינה. 663770

■ בהזדמנות, 4, פ״א. 243679, 225569

■ ברחביה, (חדש) 5 חדרים. 816833

■ דירות יפות במרכז. 251655

■ לזוגיים, בהזדמנות, 4 מפוארת. 822446

■ בהשכבה הגרמנית, 4 + מרפסה. 632834, 344716

■ וילה חדשה, בבוכה, 4 חדרים. 764155

■ ברמת־אשכול, ק״ק. 341827

■ ברמת־אשכול 4½. 232581

■ 5 בגילה, ק״ב גדולה. 765584, 766369

■ בקטמון 4½ ק״א. 634495

■ ברמת־אשכול הבגבעה הצרפתית. 224179

■ בקרית משה, 4 מרחות. 222317

■ בתלפיות 4 + מתקן. 711497

■ ברמות, 4 דירות + מתקן. 233211-2-3-4

■ בתלפיות, מפוארת, 4 חדשה. 221451-4

■ במגלות־דגה, 5. 232742, 244008

■ בקרית־שמואל הקטמון הישנה, 4. 631764

■ בקרית־שמואל 4, מרוחות. 245647

■ לא... כולם רצים לפרסם. 244415

■ בטלפיות 4½, ק״ב, 110 מ״ר. 666218

■ מציאות השבוע, בבגבעת תלפיות, 7 חדרים. 227135

■ גוף מרובה, אופות מעולה. 668101

■ יפה נוף, 4 חדרים. 228922, 233125

■ בקרית־יובל 4½. 634495

■ ברמות 4½. 240537

קבלנים מציעים

■ בגבעל טלביה קוטג׳ מאד, 250 מ״ר. 666943

■ בהר־נוף 4, 68,000, 5 ב־88,000. 822531

■ ב. אמנון מציע: בגבעה מיכאל. 231710, 221094

■ בארמון תלפיות, קוטג׳ 4½. 664861, 534177

■ ברמת־שרת בביצוע. 221451-4

■ לשפטיין מציע דירות בוגרת 3, 2. 246146

■ הר־נוף דירות 3, 4, 5. 863348

■ ברמות בבניין מרחבי. 287973

■ בהר־נוף. 287973, 288588

■ בנוה־ציונה דירות. 639779, 667993

■ הר־נוף דירות. 817657

חיפה

וילות

■ וילה ג׳׳.אל.אי. 82. 02-253191

סובארו

■ סטיישן 1800, אוטומטית, 1982. 02-666780

משרדים

■ בשכ״ת קומת משרדים + טלפון. 04-663468

מכוניות

עסקים

הצעות עבודה

לחברת בניה גדולה
למשרדיה בת״א דרושה
מזכירה־כתבנית

הכישורים הדרושים:
★ הדפסה בהכנות כתיבה והעבד תמלילים.
★ נסיון קודם בעבודות משרדיות מגוונות.
★ ידיעת השפה האנגלית הכרחית.

מועמדות מתאימות המנינה בכתב־יד בצרוף פרטים אישיים לת.ד. 2770 ת״א.

למשרד פרסום דרוש/ה
איש/ת יחסי ציבור
בעל/ת נסיון
להתקשרות קבועה
על בסיס אחוזים.
נא לפנות:
טל׳ 229933, בימים ד׳ ה׳,
בין השעות 14.00 עד 17.00

לעתון ״חדשות״
יגאל אלון 108, תל־אביב
דרוש ה
מרכזן/ית
לעבודה במשרה חלקית
(בשעות 8.00 עד 12.00, 5 ימים בשבוע)
לפרטים: 336702 – לדורית

לחברת שיווק
דרוש/ה
מנהל/ת פרסום יחסי ציבור ומבצעי שיווק
בעל/ת יוזמה ונסיון בדיוור ישיר.
גיל מעל 30
והשכלה על־תיכונית.
לפנות בציון פרטים מלאים אל ת.ד. 21107 ת״א 61210.
סודיות מלאה מובטחת

לחברה קבלנית לבנין
דרוש
מנהל עבודה מנוסה
לעבודה במרכז הארץ
עם נסיון בעבודות שלד וגמר
התנאים יקבעו בהתאם לכישורים.
נא לפנות לטלפונים
03-358774, 03-362505, 03-362068

שופר־סל
למשרד הראשי בפתח־תקוה
דרושה
מזכירת אגף הבשר
★ כושר ארגוני
★ הדפסה עברית
★ התמצאות בעבודה עם מחשב – יתרון
מועמדות בעלות נסיון מתבקשות לפנות אישית למחלקת כח־אדם בית שופרסל, רוטשילד 79 פתח־תקוה. ביום רביעי 5.2.86, בין השעות 09.00–11.00. אוטובוסים: 49, 50, 51, 62, 66.

ההסתדרות הציונית העולמית
מחלקת המנגנון ת.ד. 92 ירושלים 91920
משרה פנויה מס׳ ח/2/86
מהנדס/ת חשמל חבלי/ת
התחיבה להתיישבות — המקום: חיפה
הכישורים הדרושים:
1. בעל/ת תעודה מוכרת בהנדסת חשמל, רצוי בעל/ת נסיון.
2. בעל/ת רכב פרטי.
3. המועמד/ת שיתקבל/ת יידרש/ תידרש לגור בחיפה או בסביבה הקרובה.
הדרגה המוצעת:
8–5 בדירוג המקצועי.
התאריך האחרון להגשת ההצעות:
19.2.86

לוועד הישוב אלפי מנשה
דרוש/ה
גזבר/ית
בדבר פרטים לפנות למזכירות אלפי מנשה ד.נ. שומרון, מיקוד 44851, טלפונים 052-425111, 052-425262
את ההצעות יש להגיש בכתב יד ולציין קורות חיים, השכלה, נסיון ולצרף המלצות, עד ליום ה־16.2.86, שעה 12.00, בתיבת הסכרים בישוב, ולציין עבור ״גזבר״

הזדמנות לשאפתנים
למוצר חדשני בתחום הרכב
דרושים
מקדמי מכירות
בכל חלקי הארץ, לתואמים/ות מובטחות הכנסה חודשית קבועה בתוספת אחוזים.
בעלי הופעה נאה וכושר שיכנוע מתבקשים לכתוב לת.ד. 30466 ת״א 61303.

המרכז הישראלי לניהול
לאור הצלחת הסדנאות הקודמות
סדנאות לדרג הניהולי הבכיר
27.2.86
התמודדות עם מתחרים בתנאי שוק משתנים
בהנחיית פרופ׳ מיכאל פרי
* היחס אל תחרות * מצבים אסטרטגיים מול מתחרה *
* אסטרטגיה של טיפול במתחרה – התגוננות והתקפה *
שיפור התקשורת העיסקית בשפה האנגלית
BUSINESS COMMUNICATION
בהנחיית פרופ׳ אריה פרלברג
מפגש פתיחה: 2.3.86 בשעות אחה״צ
הסדנא: 13-12 במרס 1986
* פיתוח מיומנויות ואסטרטגיות ביצירת תקשורת עיסקית בשפה האנגלית * לישומה של גישת מערכות בהצגת נושא באנגלית בפני קבוצות גדולות וקטנות *
פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-257202; 02-234863; 04-640678

ת״א דחף מרכז — סמטת בית השואבה 8 (פינת אלנבי 94) מול קולנוע מתמיד טל. 622547
ת״א דחף דיזנגוף — רח׳ דיזנגוף 118 (מול כסית) פתוח 24 שעות טל. 239952
ת״א דחף בן יהודה — רח׳ בן יהודה 9 (מול קולנוע מוגרבי) טל. 656120
ת״א דחף אלנבי — רח׳ אלנבי 123 (ככר המושבות) טל. 611806
לפרסם מודעה? דחף סניפים — בדחף תקבל יותר ובמחירי העיתון
חיפה דחף — רח׳ הרצל 11 (הדר) טל. 645333/4
ירושלים דחף — רח׳ יפו 43 (ככר ציון) טל. 226335
דחפון — שרות מודעות טלפוני טל. 03-611001
ובעוד 50 סניפי דחף בכל רחבי הארץ
לפעמים אתה צריך פרסום. תמיד דחף

مكان الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

מסגנון תרבותי לשיטת ה"כאסח"

זמן רב אינו חסר רשימה כמו רשימתו של מתי גולן "זהר אירוחר" ("הארץ" 24.1). במקום דיון ענייני נעשה בה ניסיון להכות באירוחר ולי- עיתוני למסל ולביביצה. בזה אחר זה בדלים כבו באוב ההכות ווהה יעדי, ביקי אלבין, ריצ'רדסון, יורם גיל, עמים אחרים, המהים גינוי "יעוד כמותם חוזבים להם". כולם נברכים יוחד, כי כבם בפוריס וכי ברכו. הדיים עם הכתיב. כל ההוכחות שהקבוע בשו בות אלה צפים ועולים. הכותב סוה במלים, ברבים, בהכללות, חוטם של אבשה ומוביל את כולם לבוקר אחד:

אירוחר. הוא, כידוע, הגורם המיטה לכל הרעות.

לפי הרשימה, יצר לב האדם הפך רע רק מימי אירוחר. לפניו לא היו מעשים של רצח ומרמה ושאר עבירות ועבריינים בעלי צווארונים לבנים וכ- חולים. לא היה צור וירדלין ולא היו מתעשרים בקלות ולא לוקוד שוחד ושלמונים. "אירוחר הצליח במעשיו להשחית דור שלם במדע... דור שלם הצליח אירוחר לסמם", כותב גולן. לך תתווכח עם טענות מרוממות כאלה. לך תוכיח שאירוחר אינו אחראי למותו של מיקי אלבין ז"ל ואינו הגורם למעשה הרצח שהמשטרה מייחסת לזהר יעדי.

כולנו חשופים לביקורת. מה כל אדם כך, איש ציבור על אחת כמה וכמה. כי חלק על הזכות להתנגד לאירוחר, לתקוף את מדיניותו ולבקר אותה אולם, כשהוזרים מתחומי הכיעון הענייני, כבבמקום מגנון תרבותי עוברים לשיטת ה"כאסח", אז הכל מותר. אז מותר גם לכרוך את אירוחר בכל המעשים המיוחסים לאנשים הנ"ל.

ח"כ דן מרידור
הכנסת, ירושלים

לחזור לשיטת הוועדה הקרואה

לפני כ-11 שנים, בראשית ימיה של ממשלת רבין, מונתה ועדת זבר, לתת המלצות בעניין היחסים בין השלטון המרכזי לשלטון המקומי. היא עבדה למעלה כשש שנים ועיבדה המלצות רציניות. הממשלה דנה בהמלצותיה רק בקיץ 1984 ואישרה אותן באופן כללי. לאחר מכן התנגד משרד האוצר להקציב כספים למימושן ועד היום הזה לא יצא דבר בהחלטת הממשלה בעניין. יש לכך השפעה מכרעת על הרעת המצב הכספי ברשויות המקומיות. זו זילות הממשלה.

המאיל ושר האוצר אינו מאפשר למשרד הפנים למלא את תפקידו, כשהוא אינו שקט מתמיד ברשויות המקומיות, המתפרץ מדי פעם בשביתות ובהפגנות. הדבר רע לאווירה, גורם לקלקול מידות בעם, ואינו תורם לחוסנו הפנימי.

מכיוון שכך, יש לפחות לחזור באופן זמני לשיטת מינוי ועדות קרואות, ברשויות מקומיות, שמצבן הקשה נגרם לא רק מסיבות אובייקטיביות כי אם בהוצאות לא חוקיות בתקציב. ועדה קרואה לפחות לא תחרוג מהתקציב וגם לא תעלה יותר לממשלה. וכך, ייבנו באמצעותה הקצוצרויות בצורת הצבירות האסמבלות ברגע השלטון המקומי.

י. שיין
יו"ר הנהלת ארגון המועצות האזוריות של התיישבות העובדת

הר הבית: העגלה לפני הסוס

"לעסוק בנושא הר הבית בדרך שאנו עוסקים בכך בחודש האחרון לא רק שזה לא חיוני, אלא זה גם מזיק". כך אומר הרב ישראל לאו ב"שיחת היום" ("הארץ" 2.2).

בהעלותו על הפרק של עניין סעון הקברגיפ זה, יש כמה מהגים האחר שגם אי הכשרת הקרקע מבחינה הסברתית, בעניין שבו קבעו המעמלנים הערבים הלכה כמכבות: הר הבית ודוקליה הם המקום השלישי בקדושתו לאיסלם. האומנם?

בלי להיכנס לוויכוח התיאולוגי, יש בפינו כמה וכמה שאלות מביכות כלפי טיעון מוסלמי זה.

אם קדושת המקום כה גדולה לאיסלם, מדוע אין עלייה לרגל לירושלים כפי שהמוסלמים נוהגים לעלות למכה ומדינה, קרבלה ומשהד? מדוע אין בירושלים שום מרכז דתי תורני מוסלמי דוגמת מכללת "אל-אזהר" בקהיר ובמקומות אחרים?

אליקודס, ירושלים, אינה נזכרת בקוראן ובכתובים אחרים באותה תקופה, ורמלה ולא ירושלים, היתה בירת הבחוז בתקופת השלטון העותר בני-מוסלמי. במאות שנים של שלטון מוסלמי והמזנה הטיפול בעיר הקדושה, כפי שמעידים מבקרים נוצריים רבים.

ההסברה הישראלית כשלה בכל הקשור להסברת קדושתה של ירושלים. היה זה המופתי אמין אל חוסייני שידע לנצל לראשונה את עניין ירושלים כלפיד להבית את הקבאות הערבית. כעת יש צורך בפעולות הסברה מקיפות כדי להזים, ולוא בחלקם, את הטיעונים הערביים. בלי פעולה כזו הפלאת עניין הר הבית כיום היא בבחינת הצבת העגלה לפני הסוס.

אליהו טל
צהלה

עזרה ראשונה לחיילים משתחררים

צוריק ת"אל דורון במכתבו ("הארץ" 24.1) כי "אפשר לגשר ועל הפער שבין הכנסה גבוהה ומחירים גבוהים של צרכים בסיסיים, על ידי הפחתת מסים וכך גם להגדיל את התפוקה ואת התמריץ לעבודה".

הצעותיו של דורון קוראות לשינויים יסודיים ומקיפים בקונצפציה של תנאי הכלכלה וההברה בארץ, והן בגדר תכניות לטווח הארוך. אך שינויים כה מרחיקי-לכת דורשים זמן רב בעצם טבעם.

ההצעה שאני הבאתי, ועוררה את התנגדותו, דיברה על ביטול הטבות במגזר חברתי מסוים — הטבע למרי בלארה"ב: דיפלומטים, נציגי בקים, חברות כלכליות ועוד — וחיובם של אלה בתשלום מסים, העשויים לסייע למגזר חברתי אחר, הרגיש במיוחד לתופעת הירידה. בהצעה זאת אין כשום עיוות, אלא בבחינת הגנת עזרה-ראשונה לחיילים המשתחררים. אם לא יטופל בהם ב"מלחמה" בקרימות עליונה — יירדו מהארץ. צעירים היורדים מהארץ — שאינם בעלי מקצוע, ואלה הם רוב היורדים — אינם חוזרים. הם אינם מוצאים את הבית הנפשי לחזור. בשבילם לשוב כעבור שנים כספר — פירושו הראה בכשלון אישי.

מקובל לרוב לחוק הכל על היעוד תקציב, אך לעתים קרובות אין זה אלא מסווה ותירוץ להתחמקות מפני התמודדות עם מציאות שגרתית ועם "זכויות קנויות" של בעלי חזקה.

שמואל להיס
יו"ר אל"י — אחראים למניעת ירידה
ירושלים

שריד — לא נזיר קדוש

יוסי שריד לא החזיר את המנויים לבליל להבעיר כיוזה נכנס לממשלת האחדות. מפני שלדבריו ל"ההולסיגים הקופצים כרצונם החופשי לכסה, בלי רשת ביטחון, אין בקרקס כשלנו כל עתיד". ("הארץ" 16.1).

שריד לקח מנוס מהמצורך לרב לא משום סיבה אידאולוגית נעלה, אלא מפני שזו הנורמה הפוליטית הנהוגת במקומותינו. "כך עושות כולך, גם לין ופרץ, ויוסי אינו נזיר קדוש ואף לא בתולה כשרה למהדרין.

מיכי קרת
הוד השרון

לא מייצגים אותנו

בכתבות "כמעט חצות" בטלוויזיה (29.1), נמסר כי "נציגי המשפחות השכולות" השתתפו בטקס נטיעת "יער חיילי צה"ל" בסמוך למנזר מר אליאס, שנכבש מידי הירדנים במלחמת ששת הימים. אנו, בני משפחתו של חייל שנפל במלחמת לבנון מסתייגים מהנטיעות על אדמות הגדה. "נציגי המשפחות השכולות", שהשתתפו בטקס אינם מייצגים אותנו.

אהוד ואפרת שפיגל
רמת-גן

ביטוח מפוקפק

ב-20 בינואר התפרסמה ב"הארץ" ידיעה כרבר קיפוח פרנסתם של סוכני נסיעות על-ידי "אל-על" המוכרת ביטוח רפואי לחו"ל.

יש להבהיר לנוסעים לחו"ל כי רק סוכן ביטוח מוסמך ומורשה רשאי לבצור ביטוח להנוג. סוכן נסיעות או "אל-על" עיסוקם בתחומים אחרים. זכורה צעקתם של סוכני הנסיעות כאשר חברת אלסיגם ארגנה לעובדיה נסיעות לחו"ל.

לא זו בלבד שעיסוק במקצוע תופסי ללא רשיון כחוק הוא עבירה, על הנוסעים לדעת כי בביטוח הרפואי הזה אין הם מכוסים היטב מבחינה מקצועית.

יגאל קם
ירושלים

סטי"לים — רק במספנות ישראל

במאמרו של ראובן פדהצור "עתיד מעורפל לחיל הים" ("הארץ" 26.1), נכתב כי "ספינות סער 5 ייבנו במספנות אמריקאיות בארה"ב". יש לקוות שאין זו ההחלטה הסופית של הגורמים המוסמכים. לדעתנו חייבים לתכנן ולבנות את ספינות הטילים הבאות של חיל הים שלנו במספנות ישראל.

ספינות הטילים שנבנו במספנות ישראל השתתפו בהצלחה הברשימה של חיל הים במלחמת יום הכיפורים" שהוכיר פדהצור. הן מהוות היום את עיקר הכוח הימי שלנו ועמדו בהצלחה במשך כל שנות שירותן במבחני הפעילות המבצעית הימית. כתוצאה משיתוף הפעולה המתמשך עם חיל הים נוצרה במספנות ישראל הבנה עמוקה של התפיסה המבצעית, שיטות הפעולה והעדיפויות המיוחדות של חיל הים. הבנה זאת, כשהיא משולבת בעובדה שאנשי המספנה הראים את בניית עוצמתו של חיל הים כיעודם במספנות ישראל, עושה את מספנות ישראל למקום המתאים ביותר לבניית כוחו העתידי של חיל הים.

השוב האפשרי לשכנע את שלטונות ארה"ב שיסכימו לבניית ספינות הטילים לחיל הים הישראלי במספנות ישראל ולא במספנה אמריקאית. כפי שהסכימו לבניית הצוללות במספנות ישראל. אם ייבנו ספינות הטילים במספנות ישראל תהיינה ההוצאות בארץ רק כ-20% אחוז ממחיר הפרויקט. יותר 80 האחוזים יוצאו בכל מקרה בארה"ב על חומרים וציוד שאי אפשר לרכשם בארץ. יכולתה של ארה"ב לבנות לעצמה אוניות מלחמה מעולות אינה מוטלת בספק. אך בעניין בניית ספינות טילים, שחיי אנשינו וביטחוננו הלאומי תלויים בהן, יש למספנות ישראל יתרון ברור על מספנות אמריקאיות.

אנו, עובדי מספנות ישראל, מסכימים עם המודעים שלל מספנות ישראל לשאת את עצמן מבחינה כלכלית. אך לא ייתכן שיקחו למספנה את רגלה הבריאה — תיכון ובניית ספינות טילים מעולות לחיל הים שלנו — ובאותו הזמן יטענו כלפיה "גברת, מדוע את נופלת?"

חיים שוהל
א. ברק
יפה

קולנוע / רחל גורדין

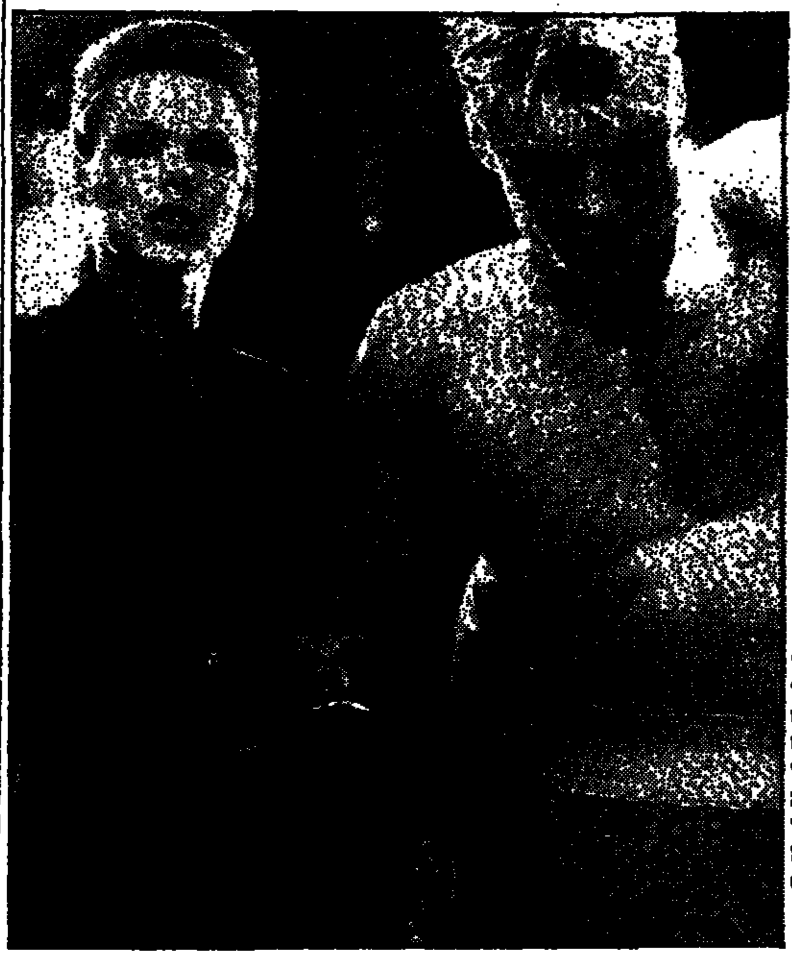

ה"מפלצת" הסובייטית איבן דראגו (דולף לונדגרן) נוטף דם וזיעה, אך נדחף חזרה לזירה על-ידי אשתו (בריגיט נילסן)

דוד וגוליית בזירת האיגרוף

"רוקי 4", קולנוע תל-אביב, ת"א

סילווסטר סטאלונה (רוקי) הוא דוד. גבע, שחור-שיער, עשוי ללא חת, הנושא שליחות נעלה של פטריוט אמריקאי. דולף לונדגרן (איבן דראגו) הוא גוליית, "זהה" בלונדיני-ארית, שמופעה על-ידי הסובייטים בעזרת זריקות סטרואידים ומיכשור מתוחכם, ותוכנתו להשמיד ולאבד פטריוטים אמריקאים והגמת סטאלונה, במטרה להאדיר את שמה של ברית-המועצות בזירות האיגרוף הבינלאומית. וכך נקרא סטאלונה "סאחורי העודים" — קרי: מתוך הזילה המחודדת שלו בפרוזור האמריקאי. הוא נקרע מורדעות משפחתו האוהבת והדוגם המיבר שלום, כדי להביא לעולם שחור כבולוגיה זה לא הכל. העיקר הוא הגורם האנושי. אחרי שידיד הסוב מוכה למוות על-ידי המפלצת הסובייטית, בקרבדראווה בלאס וגאס, נוטש סטאלונה, תחת השם רוקי, לביקתה עלובה בסיביר, כדי להתאמן לקראת הקרב הגדול שייערך במוסקווה. בעוד שהסובייטי נתמך מן המיכשור הסופ-מודרני, המספק לו לצורך אימוניו — שועט רוקי בשלג עד הברכיים בסרחוב עגלות עמוסות, כדי לאמץ את שריריו להגן על שמה הטוב של המולדת, והעולם המערבי כולו. כאשר הוא שואג מעל הרכס את שמו של מתחרהו: "דראגו!", כבר ברור לכל תינוק בקהל, כי גורלו של "גוליית" נחרץ. אך סטאלונה אינו מביח לנו להתענות אפילו בצל של ספק. הוא מנחה אותנו בטוחות לקראת הרגע הגדול, שבו — מתוך הצלפות השבורות, הדם הזורם, הפנים המעוכים — עולה בשורה של שלום ואחוה לעולם כולו.

מי שראה את שלושת הסרטים הקודמים בסידרת "רוקי" — רשאי לוותר לפחות על מוצגת מ"רוקי 4", מאחר שהוא מורכב משירים ומנטאז' של תמונות מסרטים אלה, שנועדו להזכיר לצופים את עברן של הדמויות. מי שצופה בקרבות איגרוף בטלוויזיה של המורה התיכון — יכול לוותר על מוצגתו השנייה של הסרט. לבד משני קרבות איגרוף, ומנטאז' של סצינות מן העבר — יש כאן גם מונטאז' של אימונים לקראת הקרב (הסובייטי מול האמריקאי), לצלילי שירים פופולריים, שהוגים למבצעי-הפזמונים הרבה לפני שהסרט הגיע ארצה. סטאלונה, שבסרט הראשון בסידרה הניח את מלאכת הבימוי לג'ון אבילדסן, כבר אינו מוכן לחלוק עם אף אחד את פירות התהילה, ובכוחותו ה"צנועה" ככוכב, וכבימאי מורגשת בכל תצלום ובכל סצינה. נרקיסיזם מגופה כזה כבר מזמן לא מצאנו אפילו בקולנוע.

אף כי לא השירים הם המובילים אותו אל הניצחון, אלא הכוח המוסרי — הוא מניח למצלמה לטייל במבט אוהב על חזהו השזוף, ומשלב צילומים מקרוב של הגופים המיוזעים בזירה, עם אפקטים קוליים המיועדים להצליף כל תנועה וכל מכה.

"זה אינו סרט, זה טכס דתי", כותב אחד המבקרים בארה"ב, וטען, כי המסר של הסרט הוא "המאוכזבים מנצחים את הכל". רוקי גובר על איבתו המופגנת של הקהל הרוסי בספתע את מהלומותיו הקטלניות של יריבו כמעט ללא תגובה. זו גם השיטה שבאמצעותה הוא נבגה "לצבור נקודות" אצל קהל הצופים בקולנוע. הקהל, שאינו יכול לסבול יותר את הסכוה המר-צדרי בזירה, אמור להתעורר עם הגיבור בהוהדות גמורה עם מאבקו לכעצ על כל הטוב והצדוק המיוצב באומה האמריקאית — כמובן ללא כל פירוש של "טוב" זה. לתוך הדיאלוג הבסיסי, שאינו חוטא בשום הבדקה או עומק, הסתרבב משפט אחד בעל משמעות, שבכוחו להביע את הסרט: "לעשות עוד סיבוב כשאתה כבר לא יכול יותר — זה מה שקובע בחיים". אומר רוקי לבנו הקטן. אך משפט זה, כמו כל השאר, מנוצל לצרכים מניפולטיביים, על הרמה הנמוכה ביותר.

אגב, מדוע מתורגם המשפט "הייתי יכול לאכול מסמרים" ל"הייתי יכול לקרוע זונות"?

הארץ ממליץ

תל אביב

מסע עסקים של אבא (פאר) — סרטו השני של הבימאי היוגוסלווי אמיר קוסטוריצה מביע את חייה של משפחה ביוגוסלוויה של 1950, מתוך גישה פוליטית, אך גם מתוך רגישות אנושית וראייה חודרת של פרטים. סרט יפה בפשטותו.

הרבה ולא כלום (גת) — ביצוע מוצלח של תסריט אינטליגנטי, בימוי מתוחכם ויפה, ומשחק מצוין של מריל סטריפ, צ'רלס דנס, סר ג'ון גילגוד, טרייסי אולמן ואחר הפס סטינג. סרט נוסטלגי על ריגול במלחמת העולם השנייה נעשה לאנאליזה של שיגעון, בבימויו של פרד סקפיסי האוסטרלי.

עד סוף הלילה (פריז) — בני אדם אמיתיים, המתמודדים עם בעיות אמיתיות, בסרטו של איתן גרין, העוסק במשבר משפחתי. סרט יפה ברמה של יחסים בין הדמויות. פחות מוצלח ברמה של מלודרמת גנגסטרים.

הכבוד של פריצי (לימור) — קומדיה שחורה של ג'ון יוסטון ("הנץ ממלטה", "המלכה האפריקאית", "האוצר של סיירה מאדרה", "האיש שרצה להיות מלך"), על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בברוקלין, הנאלץ לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

חזרה לעתיד (אורלי) — נער חוזר, באמצעות מכונת זמן, לעבר — משנה את ההווה שלו ואת עתידו. סרטו של רוברט זמקיס ("בעקבות האוצר הגנוז") הוא סרט מדע בידורי, המתאים לילדים ולמבוגרים כאחד. חביב מאוד, וגם מעניין.

שושנת קהיר הסגולה (סינמה 2) — סרט חדש של וודי אלן, הפעם רק כבימאי ותסריטאי, המערב מציאות ודימיון, אהבה ועבודה. מעשה בדמות בסרט המתאהבת באחת הצופות, היא יוצאת מהמסך כדי לבלבל את היוצרות ולהוכיח שבקולנוע, לפחות, הכל אפשרי. עם מיה פארו — בת זוגו הנוכחית של אלן.

בודר בי (גורדון) — עימות בין המיתוסים הרומנטיים הצעירים את הבריות לבין המציאות, בסרט על חיי הלילה, על אהבה ועל בדידות. הבמאי אלן רודולף, עוזרו לשעבר של רוברט אלטמן, משתמש במוסיקה, בצילום ובדיאלוגים כדי ליצור אווירה מלנכולית ולהתייחס למסורת הקולנועית של העבר.

ירושלים

שושנת קהיר הסגולה (סמדר) — ראה סינמה 1, ת"א.

מסע עסקים של אבא (בניני האומה) ראה פאר ת"א.

חיפה

הכבוד של פריצי (עממי) — ראה לימור ת"א.

בירדי (רב-גת) — סיפור על ידידות, ועל נער שחזר ממלחמת וייטנאם כשהוא סבור שהוא ציפור. סרט המחפש את שורשי השיגעון בתוך ה"נורמלי", בבימויו של אלאן פארקר. משחק טוב של ניקולס קייג' ומתיו מודין.

תיאטרוני ישראל
הערב יום ג' 4.2
תיאטרון הבימה
נער הברבורים: 20.30
הפרידה: 20.30
התיאטרון הקאמרי
דבש פרא — קומדיה 20.30

המרכז הישראלי לניהול

סדנאות הדרכה למנהלים
פברואר 1986
רשימה חלקית

18.2.86 מודל הניהול היפני — צעדים ליישום הטכניקות היפניות בתעשיה הישראלית.

10.2.86 דפוסי התמודדות עם מצבי קונפליקט — לנשים בתפקידי ניהול.

19.2.86 תכנון ותיקצוב על בסיס אפס — Z.B.B.

23.2.86 התמודדות אפקטיבית עם מצבי קונפליקט — ברמה האישית והארגונית.

27.2.86 התמודדות עם מתחרים בתנאי שוק משתנים.

פרטים והרשמה:
המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-257202; 02-234863; 04-640678

מדריך הארץ

פרק יומי: ירמיה כ"ט
משנה יומית: תמיד ה' ב'-ג'
דף יומי: ביצה ח
הלכה יומית: תפלה צה, דס

תורנות רופאים

המגבת הרפואה בבקרים החומים מיט בערב עד לשעת בית בבקר בתחנות מד"א של 101.
בגן ההר אזורים:
ירושלים 523133
תל-אביב 460111
חיפה 512233
רמת גן 781111
הרצליה 052-541335
נהריה 923333
רחובות 884-51333
טבריה 5511111
חולון 803133
ראשון-לציון 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'-ה' — 20.00-8.00; בימי ו' — 15.00-8.00; טלפונים 03-453580, 03-453500
מד"א — עזרה ראשונה בתחנות 24 שעות ביממה:
ירושלים 222171
תל-אביב 03-261111
חיפה 04-672222/3
נתניה 053-35316
באר-שבע 057-418111
מרכז רפואי באר יעקב 08-223958

מרכז סיוע לקרבנות אונס 24 שעות ביממה:
תל-אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז סיוע לנפגעי לחץ מטעם "מעגלים"
א' ה' 11.00-13.00
ב' ד' 16.00-18.00
טל' 228031
רח' נחמני 13 תל-אביב
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל-אביב, ריינס מגשר שער 3 (ליד הסשבייד) טל' 294869, 285822-03
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00-24.00. אחרי חצות בתאום מלפני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03-284649 פתוחה בימים א'-ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' ושבתי חג מ-18.00 עד 24.00. שבתות וחגים מ-15.00 עד 21.00.
חיפה, רח' הנמל 26, קומה ב', טל' 04-523-566. שעות הקבלה כל יום בין 20.00-23.00.
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: 24 שעות ביממה, כולל ימים שישיים: ירושלים, מוקד יום 640585, 669531; מוקד לילה, שבת וחג 226191 (מנוי 1788); להתקשר הודעה לרופא תורן מכון בל"ד. תל-אביב, מוקד יום 218820, 218898; מוקד לילה 631011 (מנוי 3752) ולהתקשר הודעה לרופא תורן מכון בל"ד.

תורנות בתי-חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגיה)
ירושלים
בקור חולים — (פנימית, כיה, א.א.ג)
שערי צדק — (ילדים, כירורגית, אורטופדית, עיניים)

תורנות בתי-מרקחת

תל-אביב
לב העיר אחד העם 69 613862
קופ"ח כללית אבנגרוד 7 225142
רמת גן
אסותא ז'בוטינסקי 41 7511874
חולון
המרכז ככר ויצמן 13 845236
בת ים
מזור תחנה רייך 20 583360
רחובות
הנגב הרצל 196 475956
נתניה
גבע שער הגיא 14 22695
ירושלים
מזור עמק רפאים 11 632788
חיפה
לאומית חסן שוקרי 3 672274
הקריות
הדמן סמטת מוריץ קרית מוצקין 715136

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י בוגרים מקצועיים — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אנונימי ובחינם.
ימים ב' ג' ד' — 17.00-20.00 בגרוסבר 66 ת"א טל' 03-261228
חיפה: ימים א' רד' 16.00-19.00 רח' הכרמים 14 טל' 81520

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 הדבורה מאיה
18.00 באותו עניין — בעיות של תלמידי תיכון
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) בתרגו לך — שירים וריקודים
19.00 (ע) מאטאי של הרפתקאות — שמורות הטבע ילוסטון
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 שלושה בדירה אחת
20.30 כלבוטק
21.00 מבט לחדשות
21.40 מבט שני
22.20 מפגש פנויים — דראמה אנגלית
23.20 גלריה — אמנויות בארץ ובעולם
24.00 פסוק של מקום (עיר הפלח) חדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 חשבון משם ד'
08.40 בלי מרות
09.00 אנגלית ח'
09.20 מדעי הטבע ה-ו' — יציבה
10.10 אנגלית ז'
10.30 רחוב סומסום
11.00 צרפתית
11.15 חשבון ה'
11.30 באנטאנהזה ד'-ט' — בריטניה הגדולה
12.00 ארץ-מולדת
12.25 ספרות (על-יסודי) — המולט
13.00 מוסיקה (על-יסודי, העוגה) — המוסיקה המודרנית של דרום-אפריקה
14.00 האבולוציה — הבחירה הטבעית
14.20 לחיל האוויר
14.45 אנגלית
15.00 רחוב סומסום
15.30 קשת וענן
16.00 סיפור נמצא
16.25 דייק סופין
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שורות מוסיקלית
09.30 קונצרט בוקר
12.05 מוסיקה קאמרית
13.00 קונצרט צהריים
15.05 ממקף התקליטייה
16.00 קונצרט מנוה
18.30 אנתולוגיה. יוזף קלם — כינור/ויקטור ורוגאנקר — מנצח — באך: סונאטה במול מאגזה; איינבן: סונאטה מס' 4; שוברט: דואו בלה מאגור, ד' 574; בראהמס: סונאטה מס' 3, ברה מינור, אופ' 108
20.05 ערב טוב — קריילה: פרלוד ואלגרו בסגנון פוגאני. ע. סטסקובצקי — כינור/ע. דרבינסקי — פסנתר; פורה: בלדה לפסנתר ותז, אופ' 19 (שהר של בירנינגהם/ל. פרטה)
20.30 באולמי הקונצרטים שלנו — מלה: יוסי קליינשטיין — פסנתר — היידן: "על האור ועל העושק", פרלודים ואינטרלודים לתזר קאמלי; מנדלסון: קונצ'רטו מס' 1 במול מינור, לפסנתר ותז, אופ' 25; בוחובן: רונדו בסי במול מאגזה, לפסנתר ותז. מן הירובה: סילגקו סינפונייטה
22.30 פעם ועוד — קרייסטבל הולפרט אורה ולהקה כלית בניצוחו של אורין אלונסו
23.00 רוד למוצאים בינה — שלושה מלחינים — שלום רדבים לאלה, שאפירא, מורה

רשת א'

15.25 השכלה ודעת לכל — ערבית
16.05 עולם יהודי — בין ישראל והתפוצות
17.12 מגישים שיר
17.20 האוניברסיטה המשודרת מה זה אסטרונומיה?
18.06 מנחת-ערב — הודי רוזי ומסורת
18.47 פרקי היום בתנ"ך
19.05 שיעור בתלמוד — מסכת "ברכות"
19.30 שידורים לשלים
22.05 שבינו ביתנו וכל אחד לחוד

רשת ב'

18.06 אצבע על הדופק — ענייני בריאות ורפואה
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עולם חדש — ענייני המדע והטכנולוגיה
20.05 חזנות כבקשתך
22.05 עוד פעם אחת — עם מבקר המוסיקה ניסים קלדרון
23.05 "קפה ראשי" — חדשים בעולם

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת — מצעד הפזמונים הישראלי
21.05 אדום עתיק — שירים שלא נס לחם
23.05 שבכי באנ

גלי-צה"ל

17.30 כוננת — ענייני צבא וביטחון
17.50 יומן ספורט
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.35 מכבב הערב
19.05 רדיו במקום
20.05 לא רק רוק
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת: גילוי הרופאי הגנטיקה
22.05 על הרבש ועל הכמאש
23.05 ציפורי ערב

שידורים קבועים

רשת א'
07.30 הד שירים — פזמונים ישנים
08.05 זהוה — עם בני הבית
09.05 השיר לא תם
09.30 מבגש
10.30 רדיו קל
11.10 שידור יומי לנהגים
11.30 השכלה ודעת לכל
12.05 מעמר המבחר
13.00 שידורים באנגלית
13.30 שידורים בערבית
14.00 לכת לבן ולכל המתעניין
17.30 על מסמרים האנשים

רשת ב'
06.05 סבו לשלום
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הקשת
12.10 גל פתוח — חדשות ופזמונים
13.00 בוקר היום
14.06 יש עניין
15.05 מוספי חדשות
16.05 שירים ושעורים
17.10 יומן כלכלה

רשת ג'
06.11 בוקר לאשר
07.07 שיר בבוקר בבוקר
09.05 מה כבר תשמע
10.05 אגן הים התיכון
11.05 שעה עם מלאכי תוקף
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק בימי חול
14.06 לי ולך — שיר הרגה
15.05 חדש, חדיש ומחודש
16.05 מוסיקה לעניין
17.05 שוקו חם

גלי צה"ל
06.10 צלילי בוקר
06.30 אוניברסיטה משודרת
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר-טוב ישראל
09.05 נגמן לעכשיו
11.05 סעם של מקום
12.05 להיום להיאמר
13.05 במנגן ישראלי
15.05 ספוט
16.05 ארבע אחרי הצהריים
17.00 יומן גלי-צה"ל

לוח בתי קולנוע

תל-אביב

אורלי — סוכנות למתאבדים 4.30, 7.15, 9.30
אלנבי — שערי התופש 6.45, 9.25
אסתר — תפילה למוות 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — פנטום האופרה + ביל המלה, 2 סרטים בכרטיס אחד 7.00, 9.30. מי מפחד מהשכן ממול 12.00 חצות
בן יהודה — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — בודר בי 4.35, 7.15, 9.30
גת — הרבה ולא כלום 4.30, 7.00, 9.30
דקל — לילות לבנים 7.00, 9.30
דיזנגוף — יער האיומרגר 7.15, 9.30, תשוקה מגוגס 12.00
הוד — רומא חולה אהבה 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — שנת הדרקון 4.15, 7.00, 9.40
חן 2 — סיפורה של מארי 5.00, 7.20, 9.45
חן 3 — ב"ס לאסירים מתחילים 4.45, 7.20, 9.40
חן 4 — הנוגים 10.30, 1.30, 4.45, 7.20, 9.40
חן 5 — רומן על בטוח 10.30, 1.30, 4.45, 7.00, 9.40
לימור — הכבוד של פריצי 4.30, 7.00, 9.30
לב 1 — מטרה 1.30, 4.50, 7.15, 9.30
לב 2 — גורל 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
מוגרבי — קומנדו 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — בעקה הנער
מקסים — הבו האיש השלג 4.30, 7.00, 9.50
מרכז התווייה הישראלית — התווייה הישראלית (בעברית) 10.00, 5.00; (באנגלית) 9.00, 12.00, 2.00; 6.00, 8.00 (בצרפתית) 7.00, שליחות קטלנית 9.50
סטודיו — להב משונן 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — אבודאים 6.00, 9.00
סינמטק — הקרב על צ'ילה ג' 7.00, רגשות 9.30
פאר — מסע עסקים של אבא 4.15, 7.00, 9.30
פריז — עד סוף הלילה 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30, מציגים 11.30
צוותא — במקום חלום + נגוע 8.00
צפון — ראן 6.15, 9.30
שחף — בשם כל בני ביתי 6.00, 9.00
תבלת — צייד הצבאים 5.45, 9.00
תמוז (המחודש) רמת אביב — אפוקליפסה עכשיו 7.00, 9.30
תל-אביב — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — קומנדו 4.30, 7.00, 9.00
אור גיל — שנת הדרקון 4.00, 6.30, 9.00
אורנע — תפילה למוות 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — צלילי המוסיקה 4.00, כל הדרים לפניו 7.00, המטרו האחרון 9.30
בניני האומה — מסע עסקים של אבא 6.30, 9.00
הבירה — המפתח 4.30, 7.00, 9.00
כפיר — חזרה לעתיד 4.30, 6.45, 9.00
מוזיאון ישראל — מטרופוליס 6.00, 8.30
מיטשל — הרבה ולא כלום 6.30, 9.00
סינמטק — בילבי 4.00, גנבי האופניים 7.00, פלישת חוטפי הגופות (באולם קטן) 7.30, שכר האימה (באולם הקטן) 9.00, אירוויס 9.30
עדן — לילות לבנים 4.15, 6.45, 9.15
סמדר — שושנת קהיר הסגולה 7.00, 9.15
רון — גורל 4.30, 7.00, 9.00

רמת-גן גבעתיים

ארמון — שנת הדרקון 6.50, 9.30
אורדע — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
אורמון — קומנדו 5.00, 7.15, 9.30
הדר — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30
לילי — הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — הרבה ולא כלום 4.30, 7.10, 9.40
גן 2 — תלמידה מושלמת 5.00, 7.30, 9.40
גן 3 — בירדי 5.00, 7.20, 9.45
גן 4 — סיפורה של מארי 5.00, 7.30, 9.40
רמת גן — בשם כל בני ביתי 6.45, 9.30
שבים — המעבר להודו 6.00, 9.00

חולון

ארמון — קומנדו 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — שנת הדרקון 7.00, 9.30
מרכז קרית שרת — ילדי המים 2.30, קרוסה קיד 4.30, דמבו 7.30, 9.30
סבוי — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30
רינה — בחזרה לעתיד 5.00, 7.15, 9.30

נתניה

סטודיו — ב"ס לאסירים מתחילים 5.00, 7.00, 9.15
שרון — רומן על בטוח 5.00, 7.00, 9.15

פתח תקוה

שלום — רוקי 4 4.00, 7.00, 9.15

הרצליה

דוד — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
היכל — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30
מלון דניאל — הד ריקוד 7.15, 9.30
תפארת — בירדי 7.15, 9.15

כפר סבא

חן — מושלם 7.00, 9.15
עתל — שושנת קהיר הסגולה 7.00, 9.15

גדרות

בית העם — שבע שנים בכלא 8.00

חיפה והסביבה

אורה — גולאג 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — בירדי 6.45, 9.15
אמפיתיאטרון — חזרה לעתיד 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — קומנדו 4.30, 6.45, 9.00
חן — תפילה למוות 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — ירח מלא בפריז 7.00, סיפור של שגעון פשוט 9.30
עממי — הכבוד של פריצי 6.45, 9.15
צפון — מטרה 4.30, 7.00, 9.15
מאור — להב משונן 4.30, 6.45, 9.00
קרן אור המחודש — קאוס 6.00, 9.00

רב גת

רב גת 1 — שנת הדרקון 3.45, 6.30, 9.15
רב גת 2 — לילות לבנים 3.45, 6.30, 9.15
רון — רוקי 4 4.30, 6.45, 9.00
שביט — ראן 6.00, 9.00

קריות (חיפה)

אחוות — הכבוד של פריצי 6.45, 9.15
בית העם — עד סוף הלילה 9.15
היובל — רסטי ג'ימס 9.15
כינבן — הבו האיש השלג 6.45, 9.15
מביון — שנת הדרקון 6.45, 9.15
ספיר — שנות הפשע העליונות 7.00, 9.15

בת-ים

אורנים — השוטר מנגב פטור 7.15, 9.30
עצמאות — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30

גדרה

בית רחל — המלך דוד 8.00

חדרה

חדרה — הכובוב הגדול 4.30, 7.00, 9.15
חוף — קוד השתיקה 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — כלבת הים המחובבת 4.00, 7.00, 9.30

רחובות

בית העם — קוד השתיקה 8.00
הדר — מוזן סוזן 7.15, 9.15
חן — והתזל במנגפים אותוח 4.30, רוקי 4 7.15, 9.15

עפולה

היכל התרבות — שמר עם כבוד 8.30